

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
Π.Μ.Σ. «ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΨΗΦΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ»
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ : ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ
(E-PORTFOLIO)
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΤΟΥ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΤΣΟΥΤΣΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ
ΜΕ08035

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΣΑΜΨΩΝ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2011

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	8
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
1.1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	13
1.2. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	15
2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ.....	16
2.1. ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ - ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ	16
2.2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	19
2.3. ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΖΩΝΗ.....	23
2.4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	25
2.5. ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	28
2.6. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	32
3. ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ – PORTFOLIO.....	38
3.1. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ - E-PORTFOLIO	43
3.2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	45
3.3. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	48
3.3.1. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	49
3.3.2. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	52
3.3.3. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	54
3.3.4. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	56
3.4. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	57
3.5. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	58
3.6. ΣΤΑΔΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	62
4. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ ..	67
4.1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ.....	67
4.2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	71
4.2.1. ΜΑΗΑΡΑ	71
4.2.2. CHALK & WIRE	75
4.3. BLOGS – ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	77
4.4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ.....	84

4.4.1. ΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	84
4.4.2. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ WORDPRESS.....	88
4.4.3. ΦΑΣΕΙΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ WORDPRESS	89
5. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	94
5.1. ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ	94
5.2. ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	95
5.3. ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	95
5.4. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	96
5.4.1. PRE-QUESTIONNAIRE, ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ.	96
5.4.2. POST – QUESTIONNAIRE, ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑ.	101
5.4.3. ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ .	101
5.4.4. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ.....	103
5.5. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	103
5.5.1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	104
5.5.2. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	106
6. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ.....	112
6.1. ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	112
6.1.1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	112
6.1.2. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ.....	113
6.2. ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ.....	114
6.2. ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ	119
6.3. ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ – ΤΑΞΗ	127
6.4. ΑΥΤΟΕΙΚΟΝΑ	135
6.5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΡΟΥΜΠΡΙΚΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	144
6.5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΤΥΠΟΥ.....	161
7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ.....	165
7. 1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ.....	165

7.2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ .	166
7.2.1. ΠΡΩΤΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ	166
7.2.2. ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ.....	171
7.2.1. ΤΡΙΤΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ	173
7.2.4. ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ	179
7.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΈΡΕΥΝΑ	180
8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	182
8.1. ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΟΣ ΙΣΤΟΛΟΓΙΟΥ ΣΤΟ WORDPRESS	182
8.2. Pre -Questionnaire	195
8.3.ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ	199
8.4. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ...	202
8.5. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΣΤΟ WORDPRESS	203
9. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	213

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΙΚΟΝΑ 1: ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ	55
ΕΙΚΟΝΑ 2: ΒΑΣΙΚΗ ΟΘΟΝΗ ΜΑΗΑΡΑ	73
ΕΙΚΟΝΑ 3: ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΜΑΗΑΡΑ	75
ΕΙΚΟΝΑ 4: ΟΘΟΝΗ ΑΠΟ ΡΟΡΤΦΟΛΙΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ ΜΕ ΤΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ CHALK & WIRE	77
ΕΙΚΟΝΑ 5: ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΦΑΣΕΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ.....	87
ΕΙΚΟΝΑ 6: ΦΑΣΕΙΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ WORDPRESS	91
ΕΙΚΟΝΑ 7: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ...	145
ΕΙΚΟΝΑ 8:ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	146
ΕΙΚΟΝΑ 9: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ	146
ΕΙΚΟΝΑ 10: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ	147
ΕΙΚΟΝΑ 11: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΚΟΛΙΑ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ	148
ΕΙΚΟΝΑ 12: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΚΟΛΙΑ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ	148
ΕΙΚΟΝΑ 13: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ	149
ΕΙΚΟΝΑ 14: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ	149
ΕΙΚΟΝΑ 15: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.....	150
ΕΙΚΟΝΑ 16: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.....	150
ΕΙΚΟΝΑ 17: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	151
ΕΙΚΟΝΑ 18:ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	151

ΕΙΚΟΝΑ 19: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟ	152
ΕΙΚΟΝΑ 20: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟ	152
ΕΙΚΟΝΑ 21: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	153
ΕΙΚΟΝΑ 22: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	153
ΕΙΚΟΝΑ 23: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ, ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	155
ΕΙΚΟΝΑ 24: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ	156
ΕΙΚΟΝΑ 25: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΚΟΛΙΑ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ.	156
ΕΙΚΟΝΑ 26: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ	157
ΕΙΚΟΝΑ 27: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.....	157
ΕΙΚΟΝΑ 28: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	158
ΕΙΚΟΝΑ 29: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟ.....	158
ΕΙΚΟΝΑ 30: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	159
ΕΙΚΟΝΑ 31: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΕΛΙΚΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ.....	160
ΕΙΚΟΝΑ 32: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ : "ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ ΕΙΝΑΙ..."	161
ΕΙΚΟΝΑ 33: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ: "ΤΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΠΟΥ ΕΜΑΘΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΜΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΙΝΑΙ..." .	162
ΕΙΚΟΝΑ 34: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ: "ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΕΨΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΜΟΥ ΦΑΚΕΛΟ, ΕΙΝΑΙ..."	163
ΕΙΚΟΝΑ 35: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ ΓΙΑΤΙ ΠΡΟΤΙΜΟΥΝ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΦΑΚΕΛΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ.	163
ΕΙΚΟΝΑ 36: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΑΛΛΑΖΑΝ ΑΝ ΕΦΤΙΑΧΝΑΝ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥΣ ΦΑΚΕΛΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ.	164
ΕΙΚΟΝΑ 37: ΑΛΛΑΓΗ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ WORDPRESS	182
ΕΙΚΟΝΑ 38: ΈΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ WORDPRESS	183
ΕΙΚΟΝΑ 39: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	183
ΕΙΚΟΝΑ 40: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	184
ΕΙΚΟΝΑ 41: ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΟ ΙΣΤΟΛΟΓΙΟ	184
ΕΙΚΟΝΑ 42: ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	184
ΕΙΚΟΝΑ 43: ΣΕΛΙΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	185
ΕΙΚΟΝΑ 44: ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	186
ΕΙΚΟΝΑ 45: ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ.....	186
ΕΙΚΟΝΑ 46: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΑΣ ΣΕΛΙΔΑΣ	187
ΕΙΚΟΝΑ 47: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΟΥ ΑΡΘΡΟΥ	188
ΕΙΚΟΝΑ 48: ΚΕΙΜΕΝΟΓΡΑΦΟΣ.....	188
ΕΙΚΟΝΑ 49: ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΕΟΥ ΑΡΘΡΟΥ	189

ΕΙΚΟΝΑ 50: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΛΙΚΟΥ.....	189
ΕΙΚΟΝΑ 51: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ	190
ΕΙΚΟΝΑ 52: ΑΛΛΑΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ	190
ΕΙΚΟΝΑ 53: ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ	191
ΕΙΚΟΝΑ 54: ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΜΕΛΩΝ	192
ΕΙΚΟΝΑ 55: ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	193
ΕΙΚΟΝΑ 56: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ	194

ΠΙΝΑΚΕΣ

ΕΙΚΟΝΑ 1: ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ	55
ΕΙΚΟΝΑ 2: ΒΑΣΙΚΗ ΟΘΟΝΗ ΜΑΗΑΡΑ	73
ΕΙΚΟΝΑ 3: ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΜΑΗΑΡΑ	75
ΕΙΚΟΝΑ 4: ΟΘΟΝΗ ΑΠΟ ΡΟΡΤΦΟΛΙΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ ΜΕ ΤΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ CHALK & WIRE	77
ΕΙΚΟΝΑ 5: ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΦΑΣΕΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ.....	87
ΕΙΚΟΝΑ 6: ΦΑΣΕΙΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ WORDPRESS	91
ΕΙΚΟΝΑ 7: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ...	145
ΕΙΚΟΝΑ 8:ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	146
ΕΙΚΟΝΑ 9: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ	146
ΕΙΚΟΝΑ 10: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ	147
ΕΙΚΟΝΑ 11: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΚΟΛΙΑ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ	148
ΕΙΚΟΝΑ 12: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΚΟΛΙΑ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ	148
ΕΙΚΟΝΑ 13: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ	149
ΕΙΚΟΝΑ 14: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ	149
ΕΙΚΟΝΑ 15: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.....	150
ΕΙΚΟΝΑ 16: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.....	150
ΕΙΚΟΝΑ 17: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	151
ΕΙΚΟΝΑ 18:ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	151
ΕΙΚΟΝΑ 19: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟ	152
ΕΙΚΟΝΑ 20: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟ	152
ΕΙΚΟΝΑ 21: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	153
ΕΙΚΟΝΑ 22: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	153
ΕΙΚΟΝΑ 23: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ, ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	155
ΕΙΚΟΝΑ 24: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ	156

ΕΙΚΟΝΑ 25: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΚΟΛΙΑ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ.	156
ΕΙΚΟΝΑ 26: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ	157
ΕΙΚΟΝΑ 27: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.....	157
ΕΙΚΟΝΑ 28: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	158
ΕΙΚΟΝΑ 29: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟ.....	158
ΕΙΚΟΝΑ 30: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	159
ΕΙΚΟΝΑ 31: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΕΛΙΚΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ.....	160
ΕΙΚΟΝΑ 32: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ : "ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ ΕΙΝΑΙ..."	161
ΕΙΚΟΝΑ 33: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ: "ΤΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΠΟΥ ΕΜΑΘΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΜΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΙΝΑΙ..." .	162
ΕΙΚΟΝΑ 34: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ: "ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΕΨΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΜΟΥ ΦΑΚΕΛΟ, ΕΙΝΑΙ..."	163
ΕΙΚΟΝΑ 35: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ ΓΙΑΤΙ ΠΡΟΤΙΜΟΥΝ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΦΑΚΕΛΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ.	163
ΕΙΚΟΝΑ 36: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΑΛΛΑΖΑΝ ΑΝ ΕΦΤΙΑΧΝΑΝ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥΣ ΦΑΚΕΛΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ.	164
ΕΙΚΟΝΑ 37: ΑΛΛΑΓΗ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ WORDPRESS	182
ΕΙΚΟΝΑ 38: ΈΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ WORDPRESS	183
ΕΙΚΟΝΑ 39: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	183
ΕΙΚΟΝΑ 40: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	184
ΕΙΚΟΝΑ 41: ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΟ ΙΣΤΟΛΟΓΙΟ	184
ΕΙΚΟΝΑ 42: ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	184
ΕΙΚΟΝΑ 43: ΣΕΛΙΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	185
ΕΙΚΟΝΑ 44: ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	186
ΕΙΚΟΝΑ 45: ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ.....	186
ΕΙΚΟΝΑ 46: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΑΣ ΣΕΛΙΔΑΣ	187
ΕΙΚΟΝΑ 47: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΟΥ ΑΡΘΡΟΥ	188
ΕΙΚΟΝΑ 48: ΚΕΙΜΕΝΟΓΡΑΦΟΣ.....	188
ΕΙΚΟΝΑ 49: ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΕΟΥ ΑΡΘΡΟΥ	189
ΕΙΚΟΝΑ 50: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΛΙΚΟΥ.....	189
ΕΙΚΟΝΑ 51: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ	190
ΕΙΚΟΝΑ 52: ΑΛΛΑΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ	190
ΕΙΚΟΝΑ 53: ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ	191
ΕΙΚΟΝΑ 54: ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΜΕΛΩΝ	192
ΕΙΚΟΝΑ 55: ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	193
ΕΙΚΟΝΑ 56: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ	194

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Καθώς η σύγχρονη παιδαγωγική τείνει προς το κοινωνικό - επικοδομιστικό μοντέλο μάθησης και την μαθητοκεντρική εκπαίδευση, οδηγούμαστε σε αλλαγές του εκπαιδευτικού συστήματος, ενώ παράλληλα με βάση το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών προωθούνται οι καινοτομίες της διαθεματικότητας, των σχεδίων εργασίας, της εισαγωγής των νέων τεχνολογιών στο σχολείο αλλά και ο εκσυγχρονισμός της αξιολόγησης των μαθητών με χρήση μεθόδων όπως τα σχέδια εργασίας, ο φάκελος εργασιών του μαθητή, η αυτοαξιολόγηση και η αξιολόγηση από τους συμμαθητές του.

Οι στόχοι για αυθεντική αξιολόγηση που τίθενται από το Δ.Ε.Π.Π.Σ. σε συνδυασμό με την ολιστική προσέγγιση της μάθησης, αλλά και τη διάχυση του αντικειμένου της Πληροφορικής σε όλα τα επιμέρους τμήματα του αναλυτικού προγράμματος για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, μπορούν να βρουν εφαρμογή στο συνδυασμό της τεχνολογίας και της μεθόδου Portfolio με τη δημιουργία του e-portfolio.

Μέσα σε αυτή την εργασία, παρουσιάζεται μια εκπαιδευτική παρέμβαση για τη δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων με το WordPress, καθώς και τα αποτελέσματά της.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα από τα κυρίαρχα θέματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της σχολικής ζωής αλλά και κεντρικός άξονας κάθε προσπάθειας μεταρρύθμισης του εκπαιδευτικού συστήματος αποτελεί η αξιολόγηση των μαθητών.

Σύμφωνα με το Π.Δ. 8/1995 για την αξιολόγηση των μαθητών, *«η αξιολόγηση είναι η διαδικασία που αποσκοπεί στο να προσδιορίσει, κατά τρόπο συστηματικό και αντικειμενικό, το αποτέλεσμα ορισμένης δραστηριότητας σε σχέση με τους στόχους τους οποίους αυτή επιδιώκει και την καταλληλότητα των μέσων και μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την επίτευξη τους. Στο χώρο της εκπαίδευσης, αξιολόγηση είναι η συστηματική διαδικασία ελέγχου του βαθμού επίτευξης των επιδιωκόμενων από το εκπαιδευτικό σύστημα σκοπών και ειδικών στόχων.*

Αξιολόγηση του μαθητή είναι η συνεχής παιδαγωγική διαδικασία, με βάση την οποία παρακολουθείται η πορεία της μάθησης τους, προσδιορίζονται τα τελικά αποτελέσματα της και εκτιμώνται, παράλληλα, άλλα χαρακτηριστικά του, τα οποία σχετίζονται με το έργο του σχολείου».

Στο δεύτερο άρθρο του ίδιου προεδρικού διατάγματος αναφέρονται οι τρόποι με τους οποίους πραγματοποιείται η αξιολόγηση κατά τη διάρκεια της φοίτησης του μαθητή στο Δημοτικό Σχολείο. Συνοπτικά αναφέρουμε ότι η αξιολόγηση που γίνεται από τον δάσκαλο, στηρίζεται στην καθημερινή προφορική εξέταση, στα αποτελέσματα της επίδοσης στα κριτήρια αξιολόγησης και στα αποτελέσματα των εργασιών που ανατίθενται στους μαθητές.

Με βάση αυτά τα στοιχεία αντιλαμβανόμαστε ότι ο όρος βαθμολογία, είναι ιδιαίτερα στενός από άποψη περιεχομένου και ορίζεται για το σχολείο ως η κατάταξη κάθε μαθητή σε ένα σημείο της βαθμολογικής κλίμακας σύμφωνα με την εξέταση των γνώσεων ή και των δεξιοτήτων του.

Αντίθετα, ο όρος αξιολόγηση είναι ευρύτερος και αναφέρεται στην ένταξη της βαθμολογίας σε ένα πλαίσιο με βάση το οποίο ο εκπαιδευτικός ερμηνεύει τη βαθμολογία του μαθητή με αναφορά σε ένα εκ των προτέρων δεδομένα κριτήρια, τα οποία μπορεί να είναι ένα συγκεκριμένο επίπεδο γνώσεων, οι ικανότητες και οι δεξιότητες ενός μαθητή κ.α. ενώ παράλληλα ο εκπαιδευτικός μελετά το νόημα των βαθμών σε συνάρτηση με τη διδασκόμενη ύλη, την επίδοση, τις ικανότητες κάθε μαθητή ώστε να διαπιστώσει την πορεία του μαθητή και ανάλογα να πράξει για την περαιτέρω πορεία της εργασίας του.

Όπως αναφέρεται και στο βιβλίο του Αχιλλέα Καψάλη «Βαθμολογία και Αξιολόγηση στο Δημοτικό Σχολείο», είναι τεκμηριωμένο ότι η βαθμολογία παρουσιάζει πολλά λάθη και πολλές αδυναμίες, έτσι ώστε να νοθεύεται η αντικειμενικότητα, η αξιοπιστία και η εγκυρότητα της.

Στηριζόμενοι στα παραπάνω στοιχεία μπορούμε να συμπεράνουμε την αξία της αξιολόγησης σε σχέση με αυτήν της βαθμολογίας. Η αξιολόγηση, πέρα από τον ανατροφοδοτικό της χαρακτήρα, μπορεί να μας εξασφαλίσει σημαντικά στοιχεία όπως τη διαγνωστική βάση, πάνω στην οποία στηρίζεται η διαφοροποίηση της διδασκαλίας, τη συναισθηματική ενίσχυση τόσο για τον εκπαιδευτικό όσο και για τον μαθητή, τη δραστηριοποίηση και την ενίσχυση των κινήτρων μάθησης, την ενίσχυση της παιδαγωγικής αποστολής του σχολείου.

Καθώς η σύγχρονη παιδαγωγική τείνει προς το κοινωνικό - επικοδομιστικό μοντέλο μάθησης και την μαθητοκεντρική εκπαίδευση, οδηγούμαστε σε αλλαγές του εκπαιδευτικού συστήματος, που με τη σειρά τους θέτουν σε επανεξέταση των τρόπων αξιολόγησης των μαθητών, αναζητώντας νέες μεθόδους αξιολόγησης ώστε να προωθείται η βαθιά κατάκτηση των πτυχών της γνώσης ενώ παράλληλα θα συμβάλλουν στη διαρκή βελτίωση και αναβάθμιση της εκπαίδευσης, αφού θα αποτελούν αναπόσπαστο και συντρέχον τμήμα της διαδικασίας της μάθησης.

Με βάση το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών, καθώς επίσης και των συνακόλουθων Αναλυτικών Προγραμμάτων σπουδών για όλες τις τάξεις της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης που δημοσιεύτηκαν το 2003 (ΦΕΚ 303/13-03-2003), προωθούνται μεταξύ των άλλων, οι καινοτομίες της διαθεματικότητας, των σχεδίων εργασίας, της εισαγωγής των νέων τεχνολογιών στο σχολείο αλλά και ο εκσυγχρονισμός της αξιολόγησης των μαθητών.

Στη συνέχεια, θα προσπαθήσουμε να δούμε συνοπτικά, τις αλλαγές που προτείνονται σχετικά με τη χρήση εναλλακτικών μεθόδων αξιολόγησης των μαθητών σε συνδυασμό με τη διαθεματικότητα, αλλά και πώς η προσπάθεια αυτή μπορεί να ενισχυθεί μέσα από τη χρήση των νέων τεχνολογιών στο σχολείο.

Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν παραπάνω σχετικά με την αποτελεσματική αξιολόγηση κατά τη μαθησιακή διαδικασία, δεν θα πρέπει να παραβλέπουμε το γεγονός ότι αυτή θα πρέπει να συνδέεται άμεσα με τους στόχους που τίθενται για τη σχολική εκπαίδευση. Μέσα από αυτή την ανάγκη, η αξιολόγηση πρέπει να προωθεί τη διαρκή αναβάθμιση της εκπαίδευσης αλλά και της παιδείας. Για να

μπορέσουμε όμως να κινηθούμε προς αυτή την κατεύθυνση, θα πρέπει να υπάρξουν αλλαγές σε όλη το φάσμα της μάθησης, το οποίο με βάση τις επιταγές των αναλυτικών προγραμμάτων κινείται προς την ολιστική, διαθεματική μάθηση, μέσα από την οποία ενισχύεται η μεταγνώση, που αποτελεί το υπόβαθρο ανάκλησης και αξιοποίησης της γνώσης.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η αξιολόγηση δεν περιορίζεται στην αποτίμηση των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές μετά από τη διδακτική παρέμβαση, αλλά καλύπτει και εκφάνσεις όπως οι στάσεις, οι αξίες, τα συναισθήματα και οι δεξιότητες που αποκτούν οι μαθητές μέσα από την μαθησιακή διαδικασία. Τα προηγούμενα στοιχεία δεν μπορούν να μετρηθούν μέσα από τις παραδοσιακές δοκιμασίες, αλλά απαιτούνται τεχνικές που θα καλύπτουν στοιχεία από την προσωπικότητα του μαθητή, προκειμένου να οδηγηθούμε σε μια ολιστική αποτίμηση της διεργασίας της μάθησης.

Στο Εισαγωγικό, γενικό μέρος του ΔΕΠΠΣ¹ διακρίνονται τρεις μορφές αξιολόγησης οι οποίες είναι οι εξής:

Η **Αρχική ή Διαγνωστική** Αξιολόγηση

Η **Διαμορφωτική ή Σταδιακή** Αξιολόγηση

Η **Τελική ή Συνολική** Αξιολόγηση.

Επιπλέον, σύμφωνα με το Δ.Ε.Π.Π.Σ., βασικός στόχος της αξιολόγησης του μαθητή πρέπει να είναι η ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και ο εντοπισμός των μαθησιακών ελλείψεων, ώστε να οδηγούμαστε σταδιακά στην πρόοδο του μαθητή, συνδυάζοντας την αξιολόγηση για τη μάθηση με την αξιολόγηση της μάθησης (Αλλαχιώτης, 2009).

Αναλυτικότερα, η αξιολόγηση του μαθητή αποσκοπεί:

- Στη διαπίστωση της επίτευξης των στόχων της μάθησης.
- Στο σχεδιασμό των επόμενων σταδίων της μάθησης.
- Στη διερεύνηση και αποτύπωση της ατομικής και συλλογικής πορείας των μαθητών, των ικανοτήτων (δεξιοτήτων), των ενδιαφερόντων και των ιδιομορφιών τους σε όλα τα επίπεδα και στάδια κατάκτησης της γνώσης.
- Στην ποιοτική αναβάθμιση συνολικά της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η οποία στοχεύει στην ενίσχυση και ενθάρρυνση των μαθητών αλλά και στη δημιουργία κινήτρων μάθησης.

¹ http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/1Geniko_Meros.pdf

- Στον εντοπισμό των μαθησιακών δυσκολιών και των ελλείψεων των μαθητών με στόχο τον σχεδιασμό κατάλληλων παρεμβάσεων για τη βελτίωση της διδακτικής διαδικασίας.
- Στην καλλιέργεια ερευνητικού πνεύματος, στην ανάπτυξη της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων και στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μέσα από διαθεματικές προσεγγίσεις.
- Στην απόκτηση υπευθυνότητας από τους μαθητές μέσα από διαδικασίες συλλογικής εργασίας και αυτοαξιολόγησης.
- Στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης των μαθητών και συνολικά στη συγκρότηση της προσωπικότητάς τους
- Και στην απόκτηση μεταγνωστικών δεξιοτήτων εκ μέρους των μαθητών μέσα από τον έλεγχο και τη διαχείριση της μάθησής τους. (ΠΙ, 2003α)

Προκειμένου να επιτύχουμε τους συγκεκριμένους στόχους, προτείνονται τεχνικές αξιολόγησης, που συμβάλλουν στην ανάδειξη των ιδιαίτερων μαθησιακών χαρακτηριστικών αλλά και των δεξιοτήτων του κάθε μαθητή. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο προωθείται ο αυθεντικός τρόπος αξιολόγησης, που έρχεται να συμπληρώσει και να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι τυπικές μαθησιακές διαδικασίες μέσα στην τάξη.

Πέρα από την προφορική αξιολόγηση, η οποία εκτός των άλλων, αναφέρεται πλέον και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων προφορικού λόγου, αλλά και τις γραπτές δοκιμασίες που παίρνουν χαρακτήρα πιο ανοιχτού τύπου, τα νέα αναλυτικά προγράμματα προωθούν τη συστηματική παρατήρηση από τους εκπαιδευτικούς, τα σχέδια εργασίας, τον φάκελο εργασιών του μαθητή, την αυτοαξιολόγηση του αλλά και την αξιολόγηση από τους συμμαθητές του, καθώς και τον συνδυασμό διαφορετικών τεχνικών.

Από τα παραπάνω θα σταθούμε ιδιαίτερα στον φάκελο επιτευγμάτων του μαθητή και στη χρήση του ως μέσο αξιολόγησης της εργασίας των μαθητών. Σε αρκετές χώρες της Ευρώπης, αλλά και στην Αμερική και την Αυστραλία, ο τρόπος αυτός αξιολόγησης χρησιμοποιείται εδώ και αρκετά χρόνια. Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στην διαδικασία μάθησης ενώ παράλληλα συνθέτουν την εικόνα του εαυτού τους ως μαθητές μέσα από την επιλογή και επίδειξη αντικειμένων που σχετίζονται με τη μαθησιακή πρόοδο τους.

Ο φάκελος επιτευγμάτων (portfolio) αποτελεί μια συλλογή στοιχείων που προετοιμάζεται από τον μαθητή και που αξιολογείται για να καταδείξει την κατοχή, την κατανόηση, την εφαρμογή, και τη δυνατότητα σύνθεσης από αυτόν ενός δεδομένου συνόλου εννοιών. Ο μαθητής πρέπει να οργανώσει, να συνθέσει, και να

περιγράψει μέσα στο portfolio με σαφήνεια τα επιτεύγματά του και να εξωτερικεύσει αποτελεσματικά αυτό που έχει μάθει.

Ένα portfolio μπορεί να είναι ένας φάκελος που περιέχει τις καλύτερες εργασίες ενός μαθητή και την αξιολόγηση που αυτός κάνει για τις δυνατότητες και τις αδυναμίες των εργασιών αυτών.

Παρουσιάζουμε συνοπτικά κάποια από τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από τη χρήση του Φακέλου Επιτευγμάτων:

- Εμπλοκή των μαθητών στην πορεία της αξιολόγησης.
- Καλλιέργεια της υπευθυνότητας του μαθητή για τη δική του μάθηση
- Ανακάλυψη των δυνατοτήτων και των αδυναμιών των μαθητών
- Εικόνα των δεξιοτήτων των μαθητών
- Προώθηση της ενεργητικής μάθησης
- Συμβολή στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.

1.1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η μέθοδος της αξιολόγησης βάση του φακέλου επιτευγμάτων, θεωρείται ως μια από τις βασικότερες μεθόδους αυθεντικής αξιολόγησης. Η συνδημιουργία ατομικού φακέλου με τη συνεργασία του εκπαιδευτικού με τον κάθε μαθητή οδηγεί στην σταδιακή απεικόνιση της μαθησιακής πορείας του ατόμου, σε αντίθεση με τις παραδοσιακές μορφές αξιολόγησης, οι οποίες απεικονίζουν μόνο ένα στιγμιότυπο της επίδοσης του μαθητή, σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ο μαθητής σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό θα αποφασίσει για τα αντικείμενα που θέλει να παρουσιάσει μέσα από τον ατομικό του φάκελο, οδηγούμενος έτσι και σε μια μορφή αυτοαξιολόγησης. Μέσα από την επιμελή τήρηση του φακέλου, ο μαθητής μπορεί να ελέγχει ο ίδιος την πρόοδο του, ενώ με τη βοήθεια του δασκάλου να εντοπίζει τυχόν κενά και αδυναμίες του.

Προκειμένου να χρησιμοποιήσουμε το portfolio για την αξιολόγηση του μαθητή, θα πρέπει να δώσουμε απαντήσεις σε ερωτήματα όπως:

Η χρήση του portfolio :

- Ενθαρρύνει τους μαθητές να αναπτύξουν μια θετικότερη στάση απέναντι στη μάθηση;
- Ενθαρρύνει τους μαθητές να αναπτύξουν μια θετικότερη στάση απέναντι στο τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίσουν τη σχολική ζωή;

- Μπορεί μέσα από τη χρήση του e - portfolio να βελτιωθεί η αυτοεικόνα του μαθητή;
- Μπορούν οι μαθητές να αξιολογήσουν το χαρτοφυλάκιο τους, εντοπίζοντας με αυτόν τον τρόπο τα σημεία εκείνα στα οποία παρουσιάζουν αδυναμίες;

Για να απαντηθούν τα συγκεκριμένα ερωτήματα θα επιχειρηθεί να γίνει εκπαιδευτική παρέμβαση με τη δημιουργία από την πλευρά των μαθητών ηλεκτρονικών φακέλων επιτευγμάτων (e-portfolios).

Σύμφωνα με το Δ.Ε.Π.Π.Σ. του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ο ειδικός σκοπός της εισαγωγής των ΤΠΕ στην ελληνική Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση είναι ο εξής:

«... να εξοικειωθούν οι μαθητές και οι μαθήτριες με τις βασικές λειτουργίες του υπολογιστή και να έλθουν σε μια πρώτη επαφή με διάφορες χρήσεις του ως εποπτικού μέσου διδασκαλίας, ως γνωστικού - διερευνητικού εργαλείου και ως εργαλείου επικοινωνίας και αναζήτησης πληροφοριών στο πλαίσιο των καθημερινών σχολικών τους δραστηριοτήτων με τη χρήση κατάλληλου λογισμικού και ιδιαίτερα ανοικτού λογισμικού διερευνητικής μάθησης. Σε καμία περίπτωση δεν νοείται η διδασκαλία της Πληροφορικής ως διδασκαλία γνωστικού αντικειμένου (λαμβανομένου, επιπλέον, υπόψη ότι δεν διατίθεται χρόνος στο αντίστοιχο Ωρολόγιο Πρόγραμμα). Σκοπός είναι ο μαθητής να μαθαίνει με τη χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) παρά για τη χρήση τους.»

Επομένως δίνεται έμφαση στο να εκτελέσουν οι μαθητές δραστηριότητες με τον υπολογιστή και να κατανοήσουν βασικές αρχές που διέπουν τη χρήση της υπολογιστικής τεχνολογίας σε σημαντικές ανθρώπινες ασχολίες: την πληροφορία και την επεξεργασία της, την επικοινωνία, την ψυχαγωγία και τις νέες δυνατότητες προσέγγισης της γνώσης (Κόμης, 2005)

Επιπρόσθετα, τίθεται ως άξονας του γνωστικού περιεχομένου η δημιουργία, η ανακάλυψη και η ενημέρωση μέσα από την επίτευξη γενικών στόχων όπως η αναζήτηση, η συλλογή, η επιλογή πληροφοριών, η κριτική επεξεργασία και η παρουσίαση τους.

Οι στόχοι για αυθεντική αξιολόγηση που τίθενται από το Δ.Ε.Π.Π.Σ. σε συνδυασμό με την ολιστική προσέγγιση της μάθησης, αλλά και τη διάχυση του αντικειμένου της Πληροφορικής σε όλα τα επιμέρους τμήματα του αναλυτικού προγράμματος για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, μπορούν να βρουν εφαρμογή στο συνδυασμό της τεχνολογίας και της μεθόδου Portfolio με τη δημιουργία του e-portfolio.

1.2. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στο πρώτο κεφάλαιο αυτής της εργασίας γίνεται μια εισαγωγή στο υπό διερεύνηση αντικείμενο και τίθενται τα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία και θα επιχειρήσουμε να απαντήσουμε μέσα από την εκπαιδευτική παρέμβαση.

Στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας επιχειρείται μια σύντομη βιβλιογραφική επισκόπηση του αντικειμένου, διασαφηνίζονται οι όροι διαθεματικότητα και διεπιστημονικότητα, γίνεται αναφορά στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών της ελληνικής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης καθώς και στον τρόπο αξιολόγησης που προβάλλεται μέσα στο ΔΕΠΠΣ και στη συνέχεια επικεντρώνουμε την προσοχή μας στο φάκελο επιτευγμάτων που προτείνεται ως εναλλακτική μορφή αξιολόγησης των μαθητών.

Αναλυτικότερα, εξετάζουμε το θέμα του φακέλου επιτευγμάτων (portfolio) στο 3^ο κεφάλαιο, στο οποίο παρουσιάζονται οι ορισμοί, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από την χρήση του φακέλου, αλλά παράλληλα, παρουσιάζεται και ως επιλογή η χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων (e-portfolio).

Στο 4^ο κεφάλαιο, αναφέρονται αναλυτικά τα προγράμματα λογισμικού με τη χρήση των οποίων μπορεί να δημιουργηθεί ένας εκπαιδευτικός ηλεκτρονικός φάκελος και παρουσιάζουμε το εργαλείο με το οποίο θα πραγματοποιηθεί η σχεδιασθείσα εκπαιδευτική παρέμβαση, προκειμένου να απαντηθούν τα ερωτήματα που τέθηκαν παραπάνω.

Το επόμενο κεφάλαιο, αναφέρεται στο σχεδιασμό και στην πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής παρέμβασης. Ακολουθεί στο 6^ο κεφάλαιο η παρουσίαση των αποτελεσμάτων, όπως αυτά προέκυψαν μετά τη λήξη της παρέμβασης και τέλος, στο 7^ο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στις απαντήσεις που προέκυψαν σχετικά με τα ερευνητικά ερωτήματα αλλά και προτάσεις για μελλοντική εργασία και εξέλιξη πάνω στο αντικείμενο αυτής της εργασίας.

Ακολουθεί παράρτημα, στο οποίο και περιέχεται αναλυτική παρουσίαση του εργαλείου που χρησιμοποιήθηκε για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης παρέμβασης, τα ερωτηματολόγια που δόθηκαν στους μαθητές της πειραματικής ομάδας και της ομάδας ελέγχου, η ρουμπρίκα αξιολόγησης του φακέλου επιτευγμάτων αλλά και μια παρουσίαση που πραγματοποιήθηκε από τη διδάσκουσα, προκειμένου να βοηθηθούν οι μαθητές στη χρήση του WordPress, για τη δημιουργία του Portfolio τους.

2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

2.1. ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ - ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ

Προκειμένου να αναφερθούμε στον όρο διαθεματικότητα, θα πρέπει αρχικά να τον οριοθετήσουμε αλλά και να τον διασαφηνίσουμε, αφού αρκετές φορές τόσο στη διεθνή όσο και στην ελληνική βιβλιογραφία ο όρος αυτός ταυτίζεται ή και συγχέεται με άλλους όρους όπως αυτός της διεπιστημονικότητας, της πολυεπιστημονικότητας, της πολυθεματικότητας, της διεπιστημονικότητας.

Σύμφωνα με τους Maingrain και Dufour το πλέον χαρακτηριστικό γνώρισμα της διαθεματικότητας είναι η διασύνδεση των γνωστικών αντικειμένων με βάση ένα συγκεκριμένο πλαίσιο και ένα καθορισμένο σχέδιο. Τα γνωστικά αντικείμενα επιλέγονται και διασυνδέονται με σκοπό την οικοδόμηση ενός πρωτότυπου μοντέλου προς απάντηση σε μια ιδιαίτερη προβληματική (Maingain & Dufour, 2007).

Ο Μασσαγκούρας τονίζει ότι με τον όρο διαθεματικότητα (thematic ή cross curricular thematic approach) αναφερόμαστε στη θεωρητική αρχή οργάνωσης του αναλυτικού προγράμματος που καταλύει τα διακριτά μαθήματα ως πλαίσια οργάνωσης της σχολικής γνώσης, παραθεωρεί τις προτεραιότητες τους και τις εσωτερικές δομές τους και επιχειρεί να προσεγγίσει τη σχολική γνώση ενιαιοποιημένη, όπως προκύπτει από τη σφαιρική μελέτη θεμάτων καθολικού ενδιαφέροντος και μείζονος σημασίας για τον πολιτισμό (universalia) (Μασσαγκούρας, 2009).

Με τη διαθεματικότητα επιχειρείται η ενοποίηση των γνώσεων με στόχο μια απόφαση, επικοινωνία ή δράση, μια απάντηση εν γένει, η οποία δίνει νόημα στις γνώσεις μέσα από τις δεξιότητες που καλλιεργούνται, χωρίς οι γνώσεις αυτές να παραμένουν περιχαρακωμένες στους τοίχους του σχολείου, ούτε βέβαια αποκλεισμένες στο πλαίσιο κάθε γνωστικού πεδίου (Αλαχιώτης & Καρατζιά-Σταυλιώτη, 2009).

Μέσα από τη διαθεματική προσέγγιση μπορεί να εξειδικευτεί μια συγκεκριμένη αναπαράσταση με πρωτότυπο τρόπο και σύμφωνα με τον υπάρχοντα στόχο, το υπό διαπραγμάτευση πρόβλημα ή θέμα γενικώς. Μέσα από τη διαθεματικότητα και την αξιοποίηση των κατάλληλων μεθοδολογικών εργαλείων ξεκινά μια διεργασία σύγκλισης διαφόρων κλάδων, με αποτέλεσμα να αποκτούν ιδιαίτερη σημασία, όχι τα αυτοτελή πεδία της γνώσης αλλά τα ερωτήματα που τίθενται.

Από την άλλη πλευρά μέσα από τη διεπιστημονική προσέγγιση δομούνται συγκροτημένες γνώσεις αλλά μέσα στο πλαίσιο ενός επιστημονικού πεδίου με τη μεταφορά γνώσεων, τεχνογνωσίας, εννοιών, εργαλείων, μοντέλων, μεθόδων, δεξιοτήτων από άλλο επιστημονικό πεδίο (Αλαχιώτης & Καρατζιά-Σταυλιώτη, 2009).

Παράλληλα, με τον όρο διεπιστημονικότητα (*inter - disciplinary*) αναφερόμαστε στη θεωρητική αρχή οργάνωσης του αναλυτικού προγράμματος που διατηρεί τα διακριτά μαθήματα με τα ιδιαίτερα προσδιοριστικά τους – όπως είναι οι ουσιώδεις γνώσεις, η οριοθέτηση και η αλληλουχία των εννοιών, οι συστημικές σχέσεις και οι ίδιες διαδικασίες – αλλά επιχειρεί με ποικίλους τρόπους, τεχνικές και προσεγγίσεις να κάνει διασυνδέσεις και συσχετίσεις μεταξύ του περιεχομένου των διαφορετικών μαθημάτων, προκειμένου να εξασφαλίσει πληρέστερη και σφαιρικότερη μελέτη του περιεχομένου των μαθημάτων. Το είδος της συσχέτισης, ο βαθμός διασύνδεσης και ο τρόπος οργάνωσης του γνωσιακού περιεχομένου που προκύπτουν διαφοροποιούνται από προσέγγιση σε προσέγγιση (Ματσαγκούρας, 2009).

Μετά από τις παραπάνω διευκρινήσεις, μπορούμε να παραθέσουμε τους παρακάτω ορισμούς για τη διαθεματικότητα και την διεπιστημονικότητα:

Διεπιστημονικότητα (*inter- disciplinary*) : Είναι ένας τρόπος οργάνωσης του αναλυτικού προγράμματος σπουδών που διατηρεί τα διακριτά μαθήματα ως πλαίσια επιλογής και διάταξης της σχολικής γνώσης, αλλά επιχειρεί με ποικίλους τρόπους να συσχετίσει μεταξύ τους το περιεχόμενο των διακριτών μαθημάτων.

Διαθεματικότητα (*cross-thematic integration*): Είναι ένας τρόπος οργάνωσης του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών, που καταργεί ως πλαίσια επιλογής και οργάνωσης της σχολικής γνώσης τα διακριτά μαθήματα και αντιμετωπίζει τη γνώση ως ενιαία ολότητα, την οποία προσεγγίζει μέσα από τη συλλογική συνήθως διερεύνηση θεμάτων, ζητημάτων και προβληματικών καταστάσεων, που παρουσιάζουν με τα κριτήρια των μαθητών ενδιαφέρον (*cross curricular themes, thematic integration, unit approach, topic approach, integrated day*. (Ματσαγκούρας, 2002α).

Συνοψίζοντας, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η διεπιστημονικότητα διακρίνεται από τη διαθεματικότητα ως προς το γεγονός ότι μέσω της διεπιστημονικότητας μεταφέρεται ένα συγκεκριμένο μοντέλο από μια επιστήμη σε μια άλλη προκειμένου να υπάρξει δημιουργία νέας γνώσης, ενώ στο πλαίσιο της διαθεματικότητας γίνεται

προσπάθεια για συγκρότηση και ενοποίηση ολιστικών γνώσεων προκειμένου να διαμορφωθεί μια σφαιρική απάντηση στο ερώτημα/πρόβλημα που τίθεται.

Από τα παραπάνω γίνεται εύκολα κατανοητό ότι υπάρχει η ανάγκη για την αξιοποίηση στοιχείων από διαφορετικά γνωσιακά πεδία με σκοπό την καλύτερη κατάκτηση της γνώσης όπως επίσης και το γεγονός ότι το πεδίο της διαθεματικότητας είναι ευρύτερο σε σχέση με εκείνο της διεπιστημονικότητας.

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πρακτικής, μέσα από τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης τίθενται οι στόχοι και οι μέθοδοι της διδασκαλίας και ταυτόχρονα δομείται το περιεχόμενο των διδασκόμενων αυτοτελών μαθημάτων στη βάση μιας ισόρροπης οριζόντιας και κάθετης κατανομής της. Με τον τρόπο αυτό προωθείται η διασύνθεση γνωστικών αντικειμένων, η ολιστική προσέγγιση βασικών θεμάτων και προβάλλεται η παράμετρος της διαθεματικότητας στη σχολική πράξη, διαδικασία που ενισχύει και τη Γενική παιδεία (Αλαχιώτης, 2002).

Με τη διαθεματικότητα ενισχύεται η επιδιωκόμενη γενική παιδεία και η ποιότητα της εκπαίδευσης, η ενιαία οργάνωση του περιεχομένου των γνωστικών αντικειμένων και οι διερευνητικές προσεγγίσεις της διδασκαλίας. Έτσι αναπροσαρμόζονται οι στόχοι και οι μέθοδοι της διδασκαλίας και το περιεχόμενο των μαθημάτων δομείται στη βάση μιας ισόρροπης κάθετης και οριζόντιας κατανομής της διδασκόμενης ύλης.

Μέσα από τη διαθεματική προσέγγιση της σχολικής γνώσης ο μαθητής μπορεί να αναδείξει τον τρόπο με τον οποίο διασυνδέονται τα διάφορα μαθήματα αλλά παράλληλα να κάνει συσχετίσεις και γενικεύσεις. Προκειμένου να υποβοηθηθούν τα διδακτικά αντικείμενα ώστε να έχουν την απαιτούμενη αποτελεσματικότητα, είναι απαραίτητες οι διαθεματικές δραστηριότητες, ώστε τα σχολικά μαθήματα να αλληλοσυσχετίζονται, να αλληλοσυμπληρώνονται και να κατανοούνται καλύτερα και η σχολική γνώση να ενοποιείται βαθμιαία με αποτέλεσμα ο μαθητής να αποκτά ολιστικές εικόνες της πραγματικότητας (Παναγάκος, 2002).

Με βάση τις παραπάνω αρχές και προς αυτή την κατεύθυνση ξεκίνησε το φθινόπωρο του 2000 από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ο σχεδιασμός της αναθεώρησης του εκπαιδευτικού συστήματος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Δύο είναι τα βασικά στοιχεία πάνω στα οποία στηρίζεται το γενικό πλαίσιο αυτού του σχεδιασμού:

1. Δημιουργία ενός ενιαίου πλαισίου προγράμματος σπουδών, που στηρίζεται στην ισόρροπη κάθετη κατανομή της διδακτέας ύλης από τάξη σε τάξη.

2. Διαθεματική προσέγγιση μέσα από την οριζόντια διασύνδεση των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών (Α.Π.Σ) των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων.

Στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, τονίζεται ότι η συγκεκριμένη διαθεματική προσέγγιση δεν καταργεί την αυτονομία των μαθημάτων, ωστόσο δικτυώνονται με τέτοιο τρόπο βασικές διαθεματικές δραστηριότητες και έννοιες ώστε να προβάλλεται η παράμετρος της διαθεματικότητας στη σχολική πράξη (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2003).

Το Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών τιτλοδοτήθηκε ως διαθεματικό και όχι ως διεπιστημονικό αν και επί της ουσίας η προωθημένη διαθεματικότητα ισχύει κυρίως στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης, στην οποία καταργείται η αυτονομία των μαθημάτων και τη θέση τους παίρνουν θέματα, ζητήματα ή προβλήματα, στις διαθεματικές δραστηριότητες και στα σχέδια εργασίας, αφού όπου είναι εφικτό αναζητούνται μέσα στα Α.Π.Σ. και τη διδασκαλία προεκτάσεις που έχουν τα θέματα των μαθημάτων στο επίπεδο των επιστημών, της τέχνης, της τεχνολογίας αλλά και στη διαμόρφωση δεξιοτήτων, στάσεων και αξιών με στόχο τη σύνδεση της σχολικής γνώσης με την καθημερινή ζωή. Σε αυτή την περίπτωση ο όρος Διαθεματικότητα υπερβαίνει και υπερκαλύπτει τον όρο Διεπιστημονικότητα (Αλαχιώτης, Για ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα, 2002γ).

2.2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Το αναλυτικό πρόγραμμα είτε παραδοσιακού είτε νέου τύπου είναι το αποτέλεσμα και το προϊόν διαδικασιών σχεδιασμού και σύνταξης ενός γενικού πλαισίου μακροπρόθεσμης οργάνωσης της διδασκαλίας που γίνεται σε διάφορα επίπεδα και με διαφορετικό κατά περίπτωση βαθμό εγκυρότητας και νομιμότητας (Βρεττός & Καψάλης, 1997).

Τα παραδοσιακά Αναλυτικά προγράμματα αποτελούν συνήθως καταλόγους συνοπτικών διαγραμμάτων των περιεχομένων διδασκαλίας, τα οποία είναι δεσμευτικά για τον εκπαιδευτικό, χωρίς όμως να τον στηρίζουν μεθοδολογικά και παιδαγωγικά. Τα περιεχόμενα δηλαδή αυτά πρέπει να διδαχτούν σε καθορισμένο χρόνο και σε συγκεκριμένους σχολικούς τύπους και τάξεις. Επιπλέον, καταγράφουν συνήθως ως σκοπούς γενικόλογες αρχές εθνικού, θρησκευτικού, κοινωνικού κλπ. περιεχομένου, που δεν έχουν κατά ανάγκη σχέση με την πραγματικότητα την οποία βιώνουν οι μαθητές. Παράλληλα, τα περιεχόμενα των παραδοσιακών ΑΠΣ ισχύουν για πολλά χρόνια και δεν γίνεται συχνά αναθεώρηση τους.

Τα παραδοσιακά ΑΠΣ δεν περιέχουν μεθοδολογικές υποδείξεις, ενώ όσον αφορά την αξιολόγηση των μαθητών γίνεται αναφορά κυρίως στον αριθμό των γραπτών διαγωνισμών και εξετάσεων αλλά και σε οδηγίες για τον τρόπο βαθμολόγησης ώστε να αξιολογηθεί ο βαθμός κατάκτησης των γνωσιακών περιεχομένων.

Η σύγχρονη άποψη για τα ΑΠΣ διαφέρει από αυτή που επικρατούσε παραδοσιακά. Ο όρος κουρίκουλο (curriculum) αναφέρεται τόσο στα νέα ΑΠΣ όσο και στα προγράμματα σπουδών γενικότερα, έχει πιο συγκεκριμένο και πιο στενό περιεχόμενο καθώς αναφέρεται στην κατά το δυνατόν λεπτομερειακή περιγραφή μιας διαδικασίας μάθησης μια ενότητας γνώσεων για συγκεκριμένους μαθητές σε ένα επίσης συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (Αλαχιώτης & Καρατζιά-Σταυλιώτη, 2009). Το κύριο χαρακτηριστικό του κουρίκουλου από την σκοπιά αυτή είναι το γεγονός ότι η διαδικασία αυτή μάθησης δε παίρνει μια τελική μορφή, ενώ η διαδικασία μάθησης θεωρείται διαρκής, με στόχο την ανανέωση και βελτίωση της (Βρεττός & Καψάλης, 1997).

Τα κουρίκουλα χαρακτηρίζονται συνήθως από τα εξής τέσσερα δομικά στοιχεία:

A. Στόχοι

Η βασική αφετηρία για το κουρίκουλο είναι οι σαφώς καθορισμένοι και συγκεκριμένοι στόχοι που καλείται να επιτύχει.

B. Περιεχόμενα

Για να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν ήδη τεθεί, θα πρέπει να επιλεγούν και τα κατάλληλα περιεχόμενα όχι απόλυτα με βάση μόνο την αξία τους ως μορφωτικά αγαθά, αλλά και ως προς την καταλληλότητα τους για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων.

Γ. Μεθοδολογικές υποδείξεις

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που καλείται να επιτύχει το κουρίκουλο, προτείνονται συγκεκριμένες μεθοδολογικές υποδείξεις, εναλλακτικές μεθοδολογικές προτάσεις και μέσα διδασκαλίας που μπορούν να αξιοποιηθούν από τον εκπαιδευτικό. Οι συγκεκριμένες προτάσεις δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα αλλά ο διδάσκων τις προσαρμόζει στις δοθείσες συνθήκες διδασκαλίας.

Δ. Έλεγχος Επίτευξης Στόχων.

Το κουρίκουλο δεν είναι τυποποιημένο και αμετάβλητο αλλά αναμορφώνεται και βελτιώνεται μέσα από την εφαρμογή του. Μέσα από τον έλεγχο του βαθμού

επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί και την ανατροφοδότηση, καθίσταται δυνατή η συνεχής βελτίωση του.

Προκειμένου να αναπτυχθεί ένα ΑΠΣ, απαιτείται μια πολύπλοκη και πολυδιάστατη διαδικασία. Το ΑΠΣ πρέπει να στηρίζεται σε διαδικασίες σχεδιασμού με στόχο την οργάνωση της διδασκαλίας / μάθησης αλλά και τη διαρκή ανανέωση και βελτίωση της.

Τα ΑΠΣ αποτελούν συγκροτημένες προτάσεις που αναφέρονται στο περιεχόμενο και τη μορφή της σχολικής γνώσης, στον τρόπο με τον οποίο πρέπει να οργανώνεται η γνώση αυτή και στις διαδικασίες με τις οποίες η γνώση αποκτάται και αξιοποιείται από όλους τους μαθητές. Η σημασία των ΑΠΣ για την εκπαιδευτική διαδικασία είναι ιδιαίτερα σημαντική, διότι θέτουν τις βασικές παραμέτρους της διδακτικής πράξης (Καρατζιά-Σταυλιώτη, 2002).

Σήμερα καταβάλλονται προσπάθειες ώστε τα ΑΠΣ να κατευθύνονται προς την ολιστική και διαθεματική προσέγγιση της γνώσης με ανακαλυπτικές, συμμετοχικές και βιωματικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις.

Το ΔΕΠΠΣ περιλαμβάνει τα ΔΕΠΠΣ των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων και το ΑΠΣ. Η δομή τους περιλαμβάνει:

1. **Γενικούς σκοπούς διδασκαλίας επιμέρους γνωστικών αντικειμένων** (ΔΕΠΠΣ επιμέρους μαθημάτων)
2. **Άξονες γνωστικού περιεχομένου** (ΑΠΣ)
3. **Γνωστικούς στόχους, αξίες και δεξιότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο κάθε γνωστικού αντικειμένου.**
4. **Θεμελιώδεις διαθεματικές έννοιες οι οποίες είναι ενδεικτικές και διαχέονται στα σχολικά εγχειρίδια.**
5. **Θεματικές ενότητες, ενδεικτικές δραστηριότητες και προτεινόμενα σχέδια εργασίας για την κάθε τάξη.**

Έτσι οι στόχοι των ΑΠΣ ομαδοποιούνται σε:

1. **Γνώση και μεθοδολογία**, δηλαδή δεξιότητες νοητικές, μεθοδολογικές και χειρισμού οι οποίες συνδέονται με συγκεκριμένες γνωστικές περιοχές ή διεπιστημονικές προσεγγίσεις.

2. **Συνεργασία και επικοινωνία** που αφορούν την ανάπτυξη κοινωνικών και επικοινωνιακών δραστηριοτήτων οι οποίες σχετίζονται με συμμετοχικές – βιωματικές προσεγγίσεις.

3. **Δεξιότητες που συνδέουν την επιστήμη** ή την τέχνη με την ανθρώπινη δραστηριότητα. (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2005)

Όπως αναφέρεται στα στοιχεία από τον παιδαγωγικό σχεδιασμό του ΔΕΠΠΣ και των ΑΠΣ της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, μερικές από τις καινοτομίες που τα διαφοροποιούν από τα ισχύοντα προγράμματα σπουδών είναι τα εξής:

1. Καθιερώνουν τη διαθεματική προσέγγιση στη σχολική γνώση, δηλαδή την εξέταση του θέματος από πολλές οπτικές γωνίες και τη συνεπακόλουθη καλλιέργεια σχετικών δεξιοτήτων, στάσεων και αξιών μέσα από τη θεώρηση της μάθησης όχι ως προϊόντος αλλά και ως διαδικασίας αυτενέργειας και ανακάλυψης που θα συμβάλει στη διαμόρφωση του κοσμοειδώλου του μαθητή.

2. Καθιερώνουν την εκπόνηση σχεδίων εργασίας στα πλαίσια όλων των μαθημάτων. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζονται οι προϋποθέσεις για προωθημένες διαθεματικές προσεγγίσεις και αναπτύσσονται στους μαθητές οι γνωστικο-κοινωνικές δεξιότητες του επιστημονικού τρόπου σκέψης. Οι δεξιότητες αυτές είναι αναγκαίες για την αυτορυθμιζόμενη μάθηση, που προϋποθέτει η δια βίου μάθηση.

3. Συνδέουν οργανικά την αξιολόγηση και αξιολόγηση με τις υπόλοιπες διαδικασίες της διδασκαλίας, προτείνοντας ποικίλες μορφές και τεχνικές αξιολόγησης ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες των μαθημάτων και των μαθητών.

4. Ενισχύουν το σχολικό παιδαγωγικό περιβάλλον με την ενθάρρυνση της δημιουργικότητας, της φαντασίας και του παιχνιδιού, με την ανάπτυξη στους μαθητές της κριτικής σκέψης και της συλλογικής προσπάθειας, διαδικασίες που διευκολύνονται μέσα από τις διαθεματικές προσεγγίσεις, τα ποίκιλα σχέδια εργασίας και τις διερευνητικές μορφές διδασκαλίας.

5. Εντάσσουν τις νέες τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας σε όλες τις μαθησιακές δραστηριότητες ως εργαλείο μάθησης, επικοινωνίας και δημιουργίας. (Αλαχιώτης, 2002δ)

Το ΔΕΠΠΣ, διατηρεί τα διακριτά μαθήματα στο αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα, αλλά παράλληλα αξιοποιεί τους διάφορους τρόπους συσχέτισης της γνώσης στον οριζόντιο και στον κατακόρυφο άξονα. Οι δύο αυτοί άξονες υποδηλώνονται και από το ίδιο το ΔΕΠΠΣ ως Διαθεματικό (οριζόντιος άξονας) και ενιαίο (κατακόρυφος άξονας). Στον κατακόρυφο άξονα διασφαλίζεται μέσα στον συγκεκριμένο κλάδο η εσωτερική συνοχή και η ομαλή ροή της γνώσης από κλάδο

σε κλάδο, από ενότητα σε ενότητα, από τάξη σε τάξη και από βαθμίδα σε βαθμίδα. Η συνοχή αυτή διατηρείται κυρίως μέσα από την εννοιοκεντρική οργάνωση της γνώσης και την έλλειψη των επικαλύψεων στην ύλη. (Ματσαγκούρας, 2002α).

Το ΔΕΠΠΣ με το περιεχόμενο του, τις διαδικασίες επεξεργασίας του περιεχομένου που προωθεί και τις κοινωνιογνωστικές δεξιότητες, στάσεις και αξίες που αναπτύσσονται μέσα από τη διδασκαλία συγκροτεί το περιεχόμενο της γενικής παιδείας.

2.3. ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΖΩΝΗ

Προκειμένου να επιτευχθεί η διαθεματική προσέγγιση της γνώσης και παράλληλα να προσεγγιστεί η διαπαιδαγώγηση του μαθητή προς την κατεύθυνση της δημιουργικής μάθησης, συνεπάγεται αναδιοργάνωση του αναλυτικού και του ωρολογίου προγράμματος σπουδών σε συνδυασμό με την εφαρμογή νέων μεθοδολογικών προσεγγίσεων.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο σε συνδυασμό με τη γενικότερη προβληματική της διαθεματικότητας, καθιερώθηκε το πρόγραμμα της ευέλικτης ζώνης, με την εισαγωγή του σε όλες τις βαθμίδες της υποχρεωτικής εκπαίδευσης:

Στο Νηπιαγωγείο ως ελεύθερη ένταξη στο πρόγραμμα των συλλογικών διαθεματικών δραστηριοτήτων και μικρής ή μεγάλης διάρκειας σχεδίων εργασίας.

Στο Δημοτικό ως ευέλικτη ζώνη διαθεματικών και δημιουργικών δραστηριοτήτων.

Στο Γυμνάσιο ως ευέλικτη ζώνη καινοτόμων δράσεων.

Το πρόγραμμα ξεκίνησε πιλοτικά κατά το σχολικό έτος 2001-2002 με την εφαρμογή του σε 11 νηπιαγωγεία, 176 δημοτικά σχολεία και 52 γυμνάσια της χώρας και επεκτάθηκε κατά το σχολικό έτος 2002-2003 με τη συμμετοχή 563 ακόμη δημοτικών σχολείων 149 νηπιαγωγείων και 43 γυμνασίων (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2002).

Βασική επιδίωξη του προγράμματος της ευέλικτης ζώνης είναι να εξασφαλίσει στο πλαίσιο του υποχρεωτικού ωρολογίου προγράμματος τουλάχιστον ένα δίωρο κατά το οποίο ο εκπαιδευτικός σε συνεργασία με τους μαθητές του:

- Επιλέγουν θέματα.
- Εφαρμόζουν μεθόδους επεξεργασίας δοκιμάζουν τρόπους έκφρασης της μάθησης που εφαρμόζουν τις γενικές αρχές της διαθεματικότητας και γι'

αυτό δεν εντάσσονται εύκολα στο συμβατικό αναλυτικό πρόγραμμα (Ματσαγκούρας, 2009).

Σύμφωνα με τον Ματσαγκούρα (2002β) Βασικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την Ευέλικτη Ζώνη είναι τα εξής:

- Η διαθεματική προσέγγιση ενοποιεί τη γνώση, ξεπερνώντας με αυτόν τον τρόπο τα προβλήματα της αποσπασματικότητας και της μονομέρειας.
- Η ανάδειξη της διεπιστημονικότητας της γνώσης μέσα από τη χαλάρωση των διαχωριστικών γραμμών μεταξύ των διδασκομένων μαθημάτων.
- Η ενεργοποίηση των κινήτρων των μαθητών μέσα από τη σύνδεση της σχολικής ζωής με τα ενδιαφέροντα του παιδιού και τις πραγματικές καταστάσεις ζωής, έτσι ώστε η σχολική γνώση να αποκτά νόημα και παράλληλα να ανοίγονται δίαυλοι επικοινωνίας του σχολείου με την οικογένεια και την τοπική κοινωνία.
- Η ουσιαστικοποίηση της μάθησης και η ανάπτυξη της αυτονομίας του παιδιού μέσα από την ενεργοποίηση της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας.
- Η ανάπτυξη συλλογικών μορφών συστηματοποιημένης δράσης και διαλεκτικής αντιπαράθεσης, που είναι αναγκαίες για την κριτική και δημιουργική συμμετοχή του πολίτη στα κοινωνικά δρώμενα.
- Η ανάπτυξη στάσεων και δεξιοτήτων, που απαιτεί η αυτό-ρυθμιζόμενη μάθηση και η δια βίου εκπαίδευση στην κοινωνία της πληροφορίας, της γνώσης και της τεχνολογίας.
- Η εξοικείωση των μαθητών με τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας.

Το μοντέλο της διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης και της ευέλικτης ζώνης φαίνεται να ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στις σύγχρονες εκπαιδευτικές ανάγκες, αφού ανάμεσα στα θετικά του στοιχεία συγκαταλέγεται και η ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσα από την ενεργητική και βιωματική μάθηση με αποτέλεσμα τη βελτίωση της αυτοπεποίθησης των μαθητών και την ενδυνάμωση των ικανοτήτων τους. (Αλαχιώτης, 2002)

Με το πρόγραμμα της Ευέλικτης, εκπαιδευτικοί και μαθητές, χωρίς εξωτερικές δεσμεύσεις, επιλέγουν επίκαιρα και ενδιαφέροντα θέματα, τα οποία έχουν τη δυνατότητα να επεξεργαστούν ανάλογα με τη φύση των θεμάτων, το είδος των μεθόδων και τους ρυθμούς μάθησης των μαθητών. Έτσι ο διδακτικός χρόνος δεν γίνεται ανασταλτικός παράγοντας για τη χρήση εναλλακτικών μορφών εκπαίδευσης αλλά αντίθετα, γίνεται όρος για την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης (Ματσαγκούρας, 2002β).

2.4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Αξιολόγηση είναι η διαδικασία κατά την οποία, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα κριτήρια, αποδίδουμε αξία σε κάτι. Η αξιολόγηση προϋποθέτει τη μέτρηση, κατά την οποία καθορίζεται το ποσοστικό μέγεθος ενός πράγματος, με βάση τη δεδομένη μονάδα μετρήσεως. Από την πλευρά της η μέτρηση προϋποθέτει την εξέταση, τη συλλογή δηλαδή στοιχείων στα οποία στηρίζεται κάθε μέτρηση και καταλήγει στην έκφραση του αποτελέσματος αυτής της διαδικασίας με τη βαθμολογία.

Ο πιο στενός όρος από άποψη περιεχομένου είναι ο όρος βαθμολογία, ο οποίος σημαίνει για το σχολείο την κατάταξη κάθε μαθητή σε ένα σημείο της βαθμολογικής κλίμακας με βάση της εξέταση των γνώσεων του ή άλλων δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Πιο ευρύς αντίθετα είναι ο όρος αξιολόγηση, ο οποίος αναφέρεται κυρίως στην ένταξη της βαθμολογίας σε ένα ευρύτερο πλαίσιο και κατ' αυτόν τον τρόπο την ευρύτερη ερμηνεία της. Στα πλαίσια της αξιολογήσεως δηλαδή ο εκπαιδευτικός ερμηνεύει τη βαθμολογία του μαθητή με αναφορά σε εκ των προτέρων δεδομένα κριτήρια τα οποία μπορεί να είναι ένα συγκεκριμένο επίπεδο γνώσεων, η επίδοση μιας αντιπροσωπευτικής ομάδας μαθητών ή των μαθητών όλης της τάξης, οι ικανότητες ή οι δεξιότητες του συγκεκριμένου μαθητή κ.λ.π. Μελετά επίσης στα πλαίσια της αξιολογήσεως ο εκπαιδευτικός το νόημα των βαθμών σε συνάρτηση με τη διδασκόμενη ύλη, με τις ικανότητες του μαθητή με τη γενική επίδοση των άλλων μαθητών κλπ για να διαπιστώσει πώς πάει ο μαθητής, που προχωρεί καλά και που υστερεί, ώστε να πάρει ανάλογες αποφάσεις για την παραπέρα πορεία της εργασίας του. (Καψάλης, 1998)

Σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα 462/1991, άρθρο 1,² η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή είναι συνεχής εκπαιδευτική διαδικασία, με την οποία προσδιορίζεται η πρόοδος του μαθητή καθώς και ο τρόπος επίτευξης της, με σκοπό να βελτιώνεται η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου αλλά και παράλληλα να εξασφαλίζεται η περαιτέρω πρόοδος του μαθητή.

Η αξιολόγηση αναφέρεται στις σχολικές γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και ικανότητες που απόκτησε και ανέπτυξε ο μαθητής και οι οποίες καλύπτουν το γνωστικό, το γλωσσικό, το συναισθηματικό και τον ψυχοκινητικό τομέα με σκοπό την παρώθηση, την ενθάρρυνση και τη σωστή αυτοαντίληψη του παιδιού, τη διάγνωση των ικανοτήτων αλλά και των μαθησιακών δυσκολιών που ενδέχεται να

² http://www.ypepth.gr/docs/fek_171_11_12_1991_enisxytikh.pdf

αντιμετωπίζει, την ανατροφοδότηση της διδασκαλίας και της μάθησης για την προαγωγή του εκπαιδευτικού έργου.

Η αξιολόγηση πρέπει να έχει ως βασικό της στόχο την πρόοδο του μαθητή, μέσα από την ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τον εντοπισμό των μαθησιακών ελλείψεων με σκοπό την βελτίωση της προσφερόμενης γνώσης.

Στο γενικό μέρος σχετικά με τον σχεδιασμό του ΔΕΠΠΣ ³, τονίζεται ότι μέσα από την αξιολόγηση ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να αποσκοπεί:

- Στη διαπίστωση της επίτευξης των στόχων μάθησης.
- Στο σχεδιασμό των επόμενων σταδίων της μάθησης.
- Στη διερεύνηση και αποτύπωση της ατομικής και συλλογικής πορείας των μαθητών, των ικανοτήτων, των ενδιαφερόντων και των ιδιομορφιών τους σε όλα τα επίπεδα και στάδια κατάκτησης της γνώσης.
- Στην ποιοτική αναβάθμιση συνολικά της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η οποία στοχεύει στην ενίσχυση και ενθάρρυνση των μαθητών αλλά και στη δημιουργία κινήτρων μάθησης.
- Στον εντοπισμό των μαθησιακών δυσκολιών και ελλείψεων των μαθητών με στόχο τον σχεδιασμό κατάλληλων παρεμβάσεων για τη βελτίωση της διδακτικής διαδικασίας.
- Στην καλλιέργεια ερευνητικού πνεύματος, στην ανάπτυξη της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων και στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μέσα από διαθεματικές προσεγγίσεις.
- Στην απόκτηση υπευθυνότητας από τους μαθητές μέσα από διαδικασίες συλλογικής εργασίας και αυτοαξιολόγησης.
- Στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης των μαθητών και συνολικά στη συγκρότηση της προσωπικότητάς τους.
- Στην απόκτηση μεταγνώστικων ικανοτήτων εκ μέρους των μαθητών μέσα από τον έλεγχο και τη διαχείριση της μάθησής τους.

Σύμφωνα με τον Nitko (1996), υπάρχουν συγκεκριμένες αρχές, πάνω στις οποίες θα πρέπει να στηρίζονται οι εκπαιδευτικοί προκειμένου να μπορούν να αξιολογηθούν οι επιδιωκόμενοι εκπαιδευτικοί στόχοι.

³ http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/1Geniko_Meros.pdf

Οι αρχές αυτές είναι οι εξής:

1. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να αναγνωρίσει και να θέσει τους επιθυμητούς εκπαιδευτικούς στόχους. Προκειμένου να γίνει η επιλογή της καταλληλότερης τεχνικής αξιολόγησης, θα πρέπει από την αρχή της εκπαιδευτικής παρέμβασης να έχουν οριστεί επαρκώς και με ξεκάθαρο τρόπο οι συμπεριφορές και οι εκδηλώσεις που δηλώνουν επίτευξη των παραπάνω στόχων.

2. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι οι τεχνικές αξιολόγησης που επιλέγονται, ταιριάζουν με τους εκπαιδευτικούς στόχους που έχουν τεθεί. Οι τεχνικές αξιολόγησης που θα χρησιμοποιηθούν, επιλέγονται με κριτήρια αποτελεσματικότητας και πρακτικότητας, αλλά παράλληλα θα πρέπει να πηγάζουν άμεσα από τους στόχους που καλούνται να εξυπηρετήσουν.

3. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να επιλέγει τον τρόπο αξιολόγησης, έτσι ώστε να ταιριάζει στις ανάγκες του εκπαιδευόμενου. Επιπλέον, ο εκπαιδευτής θα πρέπει με τη χρήση διακριτών παραδειγμάτων να καθιστά κατανοητό στους εκπαιδευόμενους τι περιμένει από αυτούς και παράλληλα θα πρέπει να τους παρέχει την κατάλληλη ανατροφοδότηση.

4. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να χρησιμοποιεί διάφορες τεχνικές αξιολόγησης, προκειμένου να μπορεί να μετρηθεί η επίτευξη του κάθε εκπαιδευτικού στόχου. Η εγκυρότητα της αξιολόγησης επιτυγχάνεται με τη χρήση πολλαπλών μεθόδων αξιολόγησης, ιδιαίτερα όταν απαιτούνται ανώτερες δεξιότητες και ικανότητες προκειμένου να οδηγηθούμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

5. Ο εκπαιδευτικός όταν ερμηνεύει και εξηγεί τα παραγόμενα αποτελέσματα, θα πρέπει να έχει κατά νου τους περιορισμούς που υποβάλλονται από τις τεχνικές αξιολόγησης. Ο εκπαιδευτικός δεν θα πρέπει να ξεχνά το γεγονός ότι ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται διάφορες μορφές αξιολόγησης, το παραγόμενο αποτέλεσμα αποτελεί ένα μόνο στιγμιότυπο της συμπεριφοράς του μαθητή και ότι η ερμηνεία της αξιολόγησης εμπεριέχει σε αρκετές περιπτώσεις και την πιθανότητα λάθους.

Επιπλέον, η αξιολόγηση, θα πρέπει να ενσωματώνεται στη διαδικασία της διδασκαλίας και της μάθησης, ως διαρκής και σκόπιμη λειτουργία. Θα πρέπει να βασίζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια σε συνδυασμό με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα και σε καμία περίπτωση, δεν θα πρέπει να αποτελεί αποτέλεσμα της σύγκρισης του μαθητή με τους συμμαθητές του.

Η αξιολόγηση δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στις αποκτηθείσες γνώσεις αλλά θα πρέπει να αναφέρεται και στην απόκτηση δεξιοτήτων, στη διαμόρφωση στάσεων, αξιών και συμπεριφορών.

Παράλληλα, την όλη διαδικασία θα πρέπει να τη χαρακτηρίζει η σαφήνεια, η διαφάνεια και η αξιοπιστία και προς αυτή την κατεύθυνση ο εκπαιδευτικός καλείται να γνωστοποιεί έγκαιρα στους μαθητές τα κριτήρια με βάση τα οποία θα αξιολογηθούν.

Γίνεται φανερό ότι επιδιώκεται η ενεργός εμπλοκή του μαθητή όχι μόνο στην διαδικασία της διδασκαλίας μέσα από τη διερευνητική – ανακαλυπτική μάθηση, αλλά και στη διαδικασία αξιολόγησης του βαθμού επίτευξης των επιδιωκόμενων διδακτικών σκοπών και στόχων. Ο μαθητής εμπλέκεται σε όλα τα στάδια της αξιολόγησης του αφού συμμετέχει στο στάδιο εξαγωγής και διατύπωσης των κριτηρίων με βάση τα οποία θα πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση του. Τέλος, προωθείται και επιδιώκεται και η αυτοαξιολόγηση των επιτευγμάτων του εκπαιδευμένου.

2.5. ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ο Bloom και οι συνεργάτες του (1971, όπ. αναφ. στο Κασσωτάκης, 2003) διακρίνουν τρία είδη αξιολόγησης ανάλογα με το σκοπό για τον οποίο πραγματοποιείται η αξιολογική διαδικασία στο σχολείο:

1. **Αρχική ή Διαγνωστική Αξιολόγηση:** Η διαγνωστική αξιολόγηση είναι η συλλογή πληροφοριών με τις οποίες ο εκπαιδευτής μπορεί να προσδιορίσει το επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευομένων αλλά και τις προσδοκίες τους απέναντι στη μάθηση, τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή (Williams & Williams, 1996). Εφαρμόζεται κυρίως στην αρχή της μαθησιακής διαδικασίας, αλλά και κατά τη διάρκειά της και αποσκοπεί στον προσδιορισμό του επιπέδου των γνώσεων και των εμπειριών, των ενδιαφερόντων και τον εντοπισμό των πιθανών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι μαθητές. Στόχος της είναι αφενός να αποτυπώνεται το προϋπάρχον γνωστικό επίπεδο και αφετέρου να προσδιορίζονται τα αίτια που επιδρούν ανασταλτικά στη μάθηση, ώστε να σχηματιστούν τα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης των μαθησιακών προβλημάτων. Με την έννοια αυτή, ο εκπαιδευτικός προσπαθεί να προσαρμόσει τις μαθησιακές διαδικασίες στο επίπεδο, τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητες κάθε μαθητή, με σκοπό να οδηγήσει όλους

τους μαθητές στην επίτευξη των επιδιωκόμενων διδακτικών και παιδαγωγικών στόχων (Αλαχιώτης & Καρατζιά-Σταυλιώτη, 2009).

Η εφαρμογή της διαγνωστικής αξιολόγησης θεωρείται απαραίτητη κυρίως όταν ο εκπαιδευτικός αναλαμβάνει μια νέα τάξη ή όταν ένας νέος μαθητής έρχεται στην τάξη. Μέσα από την αρχική αξιολόγηση επιδιώκεται να οδηγηθούν όλοι οι μαθητές στην κατάκτηση των στόχων που έχουν τεθεί αφού οι μαθητές κατατάσσονται ανάλογα με τις προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες τους και έτσι αποφεύγεται η ανισότητα στην έναρξη της νέας μάθησης (Βαρσαμίδου & Ρες, 2007).

2. Διαμορφωτική ή Σταδιακή Αξιολόγηση: Η διαμορφωτική αξιολόγηση εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, έχει κυρίως πληροφοριακό χαρακτήρα και αποσκοπεί στον έλεγχο της πορείας κάθε μαθητή προς την κατάκτηση των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών στόχων (Αλαχιώτης & Καρατζιά-Σταυλιώτη, 2009). Μπορεί να βοηθήσει τους εκπαιδευτές ώστε να προσδιορίσουν τις περιοχές εκείνες στις οποίες οι εκπαιδευόμενοι εμφανίζουν αδυναμίες και χρειάζονται βελτίωση, δίνοντας τους όμως παράλληλα και κίνητρο μέσα από τη θετική ανατροφοδότηση για την περαιτέρω γνωστική ανάπτυξη τους.

Η αξιολόγηση αποτελεί βασικό στοιχείο του εκπαιδευτικού σχεδιασμού και θα πρέπει να επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, έτσι ώστε με βάση τις πληροφορίες που θα συγκεντρωθούν να υπάρξει πιθανή τροποποίηση του σχεδιασμού ή της διδακτικής μεθόδου, προκειμένου οι μαθητές να επιτύχουν τους επιδιωκόμενους στόχους.

Οι τελικές διαπιστώσεις προκύπτουν από τον παιδαγωγικό, δημιουργικό, μαθησιακό διάλογο μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών. Δεν πρέπει να παραβλέψουμε το γεγονός ότι μέσα από την αποτελεσματική αξιολόγηση μπορεί να βελτιωθεί όχι μόνο το παραγόμενο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αλλά και ο εκπαιδευτής όσο και ο εκπαιδευόμενος. Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να εμπλέκει τον εκπαιδευόμενο στη διαδικασία της διαμορφωτικής αξιολόγησης προκειμένου να τον βοηθήσει να αναπτύξει ικανότητες αυτοαντίληψης που είναι απαραίτητες για τη διαβίου μάθηση. Έρευνα του Ματσαγγούρα (1996, οπ. αναφ. στο Βαρσαμίδου & Ρες, 2007) έδειξε πως η διαμορφωτική αξιολόγηση πρέπει να κατέχει σημαντική θέση, ιδιαίτερα στο Δημοτικό σχολείο, δρομολογώντας βελτιωτικές παρεμβάσεις στη διδασκαλία και θέτοντας στο περιθώριο την κατάταξη των μαθητών βάση της επίδοσης, πρακτική που αποτελεί κανόνα για όλες τις μορφές παραδοσιακής αξιολόγησης.

3. Τελική ή Συνολική Αξιολόγηση: Η τελική αξιολόγηση λαμβάνει χώρα στο τέλος της διαδικασίας της μάθησης. Πρόκειται για ανακεφαλαιωτική αλλά και ανατροφοδοτική διαδικασία, προκειμένου να εκτιμηθεί ο βαθμός επίτευξης των διδακτικών και παιδαγωγικών στόχων, σε σχέση με τους προκαθορισμένους ως τελικούς στόχους. Ουσιαστικά συγκρίνεται το μαθησιακό επίπεδο κάθε μαθητή με αυτό που διέθετε πριν και η ομαδική επίδοση της τάξης σε σχέση με την προσδοκώμενη και επιδιωκόμενη (Αλαχιώτης & Καρατζιά-Σταυλιώτη 2009). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι και αυτή η μορφή αξιολόγησης μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε από τον εκπαιδευτή είτε από τον εκπαιδευόμενο. Μέσα από αυτή τη μορφή της αξιολόγησης γίνεται μια συνολική αποτίμηση του διδακτικού έργου, όχι μόνο για τον μαθητή που εξετάζει τα κενά και τις αδυναμίες του αλλά και για τον εκπαιδευτικό που κάνει τον απολογισμό της διδακτικής του πορείας.

Η παιδαγωγική συζήτηση εστιάζεται κυρίως στην αναγκαιότητα εφαρμογής των δύο τελευταίων μορφών αξιολόγησης, που αν και φαίνονται διαφορετικές, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να στοχεύουν πάντα στο παιδαγωγικό όφελος του μαθητή.

	Τελική Αξιολόγηση	Διαμορφωτική Αξιολόγηση
Ρόλος της αξιολόγησης	Αξιολόγηση της μάθησης, για να ποσοτικοποιηθούν προκαθορισμένες και μετρήσιμες πτυχές ως προς τις γνώσεις, τις ικανότητες και τις δεξιότητες του εκπαιδευόμενου. Επικεντρώνεται σε ένα στιγμιότυπο από τη μάθηση του εκπαιδευόμενου.	Αξιολόγηση με σκοπό τη μάθηση, προκειμένου να χαρακτηριστούν σημαντικές πτυχές του εκπαιδευόμενου. Χρησιμοποιείται προκειμένου να βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους να μάθουν και τους εκπαιδευτές να βελτιώσουν τη διδασκαλία τους.
Συχνότητα της αξιολόγησης	Όχι συχνή, τελική αξιολόγηση με τη χρήση τυποποιημένων δοκιμασιών. Επικεντρώνεται στην αξιολόγηση του προϊόντος	Συχνή διαμορφωτική αξιολόγηση. Επικεντρώνεται περισσότερο στη διαδικασία και όχι μόνο στο προσδοκώμενο

Μορφή της αξιολόγησης

Ανατροφοδότηση

μιας συγκεκριμένης διαδικασίας. Λαμβάνει χώρα στο τέλος της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Η μορφή αξιολόγησης στηρίζεται στη χρήση επιλεγμένων απαντήσεων. Ιδιαίτερη σημασία έχει η εγκυρότητα της δοκιμασίας παρά ο τρόπος με τον οποίο αυτή υποστηρίζει τη μάθηση.

Σωστές ή λάθος απαντήσεις σε ερωτήσεις ή δοκιμασίες ή απλά ένα γενικό αποτέλεσμα. Η υποστήριξη της διδακτικής διαδικασίας δεν είναι ο βασικός σκοπός της ανατροφοδότησης.

αποτέλεσμα. Λαμβάνει χώρα όσο συχνά κριθεί απαραίτητο, με σκοπό πάντα τη βελτίωση της μάθησης.

Αυθεντική αξιολόγηση, που προέρχεται από διάφορες πηγές, όπως παρουσιάσεις, φάκελος επιτευγμάτων μαθητή, δοκιμασίες κ.α.

Η εξέταση γίνεται για διαγνωστικούς λόγους, με προτάσεις ώστε να βελτιωθεί τόσο η μάθηση όσο και η διδασκαλία. Η ανατροφοδότηση δεν είναι επικριτική αλλά λειτουργεί με σκοπό να βοηθήσει τον εκπαιδευόμενο.

Πίνακας 1: Χαρακτηριστικά Τελικής και Διαμορφωτικής Αξιολόγησης. Προσαρμογή από Shute, 2007

Η σύγχρονη τάση σχετικά με το ρόλο της αξιολόγησης της επίδοσης εστιάζεται, όπως φαίνεται και από τον παραπάνω πίνακα στη θεώρηση «αξιολόγηση για τη μάθηση» και συνδέεται, χωρίς όμως να ταυτίζεται με την «αξιολόγηση της μάθησης». Στην πρώτη περίπτωση εμπεριέχεται και η διαμορφωτική διάσταση της μαθησιακής διαδικασίας, ενώ στη δεύτερη γίνεται αναφορά περισσότερο στην αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, με τέτοιο τρόπο ώστε να μεγιστοποιείται το παιδαγωγικό όφελος κατά την εφαρμογή της τελικής μορφής αξιολόγησης.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, δημιουργείται ένα συνδυαστικό μοντέλο αξιολόγησης. Η αξιολόγηση θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της

διδασκαλίας, αλλά θα πρέπει να χρησιμοποιείται με τέτοιο τρόπο, ώστε να ενισχύονται οι επιδόσεις όλων των μαθητών. Σύμφωνα με αυτό το συνδυαστικό μοντέλο, ο βασικός στόχος της αξιολόγησης του μαθητή είναι η ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και ο εντοπισμός των μαθησιακών ελλείψεων με σκοπό τη βελτίωση της προσφερόμενης σχολικής εκπαίδευσης και τελικά την πρόοδο του μαθητή. Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η μάθηση, θα πρέπει να συνδυαστούν με τον καλύτερο τρόπο, η «αξιολόγηση της μάθησης» με την «αξιολόγηση για τη μάθηση» (Mc Donald, 2002).

2.6. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τους στόχους και το περιεχόμενο του γνωστικού αντικείμενου, καθορίζονται και οι τεχνικές αξιολόγησης. Οι τεχνικές αυτές, δίνουν έμφαση στη δεξιότητα κατάκτησης και διαχείρισης της γνώσης, στοχεύουν στη διερεύνηση του γνωστικού αποτελέσματος ενώ επιπρόσθετα συμβάλλουν στην ανάδειξη των δεξιοτήτων ιδιαίτερων μαθησιακών χαρακτηριστικών του κάθε μαθητή (Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών [ΔΕΠΠΣ]- Γενικό Μέρος, 2001).

Όπως αναφέρεται στο Π.Δ.86/2001/ΦΕΚ 73, τ.Α', η αξιολόγηση των μαθητών είναι αναπόσπαστο μέρος της διδακτικής διαδικασίας και έχει σκοπό να προσδιορίσει το βαθμό επίτευξης των διδακτικών της στόχων. Με το συνδυασμό ποικίλων μορφών και τεχνικών, η αξιολόγηση οφείλει να επιτύχει όχι μόνο έγκυρη, αξιόπιστη, αντικειμενική και αδιάβλητη αποτίμηση των γνώσεων, της κριτικής ικανότητας και των δεξιοτήτων των μαθητών αλλά και να συμβάλει στην αυτογνωσία και στην αντικειμενική πληροφόρηση τους για το επίπεδο μάθησης και τις ικανότητες τους.

Η παραδοσιακή αξιολόγηση, παρουσιάζει σημαντικές αδυναμίες ως προς την αναβάθμιση της μάθησης στο σχολείο. Το παραδοσιακό σύστημα αξιολόγησης εμφανίζει σαφέστατα κενά και αδυναμίες, τόσο ως προς την μεθοδολογία που χρησιμοποιείται, αλλά κυρίως ως προς την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων της. Όπως αναφέρει ο Κασσωτάκης (2003) τα χαρακτηριστικά στοιχεία τα οποία απαρτίζουν την παραδοσιακή αξιολόγηση συνοψίζονται στα εξής:

1. Το κυριότερο μέσο εξέτασης του μαθητή είναι οι ερωτήσεις πλήρους ή σύντομης ανάπτυξης. Πολύ σπάνια χρησιμοποιούνται τεχνικές, όπως ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, διάταξης, συμπλήρωσης κενών κ.α.

2. Η κριτική σκέψη των μαθητών και η δημιουργικότητα τίθενται στο περιθώριο, αφού οι μαθητές καλούνται να απομνημονεύσουν τις νέες γνώσεις, χωρίς παράλληλα να ελέγχεται ο βαθμός κατανόησης τους.

3. Τις περισσότερες φορές η εξέλιξη του εκπαιδευόμενου κρίνεται από την επίδοση του σε μία και μόνο γραπτή δοκιμασία.

Η αναγνώριση της αδυναμίας της παραδοσιακής αξιολόγησης να συμβάλλει προς την αναβάθμιση της μάθησης στο σχολείο, αποτέλεσε ένα βασικό αίτιο για την αναζήτηση νέων προσεγγίσεων αξιολόγησης του μαθητή. Πέρα από τις τυπικές και εμφανείς μαθησιακές διαδικασίες μέσα στην τάξη αναζητούνται νέες μέθοδοι και τεχνικές εφαρμογής της γνώσης.

Από τα παραπάνω, γίνεται φανερό ότι η παραδοσιακή αξιολόγηση συνοδεύεται από ένα πλήθος προβλημάτων και αδυναμιών που σε καμία περίπτωση δεν διευκολύνει τη μάθηση. Η σχολική πρακτική αλλά και τα προγράμματα σπουδών επηρεάστηκαν όπως αναφέρουν οι Κουλουμπαρίτση και Μασσαγγούρας (2004) από τρία βασικά κινήματα:

A) Το κίνημα του **κοινωνικού επικοδομητισμού** (social constructivism), βασική θέση του οποίου είναι πως η γνώση οικοδομείται μέσα από συλλογική σκέψη και προσπάθεια.

B) Το κίνημα της **κριτικής σκέψης** το οποίο δίνει έμφαση στη διδασκαλία με στόχο την κατανόηση και

Γ) το κίνημα για την **ολιστική προσέγγιση της γνώσης** που εκφράζεται και αποτυπώνεται σε σύγχρονα αναλυτικά προγράμματα όπως είναι το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών της Ελλάδας.

Τα τρία αυτά κινήματα σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τις τελευταίες δεκαετίες προωθούνται εκπαιδευτικές πρακτικές που στηρίζουν την ενεργητική και βιωματική μάθηση με την εμπλοκή του εκπαιδευόμενου ακόμη και στις διαδικασίες της αξιολόγησης, οδήγησαν στη δημιουργία του κινήματος της αυθεντικής αξιολόγησης (authentic assessment), το οποίο μεταξύ των άλλων υποστηρίζει ότι η αξιολόγηση αποτελεί συνευθύνη του δασκάλου και του μαθητή αλλά και αποβλέπει όχι μόνο στην αποτίμηση των γνώσεων αλλά και της ικανότητας του εκπαιδευόμενου να αξιοποιεί αυτές τις γνώσεις κάτω από πραγματικές συνθήκες και καταστάσεις.

Στη διεθνή βιβλιογραφία συναντάμε την παραπάνω προσέγγιση υπό τους όρους authentic assessment, authentic evaluation, performance based assessment. Σύμφωνα με το κίνημα της αυθεντικής αξιολόγησης, βασική προϋπόθεση της αυθεντικής αξιολογικής διαδικασίας είναι η αυθεντική διδασκαλία και η αυθεντική μάθηση.

Όπως αναφέρει η Σακελλαρίου (2006) η αυθεντική αξιολόγηση αφορά καταστάσεις της καθημερινής πρακτικής, δίνοντας στους μαθητές τη δυνατότητα να οικοδομήσουν τη νέα γνώση με ενεργητικό τρόπο, πάνω σε ότι έχουν ήδη μάθει. Με αυτό τον τρόπο, το περιεχόμενο της μάθησης εξαρτάται και καθορίζεται από τις εμπειρίες του ατόμου ενώ παράλληλα προωθείται η ιδέα της ολιστικής αντίληψης του κόσμου μέσα από τη βιωμένη πραγματικότητα.

Γι' αυτό το φυσικό πλαίσιο ανάπτυξης της αυθεντικής εργασίας στη σχολική τάξη είναι αυτό που παρέχεται από τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, τόσο ως στρατηγική όσο και ως μεθοδολογία, αφού διασφαλίζει τη δυνατότητα στο μαθητή να συνεργάζεται, να επενεργεί πάνω στα πράγματα, να διαμορφώνει άποψη, να συναποφασίζει δραστηριότητες και να συναξιολογεί.

Όπως τονίζουν οι Βαρσαμίδου και Ρες (2007) σε αντίθεση με την παραδοσιακή, η εναλλακτική αξιολόγηση χρησιμοποιείται για να αξιολογηθεί ο μαθητής ατομικά, συγκρινόμενος μόνο με την προηγούμενη προσπάθεια του και σε καμία περίπτωση με την προσπάθεια των συμμαθητών του.

Μια πολύ σημαντική εκπαιδευτική πρόκληση, είναι η ανάγκη να παρέχεται στους μαθητές η δυνατότητα να παρακολουθούν την εξέλιξη της γνώσης, μέσα από τη δυνατότητα απολογισμού και βελτίωσης του ίδιου του εκπαιδευτικού συστήματος. Με την υιοθέτηση και την εφαρμογή της αυθεντικής αξιολόγησης, ο εκπαιδευόμενος έχει τα παρακάτω οφέλη:

1. Χρησιμοποιεί πρακτικές που αναδεικνύουν το δημιουργικό τρόπο σκέψης και εφαρμόζει τις αποκτηθείσες γνώσεις σε αυθεντικές καταστάσεις της καθημερινότητας.
2. Αποφεύγει τη στείρα απομνημόνευση και την απλή συγκράτηση πληροφοριών, αφού πλέον είναι σε θέση να συσχετίζει δεδομένα και να οδηγείται σε συμπεράσματα και τεκμηριωμένη δράση.
3. Παρακολουθεί, συνδιαμορφώνει, έχει τεκμηριωμένο λόγο για τα αποτελέσματα της παιδαγωγικής και αξιολογικής διαδικασίας.

4. Αποκτά δυνατότητα στοχασμού και κριτικής ανάλυσης της παιδαγωγικής διαδικασίας.

5. Ανταποκρίνεται με ευελιξία στις εκάστοτε ιδιαιτερότητες της παιδαγωγικής διαδικασίας (Mac Beath, 2001).

Σύμφωνα με τους Κουλουμπαρίση & Μασαγγούρα (2004), η αυθεντική αξιολόγηση διακρίνεται κυρίως από τα εξής χαρακτηριστικά:

1) Οι ερωτήσεις και οι ασκήσεις που επιλέγονται αναδεικνύουν τον επινοητικό τρόπο σκέψης των μαθητών, προκειμένου όσα έμαθαν στο σχολείο, να μπορούν να εφαρμόζονται στην πράξη, σε αυθεντικές καταστάσεις του καθημερινού βίου.

2) Η αυθεντική αξιολόγηση δεν έχει ως σκοπό της μόνο τον έλεγχο της συγκράτησης πληροφοριών, αλλά παράλληλα οδηγεί τους μαθητές στη δημιουργία συσχετισμών ανάμεσα στα δεδομένα με σκοπό να καταφέρουν να παράξουν συμπερασμούς και τεκμηριωμένη δράση.

3) Προϋποθέτει το στοχασμό και την κριτική ανάλυση τόσο των προϊόντων όσο και των διαδικασιών της μάθησης.

4) Οι διαδικασίες αξιολόγησης γίνονται κτήμα των μαθητών. Όταν οι αξιολογούμενοι έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν, να συνδιαμορφώνουν και να έχουν λόγο για τα αποτελέσματα που αποδίδει η αξιολόγηση, τότε προσφέρεται η δυνατότητα για βελτίωση της παραγόμενης γνώσης και της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

5) Ανταποκρίνεται με ευελιξία στις ιδιαιτερότητες της περίπτωσης (γνωστικά αντικείμενα, στόχοι μάθησης κτλ.).

Η διαθεματική προσέγγιση της μάθησης αποτελεί σημαντικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της αυθεντικής εργασίας στην τάξη και αξιολόγησης, αφού οι καταστάσεις και τα προβλήματα που καλούνται να λύσουν οι μαθητές μέσα σε αυτό το πλαίσιο απαιτούν τη χρήση όχι μεμονωμένων πληροφοριών αλλά ενιοποιημένη γνώση που προέρχεται από διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους (Lorraine, 2008).

Το διαθεματικό αναλυτικό πρόγραμμα, διαφοροποιείται από το συμβατικό στους εξής τομείς:

A. Το γνωσιακό περιεχόμενο οργανώνεται σε θεματικές ενότητες, σύμφωνα με την εννοιοκεντρική προσέγγιση της γνώσης.

B. Η απόκτηση γνώσεων αποτελεί όχι μόνο σκοπό αλλά και μέσον επίτευξης και άλλων παιδαγωγικών επιδιώξεων όπως για παράδειγμα την ανάπτυξη γνωστικών, μεταγνωστικών, κοινωνικο – συναισθηματικών και κινητικών δεξιοτήτων.

Γ. Ο μαθητής συμμετέχει στην επεξεργασία του περιεχομένου και στην αξιολόγηση του έργου που παράγει ως άτομο και ως μέλος της ομάδας (Κουλουμπαρίτση & Ματσαγγούρας, 2004).

Επομένως, μέσα στο διαθεματικό αναλυτικό πρόγραμμα γίνεται αναφορά σε δύο επίπεδα διδασκαλίας (Ματσαγκούρας, 2009):

A. Στο επίπεδο της **δηλωτικής γνώσης**, όπου αναφερόμαστε στο επίπεδο του περιεχομένου και

B. Στο επίπεδο της **διαδικαστικής γνώσης**, σκοπός της οποίας είναι να αναπτυχθούν στους εκπαιδευόμενους δεξιότητες όπως: (α) συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων σχετικών με το θέμα, (β) συνεχούς ελέγχου των διαδικασιών συλλογής και επεξεργασίας, (γ) αυτο-αξιολόγησης και την αυτο-βελτίωσης.

Μέσα από τα διαθεματικά προγράμματα σπουδών διευρύνεται το πεδίο της αξιολόγησης του μαθητή, αφού έμφαση δεν δίνεται μόνο στην αξιολόγηση των γνωσιακών προϊόντων αλλά και στην αξιολόγηση διαδικασιών όπως τα προσωπικά κίνητρα του κάθε μαθητή, η αυτορρύθμιση, η αυτοδιόρθωση, η προσαρμογή των μέσων διδασκαλίας και αξιολόγησης στις ανάγκες του.

Η αυθεντική αξιολόγηση δεν αναφέρεται μόνο στις γνώσεις που μπορεί να κατέχει ένας μαθητής, αλλά στοχεύει στην ικανότητα του μαθητή να αξιοποιεί αυτές τις γνώσεις δημιουργικά και κριτικά.

Τα σημαντικότερα προαπαιτούμενα της αυθεντικής αξιολόγησης είναι η παρατήρηση και η τεκμηρίωση. Η αυθεντική αξιολόγηση είναι μια διαδικασία με αυστηρό προγραμματισμό και κανόνες, στο σχεδιασμό της οποίας, σύμφωνα με τον Γεωργίουση (1998) ενσωματώνονται τα ακόλουθα τέσσερα χαρακτηριστικά:

A) **Η έμφαση σε εφαρμογές.** Αξιολογείται όχι μόνο τι γνωρίζει ο μαθητής αλλά και το τι μπορεί να κάνει.

Β) **Η εστίαση στην άμεση αξιολόγηση.** Αξιολογείται ο διατυπωμένος εκπαιδευτικός σκοπός άμεσα σε αντίθεση με την έμμεση αξιολόγηση.

Γ) **Η χρήση πραγματικών προβλημάτων.** Οι υπό εκτέλεση από τους μαθητές εργασίες προετοιμάζονται και διαμορφώνονται κατά κάποιο τρόπο ώστε οι μαθητές να τις αντιλαμβάνονται ως μέρος της καθημερινής ζωής.

Δ) **Η ενθάρρυνση της ανοιχτής σκέψης.** Οι εργασίες διαμορφώνονται κατά τρόπο που ενθαρρύνουν περισσότερο από μια ορθές απαντήσεις και απαιτούν σχετικά μικρή περίοδο για να εκτελεστούν.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, με σκοπό την προώθηση αυθεντικών προσεγγίσεων αξιολόγησης προβλέπονται τεχνικές όπως οι εξής: οι γραπτές ή προφορικές εξετάσεις με ερωτήσεις κλειστού ή ανοιχτού τύπου, ο ημιδομημένος δυναμικός διάλογος μεταξύ των συμμετεχόντων στη μαθησιακή διαδικασία, οι συνθετικές δημιουργικές-διερευνητικές εργασίες (σχέδια εργασίας), η συστηματική παρατήρηση, ο φάκελος εργασιών - δελτίο του μαθητή, η αυτοαξιολόγηση του μαθητή ή η αξιολόγηση από τους συμμαθητές του, ο συνδυασμός διαφορετικών τεχνικών (π.χ. τεστ και προφορική εξέταση) κ.λπ.

Ο «φάκελος επιδόσεων» του μαθητή εντάσσεται στην έννοια της ποιοτικής αποτίμησης της επίδοσής του. Η ποιοτική αξιολόγηση αναφέρεται σε χαρακτηριστικά που έχουν αποκλειστικά και μόνο σχέση με τη δραστηριότητα του μαθητή στο πλαίσιο του σχολείου και τις μαθησιακές δεξιότητες και αποσκοπεί στην πληρέστερη ενημέρωση του μαθητή και των γονέων του σε ζητήματα σχετικά με τα παραπάνω θέματα και τη συνολική γενικά επίδοση και εικόνα του στο σχολείο (Π.Δ.86/2001/ΦΕΚ 73, τ. Α').

3. ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ – PORTFOLIO

Ο φάκελος υλικού (portfolio) αποτελεί μια συλλογή στοιχείων που προετοιμάζεται από τον μαθητή και που αξιολογείται για να καταδείξει την κατοχή, την κατανόηση, την εφαρμογή, και τη δυνατότητα σύνθεσης από αυτόν ενός δεδομένου συνόλου εννοιών. Ο μαθητής πρέπει να οργανώσει, να συνθέσει, και να περιγράψει μέσα στο portfolio με σαφήνεια τα επιτεύγματά του και να εξωτερικεύσει αποτελεσματικά αυτό που έχει μάθει.

Οι Artel & Spandel (1992, όπως αναφ. στους Βαρσαμίδου & Ρες, 2007) ορίζουν το φάκελο επιτευγμάτων του μαθητή ως: *«Σκόπιμη συλλογή εργασίας του μαθητή διηγείται την ιστορία των προσπαθειών του μαθητή, την πρόοδο του ή την επίδοση του σε μια δεδομένη περιοχή».*

Η Vanrus (1990, όπως αναφ. στους Βαρσαμίδου & Ρες, 2007) ορίζει το portfolio ως *«Συστηματική και οργανωμένη συλλογή ενδείξεων που χρησιμοποιούνται από το διδάσκοντα και το μαθητή, για να παρακολουθήσουν την ανάπτυξη των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των στάσεων του μαθητή».*

Οι Paulson et al (1993, όπως αναφ. στους Βαρσαμίδου & Ρες, 2007) ορίζουν το φάκελο ως σκόπιμη συλλογή της εργασίας του μαθητή που δείχνει τις προσπάθειες, την πρόοδο και την επίδοση του μαθητή σε μια ή περισσότερες περιοχές του αναλυτικού προγράμματος.

Ο ορισμός που δίνεται από τους Meyer et al (1990), είναι ο ακόλουθος: *Ο φάκελος υλικού είναι σκόπιμη συλλογή της εργασίας του μαθητή, η οποία παρουσιάζει τις προσπάθειες, την πρόοδο ή την επίδοση του μαθητή σε δεδομένες περιοχές του αναλυτικού προγράμματος. Η συλλογή πρέπει να περιλαμβάνει τη συμμετοχή του μαθητή στην επιλογή του περιεχομένου του φακέλου, τα κριτήρια επιλογής, τα κριτήρια με τα οποία κρίθηκαν αξιόλογα τα περιεχόμενα και ενδείξεις για τις βαθύτερες σκέψεις των μαθητών.*

Ο Wiggins (Wiggins & Jay, 2000) χαρακτηρίζει τον φάκελο επιτευγμάτων ως μια αντιπροσωπευτική συλλογή της εργασίας ενός ατόμου. Όπως δείχνουν οι ρίζες της λέξης (και όπως συμβαίνει ακόμη και στις τέχνες) αυτό το δείγμα εργασίας είναι διαμορφωμένο για έναν ιδιαίτερο σκοπό και μπορεί να μεταφερθεί από μέρος σε μέρος για επίδειξη ή επιθεώρηση.

Στο έργο του John Zubizarreta, *The Learning Portfolio*, αναφέρονται οι ακόλουθοι ορισμοί: Ως χαρτοφυλάκιο μπορεί να οριστεί η πολυδιάστατη και τεκμηριωμένη

συλλογή των εργασιών ενός μαθητή, που έχουν συλλεχθεί με έναν οργανωμένο τρόπο, τα οποία συμπεριλαμβάνουν και στοιχεία αναστοχασμού σχετικά με το περιεχόμενο του χαρτοφυλακίου (Annis και Jones, 1995 όπως αναφ. σε Zubizarreta, 2004).

Ο φάκελος επιτευγμάτων είναι ένα ευέλικτο εργαλείο, που στηρίζεται σε δεδομένα και δεσμεύει τους εκπαιδευόμενους σε μια διαδικασία συνεχούς αναστοχασμού και συνεργατικής ανάλυσης της μάθησης. Ως γραπτό κείμενο, ηλεκτρονική αναφορά ή άλλο δημιουργικό έργο, ο φάκελος αναδεικνύει τον σκοπό, τον πλούτο και τη συνάφεια της μάθησης των μαθητών. Το χαρτοφυλάκιο επικεντρώνεται στον επί τούτου αναστοχασμό που γίνεται συνεργατικά και με συγκεκριμένο στόχο και αποτελούν ενδείξεις τόσο για την βελτίωση όσο και για την αξιολόγηση της μάθησης του εκπαιδευόμενου. (Zubizarreta, 2004)

Η Lanke (1995) αναφέρει ότι ένα εκπαιδευτικό χαρτοφυλάκιο δεν αποτελεί μια απλή παράθεση εγγράφων και έργων που αποθηκεύονται σε ένα φάκελο. Περιλαμβάνει και άλλα στοιχεία, όπως την αξιολόγηση από την πλευρά του εκπαιδευτικού αλλά και τον αναστοχασμό του μαθητή σχετικά με αυτά. Η συγκεκριμένη συλλογή πρέπει να περιλαμβάνει τη συμμετοχή του μαθητή τόσο στην επιλογή του περιεχομένου, στα κριτήρια της επιλογής, στα κριτήρια αξιολόγησης όσο και στα στοιχεία που αποδεικνύουν τον αναστοχασμό από την πλευρά του εκπαιδευόμενου.

Οι Κουλουμπαρίτη και Ματσαγούρας (2004) παραθέτουν τον εξής ορισμό: *Φάκελος Εργασιών του μαθητή είναι μια συλλογή των έργων ενός μαθητή, τα οποία έχουν επιλεγεί με τη συναίνεσή του και με βάση συγκεκριμένο στόχο. Τα έργα αυτά αποτελούν τεκμήρια για την προσπάθεια, την πρόοδο και την επίδοση του μαθητή σε δεδομένο ή δεδομένα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος (μεμονωμένα ή συσχετιζόμενα). Η συλλογή πρέπει να περιλαμβάνει το σκεπτικό που αναπτύσσει ο μαθητής καθώς καταβάλλει προσπάθεια για να εκπονήσει τις εργασίες, που θα περιληφθούν στον φάκελο, τις οδηγίες του εκπαιδευτικού, τα κριτήρια αξιολόγησης της ποιότητας των έργων και την κριτική του κοινού που έχει κληθεί να μελετήσει και να αξιολογήσει το φάκελο εργασιών.*

Στη διεθνή βιβλιογραφία αναφέρονται διάφορα είδη φακέλων επιτευγμάτων του μαθητή, ανάλογα με τη φύση του θέματος και τον τομέα που αξιολογείται αλλά και με το ακροατήριο στο οποίο απευθύνεται ο φάκελος.

Ένα από τα σημαντικότερα θέματα σχετικά με την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων, είναι η ξεκάθαρη θέση σχετικά με τον σκοπό για τον οποίο δημιουργείται ο φάκελος. Μέσα από αυτή τη διαδικασία μπορούμε στη συνέχεια να ορίσουμε στοιχεία σχετικά με τις στρατηγικές αξιολόγησης και την εκπαιδευτική προσέγγιση που θα ακολουθηθεί.

Σύμφωνα με την Madden (2007) υπάρχουν δύο βασικές κατηγορίες στις οποίες μπορούν να ενταχθούν γενικά οι φάκελοι επιτευγμάτων των μαθητών:

- Ο **φάκελος ανάπτυξης (Developmental e-portfolios)**. Αυτό το είδος φακέλου επικεντρώνεται στις ανάγκες και τις προοπτικές των μαθητών και περιλαμβάνει υλικό που προέρχεται από διαφορετικές αναπτυξιακές φάσεις του μαθητή.
- Ο **φάκελος παρουσίασης (Presentational student e-portfolios)**. Συνήθως περιλαμβάνει μια μικρότερη επιλογή από το υλικό που διαθέτει ο μαθητής και έχει επιλεγεί με συγκεκριμένα κριτήρια που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένους σκοπούς, ανάλογα με το ακροατήριο στο οποίο απευθύνεται ο φάκελος.

Η Seely (1994, οπ. αναφ. Κουλουμπαρίτση & Ματσαγγούρας, 2004) διακρίνει τέσσερις κατηγορίες φακέλων:

- (α) **Το φάκελο επίδειξης της καλύτερης εργασίας (showcase),**
- (β) **Το φάκελο που περιέχει δείγματα εργασίας (documentation),**
- (γ) **Το φάκελο αξιολόγησης (evaluation) και**
- (δ) **Το φάκελο επίδειξης της διαδικαστικής γνώσης (process).**

Σύμφωνα με τους Stefani, Mason και Pegler, (2007) υπάρχουν οι εξής κατηγορίες φακέλου επιτευγμάτων:

Showcase portfolio (φάκελος επίδειξης – παρουσίασης)

Το συγκεκριμένο είδος φακέλου έχει αναπτυχθεί από τους καλλιτέχνες και τους αρχιτέκτονες. Σε αυτό το είδος φακέλου, ο μαθητής μπορεί να αποφασίσει ο ίδιος το περιεχόμενο που θέλει να αναδείξει, προκειμένου να παρουσιάσει τα καλύτερα δείγματα της εργασίας του. Επιπρόσθετα, σε αυτή τη μορφή φακέλου, πέρα από τα δείγματα εργασίας μπορούν να παρουσιαστούν και κρίσεις σχετικά με αυτά.

Development portfolio (φάκελος ανάπτυξης)

Ο σημαντικότερος ρόλος αυτού του είδους φακέλου είναι να υποστηρίξει το σχεδιασμό της προσωπικής εξέλιξης των μαθητών (Personal Development Planning –PDP). Ο φάκελος αυτός δείχνει τις εργασίες που είναι σε εξέλιξη και καταδεικνύει τις ανάγκες εξέλιξης και προόδου του μαθητή. Παράλληλα, αποκτά ιδιαίτερη χρησιμότητα ανάμεσα σε μαθητές που παρακολουθούν τα ίδια μαθήματα, προσπαθούν να επιτύχουν τους ίδιους στόχους και αξιολογούνται με τους ίδιους τρόπους. Ο φάκελος αυτός μπορεί να αποτελέσει τη βάση της συζήτησης μεταξύ του εκπαιδευόμενου και του εκπαιδευτή.

Ο Γεωργούσης (1998) ονομάζει αυτό το είδος φακέλου «εξελικτικό» και τονίζει ότι είναι απαραίτητο ο μαθητής να αισθάνεται ότι είναι ιδιοκτήτης του κυρίαρχος στην επιλογή των περιεχομένων του φακέλου. Η ικανότητα του εξελικτικού φακέλου επιτευγμάτων εξαρτάται από την ικανότητα να αντικατοπτρίσει και να τεκμηριώσει πρόοδο σε μια περιοχή μάθησης και από την άποψη του μαθητή και από την άποψη του διδάσκοντος. Ο φάκελος αυτός πρέπει να βοηθάει τον μαθητή να προοδεύσει μέσω της βαθύτερης σκέψης του και να αναπτύσσει δεξιότητες σε συγκεκριμένες περιοχές.

Assessment portfolio (φάκελος αξιολόγησης)

Ο φάκελος αξιολόγησης χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις εκείνες όπου οι μαθητές δεν αξιολογούνται με βάση συμβατικές μεθόδους, αλλά καλούνται να παράσχουν αποδείξεις σχετικά με τις ικανότητες τους σε συγκεκριμένες περιοχές.

Ο φάκελος αυτός χρησιμοποιείται ως τμήμα της στρατηγικής αξιολόγησης. Τα έγγραφα και τα αντικείμενα συλλέγονται στον φάκελο με αρχικό σκοπό την αξιολόγηση, αν και μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να εξυπηρετήσουν και άλλους σκοπούς.

Reflective Portfolio (φάκελος αναστοχασμού)

Το είδος αυτού του φακέλου έχει ως σκοπό να βοηθήσει τους μαθητές να αξιολογήσουν την εκπαιδευτική τους ανάπτυξη καθώς επίσης και τις αλλαγές στον τρόπο σκέψης τους μέσα σε μια χρονική περίοδο. Ο συγκεκριμένος φάκελος, συγκεντρώνει στοιχεία από τα προηγούμενα είδη, αλλά επί της ουσίας είναι το είδος εκείνο το οποίο ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες των εκπαιδευομένων. Μέσα από τον φάκελο αναστοχασμού, ο μαθητής μπορεί να δείξει τα επιτεύγματά του αλλά και πώς αυτά σχετίζονται με τους εκπαιδευτικούς στόχους που έχουν τεθεί.

Οι Burke κ.ά. (1994, όπως αναφ. Κουλουμπαρίση & Ματσαγγούρας, 2004) αναφέρονται σε τρεις μεγάλες κατηγορίες ΦΕΜ: (α) **τον προσωπικό (personal)**, (β) **τον ακαδημαϊκό (academic)** και (γ) το **φάκελο επαγγελματικής ανάπτυξης (professional)**.

Ο Γεωργούσης (1998) αναφέρει και τις παρακάτω κατηγορίες φακέλων υλικού των μαθητών:

A) Ο διεπιστημονικός φάκελος υλικού του μαθητή (Cross – Discipline Portfolio)

Οι φάκελοι αυτού του είδους αποτελούν συλλογές εργασίας από διάφορες γνωστικές περιοχές, οι οποίες έχουν παραχθεί κατά τη διάρκεια ενός τριμήνου ή εξαμήνου ή ολόκληρου του σχολικού έτους. Πολλοί φάκελοι υλικού του δημοτικού σχολείου ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία. Συνήθως υπάρχει μια τεράστια έκταση εργασίας που μπορεί να συμπεριληφθεί στο διεπιστημονικό φάκελο υλικού. Η συγκεκριμένη κατηγορία φακέλου είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική στο να εντοπίσει εξελικτικές αλλαγές και στο να αποκαλύψει τις απορίες και τις αδυναμίες των μαθητών.

B) Ο φάκελος υλικού του μαθητή από μια μόνο επιστημονική περιοχή (Disciplined – Based Portfolio)

Οι φάκελοι υλικού αυτής της κατηγορίας τεκμηριώνουν δεξιότητες ή επιτεύγματα σε συγκεκριμένες επιστημονικές περιοχές. Επειδή η περιοχή ενδιαφέροντος του συγκεκριμένου φακέλου είναι πολύ συγκεκριμένη, διευκολύνει το σχηματισμό μιας εικόνας σε βάθος σχετικά με την εργασία και την πρόοδο του μαθητή σε μια περιοχή του αναλυτικού προγράμματος.

Γ) Ο συνεχής ή διαρκής φάκελος υλικού του μαθητή (Pass –Along Portfolio).

Οι φάκελοι υλικού που διαβιβάζονται στους διδάσκοντες του μαθητή κατά το επόμενο σχολικό έτος πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ιδιαίτερη κατηγορία. Αυτό το είδος φακέλου χρησιμεύει ώστε να διευκολύνεται η συνέχεια από το ένα σχολικό έτος στο άλλο και την επικοινωνία μεταξύ των σχολικών τάξεων. Η συσσωρευτική καταγραφή της εργασίας του μαθητή διευκολύνει την παρακολούθηση της συνέχειας στην ανάπτυξη και τη μάθηση του.

Δ) Ο φάκελος υλικού αποφοίτησης (Graduation Portfolio).

Οι φάκελοι αυτής της μορφής δείχνουν τα επίπεδα κατοχής και δημιουργικότητας που επιτεύχθηκαν από τους μαθητές κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Τελειόφοιτοι ή απόφοιτοι λυκείου μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτούς τους φακέλους σε συνεντεύξεις τους κατά την αναζήτηση εργασίας.

Ε) Ο σύνθετος φάκελος υλικού (Composite portfolio).

Ο σύνθετος φάκελος στην απλούστερη μορφή του περιέχει εργασίες περισσότερων μαθητών.

Σύμφωνα με τον Slater (Classroom Assessment Techniques - Portfolios), μια ακόμη κατηγορία είναι ο φάκελος ανοιχτής μορφής (Open Format Portfolio). Ο συγκεκριμένος φάκελος παρέχει μια πιο οξυδερκή μορφή του επιπέδου επίδοσης ενός μαθητή. Στο φάκελο αυτής της μορφής, οι μαθητές μπορούν να συμπεριλάβουν οποιοδήποτε υλικό θεωρούν οι ίδιοι ότι αποτελεί απόδειξη της κατάκτησης συγκεκριμένων εκπαιδευτικών στόχων. Αν και η δημιουργία αυτού του είδους φακέλου ενέχει έναν μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας για τους μαθητές, εντούτοις πολλοί εκπαιδευόμενοι δηλώνουν ότι είναι πολύ περήφανοι για τη δημιουργία της συγκεκριμένης μορφής φακέλου αλλά και για το χρόνο που δαπάνησαν σε αυτόν.

3.1. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ - E-PORTFOLIO

Ο ψηφιακός φάκελος του μαθητή (e-portfolio), -που είναι επίσης γνωστός στην βιβλιογραφία και ως eportfolio, e-portfolio, efolio, digital portfolio, webfolio- είναι κατά βάση μια ηλεκτρονική έκδοση του φακέλου εργασιών του μαθητή, που είναι βασισμένος στο χαρτί, δημιουργημένος σ' ένα υπολογιστικό περιβάλλον και με ενσωμάτωση όχι μόνο κειμένου, αλλά και γραφικών, ήχου και βίντεο.

Ένα ηλεκτρονικό χαρτοφυλάκιο είναι μια σκόπιμη συλλογή ψηφιακών αντικειμένων - ιδέες, στοιχεία, αναστοχασμοί, ανατροφοδότηση κλπ - που έχει ως στόχο να παρουσιάσει σε ένα επιλεγμένο ακροατήριο τα στοιχεία σχετικά με την μάθηση ή και τις ικανότητες ενός ατόμου. (Sutherland & Powell)

Οι Wall et al.(2006). περιγράφουν τον ψηφιακό φάκελο του μαθητή ως:

- 1. επιλεγμένες και δομημένες συλλογές πληροφοριών,**

2. που συγκεντρώθηκαν για ειδικούς σκοπούς και για να παρουσιάσουν/αποδείξουν κάποιου τις επιτεύξεις και την ανάπτυξη,

3. που αποθηκεύτηκαν ψηφιακά και που οργανώθηκαν με το κατάλληλο λογισμικό,

4. που αναπτύχθηκαν με τη χρήση κατάλληλων πολυμέσων και συνήθως μέσα σ' ένα δικτυακό περιβάλλον και

5. που ανακτήθηκαν από μια ιστοσελίδα, ή που επιδόθηκαν με CD-ROM ή με DVD. (Αλιβίζος & Λιάπη, 2007)

Ένας αρκετά ευρύς ορισμός σχετικά με το είναι ηλεκτρονικός φάκελος μπορεί να βρεθεί στην ιστοσελίδα του PebblePad⁴ και είναι ο ακόλουθος:

Ηλεκτρονικό χαρτοφυλάκιο είναι ένα σύστημα που επιτρέπει στους χρήστες, ανεξάρτητα από την εκπαιδευτική τους ταυτότητα να επιλέγουν και να καταγράφουν ικανότητες, γεγονότα, σχέδια ή σκέψεις που θεωρούνται σημαντικές γι' αυτούς. Επιτρέπει τη δημιουργία συνδέσμων ανάμεσα σε αυτές τις καταγραφές, ενώ παράλληλα επιτρέπει τη σύνδεση τους με άλλες πηγές πληροφοριών που τις στοιχειοθετούν, επιτρέποντας με αυτόν τον τρόπο στο χρήστη να ενσωματώσει στα προσωπικά του δεδομένα, ακαδημαϊκά στοιχεία.

Διευκολύνει την αυτογνωσία, προάγει τον αναστοχασμό, υποστηρίζει τον εμπλουτισμό μέσα από τον σχολιασμό και την ανατροφοδότηση από τους αποδέκτες των στοιχείων αυτών. Αναπτύσσεται, εξελίσσεται και ωριμάζει μέσα από την πρόσβαση του χρήστη σε αυτό, χωρίς περιορισμό με την πάροδο του χρόνου. Παρέχει εργαλεία για τη συγκέντρωση στοιχείων που έχουν διαφορετικές μορφές, για την αφήγηση ιστοριών που απευθύνονται σε διαφορετικά ακροατήρια και παράλληλα εξασφαλίζει τον απόλυτο έλεγχο του χρήστη σχετικά με τις πληροφορίες που θα μοιραστεί, με ποιο ακροατήριο, για ποιο σκοπό καθώς επίσης και για ποιο χρονικό διάστημα.

Αποτελεί ένα προσωπικό αποθετήριο, ένα προσωπικό ημερολόγιο, ένα σύστημα συνεργασίας και ανατροφοδότησης και ένα ψηφιακό θέατρο στο οποίο το κοινό έχει πρόσβαση μόνο μέσω πρόσκλησης.

⁴ <http://www.pebblepad.co.uk/definitions.asp>

Η Barrett (2000) τονίζει ότι ο ηλεκτρονικός φάκελος επιτευγμάτων χρησιμοποιεί τις ηλεκτρονικές τεχνολογίες, επιτρέποντας στον ιδιοκτήτη του φακέλου να συλλέγει και να οργανώνει τα εκθέματα του φακέλου σε διαφορετικές μορφές μέσω (ήχος, βίντεο, γραφικά, κείμενο). Ο φάκελος επιτευγμάτων χρησιμοποιεί μια βάση δεδομένων ή δεσμούς υπερκειμένων για να δείξει με ξεκάθαρο τρόπο τις σχέσεις μεταξύ των προτύπων ή των στόχων, των εκθεμάτων και του αναστοχασμού. Συχνά οι όροι **Ηλεκτρονικός Φάκελος Επιτευγμάτων** και **Ψηφιακός Φάκελος** χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο. Παρόλα αυτά υπάρχει διάκριση: Ο ηλεκτρονικός φάκελος περιέχει εκθέματα τα οποία μπορεί να βρίσκονται σε αναλογική μορφή, όπως μια βιντεοταινία, ή μπορεί να είναι σε μορφή αναγνώσιμη από έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή. Στον ψηφιακό φάκελο επιτευγμάτων, όλα τα εκθέματα έχουν μορφή αναγνωρίσιμη από ένα υπολογιστή. Ο ηλεκτρονικός φάκελος δεν είναι μια τυχαία συλλογή αντικειμένων, αλλά ένα εργαλείο αναστοχασμού που επιδεικνύει την ανάπτυξη με την πάροδο του χρόνου.

3.2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Η αξιολόγηση των επιδόσεων των μαθητών αποτελεί ένα από τα κομβικά σημεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αφενός διότι είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις διαδικασίες της διδασκαλίας και μάθησης, αφετέρου διότι τα αξιολογικά αποτελέσματα αποτελούν τη βάση της πληροφόρησης κατά τη μετάβαση των μαθητών σε επόμενη τάξη ή βαθμίδα εκπαίδευσης. Η αξιολόγηση είναι ένας ιδιαίτερα ευρύς όρος. Μπορεί να ορίζεται διαφορετικά κάθε φορά, ανάλογα με τους στόχους και τις λειτουργίες της και να πραγματοποιείται με πολλούς τρόπους. Σε κάθε περίπτωση όμως, όταν γίνεται με αποτελεσματικό τρόπο είναι σημαντική, καθώς πιστοποιώντας το επίπεδο γνώσεων των μαθητών, συντελεί στη δημιουργία ισχυρών κινήτρων μάθησης.

Η μέθοδος της αξιολόγησης βάσει φακέλου θεωρείται ως η βασικότερη μέθοδος υλοποίησης της Αυθεντικής Αξιολόγησης. Ο ατομικός φάκελος του μαθητή είναι ένας προσωπικός φάκελος που τον τηρεί και τον ενημερώνει ο ίδιος ο μαθητής. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή ο ίδιος ο μαθητής, σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό, συλλέγει με κριτικό τρόπο ενδεικτικά δείγματα της δουλειάς του σε ένα ή περισσότερα μαθήματα, τα αναλύει ο ίδιος και τα παρουσιάζει για αξιολόγηση και γενικότερη συζήτηση στην τάξη.

Σύμφωνα με τον Henkin (1993) ο φάκελος επιτευγμάτων προσφέρει μια ολιστική αξιολόγηση, η οποία αποτελεί σημαντική και έγκυρη μέτρηση ανώτερων νοητικών ικανοτήτων. Επιπρόσθετα, όπως αναφέρεται στην ίδια πηγή, οι μαθητές επωφελούνται από την χρήση του φακέλου επιτευγμάτων, αφού γίνονται καλύτεροι εκτιμητές και κριτές του εαυτού τους μέσα από τον αναστοχασμό σχετικά με την εργασία που παράγουν. Όταν χρησιμοποιείται ο φάκελος επιτευγμάτων ως μέθοδος αξιολόγησης, τότε οι μαθητές αναπτύσσουν καλύτερες ικανότητες αυτοαξιολόγησης και δεν εξαρτούν την αξιολόγηση τους μόνο από τους βαθμούς.

Ένα άλλο σημείο που αξίζει να τονίσουμε είναι το γεγονός ότι με τη χρήση του φακέλου επιτευγμάτων παρέχονται περισσότερες ευκαιρίες στους εκπαιδευόμενους και στους εκπαιδευτικούς να εμπλακούν σε ένα δημιουργικό διάλογο και να αναπτύξουν καλύτερη επικοινωνία μεταξύ τους. Ο Wiggins (1994) τονίζει ότι υπάρχει ιδιαίτερα αυξημένη δυσκολία να βαθμολογηθεί με ακρίβεια και δικαιοσύνη ένας μαθητής, όταν χρησιμοποιείται μόνο η βαθμολογική κλίμακα με σκοπό να εκφραστεί η πρόοδος, η εξέλιξη και η γνωστική ανάπτυξη του μαθητή. (Cook - Benjamin, 2003)

Προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ο ηλεκτρονικός φάκελος επιτευγμάτων ως μέθοδος αξιολόγησης θα πρέπει να προσδιοριστούν με σαφήνεια οι σκοποί της αξιολόγησης αλλά και τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία θα προσδιορίζεται το περιεχόμενο του φακέλου και ο τρόπος αξιολόγησης.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να απαντηθούν τα ακόλουθα ερωτήματα:

- Ποιο είναι το περιεχόμενο του φακέλου; Θα αποτελεί ο φάκελος συλλογή όλων των εργασιών του μαθητή ή θα επιλέγονται ενδεικτικά μόνο κάποια στοιχεία της δουλειάς του; Θα περιλαμβάνει ο φάκελος μόνο ολοκληρωμένες εργασίες του μαθητή ή και άλλα στοιχεία;
- Ποιος αποφασίζει τι θα περιληφθεί στο φάκελο;
- Ποιος ή ποιοι θα έχουν δυνατότητα πρόσβασης στο φάκελο; Πόσο συχνά;
- Πού παραμένει ο φάκελος;

Artifacts / αντικείμενα και εργασίες		
Τίτλος Περιεχομένου	Περιεχόμενο	ιδιοκτήτης
Α. Σχολικές εργασίες	<p>Ιστορικό εργασιών ταξινομημένο με βάση την ημερομηνία και με τη θεματική διάκριση. Μπορεί να περιέχει</p> <ul style="list-style-type: none"> • παρουσιάσεις • ομαδοσυνεργατικές εργασίες • γραπτές εργασίες με διορθώσεις και σχόλια από καθηγητές • λύση ασκήσεων • οπτικοακουστικό υλικό • οτιδήποτε θα ήθελαν να κρατήσουν καθώς θα είναι περήφανοι γι' αυτό. 	<p>μαθητής</p> <p>εκπαιδευτικός</p>
β. Ανθρωπιστικές / περιβαλλοντολογικές δραστηριότητες	<p>ιστορικό δραστηριοτήτων που περιέχει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • περιγραφή • καταγραφή θετικών αποτελεσμάτων για τον μαθητή και το κοινωνικό σύνολο • φωτογραφίες και λοιπό υλικό 	<p>μαθητής</p>
γ. καλλιτεχνικές δραστηριότητες	<p>ιστορικό δραστηριοτήτων που περιέχει ειδικευμένα πεδία όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • συμμετοχή σε χορωδία / συγκρότημα • δημιουργία μουσικής σύνθεσης • επισκέψεις σε μουσικά γεγονότα • βιογραφικά αγαπημένων μουσικών <p><u>Τέχνη</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • φωτογραφίες εργασιών που εκπονήθηκαν\δημιουργικές καλλιτεχνικές εργασίες 	<p>μαθητής</p> <p>εκπαιδευτικός</p>
δ. Πολιτιστικές και μορφωτικές δραστηριότητες	<p>ιστορικό συμμετοχών σε μορφωτικές επισκέψεις σε θέατρα, μουσικές σκηνές, μουσεία, εκδρομές</p>	<p>μαθητής</p> <p>γραμματεία εκπαιδευτικού οργανισμού</p>
ε. συνέδρια, σεμινάρια, ημερίδες	<p>ιστορικό συμμετοχής σε σεμινάρια και σε συνέδρια ή ημερίδες</p>	<p>μαθητής</p>

Πίνακας 2: Αντικείμενα και εργασίες που μπορεί να περιέχονται σε έναν ηλεκτρονικό φάκελο⁵

⁵ Προσαρμογή από : <http://economu.files.wordpress.com/2010/12/intranet-e-portfolio1.jpg>

Τα περιεχόμενα του φακέλου μπορεί να είναι:

- Δείγματα εργασιών των μαθητών στο σχολείο ή/και το σπίτι.
- Έλεγχοι προόδου.
- Κριτήρια αξιολόγησης και τεστ.
- Φύλλα ποιοτικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού.
- Φύλλα αυτοαξιολόγησης του μαθητή.
- Περιγραφικές παρατηρήσεις και σχόλια του εκπαιδευτικού.
- Παρατηρήσεις ή προτάσεις του μαθητή για τη διδασκαλία.
- Έπαινοι, βραβεία ή άλλες διακρίσεις.
- Δημιουργικές συνθετικές εργασίες που εκπονεί ο μαθητής μόνος του ή ως μέλος ομάδας.
 - Ό, τι άλλο κριθεί απαραίτητο προκειμένου να είναι πλήρης και πιο αντικειμενική η αξιολόγηση του μαθητή.

3.3. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Οι Loretzo & Itelson (2005), παρουσιάζουν μια λίστα σχετικά με τα ζητήματα που ενσκύπτουν προκειμένου να επιτύχουμε την πλήρη δυναμική του φακέλου επιτευγμάτων ως προς τον τρόπο που υποστηρίζει και ενισχύει τη μάθηση του εκπαιδευομένου.

Τα ερωτήματα αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Το κίνητρο και η παρώθηση των μαθητών για να ασχοληθούν και να διατηρήσουν τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την κατανόηση του σκοπού του. Πώς μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι οι μαθητές έχουν κατανοήσει αυτόν τον σκοπό;
- Ο ηλεκτρονικός φάκελος θα αποτελέσει το επίσημο αρχείο της εργασίας ενός μαθητή σε επίπεδο ενός γνωστικού αντικειμένου ή του συνολικού προγράμματος σπουδών;
- Η δημιουργία και ανάπτυξη του ηλεκτρονικού φακέλου θα αποτελέσει μια προαιρετική δραστηριότητα ή θα έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα που θα σχετίζεται άμεσα με το πρόγραμμα σπουδών;
- Για πόσο καιρό μετά την αποφοίτηση του μαθητή, θα πρέπει να διατηρείται ο ηλεκτρονικός φάκελος; Σε περίπτωση που κάποιος μαθητής αλλάξει

εκπαιδευτικό ίδρυμα ή γραφτεί σε άλλο μάθημα, ο φάκελος του θα μπορεί να μεταφερθεί;

- Ποιος είναι ο ιδιοκτήτης του φακέλου;
- Ποιοι έχουν πρόσβαση στο φάκελο του μαθητή και σε ποιους από αυτούς παρέχεται η δυνατότητα να πραγματοποιήσουν αλλαγές;
- Πώς θα αξιολογηθεί η εργασία των μαθητών στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού φακέλου;

Αυτές αποτελούν μερικές μόνο από τις ερωτήσεις και τα ζητήματα που προκύπτουν σχετικά με τη χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου. Αρχικά θα πρέπει να ξεκινήσουμε από την προσπάθεια να ορίσουμε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που σχετίζονται με την χρήση και την εφαρμογή του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων.

3.3.1. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Εξαιτίας των περιορισμών που παρουσιάζουν οι παραδοσιακές μέθοδοι αξιολόγησης, είναι αρκετοί οι εκπαιδευτικοί που αναζητούν εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης. Όπως έχει ήδη αναφερθεί με τη χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων, μπορεί να ενισχυθεί η αυτοαξιολόγηση και η αυτοαντίληψη. Επιπλέον, μέσα από τη χρήση τους, μπορεί να βοηθήσουν τον εκπαιδευόμενο στο σχεδιασμό και στη στοχοθεσία, ανάλογα πάντα, με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την κατανόηση από την πλευρά του μαθητή σχετικά με την ανάγκη και τη σημασία του σχεδιασμού και της στοχοθεσίας.

Ο ηλεκτρονικός φάκελος επιτευγμάτων μπορεί να υποστηρίξει το γεγονός ότι ο κάθε μαθητής έχει τον δικό του μαθησιακό ρυθμό και στρατηγική. Μέσα από τον φάκελο μπορούν να συγκεντρωθούν στοιχεία από διάφορες περιοχές του αναλυτικού προγράμματος σπουδών και παράλληλα να παράσχουν ένα πλαίσιο τόσο για τη διαμορφωτική όσο και για την τελική αξιολόγηση.

Εμπλοκή των μαθητών στην πορεία της αξιολόγησης της προόδου τους.

Το ισχυρότερο πλεονέκτημα της αξιολόγησης με τη χρήση του φακέλου επιτευγμάτων αποτελεί το γεγονός ότι μέσα από την άμεση εμπλοκή των μαθητών στο σχεδιασμό και στη δημιουργία του φακέλου επιτευγμάτων τους αλλά και με την δυνατότητα που τους παρέχεται ώστε να εμπλακούν στην πορεία αξιολόγησης της εργασίας τους και τη συστηματική παρακολούθηση της ατομικής τους προόδου, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να αναλάβουν την ευθύνη της μάθησης

τους. Η αξιολόγηση του φακέλου είναι περισσότερο μαθητοκεντρική παρά δασκαλοκεντρική (Γεωργούσης, 1998; Βαρσαμίδου & Ρες, 2007).

Καλλιέργεια της υπευθυνότητας του μαθητή για τη δική του μάθηση

Εφόσον οι μαθητές εμπλέκονται ενεργά στην όλη διαδικασία της αξιολόγησης, συμμετέχοντας στη στοχοθεσία, στην επιλογή των εργασιών κτλ., ενθαρρύνονται με αυτόν τον τρόπο να γίνουν υπεύθυνοι για τη δική τους μάθηση. Έτσι, οι μαθητές αισθάνονται ότι έχουν μεγαλύτερο ρόλο στην διαδικασία της μάθησης και αξιολόγησης και γίνονται υπεύθυνοι για τη δική τους μάθηση (Koca & Lee, 1998)

Οι μαθητές είναι υπεύθυνοι για την επιλογή του υλικού που θα αναρτήσουν στον ατομικό τους φάκελο ενώ ο ρόλος του διδάσκοντα είναι περισσότερο συμβουλευτικός και επικουρικός.

Συνδυασμός αξιολόγησης και διδασκαλίας/μάθησης

Ο φάκελος επιτευγμάτων μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των εργασιών των μαθητών αλλά και της διαδικασίας της μάθησης. Οι Gilman, Andrew and Rafferty (1995, όπως αναφ. στους Koca & Lee, 1998) τονίζουν ότι ο φάκελος επιτευγμάτων μπορεί να χρησιμοποιηθεί προκειμένου να αξιολογηθεί όχι μόνο το παραγόμενο αποτέλεσμα από τη διαδικασία της μάθησης αλλά και η διδακτική διαδικασία γενικότερα. Με αυτόν τον τρόπο παρέχεται η ευκαιρία για το συνδυασμό της μάθησης και της αξιολόγησης, εφόσον οι εργασίες που αξιολογούνται σχετίζονται άμεσα με τους διδακτικούς στόχους και, συνεπώς, με τις δραστηριότητες της τάξης.

Ανακάλυψη των δυνατοτήτων και αδυναμιών των μαθητών

Η αξιολόγηση με τη μέθοδο του φακέλου επιτευγμάτων μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να ανακαλύψουν τις δυνατότητες και τις αδυναμίες τους. Σύμφωνα με τους Owings and Follo (1992, όπως αναφ. στους Koca & Lee, 1998) η αξιολόγηση με τη χρήση του φακέλου επιτευγμάτων βοηθά τους μαθητές να αναγνωρίσουν τόσο τις δυνατότητες όσο και τις αδυναμίες τους. Έτσι, θα μπορούν πιο εύκολα να συνδέσουν την επίδοσή τους με τις επιτυχίες και αποτυχίες τους. Ταυτόχρονα, θα μπορούν να θέσουν τους δικούς τους στόχους για περαιτέρω καλλιέργεια των δυνατοτήτων τους και βελτίωση των αδυναμιών τους. (Μαρτίδου - Φορσίερ, 2005)

Εικόνα των ποικίλων δεξιοτήτων/ικανοτήτων του μαθητή

Μέσα στο φάκελο επιτευγμάτων μπορούν να περιληφθούν πολλά θέματα, προσφέροντας τη δυνατότητα στους μαθητές να δείξουν την ποιότητα της εργασίας τους, να παρουσιάσουν ποικίλες δεξιότητες, όπως επίσης και τις προσπάθειες του εκπαιδευόμενου για βελτίωση και ανάπτυξη. Επιπλέον, ο μεγάλος αριθμός θεμάτων που εκτίθενται στο φάκελο, δίνει τη δυνατότητα αξιολόγησης ευρείας έκτασης νοητικών ικανοτήτων του μαθητή.

Έμφαση στις ατομικές διαφορές – προσαρμογή σε εξατομικευμένους εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Ο κάθε μαθητής προετοιμάζει τον ατομικό του φάκελο, γεγονός που επιτρέπει να προσαρμοστούν οι φάκελοι υλικού στους ιδιαίτερους εκπαιδευτικούς σκοπούς που έχουν τεθεί για κάθε μαθητή. Παρέχει τη δυνατότητα στους μαθητές να παρουσιάσουν εργασίες που να είναι προσαρμοσμένες στο δικό τους μαθησιακό επίπεδο, στο δικό τους μαθησιακό στυλ και στις δικές τους δυνατότητες.

Πρώθηση ενεργητικής μάθησης

Μέσα από τις εργασίες που επιλέγουν οι μαθητές για να συμπεριλάβουν στον φάκελο επιτευγμάτων, ο κάθε μαθητής μπορεί να παρακολουθεί στενά την πρόοδο του και να θέτει τους δικούς του μαθησιακούς στόχους, συμμετέχοντας με αυτόν τον τρόπο ενεργά σε όλη την πορεία την μάθησης.

Επιπρόσθετα ο Ανδρεαδάκης (2006, όπ. Αναφ. στους Βαρσαμίδου & Ρες, 2007) απαριθμεί και τα εξής πλεονεκτήματα από την χρήση του φακέλου επιτευγμάτων στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας και αξιολόγησης.

- Αποτελούν πλούσια πηγή αυθεντικών πληροφοριών για το τι συμβαίνει μέσα σε μια σχολική τάξη και μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές των εκπαιδευτικών πρακτικών.
- Είναι καλά προσαρμοσμένοι σε εξατομικευμένους εκπαιδευτικούς σκοπούς, τις ατομικές ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητες του μαθητή.
- Μπορούν να διευκολύνουν την ανακοίνωση των επιτευγμάτων του μαθητή σε άλλους (εκπαιδευτικός επόμενης χρονιάς, εκπαιδευτικά ιδρύματα, εργοδότες, κ.λπ.).
- Ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητή.

- Ο εκπαιδευτικός αποκτά γνώση γύρω από το τι ο μαθητής εκτιμά και σε τι αποδίδει μεγαλύτερη ή μικρότερη αξία.

3.3.2. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Ο Ανδρεαδάκης (2006, όπως αναφ. στους Βαρσαμίδου & Ρες, 2007)) εντοπίζει τα βασικότερα μειονεκτήματα της αξιολόγησης βάσει φακέλου:

- Απαιτείται αρκετός χρόνος για να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί ένα σύστημα αξιολόγησης. Επιπλέον η διαδικασία αξιολόγησης είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα, αφού για την παραγωγή μιας αξιόπιστης εκτίμησης της μάθησης του μαθητή, ο διδάσκων θα πρέπει να αξιολογήσει αρκετές εργασίες.
- Οι εργασίες που εκπονούν οι μαθητές είναι δύσκολο να αξιολογηθούν, ιδιαίτερα όταν ποικίλλουν από μαθητή σε μαθητή. Η βαθμολόγηση των χαρτοφυλακίων απαιτεί την εκτεταμένη χρήση υποκειμενικής κρίσης, γεγονός που περιορίζει την αξιοπιστία της βαθμολογίας (Venn, 2000). Ο Γεωργούσης (1998), αναφέρει επίσης ότι οι κρίσεις για την επίδοση του μαθητή πρέπει να είναι συνεπείς και να μην επηρεάζονται από παράγοντες που είναι άσχετοι με τη δεξιότητα που αξιολογείται. Απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στην αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών, κυρίως εάν οι φάκελοι επιτευγμάτων αποτελούν τη μόνη τυπική πηγή αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή.
- Η δυσκολία της αξιολόγησης της προόδου των μαθητών όταν ένας φάκελος δεν περιέχει συγκρίσιμο περιεχόμενο. Προκείμενου να μπορούν να αξιολογηθούν με όσο το δυνατόν πιο αντικειμενικό τρόπο οι φάκελοι επιτευγμάτων, απαιτείται από τους μαθητές να έχουν φροντίσει ιδιαίτερα τη δομή του υλικού που παρουσιάζουν. Για συγκρίσεις της προόδου του μαθητή κατά τις διάφορες χρονικές στιγμές ή για συγκρίσεις μαθητών, οι φάκελοι υλικού πρέπει να περιέχουν συγκρίσιμο περιεχόμενο (Γεωργούσης, 1998). Σε γενικές γραμμές, όσο λιγότερο συγκρίσιμα είναι τα προϊόντα, τόσο πιο πιθανό είναι να υπάρξει σφάλμα στην αξιολόγηση.
- Οι μαθητές θεωρούν σε ορισμένα μαθήματα ότι η μέθοδος αυτή στερείται ενδιαφέροντος.
- Λόγω της φύσης και των ιδιομορφιών που παρουσιάζουν οι φάκελοι, η αξιοπιστία της και η συγκρισιμότητα των επιδόσεων των μαθητών είναι συχνά αρκετά χαμηλή.

- Η αξιολόγηση βάσει φακέλου θέτει συχνά σε μειονεκτική θέση τους μαθητές που δεν έχουν σημαντική βοήθεια από την οικογένεια τους.
- Η έλλειψη συστηματικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σ' αυτή τη μέθοδο. Πολλές φορές, ακόμη και υπάρχουν σαφή κριτήρια βαθμολόγησης, δεν πρέπει να υποτεθεί ότι οι διδάσκοντες θα εφαρμόσουν τα κριτήρια αυτά με συνέπεια χωρίς την απαιτούμενη εκπαίδευση. Όπως επίσης δεν πρέπει να παραβλέπεται το γεγονός ότι υπάρχει μια ισχυρή τάση στους βαθμολογητές να εξασθενεί η ακρίβεια τους με την πάροδο του χρόνου. Έτσι, επιβάλλεται να υπάρχει επανεκπαίδευση κατά περιόδους στους βαθμολογητές, προκειμένου να διατηρείται σε υψηλά επίπεδα η αξιοπιστία και η συνέπεια τους (Γεωργούσης, 1998).
- Οι φάκελοι τονίζουν τα δυνατά σημεία του μαθητή παρά τις αδυναμίες του. Οι μαθητές προβάλλουν δείγματα της εργασίας τους, αποφεύγοντας όμως να επιδείξουν προϊόντα τα οποία συνοδεύονται από σφάλματα. Το περιεχόμενο του φακέλου υλικού θα πρέπει να δομείται με τέτοιο τρόπο ώστε να εμφανίζονται και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο μαθητής, αν και θεωρείται φυσικό μέσα στον φάκελο να δίνεται έμφαση και στα θετικά στοιχεία του μαθητή.
- Τέλος, σύμφωνα με τον Venh (2000) η συλλογή και η ταξινόμηση των απαραίτητων στοιχείων ώστε να θεωρείται πλήρης ένας φάκελος, είναι μια διαδικασία που μπορεί να οδηγήσει στη δημιουργία ενός δύσχρηστου χαρτοφυλακίου.

Ένα ακόμη σημαντικό πρόβλημα που τίθεται σχετικά με την αξιολόγηση με την χρήση του φακέλου επιτευγμάτων, είναι η υποστήριξη από την πλευρά των γονέων. Οι περισσότεροι γονείς έχουν συνηθίσει να λαμβάνουν στο τέλος κάθε βαθμολογικής περιόδου, έναν έλεγχο προόδου, στον οποίο ο μαθητής αξιολογείται με τη χρήση μιας βαθμολογικής κλίμακας. Μια αλλαγή, όπως η αξιολόγηση του μαθητή με τη χρήση του φακέλου επιτευγμάτων, απαιτεί ιδιαίτερη προσπάθεια, ώστε οι γονείς να γνωρίσουν και να αποδεχτούν τη φύση και τα πλεονεκτήματα του νέου τρόπου αξιολόγησης.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί και το θέμα σχετικά με τον τρόπο που ορίζονται τα standards γύρω από το φάκελο επιτευγμάτων. Μια προσέγγιση αυτού του προβλήματος προτείνει ο κάθε δάσκαλος ανεξάρτητα, να ορίζει τα δικά του κριτήρια με βάση τους εκπαιδευτικούς στόχους που θέτει σχετικά με την υλοποίηση του αναλυτικού προγράμματος σπουδών (Conn et al., 2004 -2005).

3.3.3. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Ο ηλεκτρονικός φάκελος ενισχύει την ενεργό μάθηση.

Η ηλεκτρονικός φάκελος βοηθά τους μαθητές να ορίσουν στόχους όσον αφορά την εκπαίδευσή τους και να αναλάβουν την ευθύνη σχετικά με τη μάθησή τους. Με αυτό τον τρόπο οι εκπαιδευόμενοι εμπλέκονται πιο ενεργά και αισθάνονται ότι αναλαμβάνουν τον έλεγχο σχετικά με την εκπαίδευσή τους.

Ο ηλεκτρονικός φάκελος δίνει κίνητρα για μάθηση.

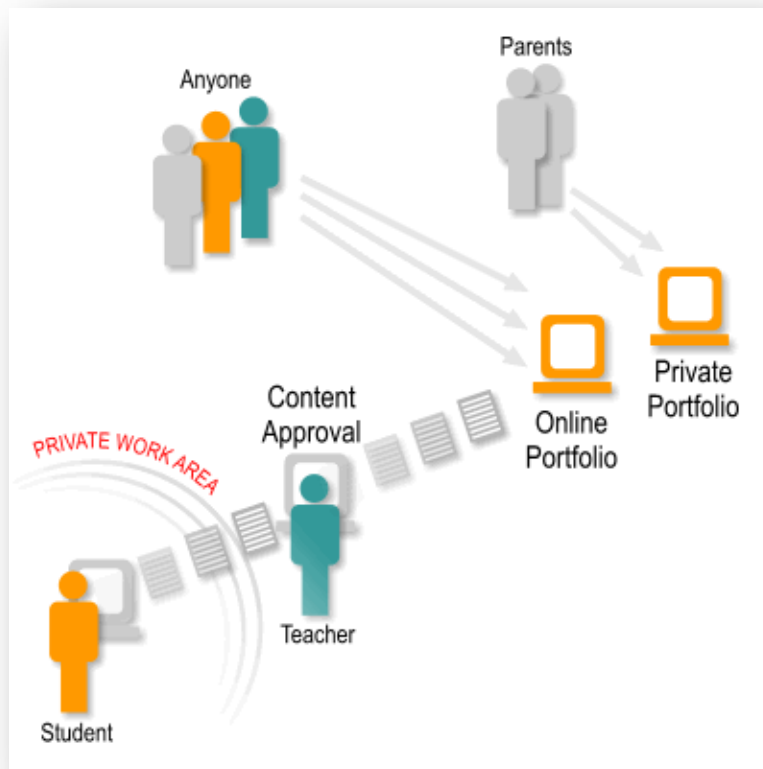
Οι μαθητές αναπτύσσουν ισχυρό κίνητρο για μάθηση, όταν αισθάνονται ότι η παραγόμενη εργασία τους δεν απευθύνεται μόνο προς τον εκπαιδευτικό, αλλά μπορεί να είναι προσβάσιμη στον καθένα μέσα από τον παγκόσμιο ιστό. Ακόμη, η χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου ενθαρρύνει τον αναστοχασμό, ο οποίος αποτελεί σημαντικό στοιχείο της μάθησης.

Ο ηλεκτρονικός φάκελος αποτελεί εργαλείο ανατροφοδότησης.

Ο ηλεκτρονικός φάκελος επιτρέπει την αξιολόγηση σχετικά με την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων και την αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών στρατηγικών. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, δημιουργείται ένα σύστημα ανατροφοδότησης όπου μπορούν να αξιολογηθούν ταυτόχρονα διάφορες διαδικασίες του εκπαιδευτικού κύκλου.

Ο ηλεκτρονικός φάκελος αποτελεί εργαλείο συζήτησης γύρω από την απόδοση του μαθητή.

Το ηλεκτρονικό χαρτοφυλάκιο αποτελεί ένα εργαλείο που διευκολύνει την επικοινωνία και τον διάλογο γύρω από τη μάθηση, ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και τον εκπαιδευόμενο, ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και τον γονέα, ανάμεσα στον γονέα και τον μαθητή. Η χρήση του φακέλου, είναι δυνατό να οδηγήσει σε μια βαθύτερη κατανόηση σχετικά με τις ικανότητες αλλά και τις αδυναμίες του μαθητή μέσα από την επίδειξη της εργασίας του, στοιχείο το οποίο δεν καλύπτεται από τον παραδοσιακό τρόπο βαθμολόγησης.

Εικόνα 1: Πρόσβαση στον Ηλεκτρονικό Φάκελο

Ο ηλεκτρονικός φάκελος είναι εύκολα προσβάσιμος.

Το σημαντικότερο πλεονέκτημα του ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου σε σύγκριση με το παραδοσιακό χαρτοφυλάκιο αποτελεί το γεγονός ότι παρέχει άμεση και εύκολη πρόσβαση στις εργασίες του μαθητή. Τα αποτελέσματα της προσπάθειας του μαθητή είναι διαθέσιμα μέσω του παγκόσμιου ιστού στους μαθητές, στους γονείς στους δασκάλους. Αυτή η διαδικασία διασφαλίζει ευκολία στην πρόσβαση του περιεχομένου του φακέλου, πρακτικά από οποιοδήποτε σημείο της γης.

Στον ηλεκτρονικό φάκελο μπορούν να αποθηκευτούν διαφορετικές μορφές πολυμέσων

Με τη χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου, ο μαθητής μπορεί να αποθηκεύσει πέρα από τις γραπτές του εργασίες και δείγματα από άλλου είδους εργασίας, όπως για παράδειγμα ένα σκίτσο, ένα βίντεο κ.α.

Ευκολία στην αναβάθμιση

Το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου μπορεί πολύ εύκολα να αναβαθμιστεί κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, αλλά ακόμη και να διατηρηθεί για περισσότερα χρόνια.

3.3.4. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Η ευελιξία που παρουσιάζει η χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου ως προς την συλλογή και αποθήκευση πληροφοριών, πέρα από τις θετικές πλευρές που παρουσιάζει, πολύ συχνά μπορεί να οδηγήσει και σε προβληματικές καταστάσεις εξαιτίας της εκπαίδευσης που απαιτείται προκειμένου να μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να αξιοποιήσει έναν ηλεκτρονικό φάκελο, της πληθώρας επιλογών που υπάρχουν ως προς το λογισμικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί αλλά και εξαιτίας του γρήγορου ρυθμού με τον οποίο εξελίσσεται η τεχνολογία. (Zubizarreta, 2004).

Σύμφωνα με το NEA (National Education Association), η μετάβαση από τον παραδοσιακό φάκελο στον ηλεκτρονικό, θα πρέπει να γίνει αφού πρώτα έχουν λυθεί κάποια θέματα που αφορούν τις εξής κατηγορίες:

Πρόσβαση: Οι μαθητές αλλά και ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχουν πρόσβαση όχι μόνο στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές αλλά και στο λογισμικό που είναι απαραίτητο για τη δημιουργία και την αποθήκευση του ηλεκτρονικού φακέλου.

Διαχείριση: Πριν από τη δημιουργία του ηλεκτρονικού φακέλου, θα πρέπει να καθοριστεί ο τρόπος με τον οποίο θα γίνεται η διαχείριση του χαρτοφυλακίου.

Επιπλέον σύμφωνα με το Cooper of Texas Tech University ένα βασικό μειονέκτημα σχετικά με τη χρήση του ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου αποτελεί το γεγονός ότι για τη σάρωση των στοιχείων που θα συμπεριληφθούν στο φάκελο, απαιτείται κατάλληλος εξοπλισμός ή ακόμη και εξειδικευμένη βοήθεια σε κάποιες περιπτώσεις. Ακόμη, απαιτείται μεγάλη μνήμη προκειμένου να αποθηκευτούν οι εργασίες των μαθητών, με αποτέλεσμα πολλές φορές να μην μπορεί να αποθηκευτεί το ηλεκτρονικό χαρτοφυλάκιο σε μια δισκέτα υπολογιστή.

Ακόμη, όταν το χαρτοφυλάκιο βρίσκεται στο διαδίκτυο μπορεί να ενσκήψουν σημαντικά προβλήματα σε σχέση με θέματα ασφαλείας. Στο εμπόριο κυκλοφορεί λογισμικό για τη δημιουργία ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου, αλλά σε αρκετές περιπτώσεις δεν είναι κατάλληλο για να καλύψει τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε εκπαιδευτικού ιδρύματος. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται τεχνική υποστήριξη από εξειδικευμένο προσωπικό για την ανάπτυξη και τη συντήρηση του απαιτούμενου λογισμικού.

3.4. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Από τη στιγμή που το ηλεκτρονικό χαρτοφυλάκιο αποτελεί την τεχνολογική αλλαγή του παραδοσιακού χαρτοφυλακίου, αναπόφευκτα προκύπτουν προβλήματα σχετικά με την αξιοπιστία και την εγκυρότητα του.

Επίσης, δεν πρέπει να παραβλέπονται τα προβλήματα που προκύπτουν από την χρήση της τεχνολογίας. Σύμφωνα με τους Abramí και Barrett (2005) υπάρχει η πρόκληση της αυθεντικότητας στην αξιολόγηση των ηλεκτρονικών φακέλων των μαθητών. Η μεγαλύτερη ανησυχία εμπίπτει στο γεγονός ότι δεν είναι πάντα εύκολο να γίνει αντιληπτό αν τα προϊόντα που παρουσιάζουν οι μαθητές σε ηλεκτρονική μορφή στο φάκελο τους, έχουν δημιουργηθεί από τους ίδιους. Επιπρόσθετα, οι Meeus et al. (Chou & Chen, 2008) εκφράζουν την ανησυχία ότι οι μαθητές με ελάχιστες ικανότητες στη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών μπορεί να μην βαθμολογούνται αντικειμενικά σχετικά με το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου τους, αλλά η αξιολόγηση τους μπορεί να επηρεάζεται από την εμφάνιση των αντικειμένων που τοποθετούν στο φάκελο, τα οποία λόγω της έλλειψης τεχνολογικών ικανοτήτων, δεν έχουν ελκυστική μορφή.

Από τη στιγμή που ο ηλεκτρονικός φάκελος εμπλέκεται στη διαδικασία της μάθησης θα πρέπει να αξιοποιηθούν και οι κατάλληλες στρατηγικές.

Σύμφωνα με τον Challis (2005), για να αναπτυχθούν στο έπακρο οι δυνατότητες που δίδονται από τη χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου, θα πρέπει να υπάρχει άμεση σύνδεση με τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών. Μια μελέτη περίπτωσης, που διεξήχθη από τους Hickerson and Preston σχετικά με τις στάσεις των μαθητών απέναντι στη χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου επιβεβαιώνει ότι όταν οι εκπαιδευτικοί στόχοι του μαθήματος σχετίζονται με τη χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου, τότε μπορεί να ενισχυθεί η μάθηση αλλά και να βοηθηθούν οι μαθητές γύρω από τη διαδικασία του αναστοχασμού.

3.5. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Οι Lorenzo και Ittelson (2005b), υποστηρίζουν ότι τα ηλεκτρονικά χαρτοφυλάκια αποτελούν την μεγαλύτερη καινοτομία που εισήχθηκε στον τομέα της εκπαιδευτικής τεχνολογίας τα τελευταία χρόνια, έπειτα από την εισαγωγή των συστημάτων διαχείρισης της τάξης (course management systems).

Σύμφωνα με τους Strudler και Wetzel (2005), από την στιγμή που ο ηλεκτρονικός φάκελος επιτευγμάτων αποτελεί την εξέλιξη του παραδοσιακού χαρτοφυλακίου, πολλά από τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από την κατασκευή και τη χρήση της παραδοσιακής μορφής του φακέλου μπορούν να αποδοθούν και στην ηλεκτρονική μορφή του. Τέτοια οφέλη είναι:

- Η ανάπτυξη της μάθησης
- Η υποστήριξη της αυτοαξιολόγησης
- Η ενίσχυση του αναστοχασμού
- Η ανάπτυξη κινήτρων γύρω από τη μάθηση

Σύμφωνα με την Barrett (1999) η αντικατάσταση του παραδοσιακού χαρτοφυλακίου από τον αντίστοιχο ηλεκτρονικό φάκελο επικεντρώνεται περισσότερο στην τεχνολογική αλλαγή που επέρχεται μέσα από τη χρήση τους, αφού το εννοιολογικό πλαίσιο παραμένει ίδιο. Τα πρόσθετα οφέλη της ηλεκτρονικής σε σύγκριση με την παραδοσιακή μορφή είναι τα εξής:

1. Διατήρηση

Ο ηλεκτρονικός φάκελος μπορεί εύκολα να αναθεωρείται και να ανανεώνεται, χάρη στην ηλεκτρονική του μορφή (Barrett H. , 2000).

2. Αποθήκευση και μεταφορά

Ο παραδοσιακός φάκελος είναι ογκώδης και παρουσιάζει δυσκολίες στη μεταφορά του. Για τη δημιουργία του ηλεκτρονικού φακέλου δεν απαιτείται η χρήση χαρτιού και παράλληλα επιτρέπεται η αποθήκευση και ο διαμοιρασμός του υλικού που περιέχει είτε με την χρήση οπτικού δίσκου (cd) είτε με τη χρήση υπερσυνδέσμων, όταν το υλικό βρίσκεται αναρτημένο στο διαδίκτυο. Επιπλέον, στην ηλεκτρονική μορφή υπάρχει αρκετός χώρος διαθέσιμος για την αποθήκευση πολυμέσων (Barrett H., 2000; Ahj, 2004). Το περιεχόμενο μπορεί με σχετική ευκολία να εγγραφεί σε έναν οπτικό δίσκο για να διαμοιραστεί. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα για πιο άμεση ανατροφοδότηση από περισσότερες πηγές. (Lorenzo & Ittelson, 2005; Ahj, 2004).

3. Μορφή δεδομένων - Πολλαπλές Αναπαραστάσεις

Ο ηλεκτρονικός φάκελος μπορεί να περιέχει κείμενα, αλλά και υλικό σε άλλες μορφές, όπως αρχεία ήχου και εικόνας, γραφικά, φωτογραφίες και παρουσιάσεις (Mason, Pegler, & Weller, 2004).

4. Προσαρμοστικότητα και ευελιξία

Είναι σχετικά εύκολο να προστεθεί νέο υλικό, να διαγραφούν παλαιότερα αρχεία, να γίνει αναδιάταξη του υλικού ή να αλλάξει η σειρά με την οποία παρατίθενται οι πηγές σε σχέση με το παραδοσιακό χαρτοφυλάκιο, η χρήση του οποίου παρουσιάζει αυξημένη δυσκολία σχετικά με την αναδιοργάνωση του. Επιπρόσθετα, με τη χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου, ο χρήστης δεν είναι υποχρεωμένος να παρατάξει το υλικό του ακολουθώντας μια αυστηρή γραμμική ή ιεραρχική δομή. (Chappell & Schermerhorn, 1999).

5. Πρόσβαση

Ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο είναι ότι το ίδιο ψηφιακό υλικό μπορεί να αναδιοργανωθεί και να παρουσιαστεί με διαφορετικό τρόπο εξυπηρετώντας κάθε φορά διαφορετικούς σκοπούς. Εάν ο ηλεκτρονικός φάκελος φιλοξενείται σε μια ιστοσελίδα, το περιεχόμενό του μπορεί να είναι εύκολα προσβάσιμο από τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές, τους συμμαθητές, τους γονείς (Barrett H. , 2000). Παρ' όλα αυτά όμως, ο ηλεκτρονικός φάκελος δεν είναι απλά μια προσωπική ιστοσελίδα με συνδέσμους που οδηγούν σε δείγματα εργασίας.

Στην πραγματικότητα πρόκειται για μια εφαρμογή του διαδικτύου, με την οποία ο διαχειριστής του φακέλου, μπορεί να διαχειριστεί και να οργανώσει το υλικό του σε φακέλους, να προσθέσει υλικό που προέρχεται από διαφορετικές πηγές και έχει κατασκευαστεί με τη χρήση διάφορων λογισμικών, αλλά και να ελέγχει την πρόσβαση στον φάκελό του, ενώ παράλληλα μπορεί να παραχωρήσει δικαιώματα σε συγκεκριμένα άτομα, προκειμένου να σχολιάσουν τις εργασίες του. Έτσι, ανταλλάσσονται σχόλια και γίνονται συζητήσεις, μεταξύ του κάτοχου του φακέλου αλλά και των δασκάλων, των συμμαθητών και των φίλων, δίδεται ανατροφοδότηση αλλά και το ίδιο το άτομο αναστοχάζεται σχετικά με τις εργασίες και την πρόδοό του. Ανάλογα με το λογισμικό που έχει χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή του ηλεκτρονικού φακέλου, υπάρχει η δυνατότητα να δίνεται συγκεκριμένη πρόσβαση σε τμήματα του περιεχομένου σύμφωνα με τις ανάγκες που καλείται ο φάκελος να εξυπηρετήσει κάθε φορά.

6. Οργάνωση

Οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν την τεχνολογία για να οργανώσουν το ηλεκτρονικό χαρτοφυλάκιο τους. Τα δεδομένα που υπάρχουν στον φάκελο μπορούν με ευκολία να οργανωθούν και να ταξινομηθούν (Barrett H. , 2000; Mason, Pegler, & Weller, 2004) .

7. Ικανότητες στη χρήση της τεχνολογίας.

Προκειμένου να παρουσιαστεί ένας ολοκληρωμένος φάκελος, οι μαθητές θα πρέπει να έχουν επαρκείς δεξιότητες στη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Επιπρόσθετα, ένας ολοκληρωμένος φάκελος, μπορεί να εξυπηρετήσει και ως απόδειξη των τεχνολογικών επιτευγμάτων και δεξιοτήτων των μαθητών (Barrett H. , 2000; Abrami & Barrett, 2005).

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το εννοιολογικό και θεωρητικό πλαίσιο ταυτίζεται τόσο για το παραδοσιακό όσο και για το ηλεκτρονικό χαρτοφυλάκιο. Το σημείο στο οποίο εντοπίζεται η βασική διαφορά τους είναι η χρήση της τεχνολογίας. Τα οφέλη που πηγάζουν από τις νέες τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται σε αυτή την περίπτωση, βοηθούν ώστε ο ηλεκτρονικός φάκελος να ξεπερνά τον παραδοσιακό.

Όμως, όσον αφορά τα παιδαγωγικά προβλήματα που προκύπτουν από την χρήση του φακέλου, τότε παρατηρούμε ότι ο ηλεκτρονικός φάκελος παρουσιάζει τα ίδια προβλήματα με τον παραδοσιακό, όπως η αξιοπιστία και η εγκυρότητα, αλλά επιπλέον ενσκήπτουν και προβλήματα που σχετίζονται με τη χρήση της τεχνολογίας, όπως οι μειωμένες ικανότητες που παρουσιάζουν αρκετοί μαθητές ως προς την εξοικείωση τους με τη χρήση υπολογιστή για τη δημιουργία του φακέλου (Gibson & Barrett, 2003).

Επιπρόσθετα, μέσα από τη βιβλιογραφική επισκόπηση, εντοπίζεται το φαινόμενο ότι είναι ελάχιστες οι εμπειρικές μελέτες για τη χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων σε σχέση με τον παραδοσιακό φάκελο (Abrami & Barrett, 2005).

	Ηλεκτρονικός	Παραδοσιακός
Πολυμέσα	Μπορούν να αποθηκευτούν εικόνες, αρχεία video, αρχεία ήχου, κείμενα κλπ.	Μπορεί να περιλαμβάνει κείμενο και φωτογραφίες. Οποιαδήποτε άλλη μορφή πολυμέσων θα πρέπει να είναι αποθηκευμένη σε CDs, DVDs που περιέχονται στο φάκελο.

Φορητότητα	Μπορεί να αποθηκευτεί σε Cd, αλλά μπορεί να είναι προσβάσιμος από κάθε υπολογιστή με σύνδεση στο διαδίκτυο.	Είναι ογκώδης και απαιτείται η μεταφορά φακέλων, γεγονός που δυσχεραίνει τη φορητότητα.
Ασφάλεια	Εξαρτάται από το λογισμικό που έχει χρησιμοποιηθεί. Υπάρχει η δυνατότητα να προσκληθούν συγκεκριμένα άτομα που θα έχουν πρόσβαση στο χαρτοφυλάκιο, ο φάκελος μπορεί να είναι προσβάσιμος για όλους ή ακόμη και ιδιωτικός.	Πρόσβαση στο χαρτοφυλάκιο έχουν μόνο αυτοί στους οποίους δίνεται ένα αντίγραφο του.
Ικανότητα επίδειξης απόκτησης γνώσεων με την πάροδο του χρόνου	ναι	ναι
Ανατροφοδότηση	Εξαρτάται από το λογισμικό που χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία του φακέλου. Μπορεί να δοθεί η δυνατότητα για παροχή ανατροφοδότησης αλλά και η επιλογή αν αυτή θα είναι ορατή σε κάθε επισκέπτη του χαρτοφυλακίου.	Δεν είναι τόσο εύκολη η παροχή ανατροφοδότησης και θα πρέπει να υπάρχει ξεχωριστό έγγραφο ώστε να μπορεί κάποιος να σχολιάσει γύρω από τα αντικείμενα ενός χαρτοφυλακίου.
Δυνατότητα για συνεργασία - επικοινωνία	Ευκολία διαμοιρασμού με την αποστολή του υπερσυνδέσμου. Υπάρχει η δυνατότητα επιλογής του τμήματος του φακέλου που διαμοιράζεται, όπως επίσης και του κοινού στο οποίο απευθύνεται .	Ο διαμοιρασμός γίνεται με τη χρήση φωτοτυπημένων αντιγράφων.
Ευελιξία	Υπάρχει, αλλά ο βαθμός της εξαρτάται από την επιλογή του κατάλληλου λογισμικού, όπως επίσης και από την ικανότητα χρήσης του.	Η ευελιξία που παρέχεται υπόκειται στους φυσικούς περιορισμούς που έχει η χρήση του χαρτιού.
Οργάνωση και κατηγοριοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού	Το υλικό μπορεί εύκολα να οργανωθεί, να κατηγοριοποιηθεί και να τροποποιηθεί.	Το υλικό μπορεί να οργανωθεί και να κατηγοριοποιηθεί όμως δεν είναι εύκολη η τροποποίηση του.

Πίνακας 3: Βασικά Στοιχεία Ηλεκτρονικού και Παραδοσιακού Φακέλου⁶

⁶ Προσαρμογή από : <http://ctl.ubc.ca/resources/teaching/portfolios/>

3.6. ΣΤΑΔΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ο φάκελος επιτευγμάτων στην τάξη, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει πρώτα να δώσει απαντήσεις σε μια σειρά από ερωτήματα, προκειμένου να καθοριστεί τόσο το εύρος όσο και η δυνατότητα αξιοποίησης του φακέλου στις ιδιαίτερες συνθήκες που θα δημιουργηθούν στην τάξη και στη μαθησιακή διαδικασία.

Όπως αναφέρει και ο Αρβανίτης (2007) τα αρχικά ερωτήματα που πρέπει να τεθούν είναι τα εξής:

- Σε ποιους τομείς της εκπαιδευτικής διαδικασίας στερούμαστε σημαντικές πληροφορίες και όργανα αξιολόγησης;
- Πώς η συγκεκριμένη διαδικασία αξιολόγησης με τη χρήση του φακέλου επιτευγμάτων συμπληρώνει και προσδιορίζει τον τρόπο αξιολόγησης στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας;
- Ποιες είναι οι σημαντικότερες συμπεριφορές, τα αποτελέσματα ή τα πρότυπα επίδοσης (standards) που αποτελούν τη βάση για τον πυρήνα του προγράμματος σπουδών κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου ;
- Ποιο από τα αποτελέσματα αυτά μπορεί να αξιολογηθεί αποτελεσματικότερα χρησιμοποιώντας την προσέγγιση του portfolio;
- Ποιες συμπεριφορές των μαθητών μας δίνουν αποδείξεις της μάθησης και της προόδου στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων, γνώσεων και δεξιοτήτων;
- Πώς μπορούμε να εξασφαλίσουμε ότι οι μαθητές καταλαβαίνουν το σκοπό και τη διαδικασία που περιλαμβάνονται στην ανάπτυξη και τη διατήρηση ενός portfolio;

Αφού απαντηθούν τα παραπάνω ερωτήματα προκειμένου να γίνει σωστά ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη του φακέλου επιτευγμάτων, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη τους τρεις παράγοντες που ακολουθούν:

A) το σκοπό

B) τα κριτήρια

Γ) τα στοιχεία περιεχομένου

Στη συνέχεια αναφέρονται τα στάδια τα οποία παρέχουν ένα πλαίσιο της διαδικασίας οργάνωσης του φακέλου επιτευγμάτων του μαθητή.

A' στάδιο → Προσδιορισμός των διδακτικών στόχων που θα αξιολογηθούν μέσω του φακέλου επιτευγμάτων

Το σημαντικότερο τμήμα της οργάνωσης της αξιολόγησης μέσω του φακέλου επιτευγμάτων είναι ο προσδιορισμός των διδακτικών στόχων. Μέσα από τους στόχους που αποφασίζονται στην αρχή της διδακτικής διαδικασίας, τίθεται η βάση για την επιλογή και αξιολόγηση των εργασιών που θα περιληφθούν στο φάκελο.

Αυτή η αρχική φάση ανάπτυξης ενός portfolio συνεπάγεται τη λήψη αποφάσεων εκ μέρους των μαθητών και των δασκάλων. Μέσα από βασικές ερωτήσεις, στις οποίες δάσκαλοι και μαθητές καλούνται να απαντήσουν στην αρχή της διαδικασίας, οι μαθητές μπορούν να καταλάβουν πλήρως το σκοπό της τήρησης του portfolio και της θέσης του ως μέσου παρακολούθησης και αξιολόγησης της προόδου τους. Οι ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο σκοπό, το χρόνο, τα υλικά και τον τρόπο οργάνωσης και παρουσίασης των στοιχείων που θα συμπεριληφθούν (Αρβανίτης, 2007).

Ο εκπαιδευτικός, όπως αναφέρει ο Γεωργούσης (1998), θα πρέπει σε αυτό το στάδιο να απαντήσει σε ερωτήσεις σχετικά με τον λόγο που οδηγεί στην αξιοποίηση του φακέλου επιτευγμάτων, στους γενικούς και ειδικούς σκοπούς του αναλυτικού προγράμματος που εξυπηρετούνται μέσα από τη χρήση του, για ποια μορφή αξιολόγησης θα χρησιμοποιηθεί ο φάκελος επιτευγμάτων, καθώς επίσης και ποιος θα εμπλακεί στη λήψη απόφασης για τον προσδιορισμό των σκοπών και της οργάνωσης του φακέλου επιτευγμάτων.

B στάδιο → Ενημέρωση των μαθητών για τη μέθοδο αξιολόγησης με βάση το φάκελο επιτευγμάτων

Σε αυτό το στάδιο οι μαθητές θα πρέπει να ενημερωθούν σχετικά με αυτή τη μέθοδο αξιολόγησης. Οι μαθητές θα πρέπει να ενημερωθούν σχετικά με τον τρόπο που ο φάκελος επιτευγμάτων θα επηρεάσει τη βαθμολογία τους και παράλληλα να αντιληφθούν ότι μέσα από αυτόν θα παρουσιάζονται οι βασικότερες δεξιότητες, γνώσεις και ιδέες που θα αποκτήσουν.

Τέλος, θα πρέπει να τονιστεί το γεγονός ότι η βασική ιδέα της χρήσης αυτού του τρόπου αξιολόγησης είναι η προσεχτική επιλογή στοιχείων που θα αποδεικνύουν τη μάθηση που έχει επιτευχθεί.

Γ στάδιο → Προσδιορισμός του περιεχομένου του φακέλου επιτευγμάτων

Σε αυτό το στάδιο θα πρέπει να αποφασιστεί μέσα από ποια αντικείμενα που θα περιληφθούν στο φάκελο απεικονίζεται η εκπαιδευτική εμπειρία και οι στόχοι των μαθητών.

Όλες οι επιλογές που περιλαμβάνονται στη συλλογή του portfolio πρέπει σαφώς να απεικονίζουν τα κριτήρια και τα πρότυπα (standards) που προσδιορίζονται για την αξιολόγηση. (Αρβανίτης, 2007) Το περιεχόμενο του φακέλου επιτευγμάτων πρέπει να βασίζεται στο σκοπό της δημιουργίας του. Χωρίς ένα συγκεκριμένο σκοπό ο φάκελος επιτευγμάτων καταντά να είναι απλώς ένας φάκελος με εργασίες του μαθητή. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να γίνει σαφής προσδιορισμός των εργασιών που θα περιληφθούν στο φάκελο. Συνήθως το περιεχόμενο του φακέλου μπορεί να πάρει αρκετές μορφές όπως για παράδειγμα:

- Πίνακας περιεχομένου του φακέλου
- Αυτοβιογραφία
- Αποσπάσματα/δείγματα ημερολογίου του μαθητή
- Περιλήψεις εργασιών
- Γραπτοί διάλογοι/συνεντεύξεις
- Ομαδικές εργασίες (projects)
- Άρθρα εφημερίδων και περιοδικών
- Πρόχειρες, αναθεωρημένες και τελικές μορφές εργασιών του μαθητή
- Εργασίες που να δείχνουν τις διορθώσεις λαθών από τον ίδιο το μαθητή
- Αναφορά του μαθητή, η οποία να περιγράφει με συντομία τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο φάκελο επιτευγμάτων
- Βιντεοταινίες ή φωτογραφίες ομαδικών εργασιών (projects)
- Ηχοκασέτες και βιντεοταινίες με ηχογραφημένα και βιντεογραφημένα στοιχεία, που να είναι σχετικά με τις εργασίες του μαθητή (συνεντεύξεις, επισκέψεις, κτλ.)
- Σχόλια από εκπαιδευτικούς και συμμαθητές
- Διαγωνίσματα (Μαρτίδου - Φορσίερ, 2005)

Δ' στάδιο → Περίοδος προετοιμασίας του φακέλου επιτευγμάτων

Σε αυτό το στάδιο θα πρέπει να έχει καθοριστεί το χρονικό διάστημα για το οποίο θα γίνει η χρήση του φακέλου επιτευγμάτων στην τάξη και παράλληλα να καθοριστούν συναντήσεις ώστε να διαπιστώνεται αν ακολουθείται η σωστή πορεία σχετικά με την ετοιμασία του φακέλου.

Ε' στάδιο → Αξιολόγηση του φακέλου επιτευγμάτων και ανατροφοδότηση

- Το υλικό σε ένα φάκελο επιτευγμάτων πρέπει να είναι οργανωμένο κατά χρονολογική σειρά και κατά κατηγορίες, ώστε να μπορεί ο εκπαιδευτικός να αξιολογήσει τα επιτεύγματα του μαθητή.
- Σε μια σωστή αξιολόγηση πάντοτε γίνεται σύγκριση της πρόσφατης με την προηγούμενη δουλειά του μαθητή. Αυτή η αξιολόγηση πρέπει να δείχνει την πρόοδο του μαθητή σε σχέση με ένα συγκεκριμένο επίπεδο επίδοσης, που είναι σύμφωνο με το αναλυτικό πρόγραμμα και τις προσδοκίες ανάπτυξης του μαθητή.
- Ο φάκελος επιτευγμάτων δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για τη σύγκριση των μαθητών μεταξύ τους. Πρέπει να χρησιμοποιείται για την τεκμηρίωση της προόδου του καθενός μαθητή ξεχωριστά σε κάποιο χρονικό διάστημα.
- Κάθε εργασία του φακέλου πρέπει να αξιολογείται με βάση συγκεκριμένους διδακτικούς στόχους, οι οποίοι θα έχουν καθοριστεί από την αρχή.
- Μπορεί, επίσης, να χρησιμοποιηθεί και η αυτοαξιολόγηση ως μέσο για την συντρέχουσα αξιολόγηση, εφόσον ο μαθητής πρέπει να δικαιολογήσει το βαθμό του, κάνοντας αναφορά στους στόχους και σε συγκεκριμένες σελίδες του φακέλου του. Έτσι, η αξιολόγηση γίνεται πιο απλή για τον εκπαιδευτικό, αφού ο μαθητής μπορεί να αποδείξει σε ποιο βαθμό έχει πετύχει κάθε στόχο.
- Αφού ο μαθητής έχει καταβάλει πολλή προσπάθεια και έχει επενδύσει πολύ χρόνο για την ετοιμασία του φακέλου, συστήνεται όπως ο εκπαιδευτικός παρέχει ανατροφοδότηση για το περιεχόμενο του φακέλου κάθε μαθητή, η οποία να μην είναι απλώς ένας βαθμός. Ένας πιθανός τρόπος είναι η προσθήκη στο φάκελο μιας επιστολής, η οποία να δίνει με λεπτομέρειες τα θετικά στοιχεία αλλά και τις αδυναμίες των εργασιών, έτσι που να δημιουργείται ένα προφίλ των ικανοτήτων του μαθητή. Άλλη επιλογή είναι η ετοιμασία πιστοποιητικών στα οποία να παρέχονται σχόλια για τα θετικά στοιχεία του φακέλου καθώς και εισηγήσεις για μελλοντικούς στόχους.

- Ένα σημαντικό στοιχείο της φιλοσοφίας του συνεργατικού και ενεργητικού τρόπου αξιολόγησης με τη μέθοδο του φακέλου επιτευγμάτων είναι οι σύντομες ατομικές συναντήσεις του εκπαιδευτικού με τον κάθε μαθητή. Σ' αυτές συζητείται η πρόοδος και τίθενται οι στόχοι για την επόμενη συνάντηση. Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές πρέπει να τεκμηριώνουν αυτές τις συναντήσεις και να έχουν υπόψη τους τους στόχους που τέθηκαν, όταν επιλέγουν τα θέματα για την επόμενη συνάντηση. Με αυτόν τον τρόπο οι συναντήσεις αυτές μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στη συντρέχουσα αξιολόγηση για την πρόοδο του μαθητή. Μπορούν, επίσης, να χρησιμοποιηθούν και στην τελική αξιολόγηση, όταν ο μαθητής παρουσιάσει την τελική μορφή του φακέλου, και μαζί με τον εκπαιδευτικό αποφασίσουν για τον τελικό βαθμό. Αυτή είναι μια ευκαιρία που παρέχεται στο μαθητή να συζητήσει το βαθμό του φακέλου του χρησιμοποιώντας ενδεικτικά στοιχεία των επιτευγμάτων του, τα οποία βασίζονται στους στόχους οι οποίοι έχουν συμφωνηθεί εκ των προτέρων.

Στ' στάδιο → Έκθεση - Παρουσίαση των φακέλων επιτευγμάτων

Μετά τη συμπλήρωση των φακέλων θα μπορούσαν να γίνουν οι πιο κάτω δραστηριότητες:

- Έκθεση φακέλων επιτευγμάτων. Οι μαθητές του σχολείου θα έχουν έτσι την ευκαιρία να δουν τους φακέλους αυτούς.
- Συνάντηση γονιών - εκπαιδευτικού. Σ' αυτήν οι μαθητές θα παρουσιάσουν τους φακέλους με τα επιτεύγματά τους.

Ζ' στάδιο → Αντικατάσταση των παλαιότερων στοιχείων με άλλα νεότερα.

Ανάλογα με την ηλικία του μαθητή και τη μορφή του Portfolio, ο έλεγχος και η αντικατάσταση των στοιχείων μπορεί να γίνεται ανά 15ήμερο, μήνα, τρίμηνο, εξάμηνο, χρόνο. Το Portfolio ανανεώνεται συνεχώς, εφόσον με την πάροδο του χρόνου αλλάζουν οι στόχοι του καθενός, τα σχέδιά του, οι αξίες του, τα ενδιαφέροντά του, αλλά και το κοινωνικό περιβάλλον, η εκπαιδευτική πραγματικότητα, οι συνθήκες εργασίας. Έτσι, ο μαθητής αντικαθιστά τα παλιά δεδομένα με σύγχρονα απορρίπτοντας ό,τι θεωρείται παρωχημένο και μη ανταποκρινόμενο στις σημερινές συνθήκες.

4. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

4.1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ

Σύμφωνα με τους Stefani, Mason, & Pegler (2007) υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες λογισμικού για τη δημιουργία του ηλεκτρονικού φακέλου. Κάθε μια από αυτές τις κατηγορίες εμφανίζει συγκεκριμένα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα στη χρήση τους. Αναλυτικότερα:

Εμπορικό λογισμικό

Αρκετά είναι τα ιδρύματα, τα οποία επιλέγουν να αποκτήσουν ένα εμπορικό σύστημα από έναν αναγνωρισμένο πωλητή.

Τα πλεονεκτήματα από τη χρήση της συγκεκριμένης κατηγορίας λογισμικού είναι τα εξής:

Δεν απαιτείται κόστος για την ανάπτυξη του λογισμικού και ο πωλητής είναι αυτός που παρέχει τεχνική υποστήριξη όποτε αυτή χρειαστεί. Επιπλέον, κυκλοφορούν στην αγορά μια πληθώρα προγραμμάτων για τη δημιουργία ηλεκτρονικών φακέλων, ώστε ο ενδιαφερόμενος να μπορεί να επιλέξει το σύστημα που ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες του. Τέλος, αρκετά από τα συστήματα διαχείρισης περιεχομένου, περιέχουν ενσωματωμένο το απαραίτητο λογισμικό για τη δημιουργία ηλεκτρονικών φακέλων επιτευγμάτων.

Στα μειονεκτήματα σχετικά με αυτή την κατηγορία λογισμικού αναφέρεται το γεγονός ότι η τεχνική υποστήριξη και η υπηρεσία εξυπηρέτησης πελατών μπορεί να μην ανταποκρίνεται στις προσδοκίες του αγοραστή, οι αλλαγές και οι προσαρμογές του λογισμικού στις ιδιαίτερες ανάγκες του κάθε αγοραστή μπορεί να απαιτούν για την υλοποίησή τους αρκετό χρόνο και χρήματα.

Ιδιωτικά συστήματα πανεπιστημιακών ιδρυμάτων

Πολλά πανεπιστήμια έχουν αναπτύξει το δικό τους λογισμικό προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα όχι μόνο για τη δημιουργία ηλεκτρονικών φακέλων επιτευγμάτων, αλλά παράλληλα και να υπάρχει η δυνατότητα διαλειτουργικότητας

με άλλα συστήματα που πανεπιστημίου, όπως για παράδειγμα το σύστημα καταγραφής βαθμών και της online κατάθεσης των εργασιών.

Τα συστήματα αυτά παρουσιάζουν το πλεονέκτημα ότι το κάθε ίδρυμα μπορεί να αναπτύξει το λογισμικό που ταιριάζει ακριβώς στις ιδιαίτερες ανάγκες και απαιτήσεις του ιδρύματος, δεν υπάρχει κόστος για την αγορά του λογισμικού και τέλος το εκπαιδευτικό ίδρυμα διατηρεί τα πνευματικά δικαιώματα της ιδιοκτησίας του λογισμικού.

Βέβαια, η δημιουργία ενός τέτοιου συστήματος μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα χρονοβόρα και ενεργοβόρα, τα κόστη που απαιτούνται για την ανάπτυξη του απαραίτητου λογισμικού μερικές φορές είναι απαγορευτικά και το εκπαιδευτικό σύστημα μπορεί να μην έχει τη δυνατότητα να έχει το απαραίτητο ειδικευμένο προσωπικό ώστε να διατηρεί και να αναβαθμίζει το σύστημα.

Λογισμικό ανοιχτού κώδικα για τη δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων

Η Πρωτοβουλία ανοικτού κώδικα για τη δημιουργία φακέλου επιτευγμάτων (OSPI – Open Source Portfolio Software) αποτελεί μια συλλογική προσπάθεια για τη δημιουργία μιας εφαρμογής ανάπτυξης ενός ηλεκτρονικού φακέλου.

Τα θετικά στοιχεία αυτής της προσπάθειας επικεντρώνονται στο γεγονός ότι δεν υπάρχει χρέωση για τη χρήση λογισμικού ανοιχτού κώδικα και παράλληλα είναι αρκετά τα πανεπιστημιακά ιδρύματα, ιδιαίτερα στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, τα οποία ασχολούνται με τέτοιες πρωτοβουλίες ανοιχτού κώδικα. Από την άλλη πλευρά σε τέτοιες πρωτοβουλίες, ελλοχεύει πάντα η πιθανότητα να σταματήσει η ανάπτυξη του συγκεκριμένου λογισμικού, δημιουργώντας έτσι τον κίνδυνο να δημιουργηθούν κόστη από την ανάγκη αντικατάστασης του, ενώ σε περίπτωση που κάποιο ίδρυμα χρησιμοποιεί το συγκεκριμένο λογισμικό θα πρέπει να αντιμετωπίσει τα έξοδα που προκύπτουν για την τεχνική υποστήριξη και συντήρηση του συγκεκριμένου συστήματος. Τέλος, δεν θα πρέπει να παραβλέπουμε το γεγονός ότι σε αυτές τις πρωτοβουλίες υπάρχει πάντα η πιθανότητα οι αναβαθμίσεις και οι δυνατότητες που παρέχει το σύστημα να μην ανταποκρίνονται και να μη συμβαδίζουν με τις ανάγκες του χρήστη.

Εργαλεία ανοιχτού κώδικά.

Μια τελευταία κατηγορία λογισμικού για τη δημιουργία του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων αποτελούν τα εργαλεία ανοιχτού κώδικά που όμως δεν έχουν δημιουργηθεί για αυτόν τον σκοπό, αλλά οι χρήστες τα έχουν προσαρμόσει πάνω

στις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν προγράμματα όπως το Microsoft Front Page ή το Macromedia Dreamweaver, όπου με τη χρήση ενός HTML επεξεργαστή, υποστηρίζεται η κατασκευή και δημιουργία του ηλεκτρονικού φακέλου.

Σε αυτές τις περιπτώσεις αναπτύσσεται η δημιουργικότητα του χρήστη, αφού αυτός δεν είναι υποχρεωμένος να χρησιμοποιήσει ένα προκαθορισμένο στυλ για τη δημιουργία του φακέλου του και επιπλέον ο χρήστης μπορεί να δημιουργήσει και να ενσωματώσει δυνατότητες και αντικείμενα στο φάκελο ανάλογα με τις ανάγκες και τις επιθυμίες του. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι σε αυτές τις περιπτώσεις, το κόστος για τη δημιουργία και την ανάπτυξη του λογισμικού είναι το ελάχιστο δυνατό.

Το σημαντικότερο μειονέκτημα από τη χρήση των συγκεκριμένων εργαλείων, αποτελεί το γεγονός ότι οι χρήστες θα πρέπει να γνωρίζουν και να κατανοούν τη χρήση ενός HTML επεξεργαστή προκειμένου να δημιουργήσουν τη δική τους σελίδα, αφού με αυτά τα εργαλεία ο χρήστης δεν καθοδηγείται με βάση ένα συγκεκριμένο πρότυπο.

Ένας άλλος τρόπος ταξινόμησης των προϊόντων λογισμικού για τη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού φακέλου καθώς και παραδείγματα από κάθε κατηγορία αναφέρονται στο πιλοτικό πρόγραμμα Mosep⁷ (more self esteem with my e portfolio) και είναι ο εξής:

Εμπορικά προϊόντα λογισμικού ePortfolio (Commercial ePortfolio software products)

Angel EPortfolio, Fronter, PebblePAD, EPET, iWebfolio, RAPID, eXact Portfolio, LiveText, TaskStream.

Προϊόντα λογισμικού Ανοικτού Κώδικα (Open Source software products)

Elgg Learning Landscapes, Mahara, OSP-Portfolio

Συστήματα διαχείρισης μάθησης με πρόσθετες λειτουργίες για ePortfolio (Learning management systems, with portfolio functions via plug-ins)

Blackboard/WebCT with portfolio module, Moodle with Exabis ePortfolio plug-in, Moodle with Moofolio plug-in

Συστήματα διαχείρισης περιεχομένου με ePortfolio λειτουργίες (Content management systems with extended ePortfolio functions)

Factline Community Server

⁷ http://www.mosep.org/images/stories/attachments/mosep_study.pdf

Ενσωματωμένα συστήματα και πακέτα λογισμικού (Integrated systems and system families)

Winvision – MS-Sharepoint Server Portal

Ατομικά και Ακαδημαϊκά			Ακαδημαϊκά		
Συγγραφικά Εργαλεία	Στατικές Υπηρεσίες Διαδικτύου	Διαδραστικές Υπηρεσίες Διαδικτύου	Λογισμικό - απαιτείται Server	Υπηρεσίες που φιλοξενούνται	Συστήματα αξιολόγησης
<p><u>Mozilla Composer</u></p> <p><u>Apple's iWeb, Dreamweaver, FrontPage, nVu, ή οποιοδήποτε εργαλείο συγγραφής</u></p> <p><u>Microsoft Office & Open Office: Word, Powerpoint & Lecshare Pro</u></p> <p><u>Adobe Acrobat</u></p> <p><u>MovieMaker2, PhotoStory3, iMovie, ή οποιοδήποτε εργαλείο για την επεξεργασία Video</u></p>	<p><u>GeoCities</u></p> <p><u>eFolio Minnesota</u></p> <p><u>Tripod</u></p> <p><u>Digication</u></p> <p><u>KEEP Toolkit</u></p> <p><u>GooglePages</u></p>	<p><u>WordPress (blog)</u></p> <p><u>WikiSpaces PB Wiki</u></p> <p><u>GoogleDocs Έγγραφα και παρουσίαση</u></p> <p><u>Google Sites</u></p> <p><u>ZOHO Writer</u></p> <p><u>EduSpaces (Elgg)</u></p>	<p><u>Userland's Manila</u></p> <p><u>Blackboard</u></p> <p>Εργαλεία ανοιχτού κώδικα: <u>Elgg, Mahara, OSPI, ePEARL</u></p> <p>Ενσωματωμένο στο Moodle: <u>Moofolio, MyStuff (U.K.)</u></p> <p>Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου ανοιχτού κώδικα</p> <p><u>Plone, Drupal</u></p> <p><u>Microsoft SharePoint</u></p>	<p><u>Digication</u></p> <p><u>Think.com (nuVentive's iWebfolio</u></p> <p><u>PebblePad (U.K.)</u></p> <p><u>Pupil Pages (K12)</u></p> <p><u>Epsilen</u></p> <p><u>My eCoach</u></p> <p><u>GoogleApps for Education</u></p>	<p><u>TaskStream</u></p> <p><u>College LiveText</u></p> <p><u>Chalk & Wire</u></p> <p><u>FolioTek</u></p> <p><u>nuVentive's TracDat</u></p> <p><u>Richer Picture</u></p>
<p>Αυτά τα εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων (εκτός σύνδεσης), είναι απαραίτητη όμως η χρήση ενός</p>	<p>Με αυτές τις στατικές υπηρεσίες διαδικτύου μπορεί κάποιος ιδιώτης ή κάποιο ίδρυμα να δημιουργήσει και να δημοσιεύσει ένα φάκελο</p>	<p>Με αυτές τις δυναμικές υπηρεσίες διαδικτύου μπορεί κάποιος ιδιώτης ή κάποιο ίδρυμα να δημιουργήσουν και να δημοσιεύσουν έναν φάκελο παρουσίασης.</p>	<p>Αυτά τα συστήματα μπορούν να εγκατασταθούν στον εξυπηρετητή ενός ιδρύματος προκειμένου να παρέχεται ο απαραίτητος χώρος για τη δημιουργία του</p>	<p>Τα συστήματα αυτά φιλοξενούν τους φακέλους κάποιου ιδρύματος, χωρίς να είναι απαραίτητη η ύπαρξη εξυπηρετητή. Συνήθως υποστηρίζουν την αλληλεπίδραση* αλλά δεν</p>	<p>Τα συστήματα αυτά φιλοξενούν τους φακέλους κάποιου ιδρύματος, χωρίς να είναι απαραίτητη η ύπαρξη εξυπηρετητή. Υποστηρίζουν την αλληλεπίδραση*</p>

εξυπηρετητή προκειμένου να δημοσιευτούν στο διαδίκτυο. Φάκελοι που δημιουργούνται με αυτά τα εργαλεία μπορούν να δημοσιευτούν και σε T CD-R ή DVD-R. Χωρίς αλληλεπίδραση*	παρουσίασης. – Χωρίς ή με ελάχιστη αλληλεπίδραση. * (Web 1.0)	Υποστηρίζεται η αλληλεπίδραση* (Web 2.0)	φακέλου. Υποστηρίζεται η αλληλεπίδραση* αλλά δεν αποτελούν συστήματα διαχείρισης δεδομένων**.	αποτελούν συστήματα διαχείρισης δεδομένων**	και περιέχουν σύστημα διαχείρισης δεδομένων**, όπως επίσης και σύστημα αξιολόγησης.
*Η αλληλεπίδραση επιτρέπει την ύπαρξη διαλόγου και ανατροφοδότησης στον φάκελο, είτε με την ύπαρξη σχολίων είτε μέσω της συνεργατικής επεξεργασίας. Επίπεδο διαδραστικότητας: Χαμηλό < - - - - - - - - - - > Υψηλό			**Τα συστήματα διαχείρισης δεδομένων επιτρέπουν τη συλλογή και αξιολόγηση στοιχείων σχετικά με τους φακέλους επιτευγμάτων και μπορούν να δημιουργήσουν αναφορές σχετικά με τη συγκέντρωση ποσοτικών στοιχείων.		
Επίπεδο προσωπικής έκφρασης και δημιουργικότητας για το δημιουργό του φακέλου: Υψηλό< - - - - - > Χαμηλό-					

Πίνακας 4: Κατηγορίες λογισμικού για τη δημιουργία του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων (Μετάφραση από <http://electronicportfolios.com/categories.html>)

4.2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

4.2.1. MAHARA

Το Mahara (στη γλώσσα Te Reo Māori σημαίνει «σκέφτομαι» και «σκέψη») αποτελεί ένα σύστημα δημιουργίας ηλεκτρονικών χαρτοφυλακίων ανοιχτού κώδικα (open source), το οποίο δημιουργήθηκε στα μέσα του 2006 ως πρόγραμμα συνεργατικής μάθησης από το ίδρυμα ανάπτυξης συνεργατικής ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning Collaborative Development Fund - eCDF) της επιτροπής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Νέας Ζηλανδίας. Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα συμμετείχαν το πανεπιστήμιο Massey, το τεχνολογικό πανεπιστήμιο του Auckland, το ανοιχτό πολυτεχνείο της Νέας Ζηλανδίας και το πανεπιστήμιο Victoria του Wellington.

Η βασική αρχή πάνω στην οποία στηρίχθηκε η δημιουργία του Mahara ήταν η ανάπτυξη ενός συστήματος διαχείρισης ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου, το οποίο να είναι μαθητοκεντρικό, σε αντίθεση με τα περισσότερα συστήματα διαχείρισης της μάθησης (LMS) τα οποία επικεντρώνονται γύρω από τον φορέα που τα χρησιμοποιεί.

Ιδιαίτερη προσπάθεια καταβλήθηκε ώστε το σύστημα να επιτρέπει την εύκολη δημιουργία και διαχείριση των ηλεκτρονικών χαρτοφυλακίων με τη χρήση ενός περιβάλλοντος φιλικού προς τον χρήστη, ενώ μέσα στα χαρακτηριστικά του περιλαμβάνονται εργαλεία για τη δημιουργία ιστολογίων, δημιουργία ηλεκτρονικού βιογραφικού σημειώματος καθώς επίσης και ένα σύστημα κοινωνικής δικτύωσης που επιτρέπει στους χρήστες να δημιουργούν διαδικτυακές μαθητικές κοινότητες.

Η αρχιτεκτονική του συστήματος στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην αρχιτεκτονική του Moodle ενώ κατά το σχεδιασμό του έχει ληφθεί σοβαρά υπόψη η διαλειτουργικότητα με τις υπηρεσίες του Web 2.0 .

Mahara	
	
Ανάπτυξη	Catalyst IT Ltd.
Αρχική έκδοση	1 Δεκεμβρίου 2006
Τελευταία έκδοση	1.3.3 / 10 Νοεμβρίου 2010
Γλώσσα	PHP
Λειτουργικό σύστημα	Cross-platform
Διαθέσιμη γλώσσα	Αγγλικά
Τύπος	ePortfolio
Άδεια	GNU General Public License
Ιστοσελίδα	mahara.org

Πίνακας 5: χαρακτηριστικά Mahara

Μια σημαντική καινοτομία τους Mahara σε σχέση με άλλα συστήματα δημιουργίας ηλεκτρονικών χαρτοφυλακίων αποτελεί το γεγονός ότι ο χρήστης μπορεί να ελέγχει τις πληροφορίες στις οποίες θα έχουν πρόσβαση οι υπόλοιποι χρήστες. Για να επιτευχθεί αυτό, και να είναι ευκολότερη η πρόσβαση, οι πληροφορίες που ο χρήστης θέλει να δείξει στους υπόλοιπους χρήστες, τοποθετούνται σε

συγκεκριμένη περιοχή του χαρτοφυλακίου. Κάθε σύνολο πληροφοριών και αντικειμένων ονομάζεται «view». Ο χρήστης μπορεί να δημιουργήσει όσα views θέλει, μέσα στα οποία τοποθετούνται αντικείμενα που εξυπηρετούν συγκεκριμένο σκοπό και απευθύνονται σε συγκεκριμένο ακροατήριο. ο χρήστης δίνει πρόσβαση στα συγκεκριμένα αρχεία είτε σε μεμονωμένα άτομα είτε σε άτομα που αποτελούν μέλη μιας ομάδας.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία:

- ✓ ο ιδιοκτήτης του ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου μπορεί να λάβει ανατροφοδότηση σχετικά με τα αντικείμενα που εκθέτει στο χαρτοφυλάκιο του. Η ανατροφοδότηση μπορεί να δοθεί τόσο δημόσια όσο και ιδιωτικά.
- ✓ Οι χρήστες μπορούν να δημιουργήσουν μια λίστα παρακολούθησης μέσα από την οποία να παρακολουθούν αλλαγές και επισημάνσεις στα views άλλων χρηστών.

Εικόνα 2: Βασική οθόνη Mahara

Επιπλέον, το Mahara περιλαμβάνει ένα αποθετήριο αρχείων το οποίο επιτρέπει στους χρήστες να:

- ✓ δημιουργούν φακέλους και υποφακέλους
- ✓ να ανεβάζουν πολλαπλούς φακέλους εύκολα και γρήγορα
- ✓ να μπορούν να δώσουν σε κάθε φάκελο όνομα και περιγραφή
- ✓ να διαχειρίζονται τους φακέλους

Μέσα από το Mahara παρέχεται ένα εργαλείο με τη χρήση του οποίου τα ιστολόγια καθώς και οι αναρτήσεις σε αυτά θεωρούνται αντικείμενα (artifacts) τα οποία μπορούν να προστεθούν ως View. Το συγκεκριμένο εργαλείο επιτρέπει στους χρήστες να:

- ✓ δημιουργούν αναρτήσεις ιστολογίου με τη βοήθεια ενός WYSIWYG επεξεργαστή κειμένου.
- ✓ επισυνάπτουν φακέλους στις αναρτήσεις τους.
- ✓ περιλαμβάνουν εικόνες στις αναρτήσεις τους.
- ✓ ενεργοποιούν ή να απενεργοποιούν τη λήψη σχολίων στο ιστολόγιο τους.
- ✓ να δημιουργούν πρόχειρα αρχεία για μεταγενέστερη δημοσίευση.

Το Mahara παρέχει ένα σύστημα κοινωνικής δικτύωσης με το οποίο οι χρήστες μπορούν να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν μια λίστα με τους φίλους τους μέσα στο σύστημα. Οι ιδιοκτήτες των ηλεκτρονικών χαρτοφυλακίων μπορούν να αποφασίσουν αν οι άλλοι χρήστες μπορούν να τους προσθέσουν αυτόματα στη λίστα φίλων ή αν απαιτείται η αποστολή αιτήματος και αποδοχής. Μέσα από αυτή τη λειτουργία ο χρήστης μπορεί να δώσει πρόσβαση σε συγκεκριμένους φακέλους του χαρτοφυλακίου του στους φίλους του.

Το Mahara επιτρέπει στον χρήστη να δημιουργήσει ένα ηλεκτρονικό βιογραφικό σημείωμα, με την εισαγωγή πληροφοριών σε πεδία όπως:

- ✓ Προσωπικά στοιχεία και επικοινωνία
- ✓ Μόρφωση και εργασιακή εμπειρία
- ✓ Πιστοποιητικά, επιβραβεύσεις, βραβεία
- ✓ Δημοσιεύσεις και βιβλία
- ✓ Προσωπικά ακαδημαϊκά και εργασιακά προσόντα
- ✓ Προσωπικοί, ακαδημαϊκοί και εργασιακοί στόχοι

Δημιουργία και συλλογή	Οργάνωση	Διαμοιρασμός και δικτύωση
<p>Ανάπτυξη του χαρτοφυλακίου</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> Αναβάθμιση του προφίλ </div> <div style="text-align: center;"> Ανέβασμα αρχείων </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;"> Δημιουργία CV </div> <div style="text-align: center;"> Δημιουργία ιστολογίου </div> </div>	<p>Οργάνωση του χαρτοφυλακίου σε Προβολές (views)</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Δημιουργία διαφορετικών προβολών ανάλογα με το κοινό στο οποίο απευθύνονται.</p>	<div style="text-align: center;"> Εύρεση φίλων </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> Δημιουργία ομάδων </div>

Εικόνα 3: Λειτουργίες Mahara

4.2.2. CHALK & WIRE

Η Chalk & Wire (που δημιουργήθηκε το 1995) είναι μια εταιρία η οποία ασχολείται με τη δημιουργία λογισμικού και εργαλείων που ως σκοπό έχουν να ενισχύσουν την εκπαιδευτική τεχνολογία. Είναι η πρώτη εταιρία που ανέπτυξε εργαλεία για τη δημιουργία ηλεκτρονικών χαρτοφυλακίων στο διαδίκτυο. Τα συστήματα αξιολόγησης και δημιουργίας ηλεκτρονικών χαρτοφυλακίων της εταιρίας χρησιμοποιούνται σε περισσότερα από 400 ακαδημαϊκά ιδρύματα.

Τα εργαλεία που παρέχει η Chalk & Wire για τη δημιουργία ηλεκτρονικών χαρτοφυλακίων δίνουν στους εκπαιδευτικούς τη δυνατότητα να δημιουργήσουν συστήματα μέσα από τα οποία προάγεται η αυθεντική μάθηση, διευκολύνοντας την ακαδημαϊκή και επαγγελματική ανάπτυξη.

Με το συγκεκριμένο λογισμικό, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να δημιουργήσουν όποιον τύπο χαρτοφυλακίου τους ενδιαφέρει αλλά και να το διατηρήσουν και μετά την αποφοίτησή τους από το εκπαιδευτικό ίδρυμα. Μέσα από τον προσωπικό τους φάκελο μπορούν να επιδείξουν τις πολλαπλές δεξιότητες τους, παρουσιάζοντας τα επιτεύγματα τους αλλά και τις εργασίες που έχουν ολοκληρώσει. Παράλληλα, μπορούν να αναστοχαστούν σχετικά με την αξιολόγηση τους.

Το ακαδημαϊκό και διδακτικό προσωπικό έχει τη δυνατότητα να αξιολογήσει την παρουσίαση και τα επιτεύγματα του κάθε εκπαιδευόμενου με τα εργαλεία αξιολόγησης που παράσχονται από το σύστημα και παράλληλα να τα σχολιάσει, με βάση κριτήρια που έχουν τεθεί από την αρχή.

Ο διαχειριστής του συστήματος μπορεί να το οργανώσει με τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στις διδακτικές ανάγκες και απαιτήσεις. Ο διαχειριστής μπορεί επίσης να έχει πρόσβαση σε στατιστικά στοιχεία και αναλύσεις με βάση τις αξιολογήσεις που έχουν γίνει, ώστε να μπορεί να ελέγξει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, να συγκρίνει τις επιδόσεις μιας ομάδας ή και ακόμη να ελέγξει την εγκυρότητα των στοιχείων. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να βεβαιωθεί για τον αν έχουν επιτευχθεί οι εκπαιδευτικοί στόχοι που έχουν τεθεί.

Μερικά από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά του συστήματος είναι τα εξής:

- ✓ ο χρήστης μπορεί να εξατομικεύσει τον τρόπο παρουσίας του χαρτοφυλακίου του με τέτοιο τρόπο ώστε οι πληροφορίες που οργανώνονται και παρουσιάζονται να συνάδουν με την ακαδημαϊκή ή και την επαγγελματική τους ζωή
- ✓ ο χρήστης μπορεί να επιλέξει σε ποιο κοινό και σε ποια τμήματα του χαρτοφυλακίου θα δώσει πρόσβαση. Οι χρήστες που έχουν πρόσβαση σε έναν ηλεκτρονικό φάκελο μπορούν να σχολιάσουν αλλά και να συνεργαστούν πάνω σε ομαδικές εργασίες.

Εικόνα 4: Οθόνη από Portfolio που έχει δημιουργηθεί με το λογισμικό Chalk & Wire

- ✓ Τα χαρτοφυλάκια μπορούν να αποθηκευτούν σε οποιονδήποτε εξωτερικό σκληρό δίσκο ή και να δημοσιευτούν σε κάποια σελίδα του διαδικτύου. Ακόμη και οι λογαριασμοί χρηστών που έχουν μείνει ανενεργοί μπορούν να ενεργοποιηθούν ακόμη και μετά από χρόνια.

Το κόστος για τη χρήση του συστήματος ποικίλει ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών αλλά και τον χρόνο για τον οποίο θα το χρησιμοποιήσουν. Για μέχρι 500 λογαριασμούς η χρέωση ανέρχεται στα \$26 ανά εξάμηνο.

4.3. BLOGS – ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τα ιστολόγια (weblogs ή blogs) είναι ψηφιακά εργαλεία που εντάσσονται στις υπηρεσίες του παγκόσμιου ιστού 2.0 (Web 2.0). Είναι δύσκολο να προσπαθήσουμε να ορίσουμε τι είναι ένα ιστολόγιο, αλλά αυτό που γνωρίζουμε είναι ότι τα ιστολόγια έχουν γίνει ιδιαίτερα δημοφιλή τα τελευταία χρόνια.

Ο αγγλικός όρος blog προέρχεται από το weblog, το οποίο έχει μεταφραστεί στα ελληνικά ως ιστολόγιο. Τα ιστολόγια αποτελούν μια υπηρεσία που δίνει στο χρήστη τη δυνατότητα να κατασκευάσει με απλά βήματα μια ιδιότυπη ιστοσελίδα, στην οποία μπορεί να καταχωρεί πολυμεσικό υλικό, και στην οποία οι δημοσιεύσεις ανανεώνονται συχνά και κατατάσσονται χρονολογικά. Επιπρόσθετα, τα ιστολόγια

μοιάζουν συχνά με προσωπικά διαδικτυακά ημερολόγια, στα οποία συνήθως ένα άτομο έχει την ευθύνη των δημοσιεύσεων. Το περιεχόμενο των δημοσιεύσεων μπορεί να αποτελείται από προσωπικές παρατηρήσεις ή και παραθέματα από άλλες πηγές. Οι αναγνώστες των ιστολογίων έχουν συνήθως τη δυνατότητα να καταθέτουν τη δική τους άποψη στις παραπάνω δημοσιεύσεις, με τη μορφή σχολίου. Με αυτόν τον τρόπο ενισχύεται η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ του δημιουργού και των αναγνωστών του ενώ παράλληλα δικαιολογείται και ο όρος διαδικτυακό διαδραστικό ημερολόγιο (Βιβίτσου, 2005).

Όπως αναφέρει η Blood (2002), η κατασκευή και διατήρηση ενός blog, είναι πολύ ευκολότερη σε αντίθεση με τις προσωπικές ιστοσελίδες, αφού υπάρχουν πλήθος από διαδικτυακές πύλες που προσφέρουν δωρεάν την κατασκευή και τη φιλοξενία τους, χωρίς να απαιτείται η γνώση HTML. Η ιδιότητα των blogs να επιτρέπουν την εύκολη δημοσίευση κειμένων και τον σχολιασμό τους από πολλαπλούς χρήστες ενθαρρύνοντας τη συζήτηση, τα καθιέρωσε σαν την πιο εύκολη μορφή έκφρασης και οδήγησε στη δημιουργία κοινοτήτων blog που μοιράζονται παρόμοιους προβληματισμούς και όλες μαζί αποτελούν αυτό που σήμερα ονομάζεται "μπλογκόσφαιρα" ("blogosphere) (Βρατσάλη, 2008).

Τα πρώτα ιστολόγια, η αφετηρία των οποίων εντοπίζεται στις αρχές της δεκαετίας του '90, ξεκίνησαν ως ιστοσελίδες με παροχές συνδέσμων σε άλλες ιστοσελίδες. Ωστόσο, η πρώτη αυτή μορφή των ιστολογίων ήταν εξαιρετικά δύσχρηστη, καθώς απαιτούσε καταρτισμένους χρήστες. Το 1999 όμως, μέσω του Pitas.com και του Blogger.com, γίνεται απλοποίηση των εργαλείων δημιουργίας ιστολογίων, η οποία καθιστά δυνατή και εύκολη τη χρήση τους και η οποία έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας νέας και μαζικής γενιάς χρηστών ιστολογίων σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, αλλά και την αλλαγή στο περιεχόμενο των ιστολογίων (Blood, 2002)

Πέρα από τα βασικά χαρακτηριστικά του (ανάρτηση πληροφοριών και σχολιασμός) παρέχει και περαιτέρω δυνατότητες όπως:

- Ημερολόγιο μέσω του οποίου επιλέγει κανείς τις αναρτήσεις μιας συγκεκριμένης μέρας.
- Αναζήτηση σε όλα τα περιεχόμενα του ιστολογίου.
- Παρουσίαση λίστας από άλλα ιστολόγια που επιθυμεί ο δημιουργός (Blogroll).
- Το Weblog-API (Application Programming Interface) που παρέχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει και να επεξεργαστεί κανείς το πληροφοριακό

υλικό ενός ιστολογίου μέσω τρίτων εφαρμογών (επεξεργαστή κειμένου κλπ.).

- Την αυτόματη συλλογή και παρουσίαση των περιεχομένων ενός ιστολογίου σε άλλο διαδικτυακό τόπο ή σε αναγνώστες της υπηρεσίας RSS (RSS Feeds).

Συγκρίνοντας ένα ιστολόγιο με άλλες μορφές διαδικτυακής επικοινωνίας διαπιστώνουμε ότι αποτελεί έναν εναλλακτικό τρόπο επικοινωνίας. Η ανταλλαγή μικρών κειμένων που κυριαρχεί στην πλειοψηφία των ιστολογίων, μπορεί να επιτευχθεί και με άλλα τεχνολογικά μέσα/υπηρεσίες του διαδικτύου, όπως η πληκτρολόγηση/ανταλλαγή κειμένου σε πραγματικό χρόνο (chat). Το πλεονέκτημά του όμως είναι ότι η επικοινωνία εξελίσσεται ασύγχρονα παρέχοντας τη δυνατότητα του στοχασμού πριν τη δημοσίευση ενός κειμένου. Οι ομάδες συζήτησης (forum) και οι λίστες ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (Mailing lists) δίνουν ως ασύγχρονα μέσα τη δυνατότητα του αναστοχασμού και παρέχουν τη δυνατότητα ανάπτυξης συζητήσεων.

Το ιστολόγιο όμως παρέχει, πλέον τη σειριακής, πρόσβαση μέσα από την ημερολογιακή καταχώρηση των περιεχομένων του (Stangl, 2007, όπως αναφ. στους Τερζόπουλο & Φιλιππιάδη).

Ένας γενικός τρόπος κατάταξης των ιστολογίων, όπως αυτός παρουσιάζεται στο βιβλίο «The Educational Potential of e-Portfolios» (Lorraine, 2008) είναι ο εξής:

Προσωπικά ιστολόγια, με τη μορφή διαδικτυακού ημερολογίου. Τα ιστολόγια αυτού του τύπου μπορεί να επιτρέπουν ή όχι την προσθήκη σχολίων από τους αναγνώστες ανάλογα με την επιθυμία του ιδιοκτήτη – συγγραφέα τους.

Προσωπικά ιστολόγια, που έχουν δημιουργηθεί προκειμένου να αποτελέσουν πηγή πληροφοριών σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα. Τα ιστολόγια που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία, μπορεί να παρουσιάζουν την εργασία μιας ομάδας που εργάζεται σε ένα συγκεκριμένο τομέα και το ιστολόγιο αποτελεί το όχημα ώστε να γίνεται ο διαμοιρασμός αυτής της γνώσης και του ενδιαφέροντος. Συνήθως, τα ιστολόγια αυτού του είδους διαμορφώνονται από κάποιον «ειδικό» στο συγκεκριμένο θέμα.

Ακαδημαϊκά ιστολόγια ή ιστολόγια που δημιουργούνται από έναν οργανισμό με σκοπό να μοιράζονται πληροφορίες, να υπάρχει επικοινωνία με τους πελάτες κ.ο.κ.

Επιπλέον, στην εργασία των Τερζίδη Σ. και Φιλιππιάδη Γ. (Αξιοποιώντας το ιστολόγιο (weblog) στο Δημοτικό Σχολείο. Η περίπτωση συνεργασίας της τετάρτης

τάξης του Δημοτικού Σχολείου.), συναντούμε τους εξής τρόπους κατηγοριοποίησης των ιστολογίων:

α) ανάλογα με τον τρόπο παρουσίασης των περιεχομένων ιστολόγια:

- με κείμενο,
- με ήχο (Audioblogs ή Podcasts),
- με φωτογραφίες,
- κινητών συσκευών (δημιουργούνται/επικαιροποιούνται από κινητό τηλέφωνο ή υπολογιστή παλάμης),
- με βίντεο (videocasts).

β) σε σχέση με τη θεματολογία των περιεχομένων τους ιστολόγια:

- γενικού ενδιαφέροντος,
- δημοσιογραφικά,
- πολιτικά,
- θρησκευτικά κλπ.

γ) με βάση τον αριθμό των δημιουργών τους:

- προσωπικό ημερολόγιο,
- ιστολόγιο μιας ομάδας χρηστών (groupblog).

δ) ανάλογα με το κατά πόσο είναι ανοικτό ή κλειστό στην ανάρτηση σχολίων

ε) ανάλογα με τη χρήση τους

- προσωπικό ημερολόγιο,
- πλατφόρμα επικοινωνίας,
- μέσο παρουσίασης ενός πρότζεκτ,
- χώρος συλλογής διευθύνσεων στον παγκόσμιο ιστό κλπ.

Η Βρατσάλη (2008) αναφέρει ότι ως πρόδρομος της εκπαιδευτικής χρήσης του blog μπορεί να θεωρηθεί το περιβάλλον CSILE (Computer Supported Intentional Learning – Τεχνολογικά Υποστηριζόμενο Περιβάλλον Σκόπιμης Μάθησης). Το συγκεκριμένο περιβάλλον αναπτύχθηκε από τους Scardamalia & Bereiter στο πανεπιστήμιο του Ontario στα τέλη της δεκαετίας του 1980 ως μια κοινόχρηστη βάση δεδομένων όπου οι μαθητές μπορούσαν να εισάγουν τις σημειώσεις τους με τη μορφή κειμένου και σχεδιαγραμμάτων, να έχουν πρόσβαση στις σημειώσεις άλλων, να σχολιάζουν και τα σχόλια να γνωστοποιούνται στους συγγραφείς, να τις συνδυάζουν ή να γράφουν σημειώσεις. Με αυτόν τον τρόπο ενισχύεται η κοινωνική αλληλεπίδραση και η μάθηση, αφού οι μαθητές συνεργάζονται και αναπτύσσουν την ομαδική συζήτηση, προκειμένου να οικοδομήσουν μια κοινή τράπεζα γνώσεων.

Η τήρηση ημερολογίου στην εκπαίδευση αποτελεί παλιά πρακτική που προσφέρει διαγνωστικές και αναστοχαστικές δυνατότητες, καθώς οι διαρκείς μετέπειτα αναγνώσεις του επιτρέπουν στους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς την ανασκόπηση και την παρακολούθηση της πορείας της σκέψης τους.

Μέσα από το εκπαιδευτικό πρίσμα, το ιστολόγιο αποτελεί ένα γνωστικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο κατατίθενται με δυναμικό τρόπο επιχειρήματα και θέσεις, ενισχύοντας και προάγοντας με αυτόν τον τρόπο την κριτική σκέψη. Επιπλέον, ως δυναμικό ασύγχρονο εργαλείο μάθησης, ενθαρρύνει τον αναστοχασμό και υποστηρίζει τη διαδικασία της οικοδόμησης της γνώσης σε κοινωνικό πλαίσιο μέσα από την αλληλεπίδραση του δημιουργού του ιστολογίου με τους υπόλοιπους επισκέπτες.

Η Βιβίτσου (2005) θεωρεί ως βασικά στοιχεία τα οποία καθιστούν το ιστολόγιο σε σημαντικό εργαλείο μάθησης, τα παρακάτω:

- Η παρουσίαση πολυμεσικού υλικού δίνει τη δυνατότητα συμμετοχής των μαθητών μέσω της πολυαισθητηριακής προσέγγισης.
- Η εμπλοκή των χρηστών με τη ανάγνωση και συγγραφή κειμένων, βελτιώνει τη γλωσσική τους ανάπτυξη και τις δεξιότητες παραγωγής και κατανόησης του γραπτού λόγου.
- Η δημοσίευση ατομικών εργασιών ενισχύει το θετικό κίνητρο και την ενεργή συμμετοχή των μαθητών.
- Ενθαρρύνεται η συνεργασία σε ομάδες.
- Συνδέεται το περιεχόμενο του ιστολογίου με αυτό του μαθήματος στην τάξη.
- Παρέχεται η δυνατότητα της εξατομικευμένης αντιμετώπισης των μαθητών και των αναγκών τους.
- Ενθαρρύνεται η επικοινωνία με ασύγχρονο περιεχόμενο δασκάλου – μαθητή.
- Ενθαρρύνεται η συμμετοχή – παραγωγή συνθετικών εργασιών ατομικά ή ομαδικά.

- Βελτιώνονται οι δεξιότητες χρήσης του υπολογιστή και της πλοήγησης στο διαδίκτυο για συγκεκριμένους λόγους.
- Η δυνατότητα καταγραφής σχολίων από τους επισκέπτες ενισχύει το δημιουργό να επιστρέφει και να αξιολογήσει την πορεία του.
- Το αίσθημα ιδιοκτησίας που αναπτύσσεται σε μαθητές – συγγραφείς ιστολογίων, προωθεί σε μεγάλο βαθμό την ενεργή προσπάθεια σύνθεσης

Όπως αναφέρεται και στις προτάσεις χρήσης των ιστολογίων ως παιδαγωγικό εργαλείο (Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο), ένα εκπαιδευτικό ιστολόγιο μπορεί να ενισχύσει το μαθησιακό ενδιαφέρον μιας τάξης, αν χρησιμοποιηθεί με κάποιους από τους τρόπους που αναφέρονται στη συνέχεια:

Πίνακας ανακοινώσεων

Τα ιστολόγια μπορούν να αποτελέσουν έναν εναλλακτικό ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων, που δίνει τη δυνατότητα της αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των γονέων. Σε έναν τέτοιο πίνακα ανακοινώσεων μπορούν να αναρτηθούν πληροφορίες όπως: κανόνες και χρονοπρογραμματισμός του μαθήματος, ανακοινώσεις, δραστηριότητες, προτεινόμενη βιβλιογραφία κ.α.

Ανάρτηση οδηγιών

Μέσα από ένα καλό οργανωμένο ιστολόγιο, ο εκπαιδευτικό μπορεί να αναρτήσει πληροφορίες, εξηγήσεις αλλά και επιπλέον παραδείγματα σχετικά με το αντικείμενο της διδασκαλίας του, προκειμένου να κεντρίσει το ενδιαφέρον των μαθητών του και να δώσει επιπλέον ερεθίσματα για μελέτη, αλλά και για να βοηθήσει τους μαθητές χρησιμοποιώντας το ιστολόγιο ως εργαλείο καθοδήγησης για τους μαθητές που δυσκολεύονται να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του διδακτικού αντικειμένου.

Βήμα προβληματισμού και διαλόγου

Μέσα από το ιστολόγιο οι μαθητές μπορούν να προβληματιστούν και να καταγράψουν τις απόψεις τους σχετικά με ερωτήσεις κρίσεως, να αναφέρουν τις ιδέες τους για θέματα που συζητήθηκαν στην τάξη, να σχολιάσουν άρθρα που σχετίζονται με το προς διαπραγμάτευση αντικείμενο κ.α.

Χώρος συνεργασίας

Μέσα από τα ιστολόγια μπορεί να προωθηθεί η συνεργατική μάθηση, αφού μέσα στο ιστολόγιο μπορούν οι μαθητές να αναρτούν την πρόοδο της εργασίας τους και στη συνέχεια, αφού παρουσιάσουν την πρόοδο τους, να περιμένουν από τους υπόλοιπους συμμαθητές τους σχόλια, παρατηρήσεις και διορθώσεις.

Δημοσίευση εργασιών

Οι μαθητές μπορούν να δημιουργήσουν το προσωπικό τους ιστολόγιο, με σκοπό να φιλοξενούν εκεί τις εργασίες τους και τις δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται ένας ηλεκτρονικός φάκελος επιτευγμάτων, αναδεικνύοντας με αυτόν τον τρόπο την πρόοδο που έχει επιτευχθεί για ένα χρονικό διάστημα σε κάποιον τομέα.

Ιδιαίτερη αναφορά θα κάνουμε στην τελευταία χρήση που προτείνεται για τα μαθητικά ιστολόγια. Ανάμεσα στο φάκελο επιτευγμάτων του μαθητή και το ιστολόγιο, υπάρχει ένας κοινός τόπος αναφοράς, αν και σε γενικές γραμμές, τα ιστολόγια θεωρούνται πιο ανεπίσημα ως προς τη μορφή και την παρουσίαση τους σε σχέση με τα ηλεκτρονικά χαρτοφυλάκια. Παρόμοια χαρακτηριστικά που εμφανίζουν είναι τα εξής:

Η οργάνωση των ιστολογίων γίνεται με τη μορφή ημερολογίου και γι' αυτό το λόγο μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως φάκελοι αναστοχασμού.

Ανάλογα με την επιθυμία του δημιουργού τους, τα ιστολόγια μπορεί να είναι ιδιωτικά ή να απευθύνονται σε ένα ευρύτερο κοινό.

Το περιεχόμενο τους δεν περιορίζεται μόνο στο κείμενο, αλλά μπορεί να περιέχουν γραφικά και φωτογραφίες, συνδέσμους προς άλλες εφαρμογές, σελίδες, αρχεία κ.α.

Η δημοσίευση περιεχομένου στο διαδίκτυο, γίνεται ιδιαίτερα εύκολα ακόμη και για τον άπειρο χρήστη, μέσα από μια φιλική προς τον χρήστη διεπιφάνεια.

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τον ίδιο τρόπο που χρησιμοποιούνται και οι φάκελοι επίδειξης, αφού με τη χρήση τους μπορεί να δοθούν πληροφορίες για τις ιδέες ενός ατόμου, τις πεποιθήσεις του και τα επιτεύγματα του.

Η εμφάνιση και το περιεχόμενο μπορούν να δημιουργηθούν με βάση τις επιθυμίες του ιδιοκτήτη του φακέλου.

Ο χρήστης αν και δεν του ανήκει το σύστημα, ονομάζεται συνήθως ιδιοκτήτης του ιστολογίου (Lorraine, 2008).

Μέσα από τη δημιουργία και την τήρηση ενός προσωπικού ιστολογίου, ο χρήστης μπορεί χρησιμοποιώντας το λόγο και την εικόνα, να δημοσιοποιήσει τις ιδέες, τις σκέψεις και τις απόψεις του. Με αυτόν τον τρόπο, το ιστολόγιο καθίσταται ως ένα ιδανικό περιβάλλον οικοδόμησης της γνώσης μέσα από την κατάθεση επιχειρημάτων, θέσεων και αντιθέσεων, προωθώντας με αυτόν τον τρόπο, την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, των διαδικτυακών δεξιοτήτων αλλά και δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου. Μέσα από τα παραπάνω, γίνεται φανερό ότι το ιστολόγιο, μπορεί να αποτελέσει ένα ιδανικό περιβάλλον για τη δημιουργία ενός φακέλου επιτευγμάτων. Το σημαντικότερο πλεονέκτημα για τη χρήση ενός ιστολογίου ως φακέλου επιτευγμάτων αποτελεί το γεγονός ότι ο χρήστης μπορεί να αποκτήσει τον προσωπικό του χώρο μέσα από μερικά απλά και γρήγορα βήματα. Ο χρήστης, μπορεί να επιλέξει ανάμεσα από αρκετά πρότυπα, προκειμένου να επιλέξει την εμφάνιση του blog του. Ένα ακόμη βασικό πλεονέκτημα του ιστολογίου αποτελεί το γεγονός ότι υπάρχουν πολλοί τρόποι να αποθηκευτεί και να οργανωθεί το περιεχόμενό τους, όπως για παράδειγμα με χρονολογική σειρά ή με τη χρήση ετικετών. Επιπρόσθετα, τα ιστολόγια με τη χρήση των RSS feeds, δίνουν τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να παρακολουθήσουν την εξέλιξη και ανάπτυξη κάποιου ατόμου.

4.4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

4.4.1. ΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με την Barrett (2001) υπάρχουν πέντε σημαντικές φάσεις σχετικά με την ανάπτυξη του φακέλου επιτευγμάτων, αφού πρώτα έχει ληφθεί η απόφαση για το σκοπό και τη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων. Οι φάσεις αυτές περιλαμβάνουν:

1. συλλογή των αντικειμένων.
2. Καθορισμός σκοπού για τη δημιουργία του φακέλου.
3. Επιλογή των κατάλληλων αντικειμένων για το συγκεκριμένο είδος φακέλου.
4. Αναστοχασμός σχετικά με την αξία και το ρόλο κάθε αντικειμένου.
5. Παρουσίαση του φακέλου.

Στον πίνακα που ακολουθεί, φαίνονται αναλυτικά οι απαιτούμενες κατά φάση ενέργειες, προκειμένου να ολοκληρωθεί με επιτυχία η δημιουργία ενός ηλεκτρονικού φακέλου.

Φάσεις Δημιουργίας Ηλεκτρονικού Φακέλου Επιτευγμάτων κατά Barrett	
Προβολή	Οι μαθητές καθορίζουν τους στόχους τους για το μέλλον. Αποφασίζουν για τον σκοπό δημιουργίας του φακέλου επιτευγμάτων
Συλλογή	Οι μαθητές συλλέγουν τα αντικείμενα που αποτελούν απόδειξη των επιτευγμάτων τους και εξυπηρετούν συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς σκοπούς. Με αυτόν τον τρόπο οδηγούμαστε σε μεγάλο αριθμό επιλογών σχετικά με την ανάπτυξη του φακέλου
Επιλογή	Οι μαθητές επανεξετάζουν και αξιολογούν τα αντικείμενα που έχουν επιλέξει και καθορίζουν αυτά που επιδεικνύουν με τον καλύτερο τρόπο την επίτευξη των εκπαιδευτικών σκοπών και κριτηρίων που εξυπηρετούν τη συγκεκριμένη μορφή του φακέλου
Αναστοχασμός	Οι μαθητές εξηγούν τις σκέψεις τους σχετικά με κάθε αντικείμενο στο φάκελο τους, αξιολογούν την ανάπτυξη τους κατά τη διάρκεια του χρόνου και τα επιτεύγματα τους. Προτείνεται να γίνεται αναστοχασμός σχετικά με το κάθε αντικείμενο που τοποθετείται στο φάκελο αλλά και σχετικά με τον φάκελο συνολικά.
Αυτοαξιολόγηση	Οι μαθητές συγκρίνουν τις δικές τους σκέψεις με βάση δείκτες απόδοσης και θέτουν μελλοντικούς στόχους.
Παρουσίαση	Οι μαθητές μοιράζονται το φάκελο τους με το κατάλληλο ακροατήριο, το οποίο περιλαμβάνει τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς και συνεργάζονται για το περιεχόμενο, τη διαδικασία και το σκοπό του φακέλου.

Πίνακας 6: Φάσεις Δημιουργίας του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων σύμφωνα με την Barrett

Ο πίνακας που ακολουθεί σύμφωνα με τους Johnson et al (2010) αποτελεί τροποποίηση του αρχικού πίνακα της Barrett, με τη χρήση της προβολής ως αρχικού σταδίου στη δημιουργία του φακέλου επιτευγμάτων. Μέσα από αυτό το στάδιο ενισχύεται σημαντικά ο ρόλος του φακέλου επιτευγμάτων όσον αφορά την

επιλογή των στόχων, το σχεδιασμό, τον αναστοχασμό και την αξιολόγηση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της δημιουργίας του φακέλου επιτευγμάτων.

Επιπλέον, δίνεται έμφαση στην κυκλική φύση της ανάπτυξης του φακέλου επιτευγμάτων, όπου κάθε φάση υποστηρίζει και βοηθά ώστε να καθοριστεί και η επόμενη. Είναι σημαντικό η διαδικασία της δημιουργίας του φακέλου να ξεκινά με την προβολή, γιατί μέσα από αυτό το βήμα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας της δημιουργίας του φακέλου μπορεί να τεθούν νέοι στόχοι και να οριστούν νέοι σκοποί.

Φάσεις Δημιουργίας Ηλεκτρονικού Φακέλου Επιτευγμάτων κατά Johnson et al

1^η Φάση:	Προσδιορισμός γενικού σκοπού για το φάκελο
2^η Φάση:	Συγκέντρωση αντικειμένων για το φάκελο
3^η Φάση:	Επιλογή συγκεκριμένου σκοπού για το φάκελο, θέσπιση εκπαιδευτικών στόχων για τα αντικείμενα
4^η Φάση:	Αναστοχασμός σχετικά με τη συσχέτιση των αντικειμένων και των εκπαιδευτικών στόχων
5^η Φάση:	Αυτοαξιολόγηση: αξιολόγηση της αξίας του κάθε αντικειμένου και σχεδιασμός μελλοντικών στόχων
6^η Φάση:	Παρουσίαση του φακέλου, συνεργασία για ανατροφοδότηση και στοχοθεσία
7^η Φάση:	Διαχείριση θεμάτων σχετικά με το χρόνο, τη συνεργασία και το σκοπό
8^η Φάση:	Ενσωμάτωση χρονοδιαγράμματος και βαθμολογίας στη διαδικασία
9^η Φάση:	Ορισμός χρονοδιαγραμμάτων και σημείων αναφοράς σε τακτά χρονικά διαστήματα
10^η Φάση:	Βαθμολογία: Εξοικείωση με τις ρουμπρίκες

Πίνακας 7: Φάσεις δημιουργίας του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων σύμφωνα με τους Johnson et al.

Εικόνα 6: Φάσεις δημιουργίας Φακέλου Επιτευγμάτων

4.4.2. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ WORDPRESS

Το WordPress μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι να δημιουργήσουν τον ατομικό ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων τους.

Με τη χρήση μιας πλατφόρμας για τη δημιουργία ενός ιστολογίου δίνεται στο χρήστη η δυνατότητα της ιδιοκτησίας και της φορητότητας. Όπως έχουμε ήδη αναλύσει, ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που σχετίζονται με τη δημιουργία και τη χρήση ενός ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου αφορά την ιδιοκτησία του φακέλου μετά από την αποφοίτηση του εκπαιδευόμενου από το εκπαιδευτικό ίδρυμα στο οποίο φοιτούσε.

Στις περιπτώσεις εκείνες όπου χρησιμοποιείται κάποιο από τα εμπορικά λογισμικά που φιλοξενούνται στο server του σχολείου, τότε τίθεται το θέμα αν το χαρτοφυλάκιο θα συνεχίσει να υφίσταται μετά την αποφοίτηση του εκπαιδευόμενου όπως επίσης και αν διασφαλίζεται η πρόσβαση του στον ηλεκτρονικό του φάκελο.

Χρησιμοποιώντας την πλατφόρμα δημιουργίας ιστολογίων WordPress, ο κάθε χρήστης μπορεί να έχει πρόσβαση στο λογαριασμό του από οποιονδήποτε υπολογιστή που είναι συνδεδεμένος στο διαδίκτυο. Τα αποτελέσματα της προσπάθειας του μαθητή είναι διαθέσιμα μέσω του παγκόσμιου ιστού στους μαθητές, στους γονείς στους δασκάλους.

Παράλληλα μέσα από τη χρήση του WordPress, ο χρήστης μπορεί να προσθέσει διαφορετικές μορφές πολυμέσων και όχι μόνο τις γραπτές του εργασίες. Μέσα από μια εύκολη διαδικασία μπορούν να προστεθούν στο φάκελο video, ήχος, εικόνες. Το WordPress δίνει τη δυνατότητα το ιστολόγιο να είναι προσβάσιμο σε κάθε χρήστη του διαδικτύου όμως υπάρχει και η επιλογή ο ιδιοκτήτης του να μπορεί να το διατηρήσει ιδιωτικό και να προσκαλέσει σε αυτό τα άτομα που ο ίδιος θέλει. Μέσα από αυτή τη ρύθμιση προστατεύονται οι χρήστες, ιδιαίτερα όταν αυτοί είναι ανήλικοι μαθητές.

Ακόμη, σε κάθε άρθρο ή υλικό που δημοσιεύεται δίνεται η δυνατότητα να προστεθούν σχόλια από τα άτομα που παρακολουθούν το ιστολόγιο. Με αυτό τον τρόπο ανταλλάσσονται σχόλια και γίνονται συζητήσεις μεταξύ του κάτοχου του φακέλου αλλά και των δασκάλων, των συμμαθητών και των φίλων. Έτσι, μέσα

από αυτή τη δυνατότητα μπορεί να δοθεί ανατροφοδότηση για κάθε αντικείμενο που βρίσκεται στο φάκελο από τους υπόλοιπους μαθητές της τάξης.

Το περιεχόμενο που προστίθεται σε ένα ιστολόγιο μπορεί να αποθηκευτεί και να οργανωθεί με αρκετούς δυναμικούς τρόπους όπως για παράδειγμα χρονολογικά. Επιπλέον, ο χρήστης μπορεί ανά πάσα στιγμή να επεξεργαστεί ξανά τις δημοσιεύσεις του, να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο έχει οργανώσει τις εργασίες του, να προσθέσει ή να αφαιρέσει αντικείμενα.

Ο τρόπος δημιουργίας και επεξεργασίας ενός άρθρου θυμίζει σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί και ένας επεξεργαστής κειμένου. Οι περισσότεροι μαθητές έχουν βασικές γνώσεις υπολογιστή και δημιουργίας κειμένου και επεξεργασίας του, οπότε μειώνεται ο βαθμός δυσκολίας για τη δημιουργία και την επεξεργασία ενός νέου αντικειμένου. Το ίδιο ισχύει και για την εισαγωγή πολυμέσων.

Τέλος, ένα σημαντικό στοιχείο το οποίο καθιστά το WordPress, ως ιδιαίτερα ελκυστική λύση για τη δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων, αποτελεί το γεγονός ότι παρέχεται σε αρκετές γλώσσες, μεταξύ των οποίων και η ελληνική, στοιχείο αρκετά χρήσιμο, κυρίως όταν χρησιμοποιείται από μαθητές μικρότερης ηλικίας που έχουν ελάχιστη γνώση της αγγλικής, της γλώσσας που συνήθως συναντούμε στα εμπορικά λογισμικά.

4.4.3. ΦΑΣΕΙΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ WORDPRESS

Σύμφωνα με την Barrett, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα ηλεκτρονικός φάκελος επιτευγμάτων, ακολουθούνται συγκεκριμένες φάσεις, οι οποίες αναφέρθηκαν αναλυτικά στην προηγούμενη ενότητα. Σε αυτό το σημείο, θα αναφερθούμε στον τρόπο με τον οποίο η Barrett, προσαρμόζει τα συγκεκριμένα βήματα, προκειμένου να δημιουργηθεί ένας εκπαιδευτικός ηλεκτρονικός φάκελος, κατάλληλος για μαθητές μικρής ηλικίας, με τη χρήση του WordPress.

Οι φάσεις καθώς και οι οδηγίες προς τους μαθητές και εκπαιδευτικούς, αναφέρονται στη συνέχεια και επεξηγούν στο σχήμα που εμφανίζεται στην εικόνα 3⁸.

⁸ <http://sites.google.com/site/eportfolioswp/process>

1^η Φάση: Συλλογή/Ταξινόμηση → **Τι αντικείμενα θα συμπεριληφθούν στον ηλεκτρονικό φάκελο; Με ποια κριτήρια θα ταξινομηθούν αυτές οι πληροφορίες;**

Μαθητές: Δημιουργούν ένα ψηφιακό αρχείο του έργου τους. Αν, η εργασία δεν αναρτηθεί στο διαδίκτυο, τότε θα πρέπει να αποθηκευτεί σε κάποιο μέσο αποθήκευσης όπως σε έναν σκληρό δίσκο ή στο τοπικό δίκτυο. Σε περίπτωση που η εργασία αναρτηθεί στο διαδίκτυο, θα πρέπει κάθε αρχείο, να έχει το δικό του URL. Προαιρετικά, μπορεί να δημιουργηθεί μια λίστα με τα αντικείμενα που περιέχονται και στη συνέχεια να γίνει αντιστοίχιση ανάμεσα στο αντικείμενο και στον εκπαιδευτικό σκοπό που το συγκεκριμένο αντικείμενο υπηρετεί.

Επίσης συστήνεται στους μαθητές να μετατρέπουν όλα τα αντικείμενα που τοποθετούν στο φάκελο τους σε μορφές που είναι συμβατές με το διαδίκτυο, προκειμένου ο δυνητικός αναγνώστης του φακέλου, να μην αντιμετωπίσει προβλήματα σε περίπτωση που δεν έχει το απαιτούμενο λογισμικό για να διαβάσει τις καταχωρήσεις.

2^η Φάση: Σκοπός → **Αποφασίστε σχετικά με το σκοπό του ηλεκτρονικού φακέλου. Τι προσπαθείτε να δείξετε μέσα από αυτόν τον φάκελο. Υπάρχουν αποτελέσματα, στόχοι ή standards που επιδεικνύονται μέσα από τη χρήση αυτού του φακέλου;**

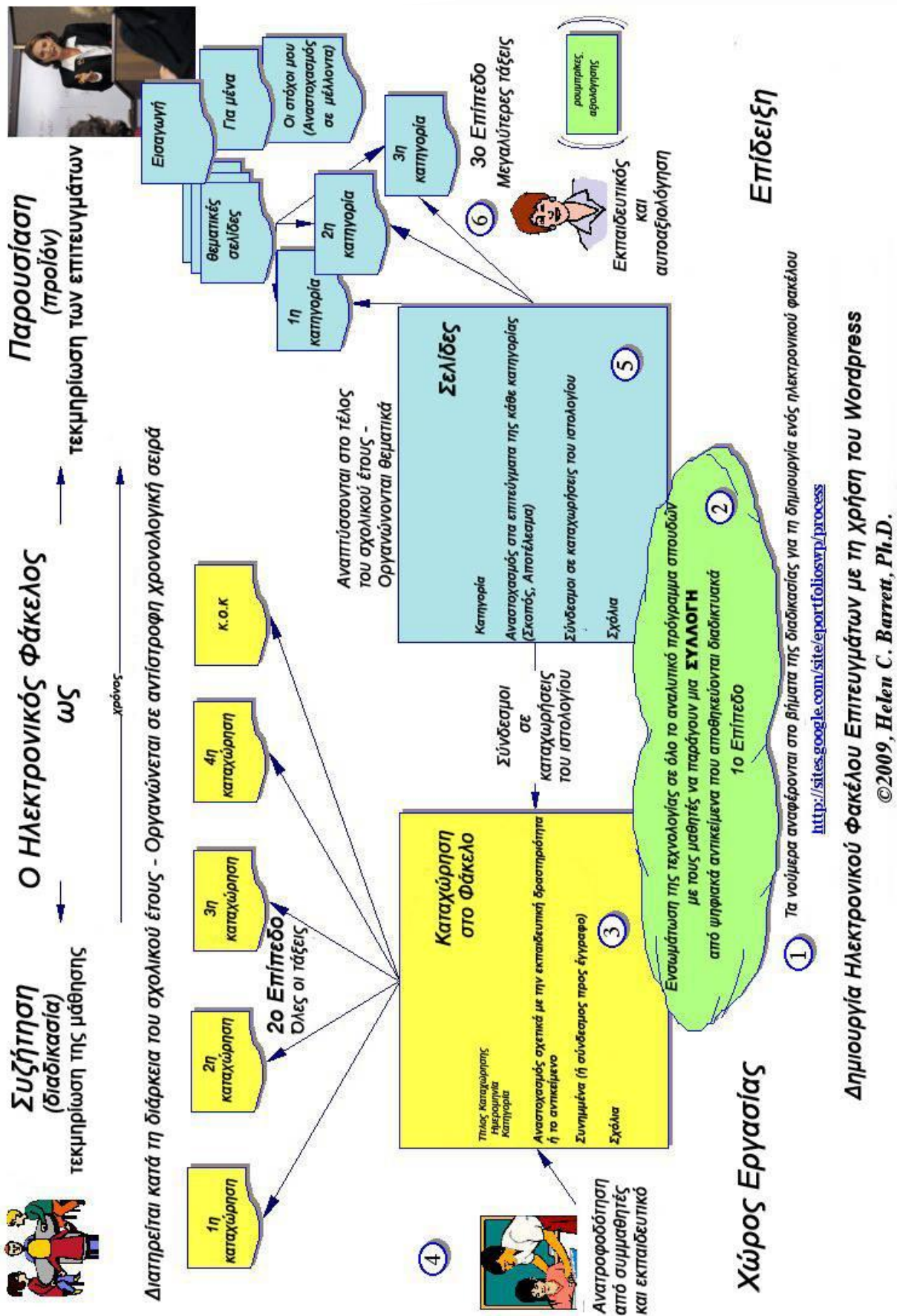
Σε αυτό το παράδειγμα τα βήματα 2-4, παρουσιάζουν μια διαδραστική διαδικασία με τη χρήση του blog, προκειμένου να παρέχεται διαμορφωτική ανατροφοδότηση στις εργασίες του μαθητή σε τακτική βάση.

Εκπαιδευτικοί και Μαθητές: Προσδιορίζουν πώς θα οργανώσουν τον φάκελο. Το χαρτοφυλάκιο θα οργανωθεί γύρω από τα αποτελέσματα, τους στόχους και τα πρότυπα που προσδιορίστηκαν στο πρώτο βήμα;

Μαθητές: Από τη στιγμή που έχουν προσδιοριστεί οι κατηγορίες / πρότυπα, οργανώνεται μια κατηγορία στο WordPress για κάθε σημαντικό στόχο/ πρότυπο που απαιτείται ως τμήμα του σκοπού που εξυπηρετεί το portfolio.

Μαθητές: Δημιουργία μια σελίδα στο Wordpress, η οποία θα λειτουργεί ως εισαγωγική σελίδα στο χαρτοφυλάκιο. Η σελίδα αυτή, μπορεί να περιλαμβάνει ένα τμήμα με τίτλο « Σχετικά με εμένα»

Δάσκαλοι: Δημιουργία ένα πρότυπου, σε περίπτωση που αυτό κριθεί απαραίτητο.

Εικόνα 7: Φάσεις Δημιουργίας Ηλεκτρονικού Φακέλου με τη χρήση του WordPress

3^η Φάση: Αναστοχασμός

Ο Αναστοχασμός είναι η καρδιά και η ψυχή του χαρτοφυλακίου. Ο αναστοχασμός δίνει το σκεπτικό γιατί αυτά τα αντικείμενα αντιπροσωπεύουν την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου, σκοπού ή προτύπου. Οι καταχωρήσεις στο ιστολόγιο, παρέχουν την δυνατότητα για αναστοχασμό στον παρόντα χρόνο ή για αναστοχασμό στην πράξη.

Εκπαιδευτικοί: Παρέχουν στους μαθητές τις πηγές για να υποστηρίξουν τις αναστοχαστικές δραστηριότητες τους. Για κάθε δραστηριότητα, ή αντικείμενο, ποιο θα πρέπει να είναι το επίκεντρο του αναστοχασμού των μαθητών;

Μαθητές: Ταξινόμηση κάθε καταχώρησης σε μια ή περισσότερες κατηγορίες του Wordpress (πρότυπο, στόχος, αποτέλεσμα)

Μαθητές: Δημιουργία ταξινόμησης με τη χρήση Ετικετών (Tags)

Μαθητές: Προσθήκη κατάλληλων αντικειμένων (με τη χρήση υπερσυνδέσμων) ή ως επισυναπτόμενα στις καταχωρήσεις του blog

Χαρακτηριστικά Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων: Οι μαθητές μπορούν να απαιτούν κωδικό προκειμένου να γίνεται είσοδος σε ένα ιστολόγιο για λόγους ασφαλείας. Εάν χρησιμοποιείται κωδικός, τότε θα πρέπει μέσα από μια διαδικασία ο κωδικός αυτός να κοινοποιείται στους συμμαθητές και στους καθηγητές.

4^η Φάση: Σύνδεση / Αλληλεπίδραση/ Διάλογος/ Ανατροφοδότηση → Αυτό το στάδιο παρέχει τη δυνατότητα για αλληλεπίδραση και ανατροφοδότηση σχετικά με τις εργασίες που έχουν αναρτηθεί στο Blog.

Σε αυτό το σημείο γίνεται φανερή η δύναμη των διαδραστικών εργαλείων του Web 2.0.

Εκπαιδευτικοί και συμμαθητές: Με τη χρήση των χαρακτηριστικών του λογισμικού ιστολογίου, όπως για παράδειγμα τα σχόλια, παρέχεται ανατροφοδότηση σχετικά με τις εργασίες που έχουν δημοσιευτεί στον φάκελο. Θα πρέπει να παρέχονται κατευθυντήριες γραμμές ώστε η ανατροφοδότηση να είναι ακόμη πιο αποτελεσματική.

Οι εκπαιδευτικοί συχνά παρέχουν υποδείγματα σχετικά με τα διαφορετικά επίπεδα επίτευξης των στόχων καθώς και μια ρουμπρίκα για την αξιολόγηση.

Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν την επιλογή να αναθεωρήσουν και να βελτιώσουν την εργασία τους, σύμφωνα με την ανατροφοδότηση αλλά και τη ρουμπρίκα.

Επανάληψη τω βημάτων 3-4 για κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα ή αντικείμενο.

5^η Φάση: Αθροιστικός αναστοχασμός / Επιλογή/ Αξιολόγηση

Στο τέλος κάθε μαθήματος ή προγράμματος, οι μαθητές θα πρέπει να γράψουν έναν αναστοχασμό σχετικά με το μάθημα, μέσα από το οποίο θα παρέχεται μια μετά – ανάλυση της μαθησιακής εμπειρίας όπως αυτή απεικονίζεται μέσα από τους αναστοχασμούς που αποθηκεύονται στις καταχωρήσεις του blog.

Μαθητές: Χρησιμοποιώντας τους συνδέσμους των κατηγοριών, εξετάζουν τις καταχωρήσεις σε αυτή την κατηγορία και γράφουν έναν αναδρομικό αναστοχασμό, σχετικά με την μάθηση που αντιπροσωπεύεται σε αυτά τα αντικείμενα, επιλέγοντας παράλληλα ένα ή δυο παραδείγματα που αντιπροσωπεύουν καλύτερα αυτό το επίτευγμα.

Εκπαιδευτικός: Παρέχει ανατροφοδότηση και αξιολόγηση στην επιλεγμένη εργασία με τη χρήση ρουμπρίκας.

6^η Φάση: Παρουσίαση/δημοσίευση → Ο δημιουργός του Portfolio αποφασίζει ποια τμήματα του φακέλου θα κάνει δημόσια.

Μαθητής: Δημιουργεί μια σελίδα η οποία παρουσιάζει και υπερτονίζει τα καλύτερα τμήματα του φακέλου, δημιουργώντας συνδέσμους προς συγκεκριμένες καταχωρήσεις του.

Μαθητές: Δημιουργία εισαγωγικής σελίδας, η οποία θα πρέπει να περιέχει μια συνοπτική παρουσίαση του φακέλου. Στην ουσία, αποτελεί ένα «γράμμα προς τον αναγνώστη» και εξηγεί τους γενικότερους στόχους του φακέλου. Παρέχει συνδέσμους σε άλλες σελίδες ιστολογίου.

5. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1. ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

Όπως αναφέρεται στη «Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας» των Cohen, Manion, & Morrison (2008) όσον αφορά τον εκπαιδευτικό πειραματισμό υπάρχουν τα εξής σχέδια:

- Προ-πειραματικό σχέδιο με μια πειραματική ομάδα και έλεγχο προ και μετά.
- Πειραματικό σχέδιο με δύο μετρήσεις (προ και μετά) με χρήση ομάδας ελέγχου.
- Οιονεί πειραματικό σχέδιο με δύο μετρήσεις (προ και μετά) με χρήση μη ισοδύναμης ομάδας ελέγχου.

Στην ευρύτερη του έννοια, πείραμα μπορεί να θεωρηθεί ένας τρόπος οργάνωσης συλλογής στοιχείων που θα μας επέτρεπαν να εξαγάγουμε συμπεράσματα για το εύλογο μιας υπόθεσης. Στην απλούστερη μορφή του ένα πείραμα εμπεριέχει την αλλαγή στην τιμή μιας μεταβλητής και την παρατήρηση της επίδρασης αυτής της αλλαγής πάνω σε μια άλλη μεταβλητή.

Στο προ - πειραματικό σχέδιο ο ερευνητής μετρά μια ομάδα βάσει μιας εξαρτημένης μεταβλητής, έπειτα εισάγει έναν πειραματικό χειρισμό μετά τη λήξη του οποίου μετρώνται ξανά οι στάσεις της ομάδας και προχωρά στον υπολογισμό των διαφορών της βαθμολογίας τις οποίες αποδίδει στον πειραματικό χειρισμό.

Το πειραματικό σχέδιο με δύο μετρήσεις και χρήση ομάδας ελέγχου διαφέρει από το προ - πειραματικό σχέδιο κατά το ότι περιλαμβάνει τη χρήση δύο ομάδων, οι οποίες δημιουργήθηκαν από τυχαίοποίηση, η οποία διασφαλίζει τη μεγαλύτερη πιθανότητα ισοδυναμίας μεταξύ των πειραματικών ομάδων και των ομάδων ελέγχου. Είναι φανερό ότι ο στόχος της δημιουργίας ισοδύναμων καθ' όλα ομάδων είναι σχεδόν αδύνατος. Έτσι, στην πειραματική ομάδα τίθεται ο πιο μετριοπαθής στόχος της «εξίσωσης» των ομάδων ως προς τις «σχετικές» μεταβλητές (Φίλιας, 1996).

Τέλος, το οιονεί πειραματικό σχέδιο, συναντάται συχνά στην εκπαιδευτική έρευνα αφού στο περιβάλλον ενός σχολείου είναι σχεδόν αδύνατο για τους ερευνητές να επιχειρήσουν αληθινά πειράματα. Στο οιονεί πειραματικό σχέδιο η δειγματοληψία δεν είναι τυχαία, όμως χρησιμοποιούνται δύο ομάδες (πειραματική ομάδα - ομάδα ελέγχου) και δύο μετρήσεις (pre - post).

Το τελευταίο σχέδιο είναι αυτό που χρησιμοποιήθηκε και για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής παρέμβασης. Όπως αναφέρεται και από τους των Cohen, Manion, & Morrison (2008) η σημαντικότερη διαφορά ανάμεσα στο αληθινό πείραμα και το οιονεί πείραμα είναι ότι στη δεύτερη περίπτωση ο ερευνητής αναλαμβάνει τη μελέτη με αυτούσιες ομάδες οπότε εξαιτίας αυτού του γεγονότος δεν μπορεί να υπάρχει τυχαία επιλογή των ομάδων.

5.2. ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα είναι 40 μαθητές οι οποίοι φοίτησαν κατά το σχολικό έτος 2009 – 2010 στα τμήματα Στ' 1 και Στ' 2 της Στ' τάξης του 7^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ζωγράφου. Οι μαθητές του πρώτου τμήματος αποτελούν την ομάδα ελέγχου, ενώ οι μαθητές του δεύτερου τμήματος αποτελούν την πειραματική ομάδα. Κάθε ένα από αυτά τα δύο τμήματα αποτελείται από 20 μαθητές.

5.3. ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ο φάκελος επιτευγμάτων του μαθητή καταλύει τα στενά όρια της παραδοσιακής σχολικής αξιολόγησης με τέτοιο τρόπο ώστε να μην περιορίζεται μόνο στην αξιολόγηση γνωστικών στόχων γύρω από τα μαθήματα αλλά και στην αξιολόγηση μεταγνωστικών δεξιοτήτων. Με βάση αυτή την παραδοχή, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι η χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων του μαθητή συμβάλλει ώστε

- Οι μαθητές να αναπτύξουν μια θετικότερη στάση απέναντι στη μάθηση.
- Οι μαθητές να αναπτύξουν μια θετικότερη στάση απέναντι στο τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τη ζωή στην τάξη και τη σχολική ζωή γενικότερα.
- Οι μαθητές να βελτιώσουν την αυτοεικόνα τους.
- Οι μαθητές να εντοπίσουν τα σημεία εκείνα στα οποία παρουσιάζουν αδυναμίες και έχουν ελλείψεις μέσα από την αξιολόγηση του φακέλου τους.

Από τις παραπάνω προτάσεις, πηγάζουν οι ερευνητικές υποθέσεις που καλούμαστε να διερευνήσουμε μέσα στη συγκεκριμένη εργασία.

Υ1. Οι μαθητές που χρησιμοποίησαν τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων είχαν θετικότερη στάση απέναντι στη μάθηση σε σχέση με τους μαθητές που χρησιμοποίησαν τον παραδοσιακό φάκελο επιτευγμάτων.

Υ2. Οι μαθητές που χρησιμοποίησαν τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων ανέπτυξαν πιο θετική στάση απέναντι στη σχολική ζωή γενικότερα σε σχέση με τους μαθητές που χρησιμοποίησα τον παραδοσιακό φάκελο επιτευγμάτων.

Υ3. Οι μαθητές που χρησιμοποίησαν τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων βελτίωσαν περισσότερο τον τρόπο με τον οποίο βλέπουν τον εαυτό τους (αυτοεικόνα) σε σχέση με τους μαθητές οι οποίοι χρησιμοποίησαν τον παραδοσιακό φάκελο επιτευγμάτων.

Υ4. Οι μαθητές μπόρεσαν να αξιολογήσουν τον φάκελο επιτευγμάτων που δημιούργησαν εντοπίζοντας με αυτόν τον τρόπο τις παραλήψεις και τις αδυναμίες τους.

5.4. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Στην παρούσα ενότητα, θα γίνει παρουσίαση των εργαλείων εκείνων που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να συγκεντρωθούν τα ερευνητικά δεδομένα. Το σύνολο των εργαλείων παρατίθεται στο Παράρτημα.

5.4.1. PRE-QUESTIONNAIRE, ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ.

Μέσα από το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο, το οποίο απευθύνεται τόσο στην ομάδα ελέγχου όσο και στην πειραματική ομάδα, η ερευνήτρια επικεντρώνεται στο να συγκεντρώσει συγκεκριμένα στοιχεία αναφορικά προς τα υποκείμενα της έρευνας, τα οποία είναι απαραίτητα για την εξαγωγή συμπερασμάτων στο τέλος της παρέμβασης.

Αναλυτικότερα, οι πληροφορίες αυτές αφορούν:

- Δημογραφικά στοιχεία για το φύλο των μαθητών
- Τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή και του διαδικτύου από τους μαθητές στην καθημερινή τους ζωή

- Τις απόψεις των μαθητών για τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή γενικότερα
- Τις στάσεις των μαθητών απέναντι στη μάθηση
- Τις στάσεις των μαθητών απέναντι στο σχολείο και τη ζωή μέσα στην τάξη
- Την εικόνα που έχουν οι μαθητές για τον εαυτό τους.

Πιο συγκεκριμένα, το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 4 τμήματα. Στην αρχή του ερωτηματολογίου ζητείται από τους μαθητές να δηλώσουν αν έχουν στην κατοχή τους υπολογιστή και πρόσβαση στο διαδίκτυο, όπως επίσης και πόσες ώρες ασχολούνται καθημερινά και με ποιες δραστηριότητες ασχολούνται όταν κάνουν χρήση του internet. Για την καταγραφή αυτών των στοιχείων δεν δόθηκαν συγκεκριμένες απαντήσεις από τις οποίες καλούνταν να επιλέξουν οι μαθητές, αλλά διατυπώθηκαν με τη μορφή προτάσεων ανοικτού τύπου.

Στη συνέχεια το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 4 τμήματα στα οποία με τη χρήση κλίμακας τύπου Likert, επιχειρείται να διερευνηθούν τα εξής στοιχεία:

Ενότητα 1^η: Στάσεις απέναντι στη χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή

Η συγκεκριμένη ενότητα αποτελείται από έξι ερωτήσεις και σχετίζονται με τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές αντιμετωπίζουν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή γενικότερα.

Ενότητα 2^η: Στάσεις απέναντι στη μάθηση

Στο δεύτερο τμήμα του ερωτηματολογίου μέσα από 15 προτάσεις θα ανιχνευτούν οι στάσεις των μαθητών απέναντι στη μάθηση.

Ενότητα 3^η : Στάσεις απέναντι στο σχολείο – τάξη

Στο τρίτο τμήμα οι μαθητές καλούνται μέσα από 14 προτάσεις να εκφράσουν τη στάση τους απέναντι στον τρόπο που αντιμετωπίζουν το σχολείο αλλά και τη ζωή μέσα στην τάξη γενικότερα.

Ενότητα 4^η: Αυτοεικόνα

Τέλος, το τέταρτο τμήμα, αποτελείται από 16 προτάσεις που σχετίζονται με την αυτοεικόνα του κάθε μαθητή, τον τρόπο που το κάθε άτομο βλέπει τον εαυτό του.

Η κλίμακα τύπου Likert αποτελεί μια από τις πιο διαδεδομένες κλίμακες στις κοινωνικές και παιδαγωγικές έρευνες, με την οποία μπορεί να επιτευχθεί η μέτρηση στάσεων και απόψεων των υποκειμένων της έρευνας με βάση της

απαντήσεις σε ένα σύνολο ερωτημάτων, τα οποία αντιπροσωπεύουν το προς μελέτη πρόβλημα.

Η μέθοδος του Likert, είναι η προσπάθεια να απλοποιηθεί η τεχνική του Thurstone για την κατασκευή κλίμακας, καταργώντας τους κριτές και μειώνοντας τον όγκο της δουλειάς που απαιτείται για την ολοκλήρωση της. Όπως και η κλίμακα του Thurstone, έτσι και η κλίμακα Likert, αποτελείται από μια σειρά προτάσεων, στις οποίες ζητείται από τους ερωτώμενους να αντιδράσουν. Οι ερωτώμενοι καλούνται να απαντήσουν σε κάθε θέμα/πρόταση με βάση βαθμούς συμφωνίας ή διαφωνίας και όχι απλώς να σημειώσουν τα στοιχεία με τα οποία συμφωνούν ή διαφωνούν (Cohen, Manion, & Morrison, 2008).

Όταν χρησιμοποιείται μια κλίμακα ιεράρχησης, θα πρέπει οι κατηγορίες να είναι σαφώς διακριτές και να εξαντλούν όλες τις πιθανές απαντήσεις των ατόμων που θα συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο. Η κλίμακα Likert δίνει μια ποικιλία απαντήσεων σε μια συγκεκριμένη πρόταση, όπως για παράδειγμα:

- 1→ Διαφωνώ απόλυτα
- 2→ Διαφωνώ
- 3→ Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ
- 4→ Συμφωνώ
- 5→ Συμφωνώ απόλυτα

Οι παραπάνω διαβαθμίσεις χρησιμοποιήθηκαν και στο ερωτηματολόγιο που διαμοιράστηκε στους μαθητές – υποκείμενα της έρευνας προκειμένου να δοθούν απαντήσεις στα προς διερεύνηση ερωτήματα.

Το ερωτηματολόγιο που θα χρησιμοποιηθεί ως ερευνητικό εργαλείο για τη συγκεκριμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα, αναπτύχθηκε από στοιχεία που βρέθηκαν στις εξής ιστοσελίδες

National Center for School Engagement⁹,

The Vermont department of education's official web site¹⁰,

⁹ http://www.peecworks.org/PEEC/PEEC_Inst/035FA6B1-007EA7AB.0/Finlay%202006%20Quantifying%20School%20Engagement.pdf

¹⁰ http://education.vermont.gov/new/pdfdoc/dept/transformation/commission/policy_development_resources/personalized_learning/educ_pl_ces_student_survey.pdf

CESNational¹¹,

Cengage Learning¹²,

The Texas Center for Educational Technology¹³

Μέσα από τα συγκεκριμένα ερωτηματολόγια, θα γίνει μια προσπάθεια έτσι ώστε να διαπιστωθεί αν θα παρατηρηθεί αλλαγή στον τρόπο δέσμευσης των μαθητών απέναντι στο σχολείο. Σύμφωνα με τον Fredricks στο άρθρο του «School engagement: Potential of the concept, state of evidence», μια έρευνα σχετικά με τη δέσμευση των μαθητών απέναντι στο σχολείο και τη μάθηση γενικότερα, θα πρέπει να συμπεριλάβει τρεις τύπους δέσμευσης: η συμπεριφοριστική δέσμευση (behavioral engagement), η γνωστική δέσμευση (cognitive engagement) και η συναισθηματική δέσμευση (emotional engagement.)

Η συμπεριφοριστική δέσμευση αναφέρεται στην τήρηση κανόνων, αλλά και στην ενασχόληση με τις σχολικές εργασίες. Σε αυτή την κατηγορία, ανήκουν δείκτες οι οποίοι αναφέρονται σε συμπεριφορές που δείχνουν προσπάθεια, επιμονή, συγκέντρωση, συμμετοχή στην τάξη, ενασχόληση με τις εργασίες, συνεισφορά στις συζητήσεις που πραγματοποιούνται στην τάξη.

Η γνωστική δέσμευση ορίζεται με βάση τα κίνητρα, την προσπάθεια αλλά και τις στρατηγικές οι οποίες ακολουθούνται. Περιλαμβάνει παράγοντες που σχετίζονται με την ψυχολογική δέσμευση γύρω από την μάθηση, αλλά και την επιθυμία για την πρόκληση και την ανάγκη για περισσότερη προσπάθεια ώστε να υπερκαλυφθούν οι απαιτήσεις.

Σε αυτήν την κατηγορία εξετάζονται δείκτες όπως η ικανότητα στην επίλυση προβλημάτων, η επιθυμία για εργασία και προσπάθεια πέρα από τις επιταγές της συμπεριφοριστικής δέσμευσης καθώς και πνευματική προσπάθεια.

Η συναισθηματική δέσμευση περιλαμβάνει γενικά τα ενδιαφέροντα, τις αξίες και τα συναισθήματα και σχετίζεται με τις συμπεριφορές απέναντι στους δασκάλους και τους συμμαθητές, το αίσθημα της εμπλοκής στην ομάδα και στην τάξη, η ανάγκη για αναγνώριση της επιτυχίας.

¹¹ http://www.essentialanalysis.org/files/ces_elementary_student_survey.pdf

¹² http://college.cengage.com/collegesurvival/downing/on_course/4e/students/assess/index.html

¹³ <http://www.tcet.unt.edu/research/>

Στα ερωτηματολόγια υπάρχουν προτάσεις οι οποίες καλύπτουν και τις τρεις παραπάνω κατηγορίες. Τέλος, για τη διαμόρφωση του ερωτηματολογίου έγινε προσπάθεια να ακολουθηθούν μια σειρά από κανόνες καλής πρακτικής, οι οποίοι και αναφέρονται στη συνέχεια:

Σύμφωνα με τους Verma και Mallick,(1999) οι προτάσεις που ακολουθούν μπορεί να βοηθήσουν ώστε να βελτιστοποιηθούν οι απαντήσεις του ερωτώμενου:

1. Το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να είναι ελκυστικό ως προς τη σχεδίαση του και να υπερτονίζονται οι διαφορετικοί τομείς από τους οποίους αποτελείται με τη χρήση διαφορετικού χρώματος σελίδας.
2. Το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να είναι οργανωμένο σύμφωνα με μια λογική ακολουθία και με τέτοιο τρόπο ώστε οι προτάσεις να είναι κατηγοριοποιημένες, ενώ παράλληλα, με τη χρήση κεφαλίδων, να γίνεται κατανοητό στον ερωτώμενο τόσο το θέμα κάθε κατηγορίας όσο και ο σκοπός της.
3. Οι προτάσεις θα πρέπει να είναι διατυπωμένες με τέτοιον τρόπο ώστε να είναι όσο το δυνατόν πιο εύκολο να αναγνωστούν και να γίνουν κατανοητές.
4. Μια ακόμη καλή πρακτική είναι η χρήση της έντονης γραφής, όπου ο ερευνητής θεωρεί ότι αυτό είναι απαραίτητο, ώστε οι απαντώντες να μην έχουν αμφιβολία σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να δράσουν.
5. Ο ερευνητής μπορεί επίσης να δώσει και παραδείγματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να συμπληρωθεί το ερωτηματολόγιο αν αυτό θεωρηθεί απαραίτητο, ώστε της. Σε αυτό το σημείο, ο ερευνητής θα πρέπει να προσέξει ιδιαίτερα, ώστε να μην υπάρξει καθοδήγηση προς μία επιθυμητή απάντηση στις επόμενες ερωτήσεις.
6. Προκειμένου να αισθανθούν εμπιστοσύνη οι ερωτώμενοι, είναι καλό να τοποθετηθούν στην αρχή του ερωτηματολογίου, ερωτήσεις που είναι εύκολο να απαντηθούν.
7. Θα ήταν καλό να αποφεύγεται η τοποθέτηση των πιο σημαντικών ερωτήσεων προς το τέλος του ερωτηματολογίου. Υπάρχει η περίπτωση, οι απαντώντες να απαντήσουν σε αυτές πιο βιαστικά από ότι θα ήταν επιθυμητό.
8. Είναι χρήσιμο τα αντικείμενα της έρευνας να γνωρίζουν τον λόγο για τον οποίο πραγματοποιείται η έρευνα αυτή.

9. Ο ερευνητής στο τέλος του ερωτηματολογίου μπορεί να ευχαριστήσει με ένα συνοπτικό σημείωμα τους απαντώντες για τη συμμετοχή και τη συνεργασία τους. (Verma & Mallick, 1999)

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τους Cohen, Manion και Morrison (2008), μια ακόμη καλή πρακτική είναι να υπάρχουν στην αρχή του ερωτηματολογίου διαβεβαιώσεις εμπιστευτικότητας, ανωνυμίας και μη ανιχνευσιμότητας.

5.4.2. POST – QUESTIONNAIRE, ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑ.

Τα ίδια ερωτηματολόγια τα οποία θα δοθούν στην αρχή της παρέμβασης, θα δοθούν ξανά με τη λήξη της εκπαιδευτικής δραστηριότητας, προκειμένου να ανιχνευτούν διαφορές στη στάση των μαθητών απέναντι στη μάθηση και στην αντιμετώπιση της σχολικής ζωής γενικότερα. Σε αυτή τη φάση, το ερωτηματολόγιο που θα δοθεί στους μαθητές και της πειραματικής και της ομάδας ελέγχου θα αποτελείται από τα 4 τμήματα του pre-questionnaire, χωρίς τις εισαγωγικές ερωτήσεις ανοιχτού τύπου, που διερευνούν περισσότερο στοιχεία σχετικά με τον τρόπο χρήσης του ηλεκτρονικού υπολογιστή από τους μαθητές.

5.4.3. ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Κάθε μαθητής της ομάδας ελέγχου θα συμπληρώσει ονομαστικά μια ρουμπρίκα με την οποία θα αξιολογεί τον ηλεκτρονικό φάκελο που δημιούργησε ως προς:

- Την επιλογή των αντικειμένων.
- Την ευκολία πλοήγησης.
- Τη δημιουργικότητα.
- Τη διάταξη και τα στοιχεία του κειμένου.
- Το κείμενο.
- Τον σχολιασμό.
- Το εισαγωγικό σημείωμα.

Η ίδια ρουμπρίκα θα συμπληρωθεί για τον κάθε συμμετέχοντα στο πείραμα και από τη διδάσκουσα στο τέλος της παρέμβασης, προκειμένου να διαπιστωθεί αν και κατά πόσο μπόρεσαν οι μαθητές να βαθμολογήσουν και να αξιολογήσουν το

φάκελο τους με βάση αντικειμενικά κριτήρια. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσουμε να απαντήσουμε στο ερώτημα σχετικά με τη δυνατότητα των μαθητών να προχωρήσουν σε αξιολόγηση του έργου τους.

Ο λόγος για τον οποίο αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθεί ρουμπρίκα ως προς την αξιολόγηση του φακέλου επιτευγμάτων, έγκειται στα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η χρήση της και είναι τα εξής:

- Μέσα από μια καλοσχεδιασμένη ρουμπρίκα η αξιολόγηση γίνεται πιο συνεπής και αντικειμενική αφού τα κριτήρια για την αξιολόγηση αντιστοιχίζονται με standards, στοιχεία από το αναλυτικό πρόγραμμα και τη διδασκαλία.
- Μειώνονται οι προκατασκευασμένες αντιλήψεις των εκπαιδευόμενων απέναντι στην αξιολόγηση από τον εκπαιδευτή, αφού αξιολογούνται με βάση προκαθορισμένα κριτήρια.
- Παράλληλα, μέσα από την προσπάθεια προσδιορισμού των κριτηρίων που αξιολογούνται με τη χρήση της ρουμπρίκας, ο εκπαιδευτικός ξεκαθαρίζει τους μαθησιακούς στόχους που πρέπει να θέσει και μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα της διδασκαλίας του.
- Στο επίπεδο που αφορά τους εκπαιδευόμενους, με τη χρήση ρουμπρίκας για την αξιολόγηση, μπορούν να βοηθηθούν ώστε να θέσουν οι ίδιοι στόχους και να αναλάβουν την ευθύνη για τη μάθηση τους, αφού γνωρίζουν τον τρόπο και τα κριτήρια βάσει των οποίων θα αξιολογηθούν και μπορούν να βελτιωθούν προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση.
- Όταν οι ρουμπρικές χρησιμοποιούνται είτε για την αυτοαξιολόγηση είτε για την ετεροαξιολόγηση, βοηθούν τους εκπαιδευόμενους να αναπτύξουν την απαιτούμενη κριτική ικανότητα για να αξιολογήσουν τόσο τη δική τους εργασία όσο και των συμμαθητών τους. (Center for Advanced Research on Language Acquisition)

5.4.4. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Το συγκεκριμένο ερευνητικό εργαλείο θα χρησιμοποιηθεί από την πειραματική ομάδα, επικουρικά προς τη ρουμπρίκα αξιολόγησης, για να διερευνηθεί η άποψη των μαθητών σχετικά με τα ηλεκτρονικά χαρτοφυλάκια που οι ίδιοι δημιούργησαν.

Όπως αναφέρουν και στη «Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας» (Cohen, Manion, & Morrison, 2008) οι ανοικτού τύπου ερωτήσεις είναι ένας πολύ ελκυστικός μηχανισμός για έρευνα μικρότερης κλίμακας ή τμήματα του ερωτηματολογίου που θέλουμε να μας αποφέρουν ένα δίκαιο προσωπικό σχόλιο των απαντώντων. Οι ανοικτού τύπου ερωτήσεις είναι αυτές που μπορεί να περιέχουν τα «διαμάντια» των πληροφοριών που αλλιώς μπορεί να μην εντόπιζε το ερωτηματολόγιο. Πέρα από τα μειονεκτήματα που παρουσιάζουν αυτού του τύπου οι ερωτήσεις, όπως για παράδειγμα τη δυσκολία για τον ερευνητή στη διεξαγωγή συγκρίσεων μεταξύ των απαντήσεων διαφορετικών ατόμων, μια ανοικτού τύπου ερώτηση μπορεί να αποτυπώσει την αυθεντικότητα, τον πλούτο, το βάθος της απάντησης και την ειλικρίνεια που είναι τα χαρακτηριστικά παραδείγματα των ποιοτικών δεδομένων.

5.5. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Το σημαντικότερο στοιχείο για την προτεινόμενη εκπαιδευτική δραστηριότητα, αποτελεί η δημιουργία και ο εμπλουτισμός με το κατάλληλο υλικό του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων του μαθητή. Οι μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν τον ατομικό φάκελο επίδειξης - παρουσίασης (Showcase portfolio), ένα είδος φακέλου στο οποίο ο μαθητής μπορεί να αποφασίσει ο ίδιος το περιεχόμενο που θέλει να αναδείξει προκειμένου να παρουσιάσει τα καλύτερα δείγματα της εργασίας του. Ακόμη, σε αυτή τη μορφή φακέλου μπορούν να παρουσιαστούν και κρίσεις σχετικά με αυτά.

Γι' αυτόν ακριβώς, το λόγο δεν παρουσιάζεται σε αυτή την εργασία κάποιο συγκεκριμένο διδακτικό μοντέλο ή κάποιο εκπαιδευτικό σενάριο, αφού ο κάθε μαθητής ήταν ελεύθερος να επιλέξει τις εργασίες και οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο εκείνος θεωρούσε ως απαραίτητο για να παρουσιάσει τον εαυτό του και την εξέλιξη του ως μαθητή.

5.5.1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Περιγραφή Προτεινόμενης Εκπαιδευτικής Δραστηριότητας	
Τίτλος εκπαιδευτικής δραστηριότητας	Δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων
Εκπαιδευτικό Πλαίσιο	
Εκπαιδευτικό Πρόβλημα	<p>Η αξιολόγηση θα πρέπει να συνδέεται άμεσα με τους στόχους που τίθενται για τη σχολική εκπαίδευση. Μέσα από αυτή την ανάγκη, η αξιολόγηση πρέπει να προωθεί τη διαρκή αναβάθμιση της εκπαίδευσης αλλά και της παιδείας. Για να μπορέσουμε όμως να κινηθούμε προς αυτή την κατεύθυνση, θα πρέπει να υπάρξουν αλλαγές σε όλη το φάσμα της μάθησης, το οποίο με βάση τις επιταγές των αναλυτικών προγραμμάτων κινείται προς την ολιστική, διαθεματική μάθηση.</p> <p>Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η αξιολόγηση δεν περιορίζεται στην αποτίμηση των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές μετά από τη διδακτική παρέμβαση, αλλά καλύπτει και εκφάνσεις όπως οι στάσεις, οι αξίες, τα συναισθήματα και οι δεξιότητες που αποκτούν οι μαθητές μέσα από την μαθησιακή διαδικασία. Τα προηγούμενα στοιχεία δεν μπορούν να μετρηθούν μέσα από τις παραδοσιακές δοκιμασίες, όποτε μέσα από τη χρήση του φακέλου επιτευγμάτων του μαθητή, θα επιχειρηθεί να συμμετάσχουν οι μαθητές πιο ενεργά στη διαδικασία της μάθησης και παράλληλα να συνθέσουν την εικόνα του εαυτού τους ως μαθητές με την επιλογή και επίδειξη αντικειμένων που σχετίζονται με τη μαθησιακή πρόοδο τους.</p> <p>Ο φάκελος επιτευγμάτων (portfolio) αποτελεί μια συλλογή στοιχείων που προετοιμάζεται από τον μαθητή και που αξιολογείται για να καταδείξει την κατοχή, την κατανόηση, την εφαρμογή, και τη δυνατότητα σύνθεσης από αυτόν ενός δεδομένου συνόλου εννοιών. Ο μαθητής πρέπει να οργανώσει, να συνθέσει, και να περιγράψει μέσα στο portfolio με σαφήνεια τα επιτεύγματά του και να εξωτερικεύσει αποτελεσματικά αυτό που έχει μάθει. Μέσα από την επιλογή των καλύτερων εργασιών του, ο μαθητής μπορεί να αξιολογήσει τις δυνατότητες και τις αδυναμίες του.</p>
Ερωτήματα προς διερεύνηση	<p>Η χρήση του e - portfolio :</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Ενθαρρύνει τους μαθητές να αναπτύξουν μια θετικότερη στάση απέναντι στη μάθηση;➤ Ενθαρρύνει τους μαθητές να αναπτύξουν μια

	<p>θετικότερη στάση απέναντι στο τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίσουν τη σχολική ζωή;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Μπορεί μέσα από τη χρήση του e-portfolio να βελτιωθεί η αυτοεικόνα του μαθητή; ➤ Μπορούν οι μαθητές να αξιολογήσουν το χαρτοφυλάκιο τους;
Χαρακτηριστικά Εκπαιδευόμενων	<p><u>Γνωστικά:</u> Οι εκπαιδευόμενοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Είναι εξοικειωμένοι με την τεχνολογία και της εφαρμογές λογισμικού ➤ Γνωρίζουν να πλοηγηθούν στο Διαδίκτυο <p><u>Ψυχοκοινωνικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Πολλοί από τους εκπαιδευόμενους δεν είναι πρόθυμοι να συμμετάσχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία. <p><u>Δημογραφικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Υπάρχουν εκπαιδευόμενοι και των δύο φύλλων. Ο μέσος όρος ηλικίας των εκπαιδευόμενων είναι 12 έτη.
Ανάγκες Εκπαιδευόμενων	Οι εκπαιδευόμενοι έχουν την ανάγκη να συμμετάσχουν ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία και να δρουν ως μέλη μιας ομάδας.
Προαπαιτούμενες γνώσεις ή δεξιότητες	Εξοικείωση με την τεχνολογία και τις εφαρμογές λογισμικού. Γνώση πλοήγησης στο Διαδίκτυο.
Ενέργειες	
Τύπος	<p><u>Δραστηριότητες επεξεργασίας πληροφοριών</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ συγκέντρωση ➤ διαχείριση ➤ επιλογή <p><u>επικοινωνιακές δραστηριότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ κριτική <p><u>παραγωγικές δραστηριότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ σύνθεση ➤ δημιουργία ➤ παραγωγή ➤ ανάπτυξη γραπτού λόγου
Ρόλοι	<p><u>Εκπαιδευόμενοι:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Επικοινωνούν ➤ Ασκούν κριτική

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Λαμβάνουν αποφάσεις ➤ Χειρίζονται πληροφορίες ➤ Αυτοαξιολογούνται ➤ Επιλέγουν και παρουσιάζουν εργασίες <p>Εκπαιδευτής:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Παρουσιάζει κατάλληλο υλικό ➤ Παρακινεί τους εκπαιδευόμενους ➤ Διαλέγεται ➤ Οργανώνει και συντονίζει τους εκπαιδευόμενους ➤ Αξιολογεί
Εργαλεία - Πόροι	<p>Hardware Computer Βιντεοπροβολέας</p> <p>Software επεξεργαστής κειμένου ιστολόγια λογισμικό επεξεργασίας φωτογραφίας</p>

Πίνακας 8: Συνοπτική παρουσίαση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την οντολογία DialogPlus¹⁴

5.5.2. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική παρέμβαση έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια του Γ' τριμήνου του σχολικού έτους 2009-2010 και συγκεκριμένα από την 11^η Μαρτίου του 2010 έως και την 15^η Ιουνίου του 2010. Για τους μαθητές της πειραματικής ομάδας, προκειμένου να ολοκληρωθεί η παρέμβαση διατέθηκαν για όλο το τρίμηνο, οι 2 ώρες του ωρολογίου εβδομαδιαίου προγράμματος που αντιστοιχούν στην «ευέλικτη ζώνη» και οι οποίες για το συγκεκριμένο τμήμα είχαν προγραμματιστεί να πραγματοποιούνται κάθε Παρασκευή, το 2^ο διδακτικό δίωρο (Διδακτική Περίοδος : 10.00 – 11.30). Συγκεκριμένα, οι ώρες που αφιερώθηκαν στη δημιουργία και την επεξεργασία των ηλεκτρονικών χαρτοφυλακίων των μαθητών ήταν οι ακόλουθες:

¹⁴ Προσαρμογή από Σάμψων Δημήτριος, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις για το μάθημα «Διδακτικά Μοντέλα και Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός», ακαδημαϊκό έτος 2008-2009

	Ημερομηνία	Διδακτικές ώρες	Δραστηριότητες
1	Πέμπτη 11 Μαρτίου	1 διδακτική ώρα	Συμπλήρωση αρχικού ερωτηματολογίου – κοινή δραστηριότητα ομάδας ελέγχου και πειραματικής ομάδας
2	Παρασκευή 12 Μαρτίου	2 διδακτικές ώρες	Γνωριμία με το Wordpress
3	Παρασκευή 19 Μαρτίου	2 διδακτικές ώρες	Δημιουργία ατομικών blogs από τους μαθητές της πειραματικής ομάδας
4	Παρασκευή 16 Απριλίου	2 διδακτικές ώρες	Διαμόρφωση blog
5	Παρασκευή 23 Απριλίου	2 διδακτικές ώρες	Δημιουργία αρχικής σελίδας του χαρτοφυλακίου – παρουσίαση μαθητών
6	Παρασκευή 30 Απριλίου	2 διδακτικές ώρες	Επιλογή εργασιών που θα παρουσιαστούν στο χαρτοφυλάκιο
7	Παρασκευή 7 Μαΐου	2 διδακτικές ώρες	Προσθήκη εργασιών στο χαρτοφυλάκιο - διαμόρφωση
8	Παρασκευή 14 Μαΐου	2 διδακτικές ώρες	Προσθήκη εργασιών στο χαρτοφυλάκιο - διαμόρφωση
9	Παρασκευή 21 Μαΐου	2 διδακτικές ώρες	Προσθήκη εργασιών στο χαρτοφυλάκιο - διαμόρφωση
10	Παρασκευή 28 Μαΐου	2 διδακτικές ώρες	Προσθήκη εργασιών στο χαρτοφυλάκιο - διαμόρφωση
11	Παρασκευή 4 Ιουνίου	2 διδακτικές ώρες	Προσθήκη εργασιών στο χαρτοφυλάκιο - διαμόρφωση
12	Παρασκευή 11	2 διδακτικές ώρες	Προσθήκη εργασιών στο

	Ιουνίου		χαρτοφυλάκιο - διαμόρφωση
13	Δευτέρα 12 Ιουνίου	2 διδακτικές ώρες	<p>1^η διδακτική ώρα Συμπλήρωση τελικού ερωτηματολογίου – κοινή δραστηριότητα ομάδας ελέγχου και πειραματικής ομάδας</p> <p>2^η διδακτική ώρα Συμπλήρωση ρουμπρίκας αξιολόγησης του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων και συμπλήρωση ερωτήσεων ανοικτού τύπου από την πειραματική ομάδα</p>

Πίνακας 9: Σχεδιασμός και Χρονοδιάγραμμα Εκπαιδευτικής Διαδικασίας

1^η διδακτική ώρα

Για να συμπληρωθούν τα ερωτηματολόγια, συγκεντρώθηκαν οι μαθητές και των δύο τμημάτων στην ίδια αίθουσα και αφιερώθηκε για τη συμπλήρωση τους μια διδακτική ώρα. Η συμπλήρωση του αρχικού ερωτηματολογίου έγινε την Πέμπτη 11 Μαρτίου, την πρώτη διδακτική ώρα.

Προκειμένου να μην προκύψει πρόβλημα κατανόησης ως προς τη διατύπωση των ερωτήσεων, αλλά και για να διασφαλιστεί το γεγονός ότι οι μαθητές δεν θα παραλείψουν να αξιολογήσουν κάποια από τις προτάσεις, η διδάσκουσα αφού μοίρασε τα ερωτηματολόγια και εξήγησε στους μαθητές τον τρόπο με τον οποίο θα έπρεπε να βαθμολογήσουν κάθε πρόταση, διάβαζε μεγαλόφωνα κάθε πρόταση, δίδοντας παράλληλα τον απαραίτητο χρόνο στους μαθητές για να κυκλώσουν στην αριθμητική κλίμακα τον αριθμό εκείνο που αντιπροσώπευε περισσότερο τη στάση του κάθε μαθητή.

Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου έγινε πριν από την εισαγωγική παρέμβαση σχετικά με τη χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων, προκειμένου να μην επηρεαστούν τα αποτελέσματα που θα έδιναν οι μαθητές μέσα από αυτό το ερωτηματολόγιο.

2° διδακτικό δώρο

Κατά τη διάρκεια αυτού του δώρου, οι μαθητές της πειραματικής τάξης ενημερώθηκαν από τη διδάσκουσα σχετικά με την διδακτική παρέμβαση που θα λάμβανε χώρα κατά τη διάρκεια όλου του τριμήνου στο δώρο της Ευέλικτης Ζώνης. Ο χρόνος αυτός διατέθηκε ώστε οι μαθητές να κατανοήσουν τον παιδαγωγικό σκοπό για τον οποίο πραγματοποιείται η συγκεκριμένη δραστηριότητα, τα στάδια τα οποία περιλαμβάνει, αλλά και να λύσουν απορίες που τυχόν τους γεννήθηκαν μέσα από αυτή τη διαδικασία. Ακόμη, έγινε παρουσίαση από τη διδάσκουσα σχετικά με το WordPress¹⁵, τις δυνατότητές του και τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια της συγκεκριμένης δραστηριότητας, ώστε ο παραδοσιακός φάκελος του μαθητή να μεταφερθεί στην ηλεκτρονική μορφή του.

3° διδακτικό δώρο

Πριν από την πραγματοποίηση του συγκεκριμένου δώρου, η διδάσκουσα είχε μεριμνήσει ώστε να δημιουργήσει λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για όλους τους μαθητές της πειραματικής ομάδας, προκειμένου να είναι δυνατή η δημιουργία λογαριασμού στο WordPress. Για την δημιουργία των λογαριασμών χρησιμοποιήθηκε ως όνομα πρόσβασης η λέξη student συνοδευόμενη από τα αρχικά του μαθητή και έναν αύξοντα αριθμό. Οι μαθητές, εισερχόμενοι στο εργαστήριο είχαν ήδη ενημερωθεί για τη δημιουργία λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και είχε αποδοθεί στον καθένα το όνομα πρόσβασης και ο κωδικός του.

Στη συνέχεια, οι μαθητές χρησιμοποίησαν ανά δυάδες τους Υ/Η της αίθουσας υπολογιστών του σχολείου. Με τη βοήθεια παρουσίασης που έγινε από τη διδάσκουσα¹⁶, όπου περιγράφονταν αναλυτικά τα βήματα για τη δημιουργία του προσωπικού ιστολογίου, κάθε μαθητής της πειραματικής ομάδας δημιούργησε το blog του για να χρησιμοποιηθεί ως ατομικός ηλεκτρονικός φάκελος. Για τη δημιουργία του ιστολογίου, οι μαθητές πήραν την οδηγία να δώσουν το ίδιο κωδικοποιημένο όνομα με το οποίο δημιουργήθηκε ο ηλεκτρονικός λογαριασμός τους.

4° διδακτικό δώρο

Κατά τη διάρκεια αυτού του δώρου, έγιναν αρχικά τελικές ρυθμίσεις σχετικά με τα blogs των μαθητών ώστε να διατηρηθεί η ανωνυμία των ανήλικων μαθητών, αλλά

¹⁵ Βλ. Παράρτημα

¹⁶ Βλ. Παράρτημα

και να δημιουργηθεί μια ιδιωτική ομάδα, κλειστή προς άλλους χρήστες του διαδικτύου. Σε αυτό το στάδιο, κάθε μαθητής διατηρώντας και ο ίδιος το ρόλο του administrator, απέδωσε τον ίδιο ρόλο και στη διδάσκουσα, ώστε να έχει η ίδια άμεση πρόσβαση στον βασικό πίνακα ελέγχου των μαθητών. Στη συνέχεια, οι μαθητές μέσα από τις ρυθμίσεις απορρήτου έδωσαν ιδιωτικό χαρακτήρα στο ιστολόγιο τους και ο καθένας ξεχωριστά προσκάλεσε τους υπόλοιπους συμμαθητές τους να έχει πρόσβαση στο κάθε blog ώστε τα άτομα που αποτελούν την πειραματική ομάδα να μπορούν να δουν τις αναρτήσεις των υπόλοιπων μελών και να έχουν το δικαίωμα υποβολής σχολίων.

Στη συνέχεια, δόθηκε στους μαθητές ο απαιτούμενος χρόνος, για να εξερευνήσουν τις δυνατότητες του blog τους και να επιλέξουν το θέμα, το οποίο οι ίδιοι θεωρούσαν ότι ταιριάζει καλύτερα στο προσωπικό τους χαρτοφυλάκιο.

5° διδακτικό δώρο

Κατά τη διάρκεια αυτού του δώρου, δόθηκε ο απαιτούμενος χρόνος στους μαθητές ώστε να εξερευνήσουν τις τελικές ρυθμίσεις σχετικά με την εμφάνιση του ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου τους και παράλληλα, δημιούργησαν την πρώτη εισαγωγική σελίδα με την οποία ο καθένας έκανε μια σύντομη παρουσίαση του εαυτού του, αλλά και του λόγου για τον οποίο δημιουργήθηκε το blog αυτό.

6° διδακτικό δώρο

Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες αυτού του δώρου, δεν έλαβαν χώρα στο εργαστήριο των ηλεκτρονικών υπολογιστών, αλλά στην τάξη, όπου οι μαθητές κλήθηκαν να επιλέξουν από τον ατομικό παραδοσιακό τους φάκελο το υλικό εκείνο που ο καθένας θεωρούσε ως κατάλληλο για την παρουσίαση του εαυτού του ως μαθητή και των προσωπικών του επιτευγμάτων και παράλληλα να ληφθούν με τη βοήθεια της διδάσκουσας οι απαραίτητες φωτογραφίες από τις κατασκευές των μαθητών που επίσης θα χρησιμοποιούνταν στον ηλεκτρονικό φάκελο.

7° διδακτικό δώρο

Κατά τη διάρκεια αυτού του δώρου έγινε από τη διδάσκουσα επίδειξη στους μαθητές του τρόπου με τον οποίο μπορούσαν να προσθέσουν καρτέλες και κατηγορίες στον φάκελο τους, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο ήταν δυνατή η δημιουργία και επεξεργασία των άρθρων με τα οποία θα παρουσίαζαν τις εργασίες τους. Δόθηκε στους μαθητές ο απαιτούμενος χρόνος για να δημιουργήσουν ο καθένας τις κατηγορίες κάτω από τις οποίες θα γινόταν στη συνέχεια η προσθήκη του κατάλληλου υλικού.

8° -10° διδακτικό δίωρο

Στις τέσσερις αυτές διδακτικές ώρες, οι μαθητές κλήθηκαν να προσθέσουν το υλικό που ήθελαν στον ηλεκτρονικό τους φάκελο. Παράλληλα, έγινε χρήση και άλλων προγραμμάτων, όπως του επεξεργαστή κειμένου αφού ήταν αρκετοί οι μαθητές που γνώριζαν τον τρόπο να δημιουργήσουν και να επεξεργαστούν κείμενα στο MS Word, τα οποία μετέφεραν στη συνέχεια με επικόλληση στο ιστολόγιο τους ή και χρήση επεξεργαστή εικόνας επειδή κάποιοι μαθητές ήθελαν να σαρώσουν και να επεξεργαστούν εικόνες και φωτογραφίες που θα πλαισίωναν τις παρουσιάσεις τους.

11° - 12° διδακτικό δίωρο

Σε αυτό τον χρόνο, οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να περιηγηθούν στα χαρτοφυλάκια των συμμαθητών τους και να σχολιάσουν και παράλληλα να προσθέσουν επιπλέον υλικό στον ατομικό τους φάκελο αλλά και να κάνουν όλες τις αλλαγές που εκείνοι θα θεωρούσαν απαραίτητες. Θα πρέπει σε αυτό το σημείο να συμπληρώσουμε ότι οι μαθητές, έχοντας οι περισσότεροι πρόσβαση στο διαδίκτυο και από το σπίτι τους, μπορούσαν να ασχοληθούν με το χαρτοφυλάκιο τους περισσότερες ώρες από αυτές που είχε προβλέψει η διδάσκουσα στο συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

13° διδακτικό δίωρο

Για το τελικό ερωτηματολόγιο αφιερώθηκε η 1^η διδακτική ώρα της 14^{ης} Ιουνίου προκειμένου να συμπληρωθεί από κοινού το τελικό ερωτηματολόγιο και για τους μαθητές του Στ' 2 που αποτελούσαν την πειραματική ομάδα δόθηκε και η δεύτερη διδακτική ώρα της ίδιας μέρας για να συμπληρωθεί η ρουμπρίκα αξιολόγησης των χαρτοφυλακίων όπως και οι ερωτήσεις ανοιχτού τύπου σχετικά με τους ηλεκτρονικούς φακέλους.

6. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ

6.1. ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Με βάση τα στοιχεία τα οποία συγκεντρώθηκαν από το αρχικό ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε πριν από την εκπαιδευτική παρέμβαση τόσο από την πειραματική όσο και από την ομάδα ελέγχου καταγράφηκαν οι εξής παράμετροι που καλό θα είναι να συνοψολογιστούν κατά την γενίκευση των αποτελεσμάτων και την εξαγωγή συμπερασμάτων μετά την ολοκλήρωση του πειράματος. Τα στοιχεία αυτά είναι τα εξής:

- Δημογραφικά στοιχεία των μαθητών
- Η χρήση υπολογιστή και διαδικτύου από τους μαθητές
- Ο τρόπος χρήσης του διαδικτύου από τους μαθητές στην καθημερινότητά τους.

6.1.1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι μαθητές της ομάδας ελέγχου ήταν 20 μαθητές (9 αγόρια – 11 κορίτσια), ηλικίας 12 ετών, εκ των οποίων μόνο ένας δεν είχε υπολογιστή και από τους 19 που είχαν στην κατοχή τους ηλεκτρονικό υπολογιστή οι 18 είχαν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Οι μαθητές κατά μέσο όρο περνούσαν καθημερινά 1,5 ώρα ασχολούμενοι με τον υπολογιστή.

Στοιχεία ομάδας ελέγχου				
φύλο	αγόρια		κορίτσια	
	10	50%	10	50%
κατοχή Η/Υ	9	45%	10	50%
πρόσβαση στο διαδίκτυο	8	40%	10	50%

Πίνακας 10: Βασικά χαρακτηριστικά Ομάδας Ελέγχου

Από τους 18 μαθητές, που έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο, οι 11 όταν κάνουν χρήση του διαδικτύου περισσότερο συμμετέχουν σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης,

4 ασχολούνται με διαδικτυακά παιχνίδια, 2 παρακολουθούν videos στο YouTube και 1 με τη χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Πίνακας 11: Στοιχεία της πειραματικής ομάδας ως προς την ενασχόληση στο διαδίκτυο

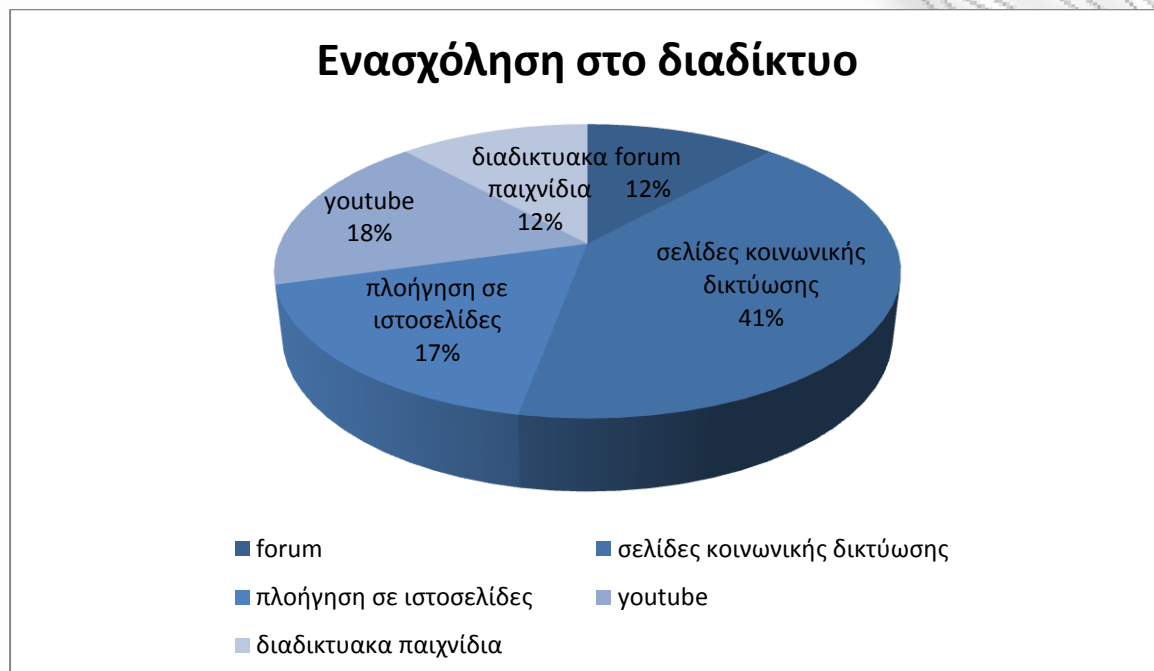
6.1.2. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

Οι μαθητές της πειραματικής ομάδας ήταν 20 μαθητές (10 αγόρια – 10 κορίτσια), ηλικίας 12 ετών, εκ των οποίων δύο δεν είχαν υπολογιστή και από τους 18 που είχαν στην κατοχή τους ηλεκτρονικό υπολογιστή οι 17 είχαν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Οι μαθητές κατά μέσο όρο περνούσαν καθημερινά 2 ώρες ασχολούμενοι με τον υπολογιστή.

Στοιχεία πειραματικής ομάδας				
φύλο	αγόρια		κορίτσια	
		10	50%	10
κατοχή Η/Υ	10	50%	8	40%
πρόσβαση στο διαδίκτυο	9	45%	8	40%

Πίνακας 12: Βασικά χαρακτηριστικά της Πειραματικής Ομάδας

Από τους 17 μαθητές, που έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο, οι 7 όταν κάνουν χρήση του διαδικτύου περισσότερο συμμετέχουν σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, 2 ασχολούνται με διαδικτυακά παιχνίδια, 3 παρακολουθούν videos στο YouTube, 3 πλοηγούνται σε διάφορες ιστοσελίδες και 2 συμμετέχουν συστηματικά σε forums.

Πίνακας 13: Στοιχεία της Πειραματικής Ομάδας ως προς την ενασχόληση με το διαδίκτυο

6.2. ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ

Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνονται τα αποτελέσματα από το ερωτηματολόγιο που δόθηκε στην ομάδα ελέγχου και στην πειραματική ομάδα. Στην πρώτη στήλη αναφέρεται ο αριθμός των μαθητών που έδωσαν τη συγκεκριμένη απάντηση, πριν την παρέμβαση ενώ στην τρίτη στήλη καταγράφονται οι απαντήσεις των μαθητών μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής παρέμβασης. Στην δεύτερη και στην τέταρτη στήλη αναφέρονται τα ποσοστά των μαθητών που έδωσαν τις συγκεκριμένες απαντήσεις, πριν και μετά την παρέμβαση αντίστοιχα. Στην πέμπτη στήλη αναγράφεται η διαφορά που παρατηρήθηκε ανά απάντηση και στην έκτη στήλη η ίδια διαφορά αλλά σε ποσοστιαία μορφή. Τέλος στην έβδομη στήλη φαίνεται το ποσοστό που αλλάζει είτε θετικά είτε αρνητικά αλλά αφού έχουν συγχωνευτεί τα αποτελέσματα των προτάσεων «διαφωνώ απόλυτα» και «διαφωνώ», όπως επίσης και αυτά των προτάσεων «συμφωνώ» και «συμφωνώ απόλυτα». Στο σημείο αυτό θα υπενθυμίσουμε ότι το τμήμα Στ' 1 αποτελεί την ομάδα ελέγχου και το Στ' 2 αποτελεί την πειραματική ομάδα.

Η πρώτη ενότητα του ερωτηματολογίου αποτελείται από 6 ερωτήσεις και αναφέρεται στη στάση των μαθητών απέναντι στη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή γενικότερα. Αν θεωρήσουμε ότι σημαντική αλλαγή αποτελεί η μεταστροφή της θέσης του 20% του δείγματος, τότε ως προς την ομάδα ελέγχου έχουμε σημαντική αλλαγή στην πρόταση «**Μου αρέσει να ασχολούμαι με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή**», όπου από τους 20 μαθητές που στο αρχικό ερωτηματολόγιο δήλωναν θετικοί απέναντι στην ενασχόληση τους με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, στο τέλος της παρέμβασης, 15 έδωσαν την ίδια απάντηση, ενώ 5 μαθητές (ποσοστό 25%) έδωσαν ουδέτερη ή αρνητική απάντηση.

Αξιοσημείωτη αλλαγή έχουμε και στην πρόταση «**Αισθάνομαι ικανός να χρησιμοποιώ τον Η/Υ**», όπου παρατηρείται μια διαφορά της τάξεως των 5 μαθητών (ποσοστό 25%) στις κατηγορίες «συμφωνώ» και «συμφωνώ απόλυτα», ανάμεσα στο αρχικό και το τελικό ερωτηματολόγιο.

Τέλος, αν και δεν υπάρχει κάποια σημαντική μεταβολή, θα πρέπει να αναφερθούμε στο ποσοστό εκείνο των μαθητών της ομάδας ελέγχου που θεωρεί ότι μπορεί να μάθει αρκετά πράγματα με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή καθώς το ποσοστό αυτό φτάνει το 80% στο αρχικό ερωτηματολόγιο ενώ στο τελικό το ίδιο ποσοστό είναι 75%, όπως επίσης και στην πρόταση «**Είναι σημαντικό για μένα να γνωρίζω να χειρίζομαι τον ηλεκτρονικό υπολογιστή**» όπου θετική άποψη έχουν αρχικά 16 μαθητές (ποσοστό 80%) και με βάση τα τελικά στοιχεία 15 μαθητές (ποσοστό 75%).

Ομάδα Ελέγχου

	διαφωνώ απόλυτα	διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	συμφωνώ	συμφωνώ απόλυτα	σύνολο
1	0	0	0	10	10	20
	0%	0%	0%	50%	50%	100%
Μου αρέσει να ασχολούμαι με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.	1	0	4	6	9	20
	5%	0%	20%	30%	45%	100%
	+1	0	+4	-4	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+5%	0%	+20%	-20%	-5%	
	+5%		+20%	-25%		

2	0	2	9	7	2	20
	0%	10%	45%	25%	10%	100%
	3	2	11	4	0	20
	15%	10%	55%	20%	0%	100%
	+3	0	+2	-3	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+15%	0%	+10%	-15%	-10%	
	+15%		+10%	-25%		
3	2	0	2	5	11	20
	10%	0%	10%	25%	55%	100%
	2	0	3	3	12	20
	10%	0%	15%	15%	60%	100%
	0	0	+1	-2	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	+5%	-10%	+5%	
	0%		+5%	-5%		
4	0	0	4	4	12	20
	0%	0%	20%	20%	60%	100%
	1	1	3	5	10	20
	5%	5%	15%	25%	50%	100%
	+1	+1	-1	+1	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+5%	+5%	-5%	+5%	-10%	
	+10%		-5%	-5%		
5	0	0	1	9	10	20
	0%	0%	5%	45%	50%	100%
	0	2	4	7	7	20
	0%	0%	20%	35%	45%	100%
	0	+2	+3	-2	-3	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	+10%	+15%	-10%	-15%	
	+10%		+15%	-25%		
6	6	2	4	7	1	20
	30%	10%	20%	35%	5%	100%
	7	4	4	2	3	20
	35%	20%	20%	10%	15%	100%

	+1	+2	0	-5	+2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+5%	+10%	0%	-25%	+10%	
	+15%		0%	-15%		

Πίνακας 14: Στάσεις Απέναντι στη χρήση του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή, Ομάδα Ελέγχου

Η πειραματική ομάδα στη διερεύνηση των στάσεων απέναντι στη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή από τους μαθητές έδωσε σημαντική διαφορά στην πρόταση «**Με κουράζει η χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή**», όπου από την αρχή μέχρι τη λήξη της παρέμβασης παρατηρούμε ότι ενώ αρχικά 10 μαθητές (ποσοστό 50%) συμφωνούν με αυτή την πρόταση, στο τέλος υπάρχει μείωση αυτού του ποσοστού κατά 35%. 7 μαθητές, οι οποίοι θεωρούσαν κουραστική τη χρήση υπολογιστή, αλλάζουν στάση και 4 από αυτούς δείχνουν ουδέτερη στάση και 3 δηλώνουν ότι διαφωνούν με αυτή την πρόταση.

Ιδιαίτερα σημαντικά στοιχεία που αξίζει να αναφερθούν, αν και δεν υπάρχουν ιδιαίτερες διαφορές στα ερωτηματολόγια πριν και μετά την παρέμβαση αποτελούν οι εξής προτάσεις:

Στην πρόταση «**Μου αρέσει να ασχολούμαι με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή**», θετικά απαντά το 95% των μαθητών, ποσοστό που μειώνεται κατά 10% μετά από την παρέμβαση. Βέβαια, αν και υπάρχει μείωση στον τελικό αριθμό των μαθητών που δηλώνουν θετικοί απέναντι στην πρόταση αυτή, αξίζει να παρατηρήσουμε ότι η μετακίνηση τους δεν ήταν προς τον άξονα των αρνητικών απαντήσεων, αλλά προς την ουδέτερη στάση, ενώ βλέπουμε ότι με τη λήξη της παρέμβασης δεν υπάρχει κανένας μαθητής που να δηλώνει αρνητική στάση σε αυτή την πρόταση.

Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι ποσοστό 85% των μαθητών της πειραματικής ομάδας θεωρεί ότι μπορεί να μάθει καινούρια πράγματα με τη χρήση του υπολογιστή, ποσοστό που παραμένει σχεδόν στα ίδια επίπεδα (80%) μετά τη λήξη της παρέμβασης. Τα ίδια ακριβώς ποσοστά εκφράζονται και για την πρόταση «**Αισθάνομαι ικανός να χρησιμοποιώ τον ηλεκτρονικό υπολογιστή**». Ακόμη 80% των μαθητών διατηρούν και στην αρχή και στο τέλος της παρέμβασης την άποψη ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τους ίδιους να γνωρίζουν να χειρίζονται τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Συμπερασματικά παρατηρούμε ότι τόσο οι μαθητές που αποτελούν την ομάδα ελέγχου όσο και αυτοί που αποτελούν την πειραματική ομάδα διατηρούν μια

θετική στάση απέναντι στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και στη χρήση τους γενικότερα.

Πειραματική Ομάδα

	διαφωνώ απόλυτα	διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	συμφωνώ	συμφωνώ απόλυτα	σύνολο
1 Μου αρέσει να ασχολούμαι με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.	0	1	0	9	10	20
	0%	5%	0%	45%	50%	100%
	0	0	3	9	8	20
	0%	0%	15%	45%	40%	100%
	0	-1	+3	0	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-5%	+15%	0%	-10%	
	-5%		15%	-10%		
2 Με κουράζει η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.	2	2	6	8	2	20
	10%	10%	30%	40%	10%	100%
	2	5	10	3	0	20
	10%	25%	50%	15%	0%	100%
	0	+3	+4	-5	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	15%	20%	-25%	-10%	
	+15%		+20%	-35%		
3 Μπορώ να μάθω αρκετά πράγματα όταν χρησιμοποιώ τον Η/Υ.	0	0	3	8	9	20
	0%	0%	15%	40%	45%	100%
	0	1	3	9	7	20
	0%	5%	15%	45%	35%	100%
	0	+1	0	+1	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	5%	0%	+5%	-10%	
	5%		0%	-5%		
4 Είναι πολύ	1	1	2	9	7	20
	5%	5%	10%	45%	35%	100%

σημαντικό για μένα να γνωρίζω πώς να χειρίζομαι τον Η/Υ.	1	0	3	10	6	20
	5%	0%	15%	50%	30%	100%
	0	-1	+1	+1	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-5%	5%	+5%	-5%	
	-5%	5%	0%			
5 Αισθάνομαι ικανός να χρησιμοποιώ τον Η/Υ.	0	0	3	7	10	20
	0%	0%	15%	35%	50%	100%
	0	0	4	7	9	20
	0%	0%	20%	35%	45%	100%
	0	0	+1	0	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	+5%	0%	-5%	
	0%	+5%	-5%			
6 Οι Η/Υ είναι δύσκολοι στη χρήση τους.	3	8	8	1	0	20
	15%	40%	40%	5%	0%	100%
	5	7	7	1	0	20
	25%	35%	35%	5%	0%	100%
	+2	-1	-1	0	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+10%	-5%	-5%	0%	0%	
	-5%	-5%	0%			

Πίνακας 15: Στάσεις απέναντι στη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, Πειραματική Ομάδα

6.2. ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ

Με το δεύτερο τμήμα του ερωτηματολογίου σκοπός είναι να διερευνηθούν μέσα από 15 ερωτήσεις οι στάσεις των μαθητών απέναντι στη μάθηση γενικότερα.

Πέρα από τις αλλαγές που παρατηρούνται μετά από την εκπαιδευτική παρέμβαση, αξίζει να αναφερθούμε σε κάποια στοιχεία που παρατηρούνται γενικά τόσο στην ομάδα ελέγχου όσο και στην πειραματική ομάδα σχετικά με τις απόψεις των μαθητών γύρω από τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τη μάθηση γενικότερα.

Πρώτη παρατήρηση είναι ότι μεγάλο ποσοστό των μαθητών και των δύο ομάδων θεωρούν ότι η εκπαίδευση είναι σημαντική για τους ίδιους και το ποσοστό αυτό παραμένει σχεδόν το ίδιο και πριν και μετά από την παρέμβαση (στην ομάδα ελέγχου το ποσοστό είναι 85% και 90% αντίστοιχα, ενώ για την πειραματική ομάδα τα ποσοστά είναι 80% και 85%).

Μια ακόμη αλλαγή που επισημαίνεται και στις δύο ομάδες αποτελεί το γεγονός ότι υπάρχει μείωση του ποσοστό κατά 25% των μαθητών που ελέγχουν τις εργασίες

τους για να διορθώσουν τα λάθη τους. Από τους 17 μαθητές της ομάδας ελέγχου που αρχικά απάντησαν θετικά, μόνο οι 12 έδωσαν την ίδια απάντηση και στο τελικό ερωτηματολόγιο, ενώ από τους 13 μαθητές της πειραματικής ομάδας με θετική απάντηση, 8 απάντησαν με τον ίδιο τρόπο και μετά την παρέμβαση.

Σημαντική αλλαγή μετά την παρέμβαση ως προς την πειραματική ομάδα υπήρξε στην πρόταση **«γνωρίζω πώς να μαθαίνω με τον καλύτερο τρόπο»**, όπου αρχικά 12 μαθητές είχαν δώσει θετική απάντηση. Στο τέλος της παρέμβασης, ο αριθμός αυτός αυξήθηκε κατά 4 μαθητές, φτάνοντας τους 16 (ποσοστό 80%). Οι μαθητές αυτοί στο αρχικό ερωτηματολόγιο είχαν κρατήσει ουδέτερη στάση. Από την ομάδα ελέγχου για την ίδια ερώτηση παίρνουμε ως αποτέλεσμα μια αύξηση του ποσοστού κατά 10%.

Αξιοσημείωτο είναι το αποτέλεσμα που έχουμε στην πρόταση **«Όταν αντιμετωπίζω ένα πρόβλημα προσπαθώ να το λύσω μόνος μου»**. Στην ομάδα ελέγχου για αυτή την πρόταση είχαμε μείωση του ποσοστού κατά 10% (από τους 13 μαθητές που απάντησαν αρχικά θετικά, θετικά απάντησαν στο τέλος οι 11), ενώ στην πειραματική ομάδα από τους 10 μαθητές που αρχικά απάντησαν θετικά, παρατηρήθηκε αύξηση και ο αριθμός των θετικών απαντήσεων έφτασε τις 16. Αξίζει ακόμη να σημειωθεί ότι η αύξηση αυτή του ποσοστού κατά 30%, προήρθε από μαθητές που αρχικά είχαν απαντήσει ότι ούτε συμφωνούσαν ούτε διαφωνούσαν με αυτή την πρόταση.

Τέλος, θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι η πειραματική ομάδα σημείωσε αλλαγή στην πρόταση **«Μπορώ να ελέγξω πόσο επιτυχημένος είμαι»**, αφού υπήρξε αύξηση του συγκεκριμένου ποσοστού κατά 25%. (από 9 μαθητές που αρχικά απάντησαν θετικά, στο τέλος ο αριθμός αυτός έφτασε στους 14). Για την ομάδα ελέγχου στην ίδια πρόταση παρατηρούμε μείωση των θετικών απαντήσεων κατά 30% αφού μόλις 7 μαθητές απάντησαν θετικά στο τελικό ερωτηματολόγιο, αν και ο αριθμός των θετικών απαντήσεων στην αρχή ήταν 13.

Στις υπόλοιπες προτάσεις, οι αυξομειώσεις μεταξύ των απαντήσεων ήταν της τάξεως του 10% με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να εξαγάγουμε ασφαλή αποτελέσματα τόσο από την ομάδα ελέγχου όσο και από την πειραματική ομάδα.

Ομάδα Ελέγχου

	διαφωνώ απόλυτα	διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	συμφωνώ	συμφωνώ απόλυτα	σύνολο
1	0	0	3	5	12	20

Η εκπαίδευση είναι σημαντική για μένα.	0%	0%	15%	25%	60%	100%
	0	2	0	4	14	20
	0%	10%	0%	20%	70%	100%
	0	+2	-3	-1	+2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	10%	-15%	-5%	+10%	
	10%		-15%	+5%		
2 Μελετώ τα μαθήματα μου συστηματικά.	0	2	8	2	8	20
	0%	10%	40%	10%	40%	100%
	1	1	4	5	9	20
	5%	5%	20%	25%	45%	100%
	+1	-1	-4	+3	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+5%	-5%	-20%	+15%	+5%	
	0%		-20%	+20%		
3 Ελέγχω τις εργασίες μου για να διορθώσω τα λάθη μου.	0	2	1	6	11	20
	0%	10%	5%	30%	55%	100%
	1	1	6	7	5	20
	5%	5%	30%	35%	25%	100%
	+1	-1	+5	+1	-6	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+5%	-5%	+25%	+5%	-30%	
	0%		+25%	-25%		
4 Προσπαθώ πολύ για να βελτιώσω την επίδοσή μου.	0	0	2	10	8	20
	0%	0%	10%	50%	40%	100%
	0	0	4	7	9	20
	0%	0%	20%	35%	45%	100%
	0	0	+2	-3	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	+10%	-15%	+5%	
	0%		10%	-10%		
5 Παίρνω καλούς	0	1	5	7	7	20
	0%	5%	25%	35%	35%	100%
	0	1	7	4	8	20
	0%	5%	35%	20%	40%	100%

βαθμούς στα μαθήματα.	0	0	+2	-3	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	+10%	-15%	+5%	
	0%		+10%	-10%		
6 Πιο πολύ με ενδιαφέρει να μάθω με κάθε τρόπο, ακόμη κι αν είναι δύσκολο.	0	0	6	8	6	20
	0%	0%	30%	40%	30%	100%
	0	1	7	5	7	20
	0%	5%	35%	25%	35%	100%
	0	+1	+1	-3	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	+5%	+5%	-15%	+5%	
	5%		5%	-10%		
7 Προσπαθώ να καταλάβω το περιεχόμενο του μαθήματος και το θεωρώ αυτό πολύ σημαντικό για μένα.	0	0	6	6	8	20
	0%	0%	30%	30%	40%	100%
	0	0	2	9	9	20
	0%	0%	10%	45%	45%	100%
	0	0	-4	+3	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	-20%	+15%	+5%	
	0%		-20%	+20%		
8 Όταν αντιμετωπίζω ένα πρόβλημα προσπαθώ να το λύσω μόνος μου.	0	2	5	6	7	20
	0%	10%	25%	30%	35%	100%
	0	4	5	5	6	20
	0%	20%	25%	25%	30%	100%
	0	+2	0	-1	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	+10%	0%	-5%	-5%	
	10%		0%	-10%		
9 Συνεχίζω να προσπαθώ ακόμη και όταν θεωρώ ότι αυτό που κάνω δεν είναι ενδιαφέρον.	0	0	6	8	6	20
	0%	0%	30%	40%	30%	100%
	2	2	4	7	5	20
	10%	10%	20%	35%	25%	100%
	+2	+2	-2	-1	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+10%	+10%	-10%	-5%	-5%	
	+20%		-10%	-10%		
10	0	2	5	5	8	20
	0%	10%	25%	25%	40%	100%

Μπορώ να ελέγξω πόσο επιτυχημένος είμαι.	1	3	9	3	4	20
	5%	15%	45%	15%	20%	100%
	+1	+1	+4	-2	-4	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+5%	+5%	+20%	-10%	-20%	
	+10%	+20%	-30%			
11 Δεν γνωρίζω πώς μπορώ να μαθαίνω καλύτερα.	4	5	6	3	2	20
	20%	25%	30%	15%	10%	100%
	6	4	6	3	1	20
	30%	20%	30%	15%	5%	100%
	+2	-1	0	0	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+10%	-5%	0%	0%	-5%	
	5%	0%	-5%			
12 Όταν αντιμετωπίζω ένα πρόβλημα μπορώ με τις κατάλληλες πράξεις να βρω τη λύση.	1	1	3	4	11	20
	5%	5%	15%	20%	55%	100%
	1	2	3	5	9	20
	5%	10%	15%	25%	45%	100%
	0	+1	0	+1	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	5%	0%	+5%	-10%	
	5%	0%	-5%			
13 Όταν έχω ένα δύσκολο μάθημα, μελετάω μόνος.	0	3	6	4	7	20
	0%	15%	30%	20%	35%	100%
	2	5	4	2	7	20
	10%	25%	20%	10%	35%	100%
	2	+2	-2	-2	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+10%	+10%	-10%	-10%	0%	
	+20%	-10%	-10%			
14 Καταλαβαίνω πώς αυτά που μαθαίνω σχετίζονται με τη ζωή και τα ενδιαφέροντά μου.	0	1	2	9	8	20
	0%	5%	10%	45%	40%	100%
	0	0	3	6	11	20
	0%	0%	15%	30%	55%	100%
	0	-1	+1	-3	+3	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-5%	+5%	-15%	+15%	
	-5%	5%	0%			

15 Γνωρίζω πώς να μαθαίνω με τον καλύτερο τρόπο.	0	2	4	7	7	20
	0%	10%	20%	35%	35%	100%
	0	2	2	8	8	20
	0%	10%	10%	40%	40%	100%
	0	0	-2	+1	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	-10%	+5%	+5%	
	0%		-10%	+10%		

Πίνακας 16: Στάσεις απέναντι στη μάθηση, Ομάδα Ελέγχου

Πειραματική Ομάδα

	διαφωνώ απόλυτα	διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	συμφωνώ	συμφωνώ απόλυτα	σύνολο
1 Η εκπαίδευση είναι σημαντική για μένα.	0	0	4	5	11	20
	0%	0%	20%	25%	55%	100%
	0	1	2	7	10	20
	0%	5%	10%	35%	50%	100%
	0	+1	-2	+2	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	+5%	-10%	+10%	-5%	
	5%		-10%	5%		
2 Μελετώ τα μαθήματα μου συστηματικά.	0	1	7	8	4	20
	0%	5%	35%	40%	20%	100%
	1	1	5	11	2	20
	5%	5%	25%	55%	10%	100%
	+1	0	-2	+3	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+5%	0%	-10%	+15%	-10%	
	+5%		-10%	+5%		
3 Ελέγχω τις εργασίες μου για να διορθώσω τα λάθη μου.	0	2	5	10	3	20
	0%	10%	25%	50%	15%	100%
	2	2	8	5	3	20
	10%	10%	40%	25%	15%	100%

	+2	0	+3	-5	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	+10%	+0%	+15%	-25%	0%	
	+10%		+15%	-25%		
4	0	0	5	4	11	20
Προσπαθώ πολύ για να βελτιώσω την επίδοσή μου.	0%	0%	25%	20%	55%	100%
	0	0	3	10	7	20
	0%	0%	15%	50%	35%	100%
	0	0	-2	+6	-4	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	-10%	+30%	-20%	
	0%		-10%	+10%		
5	0	2	5	8	5	20
Παίρνω καλούς βαθμούς στα μαθήματα.	0%	10%	25%	40%	25%	100%
	0	2	5	10	3	20
	0%	10%	25%	50%	15%	100%
	0	0	0	+2	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	0%	+10%	-10%	
	0%		0%	0%		
6	0	0	9	5	6	20
Πιο πολύ με ενδιαφέρει να μάθω με κάθε τρόπο, ακόμη κι αν είναι δύσκολο.	0%	0%	45%	25%	30%	100%
	0	1	6	8	5	20
	0%	5%	30%	40%	25%	100%
	0	+1	-3	+3	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	+5%	-15%	+15%	-5%	
	5%		-15%	+10%		
7	0	1	8	7	4	20
Προσπαθώ να καταλάβω το περιεχόμενο του μαθήματος και το θεωρώ αυτό πολύ σημαντικό για μένα.	0%	5%	40%	35%	20%	100%
	0	2	4	10	4	20
	0%	10%	20%	50%	20%	100%
	0	+1	-4	+3	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	5%	-20%	+15%	0%	
	5%		-20%	15%		
8	1	0	9	7	3	20

Όταν αντιμετωπίζω ένα πρόβλημα προσπαθώ να το λύσω μόνος μου.	5%	0%	45%	35%	15%	100%
	1	1	2	10	6	20
	5%	5%	10%	50%	30%	100%
	0	+1	-7	+3	+3	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	5%	-35%	15%	15%	
	5%		-35%	+30%		
9 Συνεχίζω να προσπαθώ ακόμη και όταν θεωρώ ότι αυτό που κάνω δεν είναι ενδιαφέρον.	2	2	7	6	3	20
	10%	10%	35%	30%	15%	100%
	2	1	7	8	2	20
	10%	5%	35%	40%	10%	100%
	0	-1	0	+2	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-5%	0%	10%	-5%	
-5%		0%	5%			
10 Μπορώ να ελέγξω πόσο επιτυχημένος είμαι.	0	2	9	4	5	20
	0%	10%	45%	20%	25%	100%
	2	1	3	9	5	20
	10%	5%	30%	45%	10%	100%
	+2	-1	-6	+5	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	10%	-5%	-30%	25%	0%	
5%		-30%	25%			
11 Δεν γνωρίζω πώς μπορώ να μαθαίνω καλύτερα.	3	7	6	2	2	20
	15%	35%	30%	10%	10%	100%
	4	4	8	2	2	20
	20%	20%	40%	10%	10%	100%
	+1	-3	+2	0	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	5%	-15%	+10%	0%	0%	
-10%		+10%	0%			
12 Όταν αντιμετωπίζω ένα πρόβλημα μπορώ με τις κατάλληλες πράξεις να βρω τη λύση.	0	1	1	11	7	20
	0%	5%	5%	55%	35%	100%
	1	1	2	12	4	20
	5%	5%	10%	60%	20%	100%
	+1	0	+1	+1	-3	διαφορά ανάμεσα στο
	5%	0%	5%	5%	-15%	

	5%		5%	-10%		αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
13 Όταν έχω ένα δύσκολο μάθημα, μελετώ μόνος.	1	2	5	7	5	20
	5%	10%	25%	35%	25%	100%
	1	1	7	6	5	20
	5%	5%	35%	30%	25%	100%
	0	-1	+2	-1	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-5%	10%	-5%	0%	
	-5%		10%	-5%		
14 Καταλαβαίνω πώς αυτά που μαθαίνω σχετίζονται με τη ζωή και τα ενδιαφέροντά μου.	1	0	7	10	2	20
	5%	0%	35%	50%	10%	100%
	1	2	5	9	3	20
	5%	10%	25%	45%	15%	100%
	0	+2	-2	-1	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	10%	-10%	-5%	5%	
	10%		-10%	0%		
15 Γνωρίζω πώς να μαθαίνω με τον καλύτερο τρόπο.	1	1	6	9	3	20
	5%	5%	30%	45%	15%	100%
	1	1	2	9	7	20
	5%	5%	10%	45%	35%	100%
	0	0	-4	0	+4	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	-20%	0%	20%	
	0%		-20%	20%		

Πίνακας 17: Στάσεις απέναντι στη μάθηση, Πειραματική Ομάδα

6.3. ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ – ΤΑΞΗ

Στο τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου περιλαμβάνονται προτάσεις σχετικά με τη στάση των μαθητών απέναντι στο σχολείο και στην τάξη. Η ενότητα αυτή αποτελείται από 11 ερωτήσεις και αφορά την άποψη που έχουν οι ερωτηθέντες σχετικά με τον τρόπο που αντιμετωπίζουν το σχολείο αλλά και τη ζωή μέσα στην τάξη. Στο τμήμα αυτό του ερωτηματολογίου παρατηρούνται και οι μεγαλύτερες αλλαγές στην πειραματική ομάδα ανάμεσα στο αρχικό και το τελικό ερωτηματολόγιο.

Αρχίζοντας τις παρατηρήσεις σχετικά με τα αποτελέσματα παρατηρούμε ότι και οι δύο ομάδες είναι ιδιαίτερα θετικές στην πρόταση **«Το σχολείο με βοηθά να μάθω πώς να γράφω καλά»**, με ποσοστά σύμφωνων απαντήσεων 90 % τόσο για την ομάδα ελέγχου όσο και για την πειραματική ομάδα. Ακόμη στην πρόταση **«Ευθύνομαι για τους βαθμούς που παίρνω»** παρατηρούμε ότι και οι δύο ομάδες συμφωνούν με την πρόταση σε ποσοστά που κυμαίνονται από 90% (ομάδα ελέγχου στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο) μέχρι και 100% (πειραματική ομάδα μετά από την παρέμβαση).

Σημαντικές αλλαγές που μπορούμε να λάβουμε υπόψη για την έρευνα μας όσον αφορά την πειραματική ομάδα παρατηρούμε στις εξής προτάσεις:

«Έχω τη δυνατότητα να εκφράζω την άποψη μου στην τάξη.»

«Στα μαθήματα, παρουσιάζω τις εργασίες μου στους συμμαθητές μου.»

«Το σχολείο με βοηθά να σκέφτομαι σχετικά με τις εργασίες μου και να θέτω στόχους για το μέλλον»

«Μέσα από τα μαθήματα έχω μάθει πώς να συλλέγω, να οργανώνω και να ελέγχω τις νέες πληροφορίες.»

«Οι σχολικές εργασίες μου κεντρίζουν το ενδιαφέρον»

Αναλυτικότερα, στην πρώτη πρόταση (**«Έχω τη δυνατότητα να εκφράζω την άποψη μου στην τάξη.»**) παρατηρείται αύξηση των θετικών απαντήσεων κατά 20% αφού αρχικά απάντησαν θετικά 15 μαθητές, ενώ με τη λήξη της παρέμβασης, το ποσοστό έφτασε το 95% και τους 19 μαθητές. Στην ομάδα ελέγχου για την ίδια πρόταση έχουμε μείωση των θετικών απαντήσεων κατά 15% με τον αριθμό των μαθητών που απαντούν θετικά, να μειώνεται από τους 16 στους 13.

Στην πρόταση **«στα μαθήματα παρουσιάζω τις εργασίες μου στους συμμαθητές μου»**, στην πειραματική ομάδα υπήρξε αύξηση του ποσοστού συμφωνίας με την παραπάνω άποψη κατά 30%. Ενώ στο αρχικό ερωτηματολόγιο 7 μαθητές απάντησαν θετικά, στο τέλος της παρέμβασης θετική ήταν η άποψη 13 μαθητών. Στην ίδια πρόταση στην ομάδα ελέγχου παρατηρήθηκε αύξηση των θετικών δηλώσεων κατά 30% επίσης.

Σημαντική διαφοροποίηση ανάμεσα στην πειραματική ομάδα και στην ομάδα ελέγχου παρατηρούμε στην πρόταση : **«Το σχολείο με βοηθά να σκέφτομαι σχετικά με τις εργασίες μου και να θέτω στόχους για το μέλλον»**. Στην

ομάδα ελέγχου ανάμεσα στο αρχικό και στο τελικό ερωτηματολόγιο η μόνη αλλαγή που υπήρξε ήταν μια αύξηση της τάξεως του 5% στη θετική αντιμετώπιση της παραπάνω πρότασης. Στην πειραματική ομάδα η αλλαγή που παρατηρήθηκε ήταν μια αύξηση των συμφωνών με την πρόταση απόψεων κατά 30%, αφού στους 10 μαθητές που εξέφρασαν αρχικά τη συμφωνία τους, μετά τη λήξη της παρέμβασης προστέθηκαν 5 ακόμη.

Διαφοροποίηση ανάμεσα στην ομάδα ελέγχου και στην πειραματική ομάδα παρατηρείται και στην πρόταση **«Μέσα από τα μαθήματα έχω μάθει πώς να συλλέγω, να οργανώνω και να ελέγχω τις νέες πληροφορίες.»**, για την οποία στην ομάδα ελέγχου υπήρξε αύξηση των συμφωνών απόψεων κατά 5%, ενώ στην πειραματική ομάδα με την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής παρέμβασης ο αριθμός των θετικά διακείμενων μαθητών αυξήθηκε από 9 σε 13 (το ποσοστό αυξήθηκε από 45% σε 65%).

Στην πειραματική ομάδα για την πρόταση **«Οι σχολικές εργασίες μου κεντρίζουν το ενδιαφέρον»** υπήρξε αύξηση στις θετικές απόψεις κατά 10% ενώ στην πειραματική ομάδα η αύξηση για την ίδια πρόταση ήταν 25%.

Τέλος, αν και στατιστικά δεν υπήρξε αξιόλογη μεταβολή, αξίζει να αναφέρουμε το ποσοστό συμφωνών απόψεων και των δύο ομάδων στην πρόταση **«Ευθύνομαι για τους βαθμούς που παίρνω στο σχολείο»**, όπου στην ομάδα ελέγχου δηλώνουν σύμφωνοι με αυτή την πρόταση και στο αρχικό και στο τελικό ερωτηματολόγιο 19 από τους 20 μαθητές (ποσοστό 95%) ενώ στην πειραματική ομάδα το αρχικό ποσοστό ξεκινά από 90% (18 μαθητές) και φτάνει με το τέλος της παρέμβασης το 100%.

Ομάδα Ελέγχου

	διαφωνώ απόλυτα	διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	συμφωνώ	συμφωνώ απόλυτα	σύνολο
1	0	1	1	5	13	20
	0%	5%	5%	25%	65%	100%
Το σχολείο με βοηθά να μάθω	0	0	2	9	9	20
	0%	0%	10%	45%	45%	100%

πώς να γράφω καλά.	0	-1	+1	+4	-4	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-5%	5%	20%	-20%	
	-5%		5%	0%		
2 Προσδοκώ ότι θα τα πάω καλά στα μαθήματα.	0	0	3	5	12	20
	0%	0%	15%	25%	60%	100%
	0	1	2	9	8	20
	0%	5%	10%	45%	40%	100%
	0	+1	-1	+4	-4	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	5%	-5%	+20%	-20%	
	5%		-5%	0%		
3 Έχω τη δυνατότητα να εκφράζω την άποψη μου στην τάξη.	1	0	3	6	10	20
	5%	0%	15%	30%	50%	100%
	1	0	6	4	9	20
	5%	0%	30%	20%	45%	100%
	0	0	+3	-2	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	15%	-10%	-5%	
	0%		15%	-15%		
4 Εργάζομαι ομαδικά με άλλους συμμαθητές μου.	1	0	6	5	8	20
	5%	0%	30%	25%	40%	100%
	1	0	6	6	7	20
	5%	0%	30%	30%	35%	100%
	0	0	0	+1	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	0%	5%	-5%	
	0%		0%	0%		
5 Η αξιολόγηση από τους δασκάλους μου, με βοηθά να κατανώ τι έχω μάθει και τι πρέπει να μάθω.	1	0	2	5	12	20
	5%	0%	10%	25%	60%	100%
	1	0	2	10	7	20
	5%	0%	10%	50%	35%	100%
	0	0	0	+5	-5	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	0%	25%	-25%	
	0%		0%	0%		

6 Στα μαθήματα, παρουσιάζω τις εργασίες μου στους συμμαθητές μου.	2	1	7	7	3	20
	10%	5%	35%	35%	15%	100%
	0	0	4	7	9	20
	0%	0%	20%	35%	45%	100%
	-2	-1	-3	0	+6	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-10%	-5%	-15%	0%	30%	
	-15%		-15%	30%		
7 Το σχολείο με βοηθά να σκέφτομαι σχετικά με τις εργασίες μου και να θέτω στόχους για το μέλλον.	1	1	3	6	9	20
	5%	5%	15%	30%	45%	100%
	0	2	2	7	9	20
	0%	10%	10%	35%	45%	100%
	-1	+1	-1	+1	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-5%	5%	-5%	5%	0%	
	0%		-5%	5%		
8 Μέσα από τα μαθήματα έχω μάθει πώς να συλλέγω, να οργανώνω και να ελέγχω τις νέες πληροφορίες.	0	0	3	12	5	20
	0%	0%	15%	60%	25%	100%
	0	1	4	9	6	20
	0%	5%	20%	45%	30%	100%
	0	+1	+1	-3	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	5%	5%	-15%	5%	
	5%		5%	-10%		
9 Οι σχολικές εργασίες μου κεντρίζουν το ενδιαφέρον.	0	0	8	8	4	20
	0%	0%	40%	40%	20%	100%
	0	0	6	8	6	20
	0%	0%	30%	40%	30%	100%
	0	0	-2	0	+2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	-10%	0%	10%	
	0%		-10%	10%		
10 Ευθύνομαι για τους βαθμούς που παίρνω στο σχολείο.	0	0	1	5	14	20
	0%	0%	5%	25%	70%	100%
	0	0	1	4	15	20
	0%	0%	5%	20%	75%	100%
	0	0	0	-1	+1	διαφορά

	0%	0%	0%	-5%	5%	ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%		0%	0%		
11	2	3	3	9	3	20
Οι σχολικές εργασίες με βοηθούν να μάθω διασκεδάζοντας.	10%	15%	15%	45%	15%	100%
	1	1	2	7	9	20
	5%	5%	10%	35%	45%	100%
	-1	-2	-1	-2	+6	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-5%	-10%	-5%	-10%	30%	
	-15%		-5%	20%		

Πίνακας 18: Στάσεις απέναντι στο σχολείο - τάξη, Ομάδα Ελέγχου

Πειραματική Ομάδα

	διαφωνώ απόλυτα	διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	συμφωνώ	συμφωνώ απόλυτα	σύνολο
1	0	1	1	10	8	20
Το σχολείο με βοηθά να μάθω πώς να γράφω καλά.	0%	5%	5%	50%	40%	100%
	0	0	3	7	10	20
	0%	0%	15%	35%	50%	100%
	0	-1	+2	-3	+2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-5%	+10%	-15%	+10%	
	-5%		+10%	-5%		
2	0	1	5	12	2	20
Προσδοκώ ότι θα τα πάω καλά στα μαθήματα.	0%	5%	25%	60%	10%	100%
	0	0	7	8	5	20
	0%	0%	35%	40%	25%	100%
	0	-1	+2	-4	+3	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-5%	+10%	-20%	+15%	
	-5%		+10%	-5%		
3	0	0	5	8	7	20
	0%	0%	25%	40%	35%	100%

Έχω τη δυνατότητα να εκφράζω την άποψη μου στην τάξη.	0	0	1	10	9	20
	0%	0%	5%	50%	45%	100%
	0	0	-4	2	+2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	-20%	10%	10%	
	0%		-20%		20%	
4 Εργάζομαι ομαδικά με άλλους συμμαθητές μου.	1	0	4	6	9	20
	5%	0%	20%	30%	45%	100%
	0	3	2	7	8	20
	0%	15%	10%	35%	40%	100%
	-1	+3	-2	+1	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-5%	+15%	-10%	+5%	-5%	
	10%		-10%		0%	
5 Η αξιολόγηση από τους δασκάλους μου, με βοηθά να κατανοώ τι έχω μάθει και τι πρέπει να μάθω.	1	2	2	11	4	20
	5%	10%	10%	55%	20%	100%
	0	0	3	10	7	20
	0%	0%	15%	50%	35%	100%
	-1	-2	+1	-1	+3	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-5%	-10%	5%	-5%	+15%	
	-15%		5%		10%	
6 Στα μαθήματα, παρουσιάζω τις εργασίες μου στους συμμαθητές μου.	1	3	9	5	2	20
	5%	15%	45%	25%	10%	100%
	1	1	5	7	6	20
	5%	5%	25%	35%	30%	100%
	0	-2	-4	+2	+4	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-10%	-20%	10%	20%	
	-10%		-20%		30%	
7 Το σχολείο με βοηθά να σκέφτομαι σχετικά με τις εργασίες μου και να θέτω	0	1	9	7	3	20
	0%	5%	45%	35%	15%	100%
	0	1	4	9	6	20
	0%	5%	20%	45%	30%	100%
	0	0	-5	+2	+3	διαφορά ανάμεσα στο
	0%	0%	-25%	10%	15%	

στόχους για το μέλλον.	0%		-25%	25%		αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
8 Μέσα από τα μαθήματα έχω μάθει πώς να συλλέγω, να οργανώνω και να ελέγχω τις νέες πληροφορίες.	0	0	11	8	1	20
	0%	0%	55%	40%	5%	100%
	0	2	5	9	4	20
	0%	10%	25%	45%	20%	100%
	0	+2	-6	+1	+3	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	10%	-30%	5%	15%	
	10%		-30%	20%		
9 Οι σχολικές εργασίες μου κεντρίζουν το ενδιαφέρον.	3	0	10	5	2	20
	15%	0%	50%	25%	10%	100%
	1	2	5	8	4	20
	10%	10%	25%	40%	20%	100%
	-2	+2	-5	+3	+2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-10%	10%	-25%	15%	10%	
	0%		-25%	25%		
10 Ευθύνομαι για τους βαθμούς που παίρνω στο σχολείο.	1	0	1	6	12	20
	5%	0%	5%	30%	60%	100%
	0	0	0	11	9	20
	0%	0%	0%	55%	45%	100%
	-1	0	-1	+5	-3	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-5%	0%	-5%	25%	-15%	
	-5%		-5%	10%		
11 Οι σχολικές εργασίες με βοηθούν να μάθω διασκεδάζοντας.	1	0	6	11	2	20
	5%	0%	30%	55%	10%	100%
	1	3	5	7	4	20
	5%	15%	25%	35%	20%	100%
	0	+3	-1	-4	+2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	15%	-5%	-20%	+10%	
	15%		-5%	-10%		

Πίνακας 19: Στάσεις απέναντι στο σχολείο - τάξη, Πειραματική Ομάδα

6.4. ΑΥΤΟΕΙΚΟΝΑ

Στο τέταρτο και τελευταίο τμήμα του ερωτηματολογίου που δόθηκε στους μαθητές και των δύο ομάδων εξετάζεται η αυτοεικόνα των μαθητών. Μέσα από 16 ερωτήσεις οι μαθητές καλούνται να εκφράσουν την άποψη τους σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο βλέπουν οι ίδιοι τον εαυτό τους. Σε αυτήν την κατηγορία του ερωτηματολογίου παρατηρούμε επίσης μεγάλες διαφοροποιήσεις ως προς την πειραματική ομάδα σχετικά με τα αποτελέσματα από το αρχικό και το τελικό ερωτηματολόγιο. Συγκεκριμένα, σημαντική μεταβολή παρατηρήθηκε σε 7 από τις 16 ερωτήσεις που δόθηκαν στους μαθητές. Αναλυτικότερα:

Στην πρόταση: **«Όταν έχω μια αποτυχία, ρωτάω τον εαυτό μου: Τι μπορώ να μάθω από αυτό;»** ενώ στο αρχικό ερωτηματολόγιο 9 μαθητές είχαν απαντήσει θετικά, στο τελικό ερωτηματολόγιο παρατηρούμε ότι ο αριθμός αυτός αυξάνεται στους 14. (αύξηση του ποσοστού από 40% σε 70%). Την ίδια στιγμή στην ομάδα ελέγχου παρατηρούμε ότι υπάρχει μια οριακή μείωση του ίδιου ποσοστού από 65% σε 60%.

Στην πρόταση **«Αποδέχομαι τον εαυτό μου όπως είναι με τα λάθη και τις αδυναμίες μου.»** ενώ αρχικά δήλωσαν σύμφωνοι 8 μαθητές της πειραματικής ομάδας (ποσοστό 40%) στη συνέχεια το ποσοστό αυτό αυξάνεται κατά 30% αφού θετικοί με την πρόταση εμφανίζονται 14 μαθητές (ποσοστό 70%). Στην ομάδα ελέγχου παρατηρείται μείωση του ποσοστού των θετικών απαντήσεων από 65% σε 60%.

Η πρόταση **«Όταν σκέφτομαι για την απόδοσή μου σε μια επερχόμενη πρόκληση, συνήθως αισθάνομαι ότι δεν θα τα πάω καλά»** έχει αρνητική χροιά και μας ενδιαφέρουν οι αρνητικές απαντήσεις που δόθηκαν από τους μαθητές. Παράλληλα, εξαιτίας του αρνητικού νοήματος που περιέχει ως πρόταση, αποτελεί και έναν δείκτη προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι μαθητές κατανόησαν αυτό που δήλωνε η πρόταση και δεν έδωσαν απλά τυχαίες απαντήσεις.

Σε αυτή την πρόταση, οι μαθητές της πειραματικής ομάδας αρχικά απάντησαν αρνητικά σε ποσοστό μόλις 10%, ενώ το μεγαλύτερο τμήμα της τάξης έδωσε ουδέτερη απάντηση σε ποσοστό 70%. Μετά την παρέμβαση, παρατηρούμε μια μετακίνηση προς τις αρνητικές απαντήσεις και τον αριθμό αυτών των μαθητών να φτάνει τους 10 και σε ποσοστό το 50%. Παρατηρείται επομένως αύξηση του ποσοστού κατά 10%, κυρίως από μαθητές που αρχικά δεν είχαν εκφράσει άποψη

αλλά και από αυτούς που είχαν συμφωνήσει με αυτή την πρόταση. Σχετικά με την ομάδα ελέγχου παρατηρούμε επίσης αύξηση του ποσοστού των μαθητών που δεν συμφωνούν με αυτή την πρόταση, αλλά η αύξηση αυτή είναι μικρότερη και φτάνει το 15%.

Η επόμενη πρόταση στην οποία παρατηρείται διαφοροποίηση σε ποσοστό 25% είναι η πρόταση «**Γνωρίζω πώς να θέτω στόχους**». Σε αυτή η πειραματική ομάδα έδωσε αρχικά θετική απάντηση σε ποσοστό 50% (10 μαθητές), ενώ μαθητές (ποσοστό 15%) απάντησε αρνητικά. Στο τελικό ερωτηματολόγιο 15 μαθητές απάντησαν θετικά (ποσοστό 75%) και κανένας δεν έδωσε αρνητική απάντηση. Για την ίδια πρόταση στην ομάδα ελέγχου υπήρξε μείωση των θετικών απαντήσεων κατά 10% και αύξηση των αρνητικών κατά 15% ανάμεσα στο αρχικό και το τελικό ερωτηματολόγιο.

Η ομάδα ελέγχου έδωσε μείωση 10% στο ποσοστό θετικών απαντήσεων και στην πρόταση «**Πολύ συχνά αισθάνομαι χαρούμενος**», ενώ παράλληλα στην πειραματική ομάδα υπήρξε αύξηση των σύμφωνων απαντήσεων κατά 20% (το ποσοστό αυξήθηκε από 70% σε 90%) και μόνο ένας μαθητής έμεινε σταθερός στην αρνητική απάντηση που δόθηκε τόσο στην αρχή όσο και στο τέλος.

Η τελευταία πρόταση στην οποία παρατηρήθηκε σημαντική αλλαγή του ποσοστού αφορούσε την αυτοπειθαρχία του κάθε μαθητή. Στην πρόταση «**Έχω αυτοπειθαρχία**» παρατηρούμε αρχικά ότι στο τελικό ερωτηματολόγιο οι μαθητές και των δύο ομάδων δεν έδωσαν καμία αρνητική απάντηση. Στην πειραματική ομάδα παρατηρείται αύξηση του ποσοστού των θετικών απαντήσεων, αφού ενώ αρχικά δηλώνουν σύμφωνοι με την πρόταση αυτή 10 μαθητές (ποσοστό 50%), με τη λήξη της παρέμβασης, θετικοί είναι 17 μαθητές (ποσοστό 85% - αύξηση 35%). Στην ομάδα ελέγχου για την ίδια πρόταση βλέπουμε στο τελικό ερωτηματολόγιο μια μετακίνηση ενός ποσοστού 20% από τις θετικές απαντήσεις προς την ουδέτερη στάση, σε σχέση με τα αρχικά αποτελέσματα.

Ομάδα Ελέγχου

	διαφωνώ απόλυτα	διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	συμφωνώ	συμφωνώ απόλυτα	σύνολο
1	12	4	1	1	2	20
Δεν τηρώ τις υποσχέσεις προς	60%	20%	5%	5%	10%	100%
	11	4	4	1	0	20

τον εαυτό μου και προς τους άλλους.	55%	20%	20%	5%	0%	100%
	-1	0	+3	0	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-5%	0%	15%	0%	-10%	
	-5%	15%	-10%			
2 Μου λείπει αυτό πειθαρχία.	6	10	4	0	0	20
	30%	50%	20%	0%	0%	100%
	8	2	9	0	1	20
	40%	10%	45%	0%	5%	100%
	+2	-8	+5	0	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	10%	-40%	25%	0%	5%	
	-30%	25%	5%			
3 Αισθάνομαι ότι αξίζω όσο και κάθε άλλο άτομο.	1	1	3	5	10	20
	5%	5%	15%	25%	50%	100%
	1	3	5	3	8	20
	5%	15%	25%	15%	40%	100%
	0	+2	+2	-2	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	10%	10%	-10%	-10%	
	10%	10%	-20%			
4 Συχνά αισθάνομαι αγχωμένος.	1	0	5	2	12	20
	5%	0%	25%	10%	60%	100%
	1	1	5	8	5	20
	5%	5%	25%	40%	25%	100%
	0	+1	0	+6	-7	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	5%	0%	30%	-35%	
	5%	0%	-5%			
5 Αν είναι ευτυχισμένος ή δυστυχισμένος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εμένα.	1	0	9	4	6	20
	5%	0%	45%	20%	30%	100%
	2	0	8	4	6	20
	10%	0%	40%	20%	30%	100%
	+1	0	-1	0	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και
	5%	0%	-5%	0%	0%	

	5%		-5%	0%		τελικό ερωτηματολόγιο
6 Έχω γύρω μου ανθρώπους στους οποίους μπορώ να βασιστώ για βοήθεια.	0	1	3	1	15	20
	0%	5%	15%	5%	75%	100%
	0	0	5	5	10	20
	0%	0%	25%	25%	50%	100%
	0	-1	+2	+4	-5	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-5%	10%	20%	-25%	
	-5%		10%	-5%		
7 Περνάω τον χρόνο μου κάνοντας ενδιαφέροντα πράγματα.	0	0	2	4	14	20
	0%	0%	10%	20%	70%	100%
	0	0	2	3	15	20
	0%	0%	10%	15%	75%	100%
	0	0	0	-1	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	0%	-5%	5%	
	0%		0%	0%		
8 Όταν έχω μια αποτυχία, ρωτάω τον εαυτό μου: Τι μπορώ να μάθω από αυτό;	1	0	6	8	5	20
	5%	0%	30%	40%	25%	100%
	0	1	7	4	8	20
	0%	5%	35%	20%	40%	100%
	-1	+1	+1	-4	+3	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-5%	5%	5%	-20%	15%	
	0%		5%	-5%		
9 Αποδέχομαι τον εαυτό μου όπως είναι με τα λάθη και τις αδυναμίες μου.	0	0	5	2	13	20
	0%	0%	25%	10%	65%	100%
	0	0	6	5	9	20
	0%	0%	30%	25%	45%	100%
	0	0	+1	+3	-4	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	5%	15%	-20%	
	0%		5%	-5%		
10 Όταν σκέφτομαι για την απόδοση μου σε μια επερχόμενη	1	1	10	3	5	20
	5%	5%	50%	15%	25%	100%
	3	1	7	6	3	20
	15%	5%	35%	30%	15%	100%

πρόκληση, συνήθως αισθάνομαι ότι δεν θα τα πάω καλά.	+2	0	-3	+3	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	10%	0%	-15%	15%	-10%	
	10%		-15%	5%		
11 Όταν αντιμετωπίζω μια πρόκληση (π.χ. να γράψω ένα τεστ) συνήθως αισθάνομαι ότι θα τα καταφέρω.	0	0	4	9	7	20
	0%	0%	20%	45%	35%	100%
	1	2	7	5	5	20
	5%	10%	35%	25%	25%	100%
	+1	+2	+3	-4	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	5%	10%	15%	-20%	-10%	
	15%		15%	-30%		
12 Δεν είμαι οργανωτικός.	10	2	7	0	1	20
	50%	10%	35%	0%	5%	100%
	8	3	7	1	1	20
	40%	15%	35%	5%	5%	100%
	-2	+1	0	+1	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-10%	5%	0%	5%	0%	
	-5%		0%	5%		
13 Γνωρίζω πώς να θέτω στόχους.	0	1	5	7	7	20
	0%	5%	25%	35%	35%	100%
	1	3	4	6	6	20
	5%	15%	20%	30%	30%	100%
	+1	+2	-1	-1	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	5%	10%	-5%	-5%	-5%	
	15%		-5%	-10%		
14 Πολύ συχνά αισθάνομαι χαρούμενος.	1	1	3	4	11	20
	5%	5%	15%	20%	55%	100%
	2	0	5	5	8	20
	10%	0%	25%	25%	40%	100%
	+1	-1	+2	+1	-3	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	5%	-5%	10%	5%	-15%	
	0%		10%	-10%		
15	9	5	2	1	3	20
	45%	25%	10%	5%	15%	100%

Αισθάνομαι ότι αξίζω λιγότερο από άλλους ανθρώπους.	5	4	8	0	3	20
	25%	20%	40%	-5%	15%	100%
	-4	-1	+6	-1	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-20%	-5%	30%	-5%	0%	
	-25%	30%	-5%			
16 Έχω αυτοπειθαρχία.	0	0	5	4	11	20
	0%	0%	25%	20%	55%	100%
	0	0	9	2	9	20
	0%	0%	45%	10%	45%	100%
	0	0	+4	-2	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	0%	20%	-10%	-10%	
	0%	20%	-20%			

Πίνακας 20: Αυτοεικόνα των μαθητών, Ομάδα Ελέγχου

Πειραματική Ομάδα

	διαφωνώ απόλυτα	διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	συμφωνώ	συμφωνώ απόλυτα	σύνολο
1 Δεν τηρώ τις υποσχέσεις προς τον εαυτό μου και προς τους άλλους	7	8	3	1	1	20
	35%	40%	15%	5%	5%	100%
	7	5	6	1	1	20
	35%	25%	30%	5%	5%	100%
	0	-3	+3	0	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-15%	+15%	0%	0%	
	-15%	15%	0%			
2 Μου λείπει αυτό πειθαρχία	2	6	10	2	0	20
	10%	30%	50%	10%	0%	100%
	3	8	7	0	2	20
	15%	40%	35%	0%	10%	100%
	+1	+2	-3	-2	+2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	5%	10%	-15%	-10%	10%	
	15%	-15%	0%			

3	Αισθάνομαι ότι αξίζω όσο και κάθε άλλο άτομο	0	2	5	2	11	20
		0%	10%	25%	10%	55%	100%
		2	2	4	7	5	20
		10%	10%	20%	35%	25%	100%
		+2	0	-1	+5	-6	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
		10%	0%	-5%	25%	-30%	
		10%		-5%	-5%		
4	Συχνά αισθάνομαι αγχωμένος	1	1	5	5	8	20
		5%	5%	25%	25%	40%	100%
		0	2	8	7	3	20
		0%	10%	40%	35%	15%	100%
		-1	+1	+3	+2	-5	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
		-5%	5%	15%	10%	-25%	
		0%		15%	-15%		
5	Αν είναι ευτυχισμένος ή δυστυχισμένος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εμένα	1	0	9	3	7	20
		5%	0%	45%	15%	35%	100%
		2	2	8	5	3	20
		10%	10%	40%	25%	15%	100%
		+1	+2	-1	+2	-4	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
		5%	10%	-5%	10%	-20%	
		15%		-5%	-10%		
6	Έχω γύρω μου ανθρώπους στους οποίους μπορώ να βασιστώ για βοήθεια.	0	1	4	6	9	20
		0%	5%	20%	30%	45%	100%
		1	0	1	11	7	20
		5%	0%	5%	55%	35%	100%
		+1	-1	-3	+5	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
		5%	-5%	-15%	25%	-10%	
		0%		-15%	+15%		
7	Περνάω τον χρόνο μου κάνοντας ενδιαφέροντα πράγματα	1	1	2	9	7	20
		5%	5%	10%	45%	35%	100%
		0	0	3	8	9	20
		0%	0%	15%	40%	45%	100%
		-1	-1	+1	-1	+2	διαφορά

	-5%	-5%	5%	-5%	10%	ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-10%		5%	5%		
8 Όταν έχω μια αποτυχία, ρωτώ τον εαυτό μου: Τι μπορώ να μάθω από αυτό;	1	2	8	3	6	20
	5%	10%	40%	15%	30%	100%
	1	1	4	10	4	20
	5%	5%	20%	50%	20%	100%
	0	-1	-4	+7	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-5%	-20%	35%	-10%	
	-5%		-20%	25%		
9 Αποδέχομαι τον εαυτό μου όπως είναι με τα λάθη και τις αδυναμίες μου.	1	2	9	3	5	20
	5%	10%	45%	15%	25%	100%
	0	2	4	5	9	20
	0%	10%	20%	25%	45%	100%
	-1	0	-5	+2	+4	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-5%	0%	-25%	10%	20%	
	-5%		-25%	30%		
10 Όταν σκέφτομαι για την απόδοση μου σε μια επερχόμενη πρόκληση, συνήθως αισθάνομαι ότι δεν θα τα πάω καλά	1	1	14	3	1	20
	5%	5%	70%	15%	5%	100%
	3	7	9	1	0	20
	15%	35%	45%	5%	0%	100%
	+2	+6	-5	-2	-1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	10%	30%	-25%	-10%	-5%	
	40%		-25%	-15%		
11 Όταν αντιμετωπίζω μια πρόκληση (π.χ. να γράψω ένα τεστ) συνήθως αισθάνομαι ότι θα τα καταφέρω	0	3	11	2	4	20
	0%	15%	55%	10%	20%	100%
	1	2	12	3	2	20
	5%	10%	60%	15%	10%	100%
	+1	-1	+1	+1	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	5%	-5%	5%	5%	-10%	
	0%		5%	-5%		
12 Δεν είμαι οργανωτικός	5	2	7	2	4	20
	25%	10%	35%	10%	20%	100%
	2	6	6	4	2	20
	10%	30%	30%	20%	10%	100%

	-3	+4	-1	+2	-2	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-15%	20%	-5%	10%	-10%	
	5%		-5%	0%		
13	1	2	7	6	4	20
Γνωρίζω πώς να θέτω στόχους	5%	10%	35%	30%	20%	100%
	0	0	5	11	4	20
	0%	0%	25%	55%	20%	100%
	-1	-2	-2	+5	0	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-5%	-10%	-10%	25%	0%	
	-15%		-10%	25%		
	14	1	0	5	4	10
Πολύ συχνά αισθάνομαι χαρούμενος	5%	0%	25%	20%	50%	100%
	0	0	2	15	3	20
	0%	0%	10%	75%	15%	100%
	-1	0	-3	+11	-7	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	-5%	0%	-15%	+55%	-35%	
	-5%		-15%	+20%		
	15	8	2	7	2	1
Αισθάνομαι ότι αξιζω λιγότερο από άλλους ανθρώπους	40%	10%	35%	10%	5%	100%
	8	4	3	3	2	20
	40%	20%	15%	15%	10%	100%
	0	+2	-4	+1	+1	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	10%	-20%	+5%	+5%	
	10%		-20%	10%		
	16	0	2	8	8	2
Έχω αυτοπειθαρχία	0%	10%	40%	40%	10%	100%
	0	0	3	11	6	20
	0%	0%	15%	55%	30%	100%
	0	-2	-5	+3	+4	διαφορά ανάμεσα στο αρχικό και τελικό ερωτηματολόγιο
	0%	-10%	-25%	15%	20%	
	-10%		-25%	35%		

Πίνακας 21: αυτοεικόνα των μαθητών, Πειραματική Ομάδα

6.5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΡΟΥΜΠΡΙΚΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνονται αναλυτικά οι βαθμολογίες που συγκέντρωσαν οι μαθητές αφού συμπλήρωσαν τη ρουμπρίκα αξιολόγησης του ατομικού φακέλου επιτευγμάτων. Η κλίμακα αξιολόγησης είναι η ακόλουθη:

Εξαιρετικά: 48 – 33 βαθμοί

Ικανοποιητικά: 32 – 17 βαθμοί

Ημιτελής, χρειάζεται επιπλέον 17 – 0 βαθμοί

εργασία:

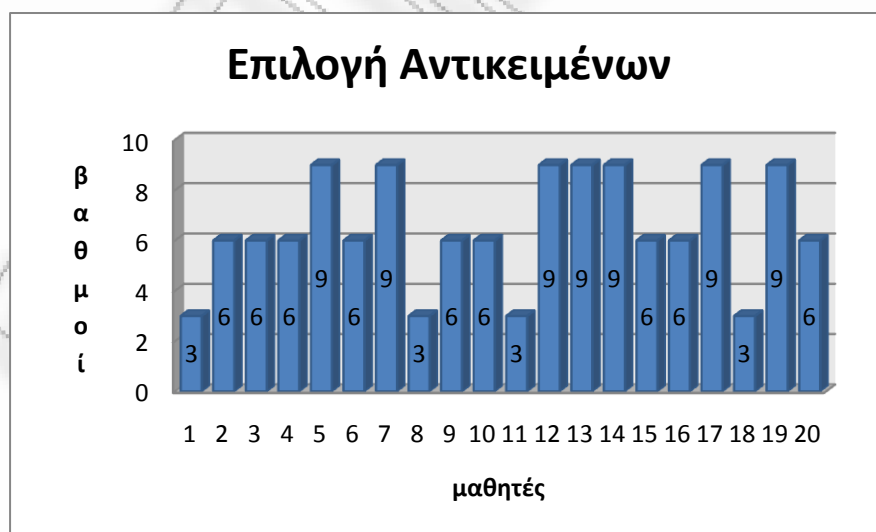
Με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, παρατηρούμε ότι 5 από τους 20 μαθητές θεωρούν ότι ο φάκελος τους είναι ικανοποιητικός ενώ 15 από τους μαθητές βαθμολόγησαν το φάκελο τους ως εξαιρετικό.

	Επιλογή αντικειμένων	Χρήση πολυμέσων	Ευκολία πλοήγησης	Δημιουργικότητα	Διάταξη & στοιχεία του κειμένου	Κείμενο	Σχολιασμός	Εισαγωγικό σημείωμα	Σύνολο
Μαθητής νο1	3/9	3/9	6/6	6/6	4/6	3/3	3/3	4/6	33/48
Μαθητής νο2	6/9	3/9	6/6	4/6	4/6	3/3	2/3	6/6	35/48
Μαθητής νο3	6/9	3/9	6/6	2/6	6/6	2/3	2/3	4/6	31/48
Μαθητής νο4	6/9	6/9	6/6	6/6	6/6	2/3	2/3	6/6	40/48
Μαθητής νο5	9/9	6/9	6/6	4/6	4/6	2/3	3/3	2/6	37/48
Μαθητής νο6	6/9	3/9	6/6	6/6	4/6	2/3	3/3	6/6	37/48
Μαθητής νο7	9/9	9/9	6/6	2/6	2/6	3/3	3/3	6/6	41/48
Μαθητής νο8	3/9	6/9	6/6	4/6	4/6	2/3	2/3	4/6	32/48
Μαθητής νο9	6/9	9/9	6/6	4/6	6/6	3/3	3/3	6/6	43/48
Μαθητής νο10	6/9	6/9	6/6	4/6	6/6	2/3	2/3	6/6	38/48
Μαθητής νο11	3/9	9/9	6/6	6/6	6/6	3/3	3/3	6/6	42/48
Μαθητής νο12	9/9	9/9	4/6	6/6	4/6	3/3	3/3	4/6	43/48

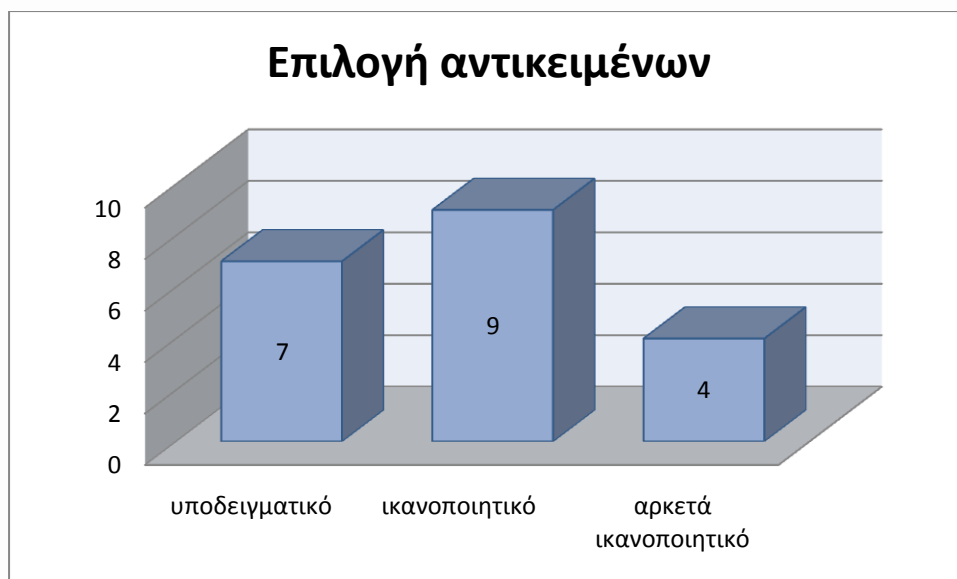
Μαθητής νο13	9/9	0/9	2/6	6/6	4/6	3/3	3/3	4/6	32/48
Μαθητής νο14	9/9	6/9	4/6	4/6	4/6	2/3	2/3	6/6	38/48
Μαθητής νο15	6/9	6/9	6/6	6/6	6/6	3/3	2/3	6/6	41/48
Μαθητής νο16	6/9	3/9	6/6	6/6	6/6	3/3	3/3	6/6	39/48
Μαθητής νο17	9/9	6/9	6/6	4/6	6/6	3/3	3/3	2/6	39/48
Μαθητής νο18	3/9	3/9	2/6	2/6	6/6	3/3	1/3	6/6	26/48
Μαθητής νο19	9/9	3/9	2/6	4/6	2/6	2/3	2/3	4/6	29/48
Μαθητής νο20	6/9	9/9	4/6	6/6	2/6	3/3	3/3	4/6	36/48

Πίνακας 22:Βαθμολογίες μαθητών Στ' 2 με βάση τη ρουμπρικά αξιολόγησης του ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου

Αναλυτικότερα, σχετικά με την επιλογή των αντικειμένων που οι μαθητές τοποθέτησαν ο καθένας στον ατομικό του φάκελο, παρατηρούμε ότι 7 από τους 20 μαθητές (ποσοστό 35%)έδωσαν στον φάκελο τους 9 βαθμούς, θεωρώντας ότι όλα τα αντικείμενα σχετίζονται άμεσα και με σαφήνεια με τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε ο φάκελος. 9 μαθητές (ποσοστό 45%) χαρακτήρισαν τον φάκελο τους ικανοποιητικό ως προς την επιλογή των αντικειμένων και βαθμολόγησαν τη συγκεκριμένη κατηγορία με 6 βαθμούς. Τέλος, 4 μαθητές (ποσοστό 20%) θεώρησαν ότι ο φάκελος τους δεν περιείχε όσα δείγματα εργασίας θα έπρεπε και γι αυτό έδωσαν τον βαθμό 3 χαρακτηρίζοντας έτσι τον φάκελο τους ως αρκετά ικανοποιητικό.

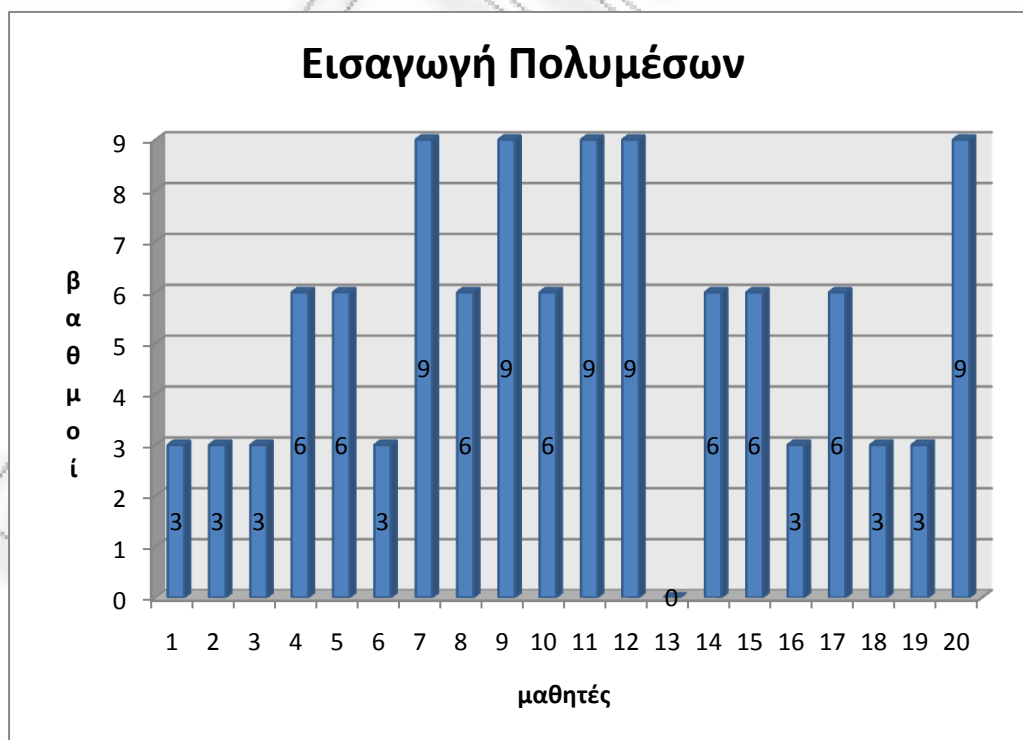

Εικόνα 8: Βαθμολογία μαθητών ως προς την επιλογή των αντικειμένων

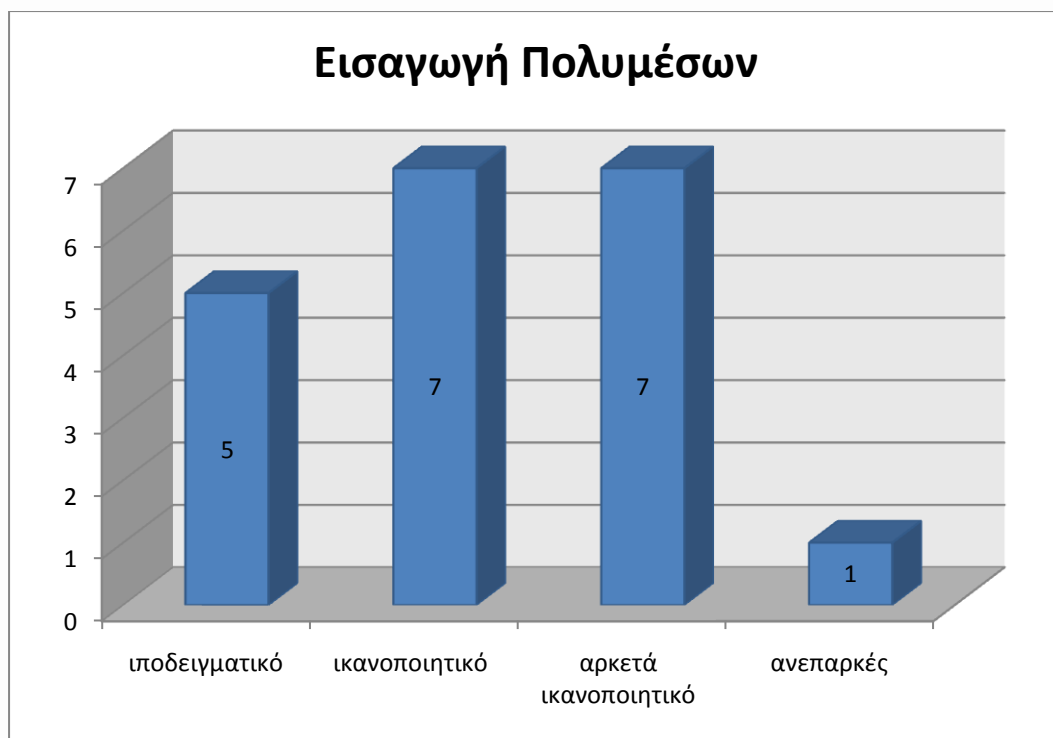

Εικόνα 9: Χαρακτηρισμός Φακέλου ως προς την επιλογή των αντικειμένων

Οι μαθητές στη συνέχεια κλήθηκαν να βαθμολογήσουν τη χρήση πολυμέσων στο φάκελο τους. Η βαθμολογία σχετιζόταν όχι μόνο από την παρουσία φωτογραφιών, γραφικών, ήχου και video, στο φάκελο κάθε μαθητή αλλά και κατά πόσον το συγκεκριμένο υλικό που επιλέχθηκε εξυπηρετεί στόχους που έχουν τεθεί σχετικά με τη δημιουργία του ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου. Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνονται αναλυτικά οι βαθμολογίες που έδωσε ο κάθε μαθητής ξεχωριστά.

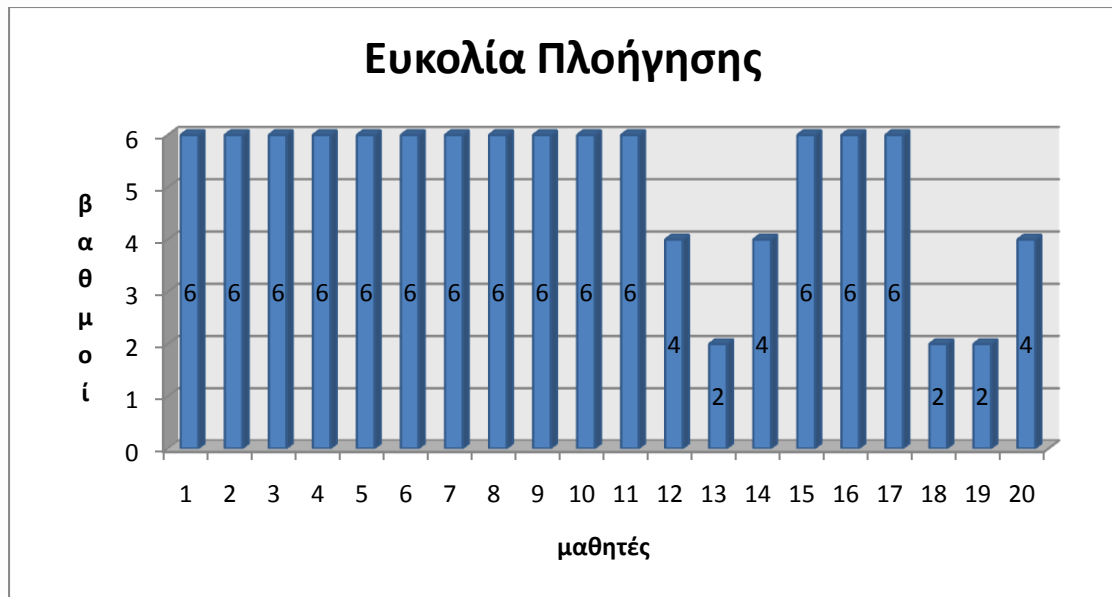
Εικόνα 10: Βαθμολογία μαθητών ως προς τη χρήση πολυμέσων

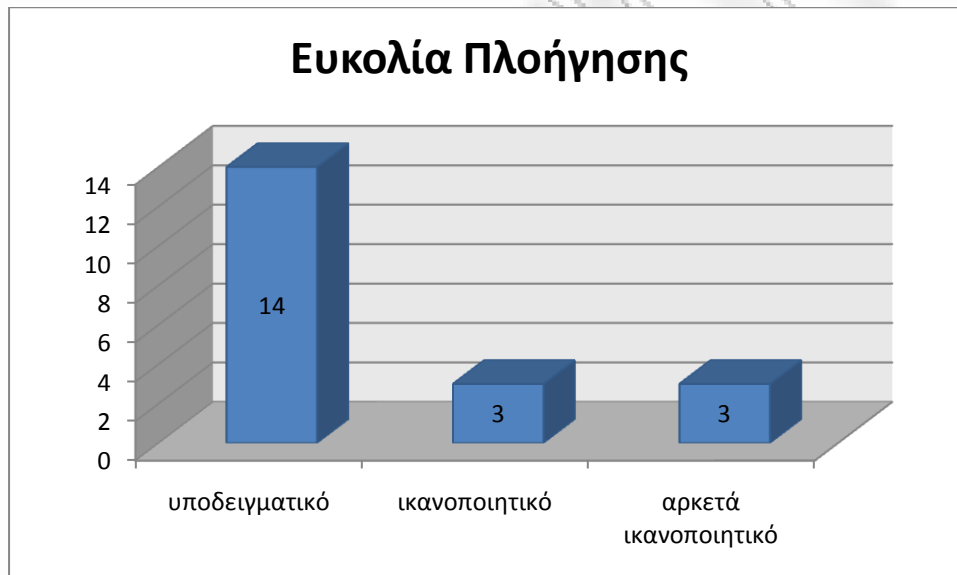
Εικόνα 11: Χαρακτηρισμός Φακέλου ως προς τη χρήση πολυμέσων

Προκύπτει ότι 5 από τους 20 μαθητές (ποσοστό 25%) θεωρούν ότι ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποίησαν τα πολυμέσα είναι υποδειγματικός, 7 μαθητές από τους 20 (ποσοστό 35%), θεωρούν ότι η χρήση πολυμέσων για να πλαισιώσουν τα αντικείμενα στο φάκελο τους είναι ικανοποιητική, 7 μαθητές (ποσοστό 35%) χαρακτήρισαν τη χρήση πολυμέσων ως αρκετά ικανοποιητική, ενώ ένας μαθητής (ποσοστό 5%), βαθμολόγησε τον φάκελο του ως προς τη χρήση πολυμέσων με 0, αποδίδοντας του έτσι τον χαρακτηρισμό «ανεπαρκές».

Η επόμενη κατηγορία που αξιολογήθηκε ήταν η ευκολία πλοήγησης. Οι μαθητές κλήθηκαν να βαθμολογήσουν τη λειτουργία τόσο των εσωτερικών συνδέσμων, όσο και των εξωτερικών συνδέσμων που υπάρχουν στο φάκελο τους. Τα αποτελέσματα της βαθμολογίας φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί. 14 μαθητές (ποσοστό 70%) βαθμολόγησαν τον φάκελο τους με 6, χαρακτηρίζοντας τον υποδειγματικό, 3 μαθητές (ποσοστό 15%) έδωσαν 4 βαθμούς σε αυτή την κατηγορία και τον χαρακτηρισμό ικανοποιητικό, ενώ τον χαρακτηρισμό αρκετά ικανοποιητικό έδωσαν 3 μαθητές (ποσοστό 15%)

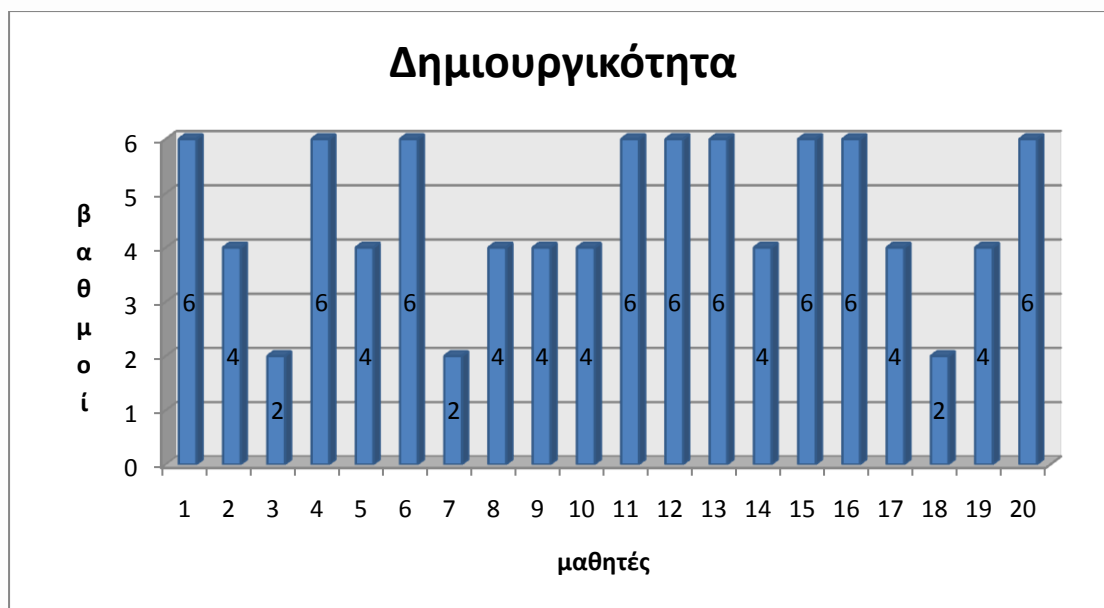

Εικόνα 12: Βαθμολογία μαθητών ως προς την ευκολία πλοήγησης

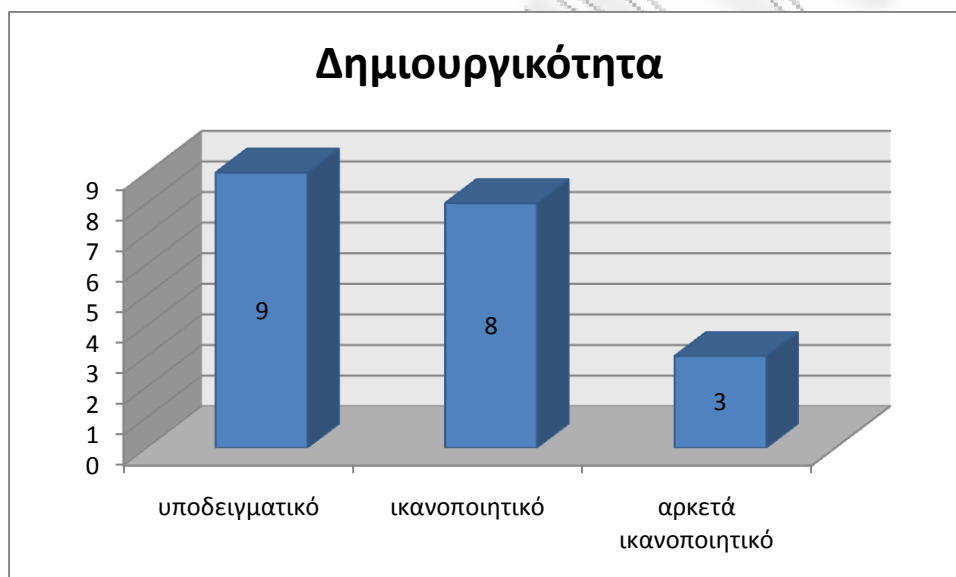

Εικόνα 13: Χαρακτηρισμός Φακέλου ως προς την ευκολία πλοήγησης

Ως προς τη δημιουργικότητα και τις πρωτότυπες ιδέες σχετικά με το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου, 9 μαθητές (ποσοστό 45%) χαρακτήρισε το φάκελο ως υποδειγματικό, 8 μαθητές (ποσοστό 40%) απέδωσαν το χαρακτηρισμό ικανοποιητικό με 4 βαθμούς και 3 μαθητές (ποσοστό 15%) βαθμολόγησαν τη δημιουργικότητα με 2, δηλαδή ως αρκετά ικανοποιητικό.

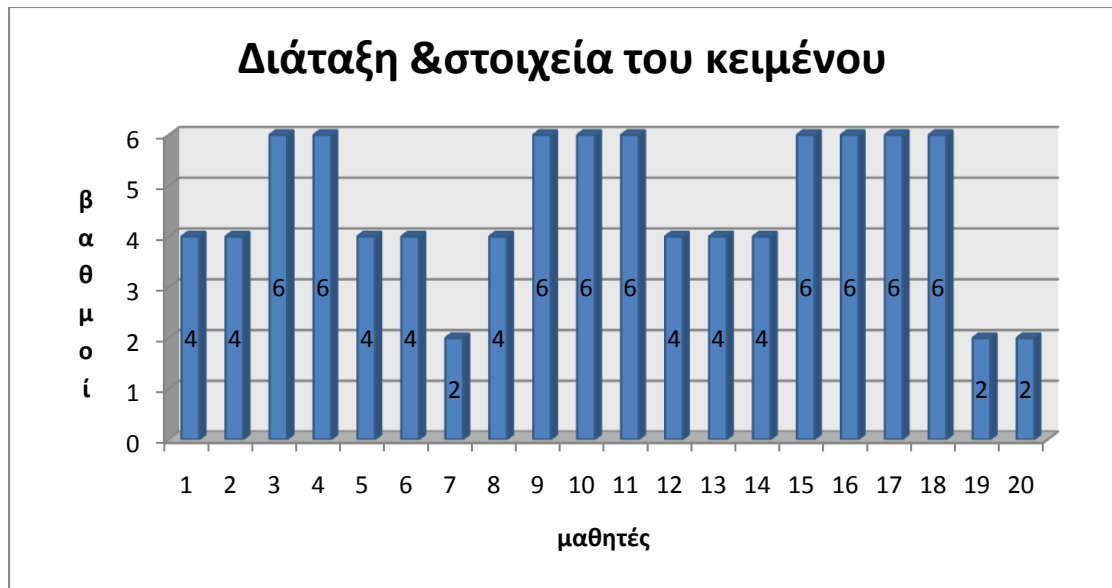

Εικόνα 14: Βαθμολογία μαθητών ως προς τη δημιουργικότητα

Εικόνα 15: Χαρακτηρισμός Φακέλου ως προς τη δημιουργικότητα

Για τη διάταξη και τα στοιχεία του κειμένου, όπου οι μαθητές βαθμολόγησαν τον ηλεκτρονικό φάκελο ως προς την αναγνωσιμότητα του κειμένου και την κατάλληλη χρήση των γραμματοσειρών, της πλάγιας και έντονης γραφής και των επικεφαλίδων, 9 μαθητές (ποσοστό 45%) βαθμολόγησαν το φάκελο τους με 6 βαθμούς, χαρακτηρίζοντας τον ως υποδειγματικό, 8 μαθητές (ποσοστό 40%) έδωσαν 4 βαθμούς και το χαρακτηρισμό ικανοποιητικό, ενώ 3 μαθητές (ποσοστό 15) με 2 βαθμούς χαρακτήρισαν τον φάκελο ως αρκετά ικανοποιητικό.

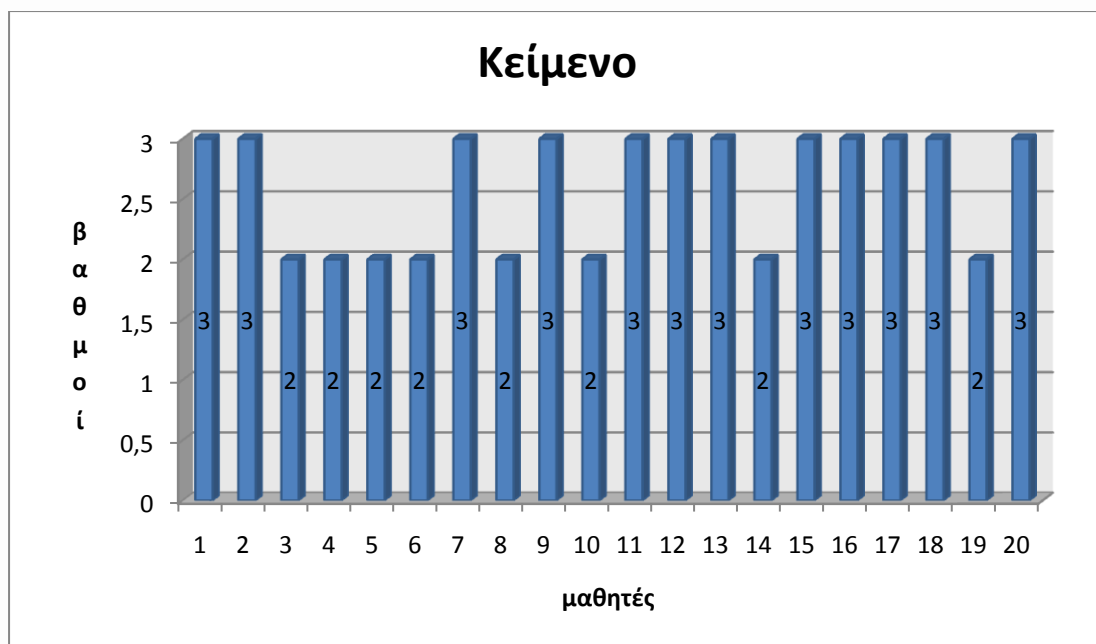

Εικόνα 16: Βαθμολογία μαθητών ως προς τη διάταξη και τα στοιχεία του κειμένου

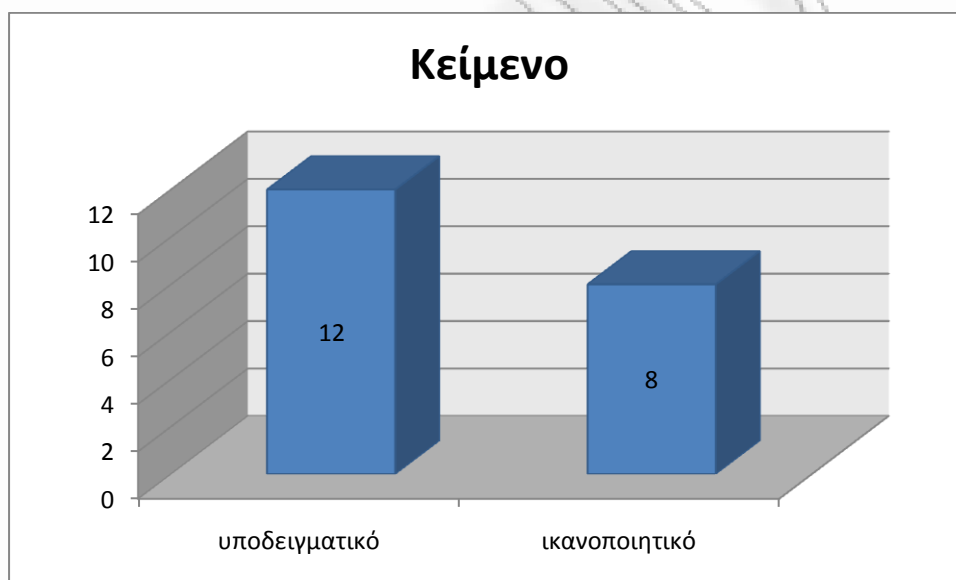

Εικόνα 17: Χαρακτηρισμός Φακέλου ως προς τη διάταξη και τα στοιχεία του κειμένου

Για το κείμενο ως προς την ορθογραφία και τη γραμματική, 12 μαθητές (ποσοστό 60%) βαθμολόγησαν με 3 βαθμούς, δηλαδή το χαρακτήρισαν υποδειγματικό και 8 μαθητές (ποσοστό 40%) απέδωσαν με 2 βαθμούς το χαρακτηρισμό ικανοποιητικό.

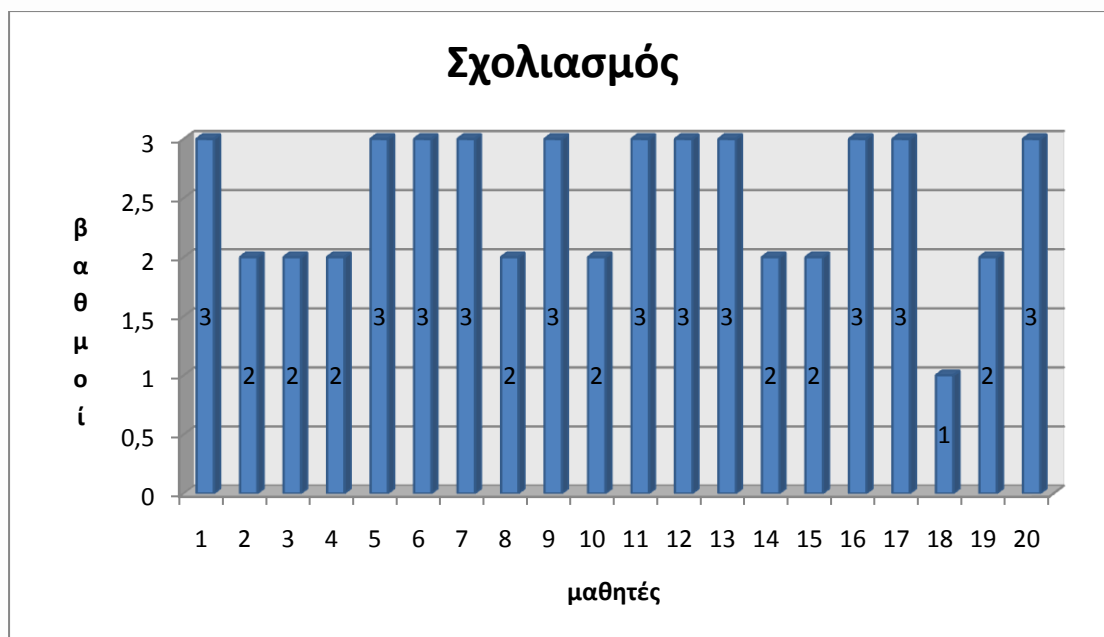

Εικόνα 18: Βαθμολογία μαθητών ως προς το κείμενο

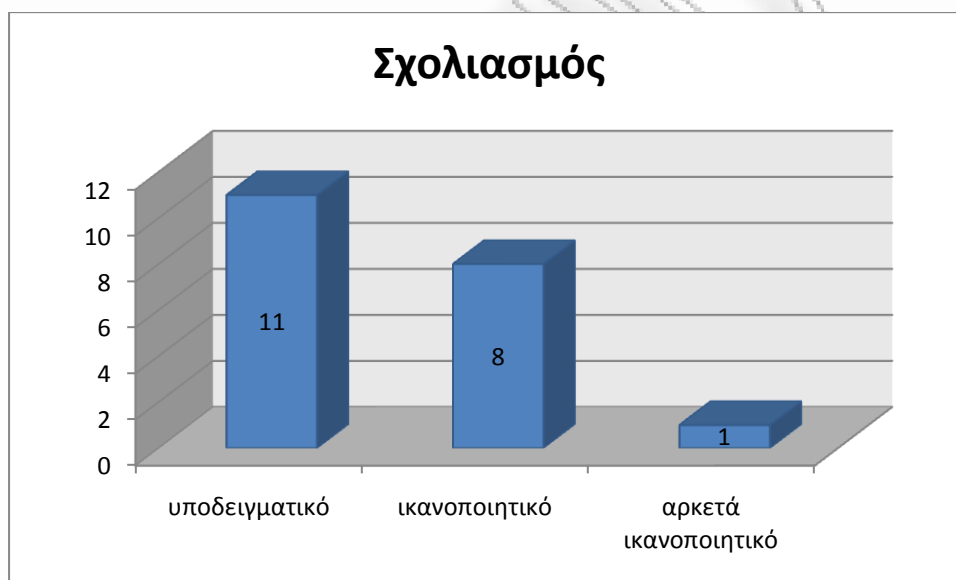

Εικόνα 19: Χαρακτηρισμός Φακέλου ως προς το κείμενο

Στην επόμενη κατηγορία οι μαθητές έπρεπε να βαθμολογήσουν κατά πόσο το κάθε αντικείμενο που επιλέχθηκε για τον φάκελο συνοδεύεται από τον κατάλληλο σχολιασμό που να εξηγεί τη σημασία της συγκεκριμένης εργασίας. 11 μαθητές (ποσοστό 55%) θεώρησαν ότι ο φάκελος τους είναι υποδειγματικός ως προς αυτή την κατηγορία, 8 μαθητές (ποσοστό 40%) θεωρεί ότι ο φάκελος τους είναι ικανοποιητικός, και 1 μαθητής (ποσοστό 5%) χαρακτήρισε μέσω της βαθμολογίας του, τον φάκελο του ως αρκετά ικανοποιητικό.

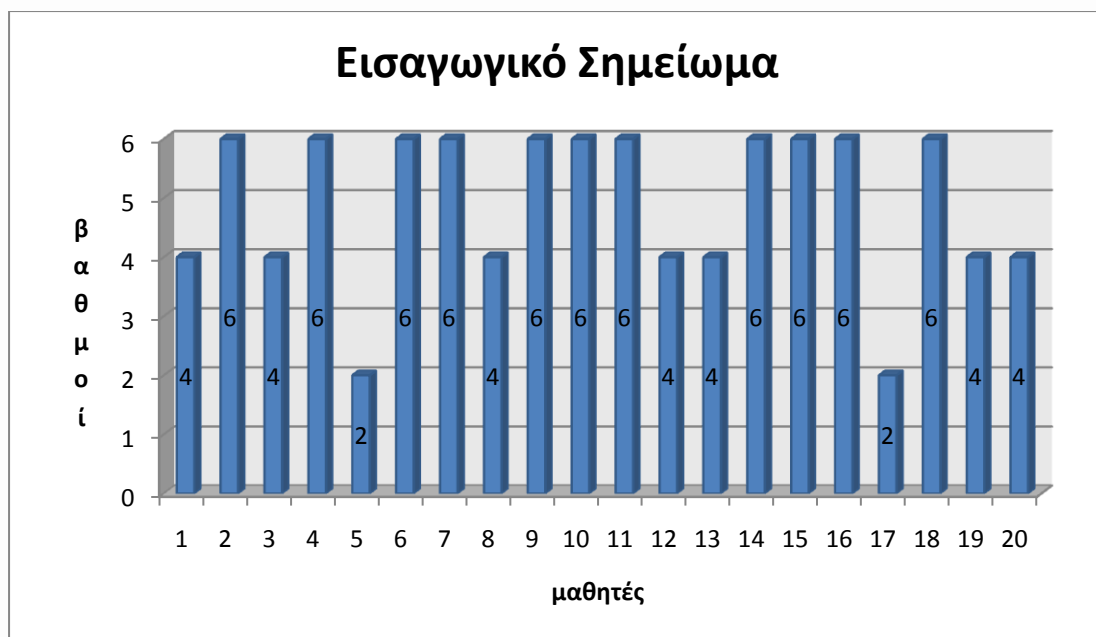

Εικόνα 20: Βαθμολογία μαθητών ως προς το σχολιασμό

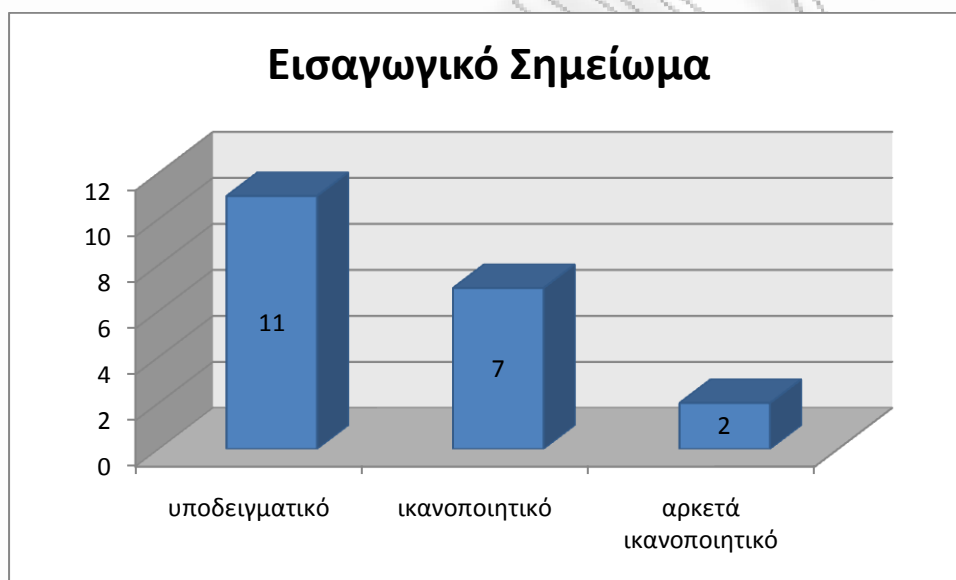

Εικόνα 21: Χαρακτηρισμός Φακέλου ως προς το σχολιασμό

Ως προς τη χρήση εισαγωγικού σημειώματος και των απαραίτητων στοιχείων για την παρουσίαση του περιεχομένου του ηλεκτρονικού φακέλου και του μαθητή, 11 μαθητές (ποσοστό 55%) θεωρούν ότι είναι υποδειγματικός ο φάκελος τους και περιέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, 7 μαθητές (ποσοστό 35%) χαρακτηρίζουν το φάκελο ως ικανοποιητικό και 2 μαθητές (ποσοστό 5%) δίνουν 2 βαθμούς σε αυτό το κριτήριο, αποδίδοντας έτσι τον χαρακτηρισμό αρκετά ικανοποιητικό.

Εικόνα 22: Βαθμολογία μαθητών ως προς το εισαγωγικό σημείωμα

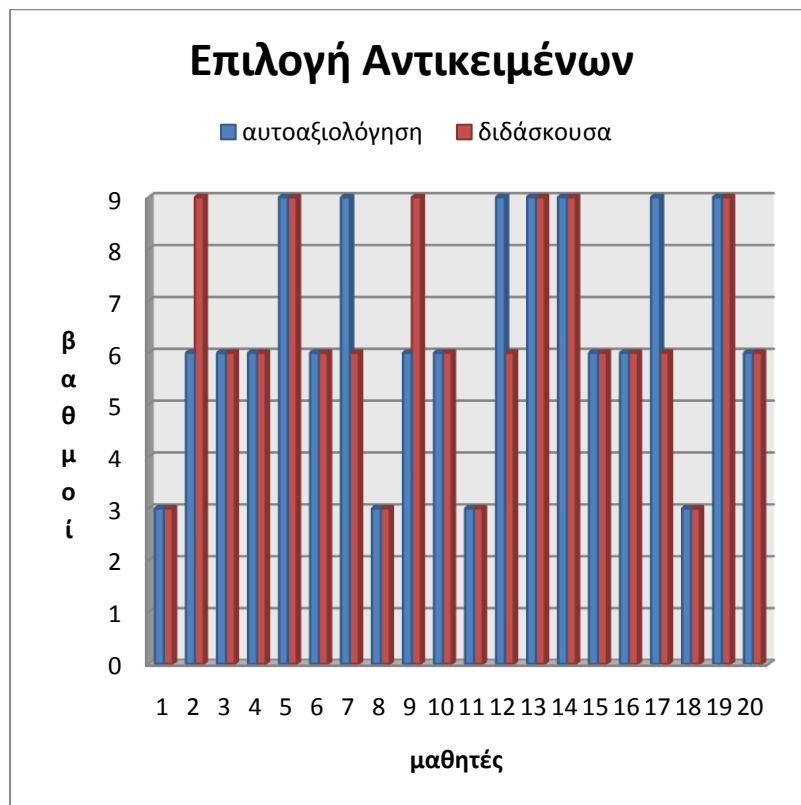
Εικόνα 23: χαρακτηρισμός φακέλου ως προς το εισαγωγικό σημείωμα

Η ίδια ρουμπρίκα αξιολόγησης του ηλεκτρονικού φακέλου των μαθητών συμπληρώθηκε και από τη διδάσκουσα, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο οι βαθμολογία που συγκέντρωσε ο κάθε μαθητής, συμπίπτει με την αντίστοιχη βαθμολογία που δόθηκε από την εκπαιδευτικό. Τα αποτελέσματα της βαθμολογίας της εκπαιδευτικού φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί και από τον οποίο μπορούμε να δούμε ότι από τα 20 χαρτοφυλάκια, τα 17 χαρακτηρίζονται ως εξαιρετικά ενώ τα 3 ως ικανοποιητικά.

	Επιλογή αντικειμένων	Χρήση πολυμέσων	Ευκολία πλοήγησης	Δημιουργικότη τα	Διάταξη &στοιχεία του κειμένου	Κείμενο	Σχολιασμός	Εισαγωγικό σημείωμα	Σύνολο
Μαθητής νο1	3/9	3/9	6/6	4/6	4/6	3/3	2/3	4/6	29/48
Μαθητής νο2	9/9	6/9	6/6	2/6	4/6	3/3	2/3	6/6	38/48
Μαθητής νο3	6/9	6/9	6/6	2/6	5/6	2/3	3/3	4/6	34/48
Μαθητής νο4	6/9	6/9	6/6	4/6	5/6	2/3	2/3	6/6	37/48
Μαθητής νο5	9/9	6/9	6/6	4/6	4/6	2/3	2/3	4/6	37/48
Μαθητής νο6	6/9	3/9	6/6	6/6	5/6	2/3	2/3	6/6	36/48
Μαθητής νο7	6/9	9/9	6/6	2/6	2/6	3/3	2/3	6/6	36/48
Μαθητής νο8	3/9	9/9	6/6	4/6	5/6	2/3	2/3	4/6	35/48
Μαθητής νο9	9/9	9/9	5/6	4/6	6/6	3/3	3/3	6/6	45/48
Μαθητής νο10	6/9	6/9	6/6	4/6	6/6	2/3	2/3	6/6	38/48
Μαθητής νο11	3/9	9/9	6/6	4/6	6/6	3/3	3/3	6/6	40/48
Μαθητής νο12	6/9	9/9	6/6	6/6	6/6	3/3	2/3	4/6	42/48
Μαθητής νο13	9/9	3/9	4/6	4/6	4/6	3/3	3/3	4/6	34/48
Μαθητής νο14	9/9	6/9	3/6	4/6	4/6	2/3	2/3	6/6	36/48
Μαθητής νο15	6/9	6/9	6/6	4/6	3/6	3/3	2/3	4/6	34/48
Μαθητής νο16	6/9	3/9	6/6	6/6	6/6	3/3	3/3	6/6	39/48
Μαθητής νο17	6/9	3/9	6/6	6/6	5/6	3/3	3/3	2/6	34/48
Μαθητής νο18	3/9	3/9	4/6	4/6	6/6	3/3	2/3	6/6	31/48
Μαθητής νο19	9/9	3/9	4/6	4/6	2/6	2/3	2/3	4/6	30/48
Μαθητής νο20	9/9	6/9	4/6	4/6	3/6	3/3	3/3	4/6	36/48

Πίνακας 23: Βαθμολογία του Φακέλου από τη διδάσκουσα, με βάση τη ρουμπρική αξιολόγησης

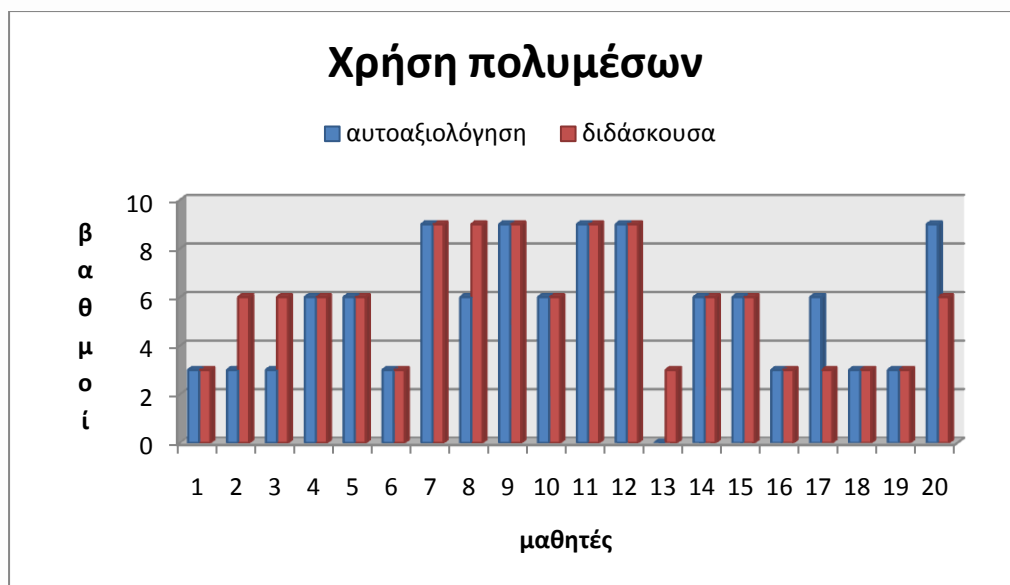
Σε αυτό το σημείο θα αντιπαραβάλουμε τις βαθμολογίες που έδωσαν οι μαθητές με βάση τη ρουμπρίκα αξιολόγησης, με τις βαθμολογίες που δόθηκαν από τη διδάσκουσα. Όσον αφορά την επιλογή των αντικειμένων, παίρνουμε τα εξής αποτελέσματα:

Εικόνα 24: Συγκριτική βαθμολογία μαθητών - διδάσκουσας, ως προς την επιλογή αντικειμένων

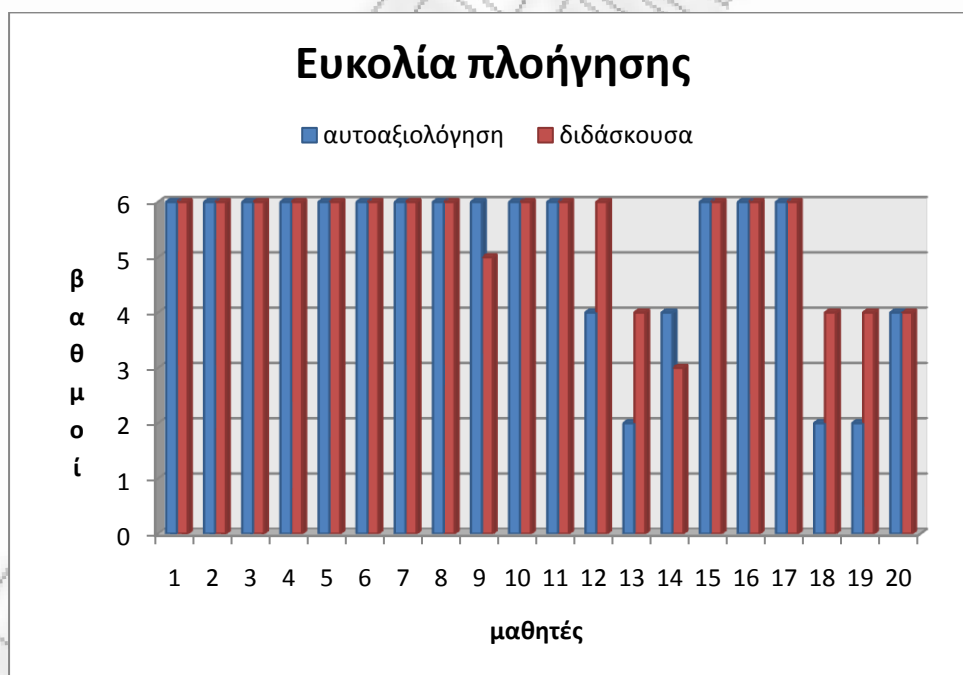
Αν προσπαθήσουμε να αναλύσουμε τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα, θα δούμε ότι η βαθμολογία των εκπαιδευόμενων και της διδάσκουσας συμπίπτει για 15 άτομα (ποσοστό 75%), 2 μαθητές έδωσαν στον εαυτό τους μεγαλύτερη βαθμολογία, ενώ 3 άτομα έδωσαν στον εαυτό τους μικρότερη βαθμολογία σε σχέση με τη διδάσκουσα.

Στη δεύτερη κατηγορία, η οποία αφορά στη χρήση πολυμέσων, παρατηρούμε ότι υπάρχει συμφωνία ανάμεσα στις δύο βαθμολογίες σε ποσοστό 70% (14 μαθητές), ενώ σε 4 μαθητές η διδάσκουσα έδωσε μεγαλύτερη βαθμολογία και 2 μαθητές έδωσαν στον εαυτό τους μεγαλύτερη βαθμολογία.

Εικόνα 25: Συγκριτική βαθμολογία μαθητών - διδάσκουσας ως προς τη χρήση πολυμέσων

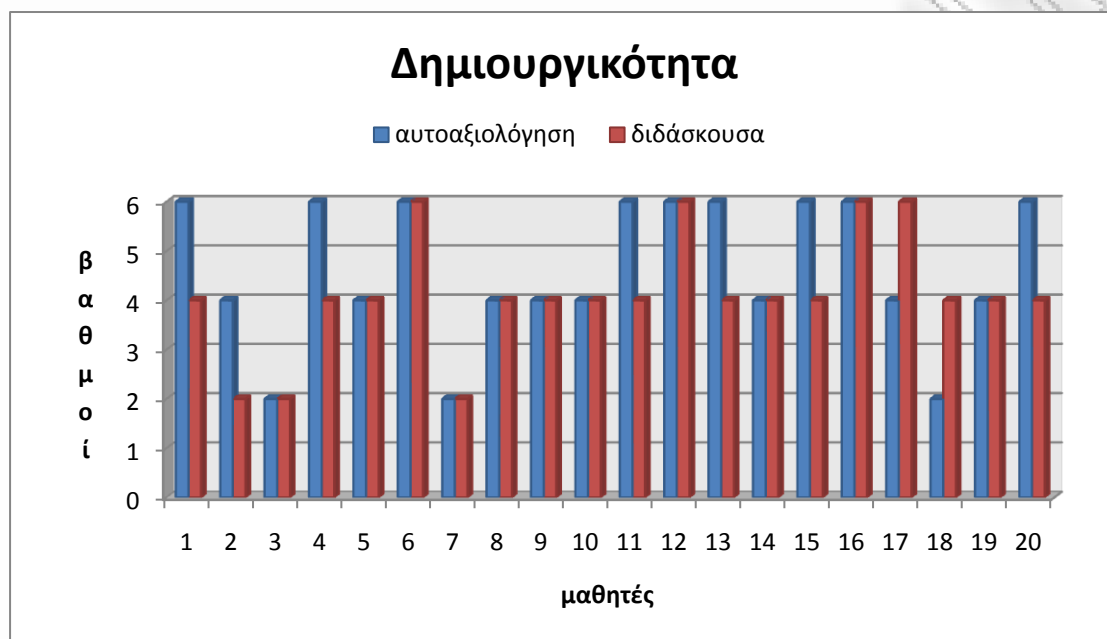
Η επόμενη κατηγορία που βαθμολογήθηκε, αφορά την ευκολία πλοήγησης. Με βάση τα στοιχεία που μπορούμε να δούμε και αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η βαθμολογία συμπίπτει για 14 μαθητές, (ποσοστό 70%), 2 μαθητές έδωσαν μεγαλύτερη βαθμολογία στον φάκελο τους και 4 ήταν αυτοί που έδωσαν χαμηλότερη βαθμολογία σε σχέση με τη διδάσκουσα.

Εικόνα 26: Συγκριτική βαθμολογία μαθητών - διδάσκουσας ως προς την ευκολία πλοήγησης.

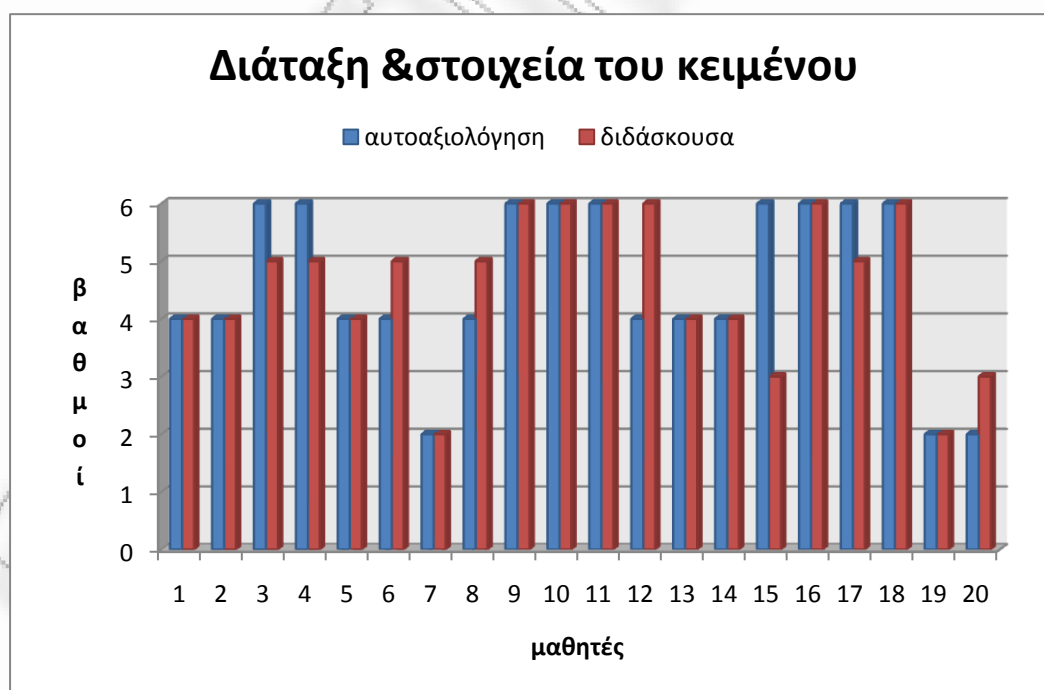
Για την κατηγορία «δημιουργικότητα», υπήρχαν και οι μεγαλύτερες αποκλίσεις ανάμεσα στη βαθμολογία των μαθητών και τις διδάσκουσας. Η βαθμολογία ήταν

κοινή σε 11 μαθητές (ποσοστό 55%) ενώ 7 μαθητές αξιολόγησαν τον εαυτό τους με μεγαλύτερη βαθμολογία και 2 με μικρότερη.

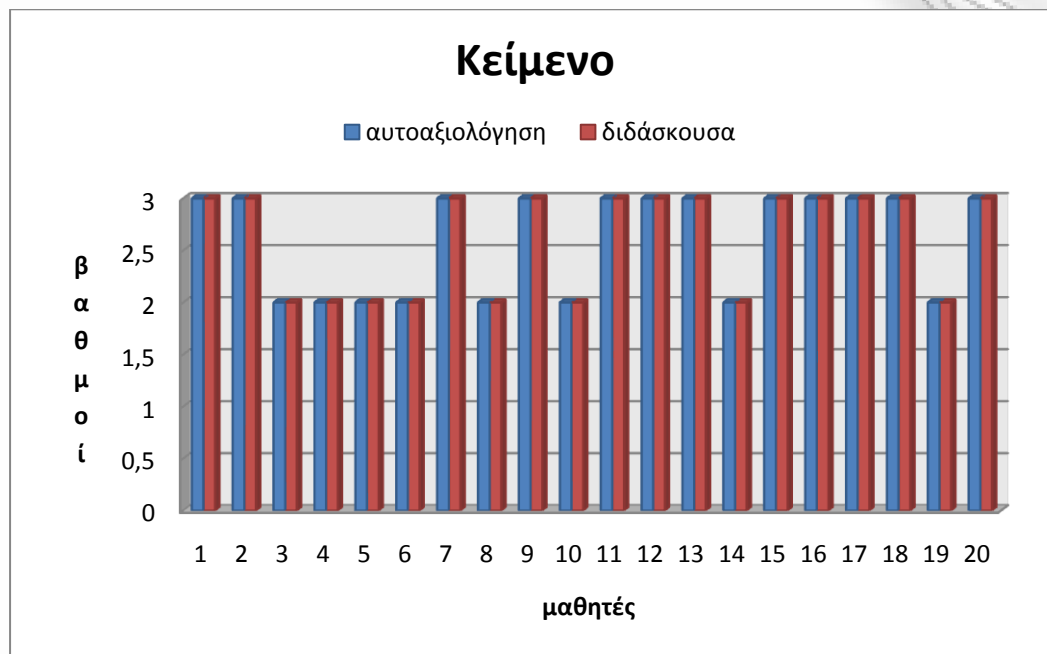
Εικόνα 27: Συγκριτική βαθμολογία μαθητών - διδάσκουσας ως προς τη δημιουργικότητα

Σχετικά με τη διάταξη και τα στοιχεία του κειμένου, η βαθμολογία ήταν κοινή για 12 μαθητές (ποσοστό 60%), 4 μαθητές βαθμολόγησαν με μεγαλύτερη βαθμολογία και 4 με μικρότερη.

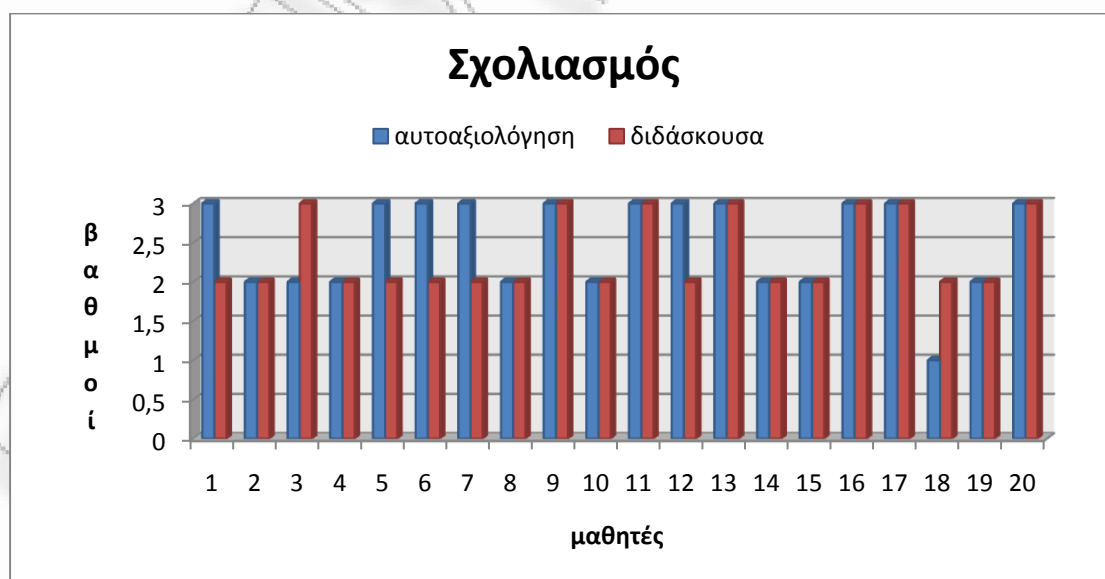
Εικόνα 28: Συγκριτική βαθμολογία μαθητών - διδάσκουσας ως προς τη διάταξη και τα στοιχεία του κειμένου

Ως προς την κατηγορία «κείμενο», η παρατήρηση που έχουμε να κάνουμε είναι ότι η βαθμολογία που έδωσαν οι μαθητές σε συνδυασμό με την βαθμολογία της διδάσκουσας, συνέπεσε και στους 20 μαθητές, έχοντας έτσι συμφωνία σε ποσοστό 100%.

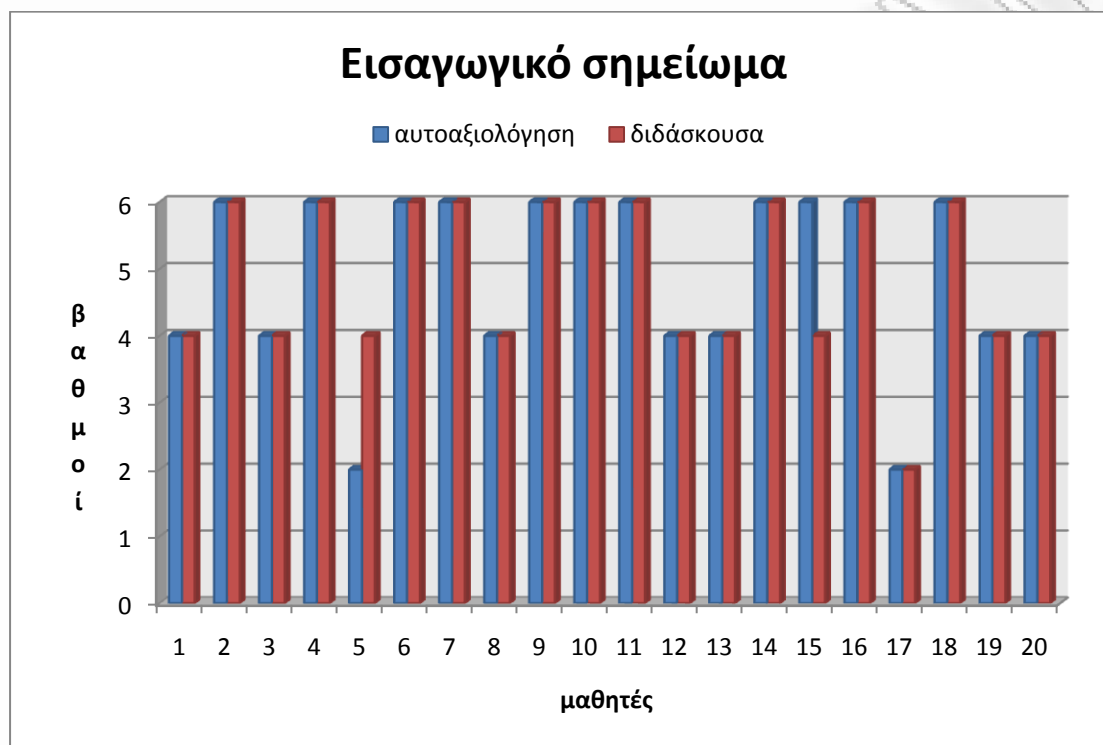
Εικόνα 29: Συγκριτική βαθμολογία μαθητών - διδάσκουσας ως προς το κείμενο

Ως προς τον σχολιασμό, 15 μαθητές και ποσοστό 75% έδωσαν την ίδια βαθμολογία με τη διδάσκουσα, σε 3 περιπτώσεις η διδάσκουσα έδωσε μεγαλύτερη βαθμολογία και 2 μαθητές βαθμολόγησαν τον εαυτό τους υψηλότερα.

Εικόνα 30: Συγκριτική βαθμολογία μαθητών - διδάσκουσας ως προς το σχολιασμό

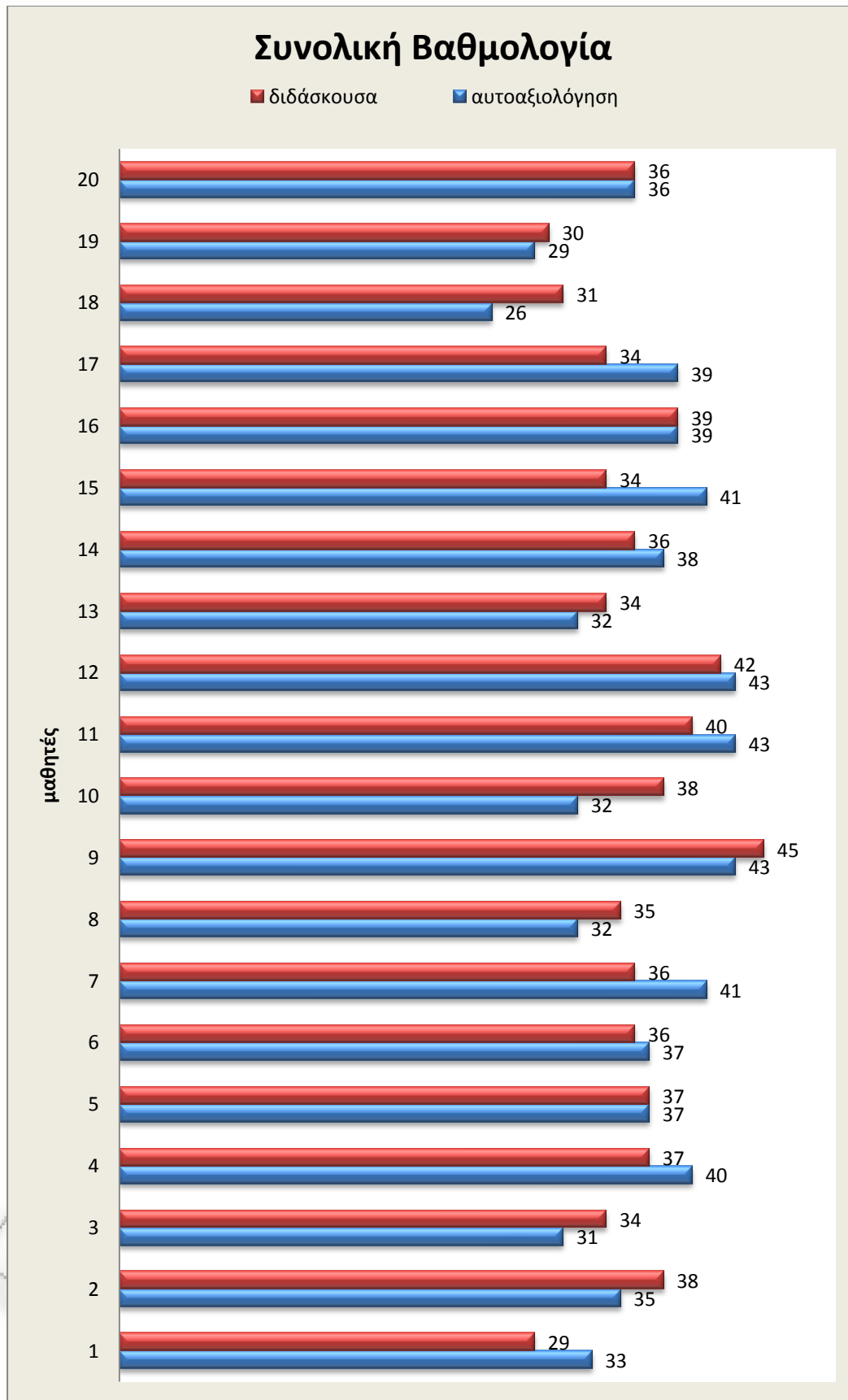
Όσον αφορά το εισαγωγικό σημείωμα, σε 18 μαθητές (ποσοστό 90%) υπήρξε συμφωνία ανάμεσα στις δύο βαθμολογίες ενώ 1 μαθητής έδωσε μεγαλύτερη βαθμολογία και 1 μικρότερη.

Εικόνα 31: Συγκριτική βαθμολογία μαθητών - διδάσκουσας ως προς το εισαγωγικό σημείωμα

Τέλος, θα δούμε συγκεντρωτικά τη συνολική βαθμολογία που δόθηκε σε κάθε μαθητή από τη διδάσκουσα.

Με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από τον πίνακα, οι βαθμολογίες συμπίπτουν σε 3 περιπτώσεις, απόκλιση 1 μονάδας υπάρχει σε 3 περιπτώσεις, απόκλιση 2 μονάδων σε 2 περιπτώσεις, σε 5 περιπτώσεις η απόκλιση είναι 3 μονάδες, σε 2 περιπτώσεις τα αποτελέσματα αποκλίνουν κατά 4 μονάδες και 5 μονάδες είναι η απόκλιση σε 3 περιπτώσεις. Η μεγαλύτερη απόκλιση είναι αυτή των 6 και των 7 μονάδων που εμφανίζονται από 1 φορά αντίστοιχα.

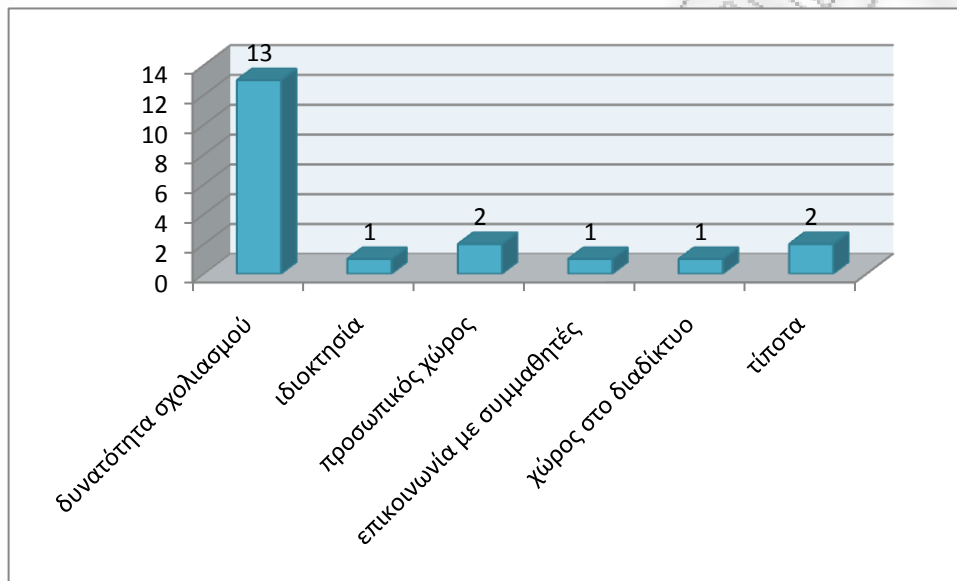

Εικόνα 32: Σύγκριση τελικής βαθμολογίας μαθητών - διδάσκουσας για τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων

6.5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Τα άτομα που συμμετείχαν στην πειραματική ομάδα, κλήθηκαν στο τέλος της παρέμβασης να απαντήσουν σε ερωτήσεις ανοικτού τύπου σχετικά με τον ατομικό τους ηλεκτρονικό φάκελο.

Η πρώτη πρόταση προς συμπλήρωση ανέφερε. «**Το καλύτερο σχετικά με τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων είναι....**». Οι απαντήσεις των μαθητών σε αυτή την ερώτηση φαίνονται κωδικοποιημένα στον γράφημα που ακολουθεί:

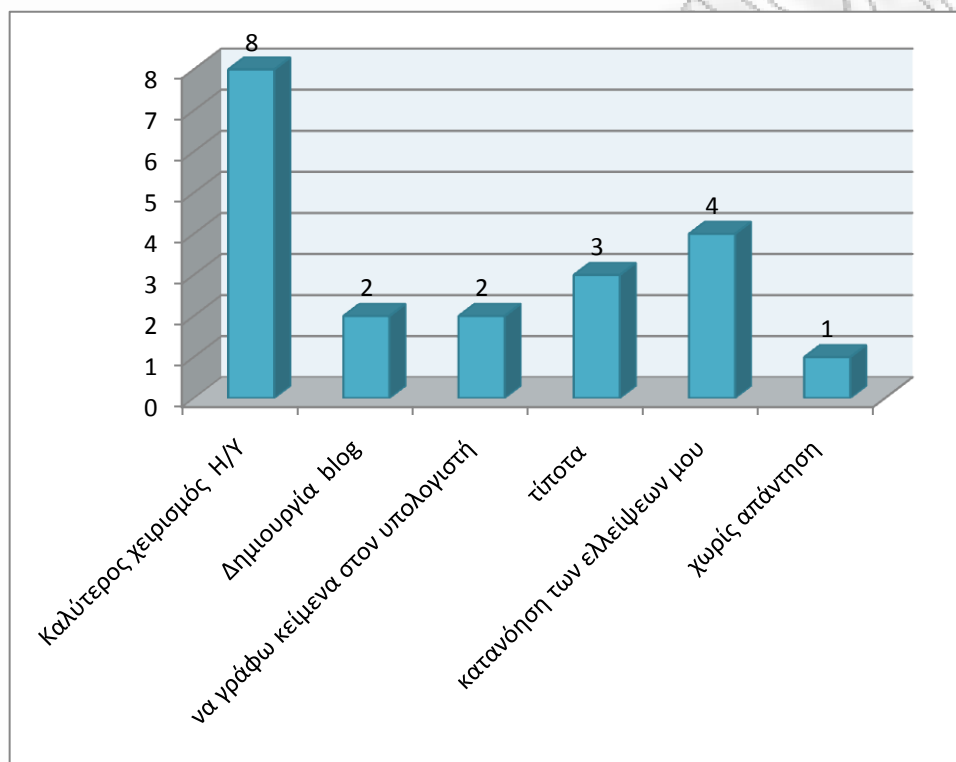

Εικόνα 33: Απαντήσεις μαθητών στην ερώτηση : "το καλύτερο σχετικά με τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων είναι..."

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι αυτό που κέντρισε το ενδιαφέρον των μαθητών στην ηλεκτρονική μορφή του φακέλου επιτευγμάτων είναι ότι 13 μαθητές απάντησαν ότι το καλύτερο σχετικά με τον ηλεκτρονικό φάκελο σε σχέση με τον συμβατικό είναι η δυνατότητα που τους δόθηκε να δουν και να σχολιάσουν τις εργασίες των συμμαθητών τους.

Στη δεύτερη ερώτηση οι μαθητές κλήθηκαν να αναφέρουν κατά την προσωπική τους άποψη ποιο είναι το σημαντικότερο στοιχείο που έμαθαν μετά την ολοκλήρωση του ατομικού ηλεκτρονικού φακέλου τους. Σύμφωνα με τις απαντήσεις που έδωσαν και απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα: 8 από τους 20 μαθητές θεώρησαν ως σημαντικό το γεγονός ότι με τη δημιουργία και τη χρήση του ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου βελτίωσαν τις βασικές δεξιότητες τους ως προς τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Ακόμη 2 μαθητές θεώρησαν σημαντικό το γεγονός ότι έμαθαν να δημιουργούν και να χειρίζονται ένα ιστολόγιο και άλλοι

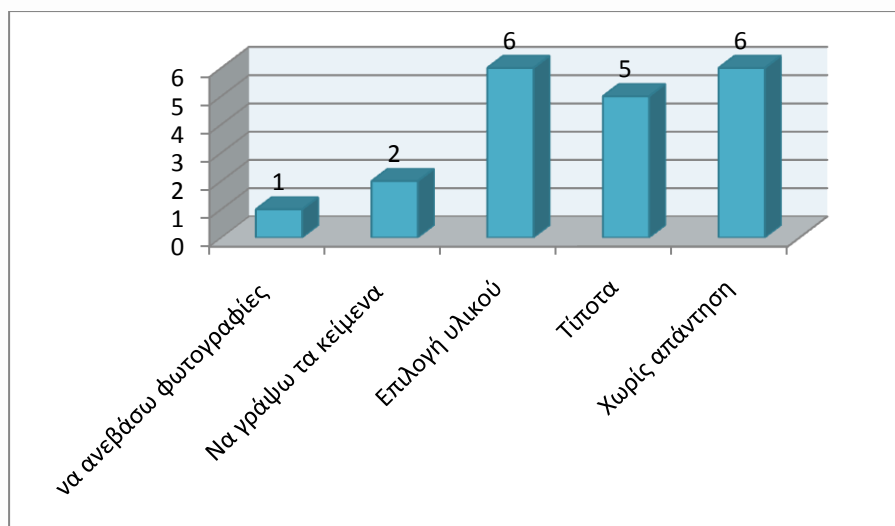
2 θεώρησαν ότι μέσα από αυτή την παρέμβαση έμαθαν να γράφουν κείμενα στον υπολογιστή. Αν δεχτούμε ότι και αυτοί οι μαθητές αναφέρονται γενικότερα στην ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων σχετικά με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, τότε προκύπτει ότι 12 μαθητές από τους 20 (ποσοστό 60%) θεωρούν ότι μέσα από αυτή την εκπαιδευτική παρέμβαση ανέπτυξαν και βελτίωσαν τις δεξιότητες τους ως προς τη χρήση του Η/Υ.

Εικόνα 34: Απαντήσεις μαθητών στην ερώτηση: "το σημαντικότερο στοιχείο που έμαθα μετά την ολοκλήρωση του ηλεκτρονικού μου φακέλου είναι..."

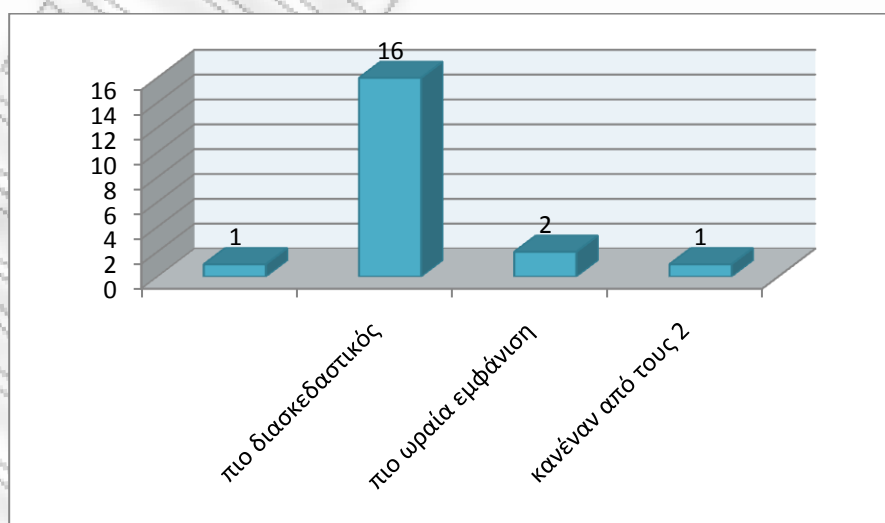
Η τρίτη προς συμπλήρωση ερώτηση ζητούσε από τους μαθητές να αναφέρουν τι τους δυσκόλεψε περισσότερο σχετικά με τον ηλεκτρονικό τους φάκελο. Οι απαντήσεις φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί. Θα πρέπει να σχολιάσουμε το γεγονός ότι 6 από τους 20 μαθητές (ποσοστό 30%) προβληματίστηκαν σχετικά με το υλικό που έπρεπε να επιλέξουν και να ανεβάσουν στον φάκελο τους, ώστε να δίνουν μέσα από αυτό την καλύτερη δυνατή εικόνα τους ως μαθητές.

Δύο μαθητές δυσκολεύτηκαν επειδή έπρεπε να γράψουν τα κείμενα τους στον ηλεκτρονικό υπολογιστή και ένας είχε δυσκολία σχετικά με τον τρόπο που έπρεπε να ανεβάσει φωτογραφίες και εικόνες στο blog του. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι συνολικά 3 από του 20 μαθητές (ποσοστό 15%) συνάντησε δυσκολίες ως προς τον τρόπο που θα έπρεπε να μεταφέρουν τον φάκελο του σε ηλεκτρονική μορφή. Θα πρέπει να σημειωθεί σε αυτό το σημείο ότι 6 μαθητές (ποσοστό 30%) δεν έδωσαν απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

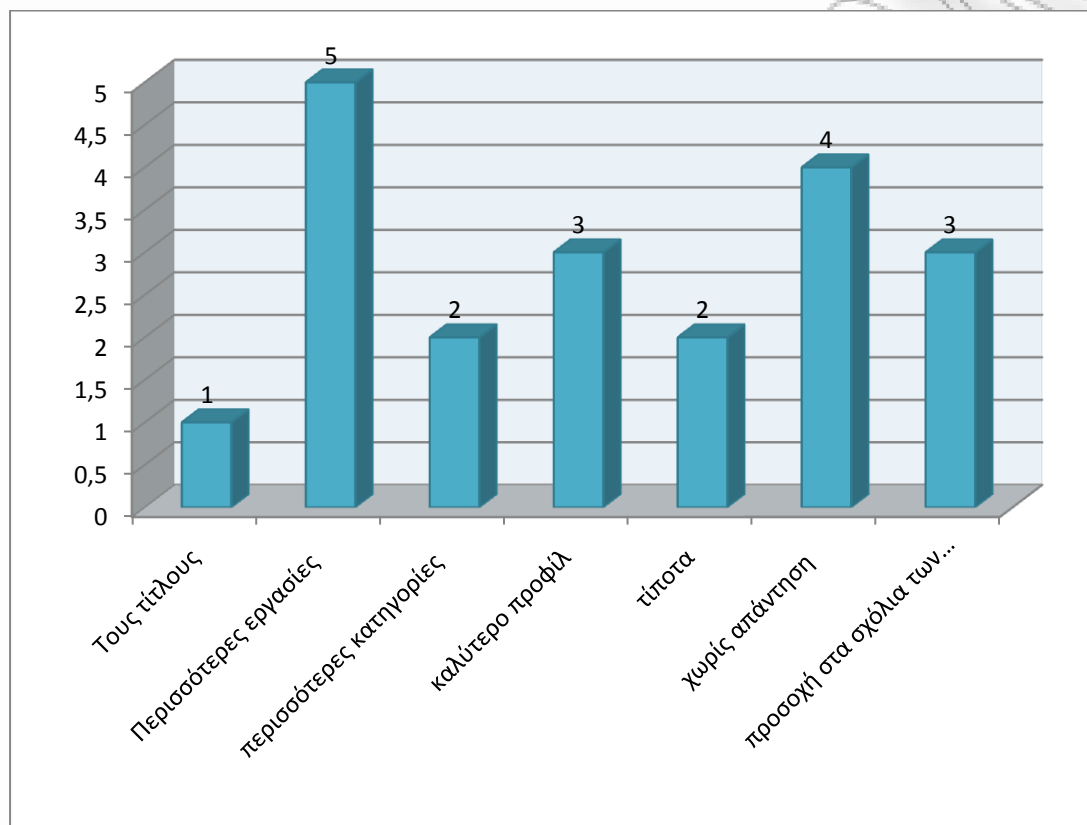
Εικόνα 35: Απαντήσεις μαθητών στην ερώτηση: "Αυτό που με δυσκόλεψε περισσότερο σχετικά με τον ηλεκτρονικό μου φάκελο, είναι..."

Στην τέταρτη ερώτηση οι μαθητές κλήθηκαν να επιλέξουν ανάμεσα στον ηλεκτρονικό φάκελο και τον παραδοσιακό και να δικαιολογήσουν την επιλογή τους. Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι 19 από τους 20 μαθητές (ποσοστό 95%) επέλεξαν την ηλεκτρονική μορφή του φακέλου ενώ 1 μαθητής (ποσοστό 5%) δήλωσε ότι δεν προτιμά καμία από τις δύο μορφές. Από τους μαθητές που επέλεξαν την ηλεκτρονική μορφή, οι 16 από τους 20 (ποσοστό 80%) θεωρούν ότι αυτού του είδους ο φάκελος είναι πιο διασκεδαστικός, οι 2 από τους 20 (ποσοστό 10%) δήλωσαν προτίμηση στον ηλεκτρονικό θεωρώντας ότι έχει καλύτερη εμφάνιση από το παραδοσιακό χαρτοφυλάκιο, ενώ 1 μαθητής (ποσοστό 5%), θεωρεί ότι ο ηλεκτρονικός φάκελος πλεονεκτεί έναντι του παραδοσιακού στο γεγονός ότι είναι δυσκολότερο να χαθούν τα αποθηκευμένα στοιχεία.

Εικόνα 36: Απαντήσεις μαθητών στην ερώτηση γιατί προτιμούν τον ηλεκτρονικό από τον παραδοσιακό φάκελο επιτευγμάτων.

Τέλος, οι μαθητές κλήθηκαν να αναφέρουν ποια είναι τα στοιχεία του φακέλου που θα άλλαζαν σε περίπτωση που έφτιαχναν το φάκελο τους από την αρχή. Οι απαντήσεις τους ήταν οι ακόλουθες:

Εικόνα 37: Απαντήσεις μαθητών σχετικά με τα στοιχεία που θα άλλαζαν αν έφτιαχναν τον ηλεκτρονικό τους φάκελο από την αρχή.

Πέντε μαθητές (ποσοστό 25%) θα έβαζαν περισσότερες εργασίες στο φάκελο τους, τρεις μαθητές (ποσοστό 15%) θα έδιναν περισσότερη σημασία στα σχόλια των συμμαθητών τους ώστε να βελτιώσουν την εικόνα και το περιεχόμενο του φακέλου τους, ενώ τρεις μαθητές (ποσοστό 15%) θα αφιέρωναν περισσότερο χρόνο ώστε να δώσουν μια πιο ολοκληρωμένη παρουσίαση του εαυτού τους στην αρχική σελίδα του φακέλου.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

7. 1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Όπως αναλυτικά είδαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο, το πείραμα διεξήχθη κατά τη διάρκεια του 3^{ου} τριμήνου του σχολικού έτους 2009 -2010, στην Στ' τάξη του 7^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ζωγράφου. Στο πείραμα έλαβαν μέρος οι μαθητές και των δύο τμημάτων της συγκεκριμένης τάξης. Το Στ'1 αποτέλεσε την ομάδα ελέγχου και οι μαθητές του τμήματος αυτού, συνέχισαν να χρησιμοποιούν κατά το χρόνο διεξαγωγής της εκπαιδευτικής παρέμβασης τους παραδοσιακούς φακέλους επιτευγμάτων, που διατηρούσαν από την αρχή της χρονιάς. Στο ίδιο χρονικό διάστημα, οι μαθητές του Στ' 2, οι οποίοι αποτέλεσαν και την πειραματική ομάδα, δημιούργησαν και χρησιμοποίησαν τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων, στον οποίο και μετέφεραν τμήμα του παραδοσιακού φακέλου που και οι ίδιοι, όπως και οι μαθητές της ομάδας ελέγχου, διατηρούσαν από την αρχή της χρονιάς.

Οι μαθητές και των δύο ομάδων αποτελούνταν από άτομα ηλικίας 12 ετών, ενώ υπήρχε ισοκατανομή ανάμεσα στα άτομα που αποτελούσαν το δείγμα και των δύο τμημάτων. Οι μαθητές αυτοί είχαν μεγάλο βαθμό εξοικείωσης με τους υπολογιστές αφού από τους 40 μαθητές, μόνο οι 3 δεν είχαν και δεν χρησιμοποιούσαν υπολογιστή στο σπίτι ενώ από τους 37 που έκαναν χρήση υπολογιστή στο σπίτι, οι 35 είχαν πρόσβαση και χρησιμοποιούσαν το διαδίκτυο και τις υπηρεσίες του καθημερινά.

Παρατηρούμε επίσης, από το ερωτηματολόγιο που δόθηκε στους μαθητές και των δύο ομάδων σχετικά με τη στάση τους απέναντι στη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, ότι ποσοστό 95% των μαθητών δήλωσε ότι του αρέσει η ενασχόληση με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, καθώς επίσης ότι και ένα ποσοστό της τάξεως του 80% δηλώνει ότι μπορεί μέσα από τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή να μάθει νέα πράγματα. Παρόμοια είναι τα ποσοστά που εκφράζουν την άποψη των μαθητών σχετικά με την ικανότητα τους να χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή αλλά και με τη σημασία που έχει η γνώση χειρισμού του ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Από τα παραπάνω στοιχεία οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η μαθητές που αποτέλεσαν το δείγμα για αυτή την παρέμβαση, ήταν αρκετά θετικοί απέναντι στη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή και αισθάνονταν ικανοί και εξοικειωμένοι με τη χρήση τους. Ακόμη, παρουσίασαν μια ιδιαίτερα θετική στάση απέναντι στη

μάθηση με τη χρήση του υπολογιστή. Παρατηρούμε τέλος, ότι τα ποσοστά αυτά είχαν μικρές έως αμελητέες διαφορές ανάμεσα στην ομάδα ελέγχου και την πειραματική ομάδα, γεγονός που τα καθιστά αξιόπιστα.

Ιδιαίτερα όσον αφορά την πειραματική ομάδα, οι μαθητές που την αποτελούσαν, κατείχαν τις βασικές δεξιότητες χειρισμού του Η/Υ και είχαν γνώσεις γύρω από τον χειρισμό προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου και λογισμικού παρουσίασης, με αποτέλεσμα να καθίσταται ευκολότερη η προσπάθεια για τη μεταφορά του παραδοσιακού φακέλου σε ηλεκτρονική μορφή.

Μια ακόμη σημαντική παρατήρηση σχετικά με τη διεξαγωγή της παρέμβασης, ήταν το γεγονός ότι αρκετοί μαθητές, ασχολήθηκαν με το ηλεκτρονικό τους χαρτοφυλάκιο, όχι μόνο από τους υπολογιστές του εργαστηρίου του σχολείου, αλλά και από το σπίτι τους, με αποτέλεσμα να είναι πιο εφικτή η μεταφορά περισσότερων αντικειμένων στο φάκελο, αφού ο χρόνος στον οποίο θα τελούνταν η παρέμβαση, αποδείχτηκε ότι δεν ήταν επαρκής για όλους τους μαθητές, μιας και οι Η/Υ που υπήρχαν στο σχολείο, δεν μπορούσαν να καλύψουν και τους 20 μαθητές της πειραματικής ομάδας. Ενώ στην αρχή στο εργαστήριο του σχολείου υπήρχαν και λειτουργούσαν 10 υπολογιστές, κατά τη διάρκεια του τριμήνου 3 από αυτούς τέθηκαν εκτός λειτουργίας και δεν επαναλειτουργήσαν. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, οι μαθητές να μοιράζονται έναν υπολογιστή ανά τρεις, μειώνοντας με αυτόν τον τρόπο, το χρόνο πρόσβασης του καθένα στον ηλεκτρονικό του φάκελο.

7.2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ

Στο τμήμα αυτό της παρούσας εργασίας θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα των ερευνητικών υποθέσεων, όπως αυτά προέκυψαν από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τα υποκείμενα της έρευνας με τη βοήθεια των ερευνητικών εργαλείων που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο.

7.2.1. ΠΡΩΤΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

***Υ1.** Οι μαθητές που χρησιμοποίησαν τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων είχαν θετικότερη στάση απέναντι στη μάθηση σε σχέση με τους μαθητές που χρησιμοποίησαν τον παραδοσιακό φάκελο επιτευγμάτων.*

Αναφορικά με την πρώτη ερευνητική υπόθεση που θέσαμε σχετικά με τη συγκεκριμένη παρέμβαση θα πρέπει να διερευνήσουμε αναλυτικότερα τα αποτελέσματα που συγκεντρώσαμε από τα ερωτηματολόγια και των δύο ομάδων καθώς και τις διαφορές που παρατηρούνται ανάμεσα στα αρχικά και τα τελικά ποσοστά.

Για το συγκεκριμένο ερώτημα που αναφέρεται στην θετική στάση απέναντι στη μάθηση, θα επιχειρήσουμε να αναλύσουμε τα αποτελέσματα, που πήραμε από το δεύτερο τμήμα του ερωτηματολογίου που διερευνούσε τις στάσεις των μαθητών απέναντι στον τρόπο που αντιμετωπίζουν τη μάθηση γενικότερα. Προκειμένου να μπορέσουμε να φτάσουμε σε κάποια συμπεράσματα, θα επιχειρήσουμε να συγκεντρώσουμε τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν αναλυτικά στο προηγούμενο κεφάλαιο, στον παρακάτω πίνακα:

Πρόταση	ΣΤ' 1 – ομάδα ελέγχου					ΣΤ'2 – πειραματική ομάδα						
	Διαφορά	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα	Διαφορά	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
Η εκπαίδευση είναι σημαντική για μένα	ΙΧΘ	αύξηση 10%	μείωση 15%	αύξηση 5%	ΙΧΘ	αύξηση 5%	μείωση 10%	μείωση 5%				
Μελετώ τα μαθήματα μου συστηματικά	ΝΑΙ	0%	μείωση 20%	αύξηση 20%	ΙΧΘ	αύξηση 5%	μείωση 10%	αύξηση 5%				
Ελέγχω τις εργασίες μου για να διορθώσω τα λάθη μου	ΝΑΙ	0%	αύξηση 25%	μείωση 25%	ΝΑΙ	αύξηση 10%	αύξηση 10%	μείωση 25%				
Προσπαθώ πολύ για να βελτιώσω την επίδοσή μου	ΙΧΘ	0%	αύξηση 10%	μείωση 10%	ΙΧΘ	0%	μείωση 10%	αύξηση 10%				
Παίρνω καλούς βαθμούς στα μαθήματα	ΙΧΘ	0%	αύξηση 10%	μείωση 10%	ΙΧΘ	0%	0%	0%				

Πιο πολύ με ενδιαφέρει να μάθω με κάθε τρόπο, ακόμη κι αν είναι δύσκολο	ΙΧΘ	αύξηση 5%	αύξηση 5%	μείωση 10%	ΙΧΘ	αύξηση 5%	μείωση 15%	αύξηση 10%
Προσπαθώ να καταλάβω το περιεχόμενο του μαθήματος και το θεωρώ αυτό πολύ σημαντικό για μένα.	ΝΑΙ	0%	μείωση 20%	αύξηση 20%	ΝΑΙ	αύξηση 5%	μείωση 20%	αύξηση 15%
Όταν αντιμετωπίζω ένα πρόβλημα προσπαθώ να το λύσω μόνος μου.	ΙΧΘ	αύξηση 10%	0%	μείωση 10%	ΝΑΙ	αύξηση 5%	μείωση 35%	αύξηση 30%
Συνεχίζω να προσπαθώ ακόμη και όταν θεωρώ ότι αυτό που κάνω δεν είναι ενδιαφέρον.	ΝΑΙ	αύξηση 20%	μείωση 10%	μείωση 10%	ΙΧΘ	μείωση 5%	0%	αύξηση 5%
Μπορώ να ελέγξω πόσο επιτυχημένος είμαι	ΝΑΙ	αύξηση 10%	αύξηση 20%	μείωση 30%	ΝΑΙ	αύξηση 5%	μείωση 30%	αύξηση 25%
Δεν γνωρίζω πώς μπορώ να μαθαίνω καλύτερα	ΙΧΘ	αύξηση 5%	μείωση 5%	0%	ΙΧΘ	μείωση 10%	αύξηση 10%	0%
Όταν αντιμετωπίζω ένα πρόβλημα μπορώ με τις κατάλληλες πράξεις να βρω τη λύση	ΙΧΘ	αύξηση 5%	0%	μείωση 5%	ΙΧΘ	αύξηση 5%	αύξηση 5%	μείωση 10%
Όταν έχω ένα δύσκολο μάθημα, μελετάω μόνος	ΝΑΙ	αύξηση 20%	μείωση 10%	μείωση 10%	ΙΧΘ	μείωση 5%	αύξηση 10%	μείωση 5%

Καταλαβαίνω πώς αυτά που μαθαίνω σχετίζονται με τη ζωή και τα ενδιαφέροντά μου	ΙΧΘ	μείωση 5%	αύξηση 5%	0%	ΙΧΘ	αύξηση 10%	μείωση 10%	0%
Γνωρίζω πώς να μαθαίνω με τον καλύτερο τρόπο	ΙΧΘ	0%	μείωση 10%	αύξηση 10%	ΙΧΘ	0%	μείωση 20%	αύξηση 20%

Πίνακας 24: Σύγκριση αποτελεσμάτων ομάδας ελέγχου και πειραματικής ομάδας ως προς τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή

Επιχειρώντας να αναλύσουμε τα στοιχεία, όπως αυτά παρουσιάζονται στον παραπάνω πίνακα καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι μέσα από τη χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων δεν παρατηρείται κάποια αλλαγή των μαθητών της πειραματικής ομάδας ως προς τον τρόπο που αντιμετωπίζουν τη μάθηση. Πιο συγκεκριμένα από τις 15 προτάσεις που τέθηκαν προς τους μαθητές και της πειραματικής αλλά και της ομάδας ελέγχου, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τη μάθηση, παρατηρούμε ότι στις 7 από αυτές δεν υπήρξε σημαντική μεταβολή ανάμεσα στο αρχικό και στο τελικό ερωτηματολόγιο, τόσο στην πειραματική όσο και στην ομάδα ελέγχου.

Οι προτάσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

- **Η εκπαίδευση είναι σημαντική για μένα**
- **Προσπαθώ πολύ για να βελτιώσω την επίδοσή μου**
- **Παίρνω καλούς βαθμούς στα μαθήματα**
- **Πιο πολύ με ενδιαφέρει να μάθω με κάθε τρόπο, ακόμη κι αν είναι δύσκολο**
- **Δεν γνωρίζω πώς μπορώ να μαθαίνω καλύτερα**
- **Όταν αντιμετωπίζω ένα πρόβλημα μπορώ με τις κατάλληλες πράξεις να βρω τη λύση**
- **Καταλαβαίνω πώς αυτά που μαθαίνω σχετίζονται με τη ζωή και τα ενδιαφέροντά μου**

Τόσο τα άτομα της ομάδας ελέγχου όσο και τα άτομα της πειραματικής ομάδας, έδωσαν μεγαλύτερο ποσοστό θετικών απαντήσεων ανάμεσα στο αρχικό και στο τελικό ερωτηματολόγιο στην εξής πρόταση:

«Προσπαθώ να καταλάβω το περιεχόμενο του μαθήματος και το θεωρώ αυτό πολύ σημαντικό για μένα»

Ενώ και στις δύο ομάδες παρατηρήθηκε αύξηση του ποσοστού των αρνητικών απόψεων στην πρόταση: **«Ελέγχω τις εργασίες μου για να διορθώσω τα λάθη μου»**

Οι αλλαγές αυτές, όμως δεν μπορούν να μας δώσουν θετική απάντηση ως προς την ερευνητική υπόθεση, αφού η μεταβολή αυτή παρατηρήθηκε και στις δύο ομάδες.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε μία από τις προτάσεις, υπήρξε διαφοροποίηση προς το θετικό άξονα των απαντήσεων στους μαθητές της ομάδας ελέγχου (**«Μελετάω τα μαθήματα μου συστηματικά»**) ενώ την ίδια στιγμή καμία αλλαγή δεν παρατηρήθηκε στις απαντήσεις που έδωσαν οι μαθητές της πειραματικής ομάδας. Αντίστοιχα, αλλαγή υπήρξε στις εξής 2 προτάσεις στην πειραματική ομάδα

- **Όταν αντιμετωπίζω ένα πρόβλημα προσπαθώ να το λύσω μόνος μου.**
- **Γνωρίζω πώς να μαθαίνω με τον καλύτερο τρόπο.**

ενώ για τις ίδιες προτάσεις δεν παρατηρήθηκε αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο αξιολόγησε η ομάδα ελέγχου τις ίδιες προτάσεις.

Ακόμη, μια σημαντική αλλαγή που όμως δεν αλλάζει το γεγονός ότι δεν επιβεβαιώθηκε η αρχική ερευνητική υπόθεση, αποτελεί η απάντηση που δόθηκε στην πρόταση **«Συνεχίζω να προσπαθώ ακόμη και όταν θεωρώ ότι αυτό που κάνω δεν είναι ενδιαφέρον»**, στην οποία πρόταση υπήρξε ένα σημαντικό ποσοστό μαθητών της ομάδας ελέγχου που στο τελικό ερωτηματολόγιο κινήθηκαν προς τον άξονα των αρνητικών απαντήσεων. Για την ίδια πρόταση, δεν παρατηρούμε σημαντικές αλλαγές στις απαντήσεις της πειραματικής ομάδας.

Μια τελευταία παρατήρηση που μπορεί να γίνει σχετικά με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα αποτελεί η πρόταση: **«Μπορώ να ελέγξω πόσο επιτυχημένος είμαι»**. Για την πρόταση αυτή, η ομάδα ελέγχου εμφανίζει σημαντική αύξηση στις θετικές απαντήσεις ενώ αντίθετα η πειραματική ομάδα εμφανίζει αλλαγή, προς την κατεύθυνση όμως των θετικών απαντήσεων.

Συγκεντρώνοντας όλα τα παραπάνω στοιχεία, παρατηρούμε ότι από τις 15 προτάσεις προς διερεύνηση, δεν υπήρξε αλλαγή σε 7 προτάσεις ούτε στην ομάδα ελέγχου ούτε στην πειραματική ομάδα ενώ υπήρξε αλλαγή στην πειραματική

ομάδα σε 5 από τις 15 προτάσεις. Στην ομάδα ελέγχου αλλαγή υπήρξε σε 6 από αυτές τις προτάσεις, από τις οποίες η μία κινήθηκε προς τον αρνητικό άξονα.

Επομένως, το συμπέρασμα που προκύπτει από τα παραπάνω είναι ότι το ερευνητικό ερώτημα δεν επιβεβαιώνεται.

7.2.2. ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

Υ2. Οι μαθητές που χρησιμοποίησαν τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων ανέπτυξαν πιο θετική στάση απέναντι στη σχολική ζωή γενικότερα σε σχέση με τους μαθητές που χρησιμοποίησα τον παραδοσιακό φάκελο επιτευγμάτων.

Για να μπορέσουμε να εξάγουμε σαφή και ασφαλή αποτελέσματα σχετικά με αυτό το ερευνητικό ερώτημα, θα πρέπει να μελετήσουμε τα στοιχεία που πήραμε από το 3^ο τμήμα του ερωτηματολογίου που δόθηκε στους μαθητές και των δύο ομάδων. Αναλυτικότερα, τα στοιχεία που προέκυψαν από την ανάλυση του ερωτηματολογίου, φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πρόταση	ΣΤ' 1 – ομάδα ελέγχου					ΣΤ'2 – πειραματική ομάδα						
	διαφορά	Διαφωνώ σποδύτα	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ σποδύτα	διαφορά	Διαφωνώ σποδύτα	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ σποδύτα
Το σχολείο με βοηθά να μάθω πώς να γράφω καλά	ΙΧΘ	μείωση 5%	αύξηση 5%		0%	ΙΧΘ	μείωση 5%	αύξηση 10%		μείωση 5%		
Προσδοκώ ότι θα τα πάω καλά στα μαθήματα	ΙΧΘ	αύξηση 5%	μείωση 5%		0%	ΙΧΘ	μείωση 5%	αύξηση 10%		μείωση 5%		
Έχω τη δυνατότητα να εκφράζω την άποψη μου στην τάξη.	ΙΧΘ	0%	αύξηση 15%		μείωση 15%	ΝΑΙ	0%	0%				αύξηση 20%
Εργάζομαι ομαδικά με άλλους συμμαθητές μου.	ΙΧΘ	0%	0%		0%	ΙΧΘ	αύξηση 10%	μείωση 10%				0%

Η αξιολόγηση από τους δασκάλους μου, με βοήθά να κατανοώ τι έχω μάθει και τι πρέπει να μάθω.	ΙΧρ	0%	0%	0%	ΙΧρ	μείωση 15%	αύξηση 5%	μείωση 10%
Στα μαθήματα, παρουσιάζω τις εργασίες μου στους συμμαθητές μου.	ΙΒλ	μείωση 15%	μείωση 15%	αύξηση 30%	ΙΒλ	μείωση 10%	μείωση 20%	αύξηση 30%
Το σχολείο με βοήθά να σκέφτομαι σχετικά με τις εργασίες μου και να θέτω στόχους για το μέλλον	ΙΧρ	0%	μείωση 5%	αύξηση 5%	ΙΒλ	0%	μείωση 25%	αύξηση 25%
Μέσα από τα μαθήματα έχω μάθει πώς να συλλέγω, να οργανώνω και να ελέγχω τις νέες πληροφορίες.	ΙΧρ	0%	μείωση 5%	αύξηση 5%	ΙΒλ	αύξηση 10%	μείωση 30%	αύξηση 20%
Οι σχολικές εργασίες μου κεντρίζουν το ενδιαφέρον	ΙΧρ	0%	μείωση 10%	αύξηση 10%	ΙΒλ	0%	μείωση 25%	αύξηση 25%
Ευθύνομαι για τους βαθμούς που παίρνω στο σχολείο	ΙΧρ	0%	0%	0%	ΙΧρ	μείωση 5%	μείωση 5%	αύξηση 10%
Οι σχολικές εργασίες με βοηθούν να μάθω διασκεδάζοντας	ΙΒλ	μείωση 15%	μείωση 5%	αύξηση 20%	ΙΧρ	αύξηση 15%	μείωση 5%	μείωση 10%

Πίνακας 25: Σύγκριση αποτελεσμάτων ομάδας ελέγχου και πειραματικής ομάδας ως προς τη στάση των μαθητών απέναντι στη μάθηση

Από τις 11 προτάσεις αυτού του τμήματος του ερωτηματολογίου παρατηρούμε σε 5 από αυτές δεν υπάρχει καμία αξιολογηση μεταβολή ούτε στην πειραματική, ούτε στην ομάδα ελέγχου. Οι προτάσεις αυτές είναι οι εξής:

- **Το σχολείο με βοήθά να μάθω πώς να γράφω καλά**
- **Προσδοκώ ότι θα τα πάω καλά στα μαθήματα**
- **Εργάζομαι ομαδικά με άλλους συμμαθητές μου.**

- **Η αξιολόγηση από τους δασκάλους μου, με βοηθά να κατανοώ τι έχω μάθει και τι πρέπει να μάθω.**
- **Ευθύνομαι για τους βαθμούς που παίρνω στο σχολείο**

Στην πρόταση **«Στα μαθήματα, παρουσιάζω τις εργασίες μου στους συμμαθητές μου»** υπήρξε θετική αλλαγή τόσο στην ομάδα ελέγχου όσο και στην πειραματική ομάδα.

Στις προτάσεις:

- **Έχω τη δυνατότητα να εκφράζω την άποψη μου στην τάξη**
- **Το σχολείο με βοηθά να σκέφτομαι σχετικά με τις εργασίες μου και να θέτω στόχους για το μέλλον**
- **Μέσα από τα μαθήματα έχω μάθει πώς να συλλέγω, να οργανώνω και να ελέγχω τις νέες πληροφορίες.**
- **Οι σχολικές εργασίες μου κεντρίζουν το ενδιαφέρον**

υπήρξε θετική αλλαγή στην πειραματική ομάδα αλλά όχι στην ομάδα ελέγχου.

Η πρόταση **«Στα μαθήματα, παρουσιάζω τις εργασίες μου στους συμμαθητές μου»** συγκέντρωσε σημαντικές αλλαγές προς τη θετική κατεύθυνση, τόσο στην πειραματική όσο και στην ομάδα ελέγχου, ενώ στην πρόταση **«Οι σχολικές εργασίες με βοηθούν να μάθω διασκεδάζοντας»**, στην ομάδα ελέγχου υπήρξε θετική αλλαγή σε αντίθεση με την πειραματική ομάδα, όπου δεν παρατηρήθηκε σημαντική αλλαγή. Συνοπτικά, για αυτό το ερευνητικό ερώτημα, από τις 11 προτάσεις με τις οποίες διερευνάται η πιθανότητα για την ανάπτυξη μια θετικότερης στάσης απέναντι στη σχολική ζωή μέσα από την χρήση του ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου, παρατηρούμε μεταβολή προς τις θετικές απαντήσεις σε 5 προτάσεις για την πειραματική ομάδα. Παράλληλα, στην ομάδα ελέγχου θετική αλλαγή υπάρχει σε 2 προτάσεις, εκ των οποίων στην μια υπήρξε θετική μεταβολή και στην πειραματική ομάδα.

Από τα παραπάνω αποτελέσματα, δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι ισχύει η συγκεκριμένη ερευνητική υπόθεση.

7.2.1. ΤΡΙΤΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

Υ3. Οι μαθητές που χρησιμοποίησαν τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων βελτίωσαν περισσότερο τον τρόπο με τον οποίο βλέπουν τον εαυτό τους

(αυτοεικόνα) σε σχέση με τους μαθητές οι οποίοι χρησιμοποίησαν τον παραδοσιακό φάκελο επιτευγμάτων.

Για να ερευνήσουμε το τρίτο ερευνητικό ερώτημα, το οποίο αφορά στη βελτίωση της αυτοεικόνας του μαθητή μέσα από τη χρήση του ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου, θα χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το τέταρτο τμήμα του ερωτηματολογίου που δόθηκε στους μαθητές και των δύο ομάδων. Τα στοιχεία αυτά φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Μέσα από 16 προτάσεις επιχειρούμε να δούμε αν υπήρξε αλλαγή στις απόψεις των μαθητών. Σε έξι προτάσεις δεν υπήρξε αλλαγή στη στάση ούτε της πειραματικής ούτε της ομάδας ελέγχου. Οι προτάσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

- **Δεν τηρώ τις υποσχέσεις προς τον εαυτό μου και προς τους άλλους**
- **Συχνά αισθάνομαι αγχωμένος**
- **Αν είμαι ευτυχισμένος ή δυστυχισμένος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εμένα**
- **Έχω γύρω μου ανθρώπους στους οποίους μπορώ να βασιστώ για βοήθεια.**
- **Περνώ τον χρόνο μου κάνοντας ενδιαφέροντα πράγματα**
- **Δεν είμαι οργανωτικός**

Στην πειραματική ομάδα υπήρξε αλλαγή σε 7 προτάσεις.

- **Όταν έχω μια αποτυχία, ρωτάω τον εαυτό μου: Τι μπορώ να μάθω από αυτό;**
- **Αποδέχομαι τον εαυτό μου όπως είναι με τα λάθη και τις αδυναμίες μου.**
- **Όταν σκέφτομαι για την απόδοση μου σε μια επερχόμενη πρόκληση, συνήθως αισθάνομαι ότι δεν θα τα πάω καλά**
- **Γνωρίζω πώς να θέτω στόχους**
- **Πολύ συχνά αισθάνομαι χαρούμενος**
- **Αισθάνομαι ότι αξίζω λιγότερο από άλλους ανθρώπους**
- **Έχω αυτοπειθαρχία**

Και στις 7 αυτές προτάσεις η αλλαγή κινείται προς τη θετική αλλαγή και προκειμένου να εξαγάγουμε ασφαλή αποτελέσματα θα εξετάσουμε τα

αποτελέσματα των παραπάνω προτάσεων σε συνδυασμό με τα στοιχεία που πήραμε από την ομάδα ελέγχου.

Στην πρόταση **«Όταν έχω μια αποτυχία, ρωτάω τον εαυτό μου: Τι μπορώ να μάθω από αυτό;»** στην πειραματική ομάδα υπήρξε αύξηση των σύμφωνων απόψεων κατά 25%, αύξηση που μπορεί να θεωρηθεί σημαντική σε συνδυασμό με το γεγονός ότι στην ομάδα ελέγχου δεν παρατηρείται κάποια αξιόλογη μεταβολή στη συγκεκριμένη πρόταση.

Παρόμοια είναι και η αλλαγή που παρατηρείται στην πρόταση **«Αποδέχομαι τον εαυτό μου όπως είναι με τα λάθη και τις αδυναμίες μου»**. Στην πειραματική ομάδα ένα ποσοστό 30% μετακινήθηκε από την ουδέτερη και αρνητική στάση προς το θετικό άξονα, ενώ η αντίστοιχη μεταβολή για την ομάδα ελέγχου είναι 5%.

Η επόμενη πρόταση στην οποία παρατηρείται αλλαγή στην πειραματική ομάδα, αλλά όχι στην ομάδα ελέγχου είναι η πρόταση: **«Όταν σκέφτομαι για την απόδοσή μου σε μια επερχόμενη πρόκληση, συνήθως αισθάνομαι ότι δεν θα τα πάω καλά»**. Η πρόταση αυτή έχει αρνητική χροιά, όποτε προσδοκούμε να δούμε μετακίνηση των μαθητών προς τη διαφωνία με την πρόταση αυτή. Πράγματι, στους μαθητές της πειραματικής ομάδας υπάρχει αύξηση του ποσοστού του οποίου διαφωνεί με αυτή την άποψη, κατά 40%, αλλαγή ιδιαίτερα σημαντική ανάμεσα στο αρχικό και το τελικό ερωτηματολόγιο.

Στην πειραματική ομάδα υπήρξε αλλαγή και στην πρόταση **«Γνωρίζω πώς να θέτω στόχους»** όπου ανάμεσα στο αρχικό και στο τελικό ερωτηματολόγιο υπήρξε αύξηση των σύμφωνων απόψεων κατά 25%. Ανατρέχοντας στα αντίστοιχα ποσοστά για στην ομάδα ελέγχου δεν παρατηρούμε αντίστοιχη αλλαγή, αλλά αύξηση των μαθητών που εκφράζουν την άποψη ότι δεν γνωρίζουν πώς να θέτουν στόχους κατά 15%.

Παρόμοιες είναι οι αλλαγές και στην πρόταση **«Πολύ συχνά αισθάνομαι χαρούμενος»**. Στην πειραματική ομάδα αυξήθηκαν οι μαθητές που συμφωνούν με τη συγκεκριμένη πρόταση κατά 20% ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την ομάδα ελέγχου μειώθηκε κατά 10%.

Στην πρόταση **«Αισθάνομαι ότι αξίζω λιγότερο από άλλους ανθρώπους»**, περιμένουμε αποτελέσματα προς τον άξονα των αρνητικών απαντήσεων, αφού η πρόταση είναι φορτισμένη αρνητικά. Μέσα από τα στοιχεία βλέπουμε ότι υπάρχει αλλαγή στα ποσοστά και των δύο ομάδων που συμμετείχαν στην παρέμβαση.

Όσον αφορά την ομάδα ελέγχου, παρατηρούμε ότι αυξήθηκε το ποσοστό των μαθητών που εξέφρασαν διαφωνία με αυτή την άποψη κατά 25% ενώ στην πειραματική ομάδα μειώθηκαν οι ουδέτερες απόψεις κατά 20%. Η μετακίνηση του ποσοστού αυτού έγινε κατά 10% προς τη σύμφωνη γνώμη και 10% προς τη διαφωνία με την πρόταση. Βλέποντας συνολικά αυτά τα στοιχεία, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι για τη συγκεκριμένη πρόταση υπήρξε αλλαγή για την πειραματική ομάδα.

Τελευταία θα διερευνήσουμε την πρόταση **«Έχω αυτοπειθαρχία»**. Για αυτή την πρόταση βλέπουμε ότι αυξάνεται αρκετά το ποσοστό των μαθητών στην πειραματική ομάδα κατά 35%, ενώ αντίθετα στην ομάδα ελέγχου μειώνεται κατά 20% το ποσοστό των μαθητών που θεωρούν ότι έχουν αυτοπειθαρχία.

Στις αλλαγές που παρατηρούμε παραπάνω, θα πρέπει να προσθέσουμε και τις προτάσεις που παρατηρήθηκε αλλαγή στην πειραματική ομάδα.

Στην πρόταση **«Μου λείπει αυτοπειθαρχία»** παρατηρούμε ότι υπάρχει μεταβολή στα στοιχεία της πειραματικής ομάδας όπου στις αρνητικές απαντήσεις υπήρξε μείωση 30% και μετακίνηση των μαθητών αυτών κατά 25% προς την ουδέτερη στάση και 5% προς τη συμφωνία. Στο συγκεκριμένο σημείο θα τονίσουμε ότι για τη συγκεκριμένη πρόταση, η αλλαγή που επιθυμούσαμε να δούμε ήταν προς τα πεδία «διαφωνώ» και «διαφωνώ απόλυτα» μιας και το περιεχόμενο της προς διερεύνηση πρότασης έχει αρνητική χροιά.

Όσον αφορά την πρόταση **«Αισθάνομαι ότι αξίζω όσο και κάθε άλλο άτομο»**, δεν υπάρχει σημαντική μεταβολή στην πειραματική ομάδα, όμως βλέπουμε μια αλλαγή στην ομάδα ελέγχου όπου οι σύμφωνες με την πρόταση απαντήσεις μειώνονται κατά 20% και η μετακίνηση γίνεται κατά 10% προς την ουδέτερη στάση και κατά 10% προς τη διαφωνία.

Σε παρόμοιο πλαίσιο τοποθετούμε και τη διερεύνηση της πρότασης **«Όταν αντιμετωπίζω μια πρόκληση (π.χ. να γράψω ένα τεστ) συνήθως αισθάνομαι ότι θα τα καταφέρω»**. Στην πειραματική ομάδα δεν παρατηρείται αξιόλογη μεταβολή, σε αντίθεση με την ομάδα ελέγχου, όπου υπήρξε ένα ποσοστό 30% το οποίο μετακινήθηκε από την αρχικά θετική στάση του, προς την ουδέτερη και αρνητική άποψη στο τελικό ερωτηματολόγιο.

	ΣΤ' 1 - ομάδα ελέγχου					ΣΤ'2 - πειραματική ομάδα						
Πρόταση	διαφορά	Διαφωνώ σπάνια	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ σπάνια	διαφορά	Διαφωνώ σπάνια	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ σπάνια
Δεν τηρώ τις υποσχέσεις προς τον εαυτό μου και προς τους άλλους	ΙΧΘ	μείωση 5%	αύξηση 15%		μείωση 10%		ΙΧΘ	μείωση 15%	αύξηση 15%		0%	
Μου λείπει αυτό πειθαρχία	ΝΑΙ	μείωση 30%	αύξηση 25%		αύξηση 5%		ΙΧΘ	αύξηση 10%	μείωση 15%		0%	
Αισθάνομαι ότι αξίζω όσο και κάθε άλλο άτομο	ΝΑΙ	αύξηση 10%	αύξηση 10%		μείωση 20%		ΙΧΘ	αύξηση 10%	μείωση 5%		μείωση 5%	
Συχνά αισθάνομαι αγχωμένος	ΙΧΘ	αύξηση 5%	0%		μείωση 5%		ΙΧΘ	0%	αύξηση 15%		μείωση 5%	
Αν είμαι ευτυχισμένος ή δυστυχισμένος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εμένα	ΙΧΘ	αύξηση 5%	μείωση 5%		0%		ΙΧΘ	αύξηση 15%	μείωση 5%		μείωση 10%	
Έχω γύρω μου ανθρώπους στους οποίους μπορώ να βασιστώ για βοήθεια.	ΙΧΘ	μείωση 5%	αύξηση 10%		μείωση 5%		ΙΧΘ	0%	μείωση 15%		αύξηση 15%	
Περνάω τον χρόνο μου κάνοντας ενδιαφέροντα πράγματα	ΙΧΘ	0%	0%		0%		ΙΧΘ	μείωση 10%	αύξηση 5%		αύξηση 5%	
Όταν έχω μια αποτυχία, ρωτάω τον εαυτό μου: Τι μπορώ να μάθω από αυτό;	ΙΧΘ	0%	αύξηση 5%		μείωση 5%		ΝΑΙ	μείωση 5%	μείωση 20%		αύξηση 25%	

Αποδέχομαι τον εαυτό μου όπως είναι με τα λάθη και τις αδυναμίες μου.	ΙΧρό	0%	αύξηση 5%	μείωση 5%	ΙΠΙ	μείωση 5%	μείωση 25%	αύξηση 30%
Όταν σκέφτομαι για την απόδοσή μου σε μια επερχόμενη πρόκληση, συνήθως αισθάνομαι ότι δεν θα τα πάω καλά	ΙΧρό	αύξηση 10%	μείωση 15%	αύξηση 5%	ΙΠΙ	αύξηση 40%	μείωση 25%	μείωση 15%
Όταν αντιμετωπίζω μια πρόκληση (π.χ. να γράψω ένα τεστ) συνήθως αισθάνομαι ότι θα τα καταφέρω	ΙΠΙ	αύξηση 15%	αύξηση 15%	μείωση 30%	ΙΧρό	0%	αύξηση 5%	μείωση 5%
Δεν είμαι οργανωτικός	ΙΧρό	μείωση 5%	0%	αύξηση 5%	ΙΧρό	αύξηση 5%	μείωση 15%	0%
Γνωρίζω πώς να θέτω στόχους	ΙΧρό	αύξηση 15%	μείωση 5%	μείωση 10%	ΙΠΙ	μείωση 15%	μείωση 10%	αύξηση 25%
Πολύ συχνά αισθάνομαι χαρούμενος	ΙΧρό	0%	αύξηση 10%	μείωση 10%	ΙΠΙ	μείωση 5%	μείωση 15%	αύξηση 20%
Αισθάνομαι ότι αξίζω λιγότερο από άλλους ανθρώπους	ΙΠΙ	μείωση 25%	αύξηση 30%	μείωση 5%	ΙΠΙ	αύξηση 10%	μείωση 20%	αύξηση 10%
Έχω αυτοπειθαρχία	ΙΠΙ	0%	αύξηση 20%	μείωση 20%	ΙΠΙ	μείωση 10%	μείωση 25%	αύξηση 35%

Πίνακας 26: Σύγκριση αποτελεσμάτων ομάδας ελέγχου και πειραματικής ομάδας ως προς τη στάση των μαθητών απέναντι στο σχολείο και τη ζωή στην τάξη

Συνοπτικά, βλέπουμε ότι υπάρχει αλλαγή στη στάση σε 9 από τις 16 προτάσεις όσον αφορά την πειραματική ομάδα σε αντιδιαστολή με τα στοιχεία που πήραμε από την ομάδα ελέγχου. Επομένως, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι απαντάται θετικά το 3ο ερευνητικό ερώτημα και μέσα από τη χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων μπορεί να βελτιωθεί η αυτοεικόνα των μαθητών.

7.2.4. ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

Υ4. Οι μαθητές μπόρεσαν να αξιολογήσουν τον φάκελο επιτευγμάτων που δημιούργησαν εντοπίζοντας με αυτόν τον τρόπο τις παραλήψεις και τις αδυναμίες τους.

Για να απαντηθεί το 4^ο ερευνητικό ερώτημα, θα αξιοποιήσουμε τα στοιχεία τα οποία συγκεντρώσαμε από τη ρουμπρίκα αξιολόγησης του φακέλου επιτευγμάτων, όπως αυτή συμπληρώθηκε από τους ίδιους τους μαθητές αλλά και από τη διδάσκουσα. Παράλληλα, επικουρικά θα χρησιμοποιηθούν και οι απαντήσεις στις ερωτήσεις ανοιχτού τύπου που δόθηκαν στους μαθητές.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που προέκυψαν από την ανάλυση των αποτελεσμάτων με βάση τη ρουμπρίκα αξιολόγησης του φακέλου επιτευγμάτων, οι βαθμολογία που έδωσαν οι μαθητές συμπίπτει σε 3 περιπτώσεις με τη βαθμολογία που αποδόθηκε από τη διδάσκουσα. Σε 3 περιπτώσεις υπήρχε απόκλιση 1 μονάδας, σε 2 περιπτώσεις η απόκλιση ήταν 2 μονάδες και 3 μονάδες απόκλιση υπήρχαν σε 5 περιπτώσεις. Συνολικά δηλαδή για 13 μαθητές (ποσοστό 65%) η απόκλιση ανάμεσα στις βαθμολογίες, κυμάνθηκε από 0 έως 3 βαθμούς, απόκλιση αρκετά μικρή αν λάβουμε υπόψη το γεγονός ότι το εύρος χαρακτηρισμού του φακέλου επιτευγμάτων από τη μια κατηγορία στην επόμενη ήταν 15 μονάδες.

Και στις υπόλοιπες 7 περιπτώσεις των ατόμων που αποτέλεσαν την πειραματική ομάδα η απόκλιση ήταν 4 και 5 μονάδες σε 3 περιπτώσεις αντίστοιχα ενώ σε μια περίπτωση η απόκλιση ήταν 6 μονάδες. Τέλος, η μεγαλύτερη απόκλιση που παρουσιάστηκε μόνο σε μια περίπτωση ήταν αυτή των 7 μονάδων.

Ακόμη, αν αναφερθούμε στα αποτελέσματα που πήραμε από τις ερωτήσεις ανοιχτού τύπου, βλέπουμε ότι οι περισσότεροι μαθητές ήταν ικανοποιημένοι από το παραγόμενο αποτέλεσμα και σε μεγάλο βαθμό μπόρεσαν να εντοπίσουν τα σημεία εκείνα στο φάκελο τους, που επιδέχονταν βελτίωσης.

Επομένως, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι οι μαθητές κατάφεραν σε μεγάλο βαθμό να αξιολογήσουν την προσπάθειά τους αλλά και τις παραλήψεις τους.

7.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΈΡΕΥΝΑ

Μέσα από την παρούσα εργασία, έγινε προσπάθεια ώστε να ερευνηθεί στην πράξη ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να λειτουργήσει ο ηλεκτρονικός φάκελος επιτευγμάτων του μαθητή μέσα στο πλαίσιο της τάξης. Όπως διαφάνηκε από τις απαντήσεις ανοιχτού τύπου, οι μαθητές έδειξαν σαφή προτίμηση προς τον ηλεκτρονικό σε σχέση με τον παραδοσιακό φάκελο επιτευγμάτων. Βέβαια, οι χρονικοί περιορισμοί ως προς την υλοποίηση της συγκεκριμένης παρέμβασης αποτέλεσαν τροχοπέδη, ώστε τα συμπεράσματα τα οποία εξήχθησαν από την πραγματοποιηθείσα έρευνα να θεωρούνται πιο ασφαλή. Επομένως, μεγάλο ενδιαφέρον θα είχε η διενέργεια παρεμφερούς πειράματος, το οποίο όμως, θα επεκτείνεται χρονικά στη διάρκεια ολόκληρου του σχολικού έτους. Ακόμη, σημαντικά αποτελέσματα θα μπορούσαμε να εξαγάγουμε γύρω από τη χρήση του e-portfolio στην ελληνική πρωτοβάθμια εκπαίδευση, εάν μας δινόταν η δυνατότητα δημιουργίας του ηλεκτρονικού φακέλου από την πρώτη τάξη του δημοτικού και παρακολούθησης του τρόπου ανάπτυξης του καθ' όλη τη σχολική ζωή των μαθητών στο Δημοτικό. Βέβαια, ένα τέτοιο σχέδιο θα απαιτούσε διαφορετικούς χειρισμούς και ένα αρκετά χρονοβόρο πλάνο, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο ο ηλεκτρονικός φάκελος σε αυτή τη βαθμίδα εκπαίδευσης μπορεί να βοηθήσει όχι μόνο στην αξιολόγηση αλλά και στην ανάπτυξη άλλων μεταγνωστικών ικανοτήτων.

Μια άλλη παρατήρηση που θα μπορούσαμε να κάνουμε, πάντα σε συνδυασμό με όσα ήδη αναφέρθηκαν παραπάνω, είναι η προσπάθεια δημιουργίας και άλλων μορφών φακέλου επιτευγμάτων. Στη συγκεκριμένη παρέμβαση, οι μαθητές κλήθηκαν να δημιουργήσουν έναν φάκελο επίδειξης (Showcase portfolio), όπου οι εκπαιδευόμενοι επέλεξαν οι ίδιοι το περιεχόμενο που θέλησαν να αναδείξουν. Παρόμοια έρευνα θα μπορούσε να αναπτυχθεί προκειμένου οι μαθητές να δημιουργήσουν έναν φάκελο ανάπτυξης (Development portfolio) μέσα από τον οποίο φαίνονται οι εργασίες του μαθητή που είναι σε εξέλιξη, καταδεικνύοντας έτσι τις ανάγκες εξέλιξης και προόδου του μαθητή ή ακόμη και έναν φάκελο αναστοχασμού (Reflective Portfolio) όπου ο μαθητής μπορεί να δείξει τα επιτεύγματά του αλλά και πώς αυτά σχετίζονται με τους εκπαιδευτικούς στόχους που έχουν τεθεί. Για μια ακόμη φορά, όμως, για να κινηθούμε ερευνητικά προς αυτή την κατεύθυνση, απαιτείται περισσότερος χρόνος για τη διεξαγωγή του πειράματος και την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Ενδιαφέρον θα είχε ακόμη, να δίδονταν στον ερευνητή η δυνατότητα να παρακολουθήσει τον τρόπο με τον οποίο εξελίσσεται ένα μαθητικό portfolio καθ' όλη τη διάρκεια της μαθητικής και ακαδημαϊκής ζωής των εκπαιδευόμενων, όπως επίσης και αν ο φάκελος αυτός στη συνέχεια μπόρεσε να αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο στην επαγγελματική σταδιοδρομία των συγκεκριμένων ατόμων.

Τέλος, θα πρέπει να κάνουμε μια αναφορά στις δυσκολίες οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν ανασταλτικό παράγοντα στην ανάπτυξη ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων από την πλευρά των εκπαιδευτικών.

Όπως αναφέρει η Barrett¹⁷ οι εκπαιδευτικοί δεν διαθέτουν αρκετό χρόνο για να ασχοληθούν με τη δημιουργία και τη χρήση ηλεκτρονικών χαρτοφυλακίων στην τάξη, αφού τα χρονοδιαγράμματα αλλά και άλλες καινοτομίες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του σχολείου έχουν προτεραιότητα. Ακόμη, τα περισσότερα σχολεία δεν διαθέτουν ένα κατάλληλα οργανωμένο εργαστήριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, ούτε μια αρκετά γρήγορη σύνδεση στο διαδίκτυο, ενώ ένα ακόμη πρόβλημα ως προς τη δημιουργία και τη διατήρηση των ηλεκτρονικών φακέλων αποτελεί και η αποθήκευση των χαρτοφυλακίων σε τοπικούς servers. Πολλοί εκπαιδευτικοί δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις ή την εμπειρία προκειμένου να ωθήσουν τους μαθητές τους προς τη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού χαρτοφυλακίου. Ενώ ένας ακόμη κίνδυνος, ιδιαίτερα όταν αφορά ανήλικους μαθητές είναι η προστασία των προσωπικών τους δεδομένων.

¹⁷ <http://blog.helenbarrett.org/2011/05/why-arent-there-more-e-portfolios-in-k.html>

8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

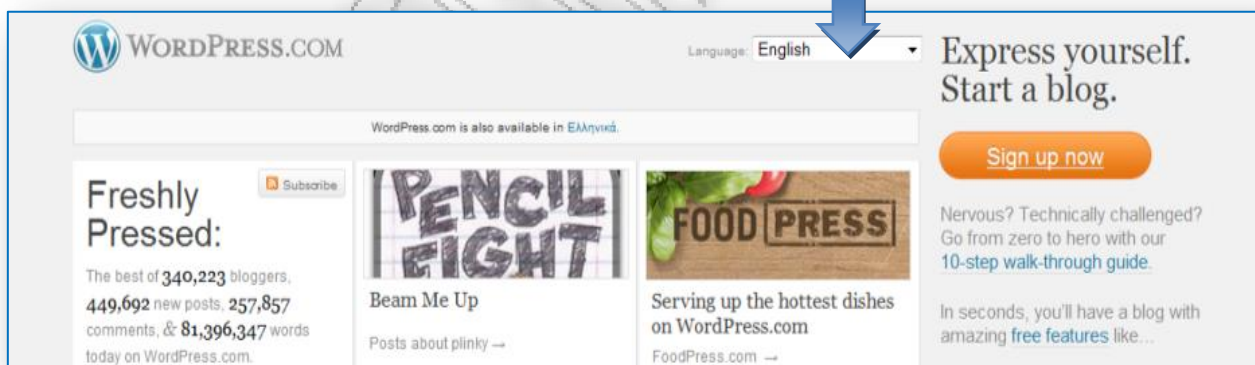
8.1. ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΟΣ ΙΣΤΟΛΟΓΙΟΥ ΣΤΟ WORDPRESS

Το **WordPress** είναι ένα από τα πολλά εργαλεία που δίνουν τη δυνατότητα να δημιουργήσει κανείς δυναμικές ιστοσελίδες στο internet, οι οποίες είναι προσανατολισμένες κυρίως στη δημοσίευση, οργάνωση και τακτική ανανέωση ιστοριών και άρθρων.

Το **WordPress** στις τελευταίες του εκδόσεις προσφέρει πέρα από την απλή δημιουργία blog ιστοσελίδων και άλλα χαρακτηριστικά (δημιουργία στατικών σελίδων, themes κλπ.) που το μετατρέπουν σε ένα ελκυστικό πακέτο δημιουργίας δυναμικών sites .Στα πλεονεκτήματα του συγκαταλέγονται η απλότητα του, η ευκολία στη χρήση και διαχείριση, οι ποικίλες δυνατότητες παρουσίασης και εμφάνισης.

Μέσα από την ιστοσελίδα www.wordpress.com, μπορούμε να δημιουργήσουμε δωρεάν ένα blog (ιστολόγιο).

Το πρώτο βήμα για τη δημιουργία του ιστολογίου, είναι η αλλαγή της γλώσσας, από τα αγγλικά που δίνονται ως αρχική επιλογή, σε ελληνικά.

Εικόνα 38: Αλλαγή γλώσσας στο WordPress

Στη συνέχεια, και αφού η γλώσσα έχει αλλάξει, ζητάμε εγγραφή.

Για να μπορέσουμε να πραγματοποιήσουμε την εγγραφή μας και να αποκτήσουμε το προσωπικό μας ιστολόγιο, το μόνο που απαιτείται είναι μια έγκυρη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Εικόνα 39: Έγγραφή στο WordPress

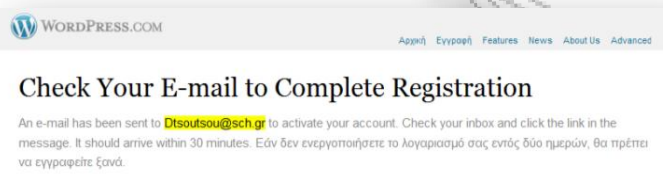
Επιλέγουμε τη διεύθυνση στην οποία θα βρίσκεται το ιστολόγιο μας. Μια ακόμη επιλογή που δίνεται στον χρήστη, είναι να μπορέσει να έχει το δικό του domain, με μια πρόσθετη ετήσια χρηματική επιβάρυνση.

Δίνουμε το όνομα χρήστη. Το όνομα πρέπει να περιέχει τουλάχιστον 4 χαρακτήρες και να αποτελείται μόνο από γράμματα και αριθμούς.

Καλούμαστε να δημιουργήσουμε τον κωδικό πρόσβασης. Ο κωδικός θα πρέπει να αποτελείται από γράμματα και αριθμούς. Σε περίπτωση που το σύστημα θεωρήσει ότι ο κωδικός δεν είναι ιδιαίτερα ισχυρός, τότε δεν μπορούμε να προχωρήσουμε την εγγραφή.

Εικόνα 40: Δημιουργία Λογαριασμού

Για να ολοκληρωθεί η εγγραφή, θα πρέπει ο χρήστης να λάβει ένα μήνυμα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Με τη χρήση του συνδέσμου να αναφέρεται στο μήνυμα, γίνεται η ενεργοποίηση του ιστολογίου.

Εικόνα 41: Ολοκλήρωση εγγραφής

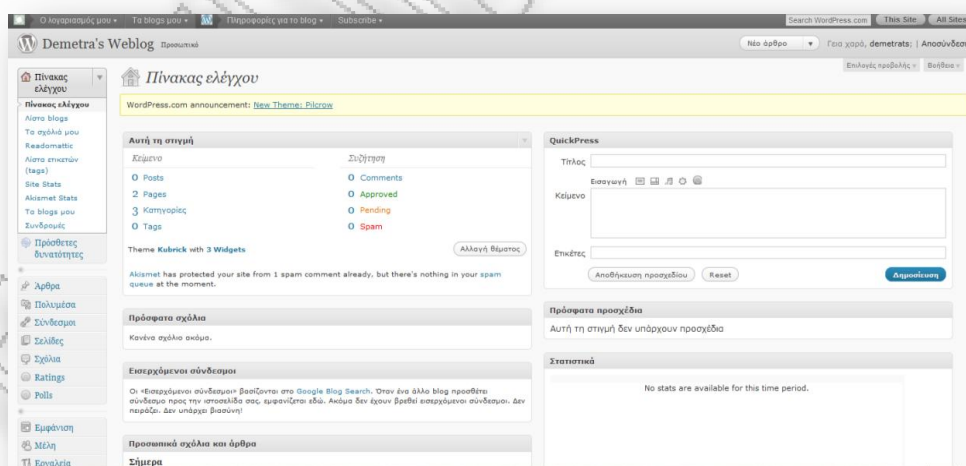
Εικόνα 42: Σύνδεση στο ιστολόγιο

Μετά την ενεργοποίηση του λογαριασμού, ο χρήστης μπορεί να συνδεθεί στο ιστολόγιο του, προκειμένου να έχει πρόσβαση στον πίνακα ελέγχου. Σε περίπτωση που κάποιος έχει χάσει τον κωδικό πρόσβασης, δίνεται η επιλογή να σταλεί νέος κωδικός μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

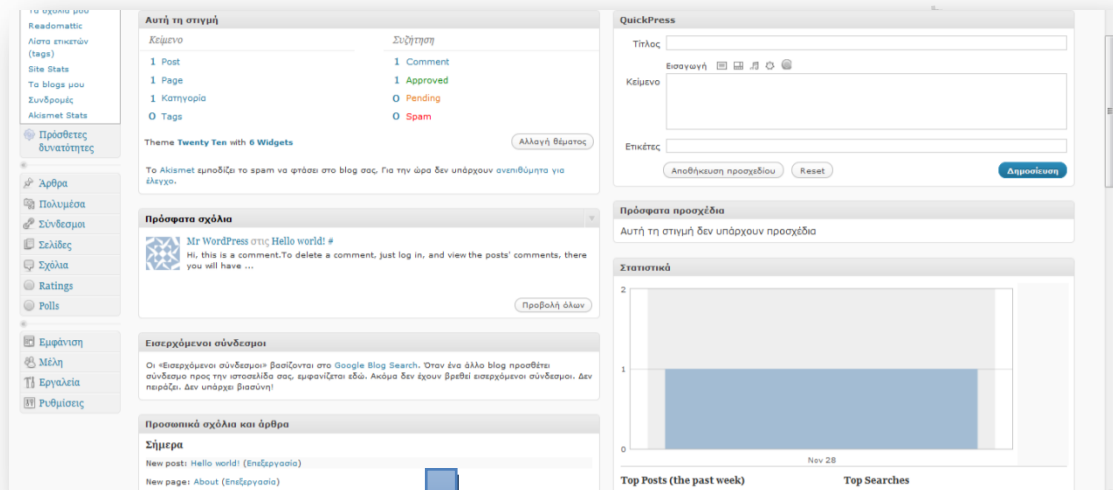
Ο πίνακας ελέγχου χωρίζεται σε τρία τμήματα. Στο ανώτερο τμήμα εμφανίζονται επιλογές που αφορούν στην αποσύνδεση («Αποσύνδεση χρήστη») του χρήστη από αυτόν, στην προβολή των στοιχείων που θα προβάλλονται στο μεσαίο και κύριο μέρος του («Επιλογές προβολής»), καθώς και σε συντομεύσεις για σύνταξη άρθρων και δημιουργία σελίδων στον ιστότοπο («Νέο άρθρο»).

Στην αριστερή πλευρά εμφανίζεται μια μπάρα στην οποία εμφανίζονται οι λειτουργίες του ιστολογίου.

Στο κεντρικό τμήμα του πίνακα ελέγχου, εμφανίζονται τα περιεχόμενα της κάθε επιλογής του διαχειριστή, αλλά και του κάθε χρήστη ανάλογα με τα δικαιώματα που του έχουν ανατεθεί ως προς τη χρήση του ιστολογίου.

Εικόνα 43: Πίνακας ελέγχου

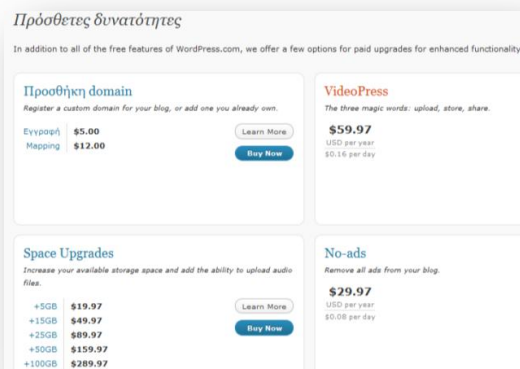

Εικόνα 44: Σελίδα Διαχείρισης

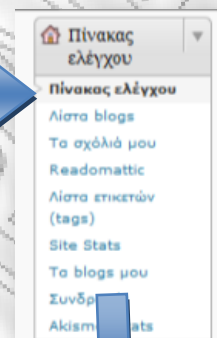
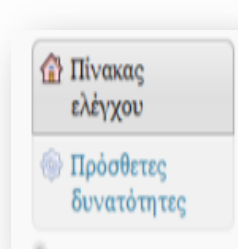
Η αρχική σελίδα της διαχείρισης (στην αγγλική version ονομάζεται **dashboard**) εμφανίζει κάποια γρήγορα links και νέα που αφορούν γενικά το WordPress. Τα links αυτά μας πηγαίνουν απ' ευθείας σε βασικές λειτουργίες .

Στον πίνακα ελέγχου, εμφανίζονται οι επιλογές πού έχει ο διαχειριστής του ιστολογίου. Ο χρήστης μπορεί να οργανώσει με τον τρόπο που επιθυμεί αυτή τη σελίδα, επιλέγοντας τι θα εμφανίζεται, αλλά και τη θέση στην οποία θα βρίσκονται τα στοιχεία αυτά, όπως για παράδειγμα η επιλογή της γρήγορης δημοσίευσης, τα στατιστικά, τα σχόλια που αναρτώνται από τους αναγνώστες κλπ.

Στην αριστερή πλευρά της οθόνης, εμφανίζονται μια σειρά από συνδέσμους, που όταν ο χρήστης πατήσει πάνω τους, είτε αναπτύσσεται ένα πτυσσόμενο μενού είτε παραπέμπεται σε κάποια άλλη σελίδα.

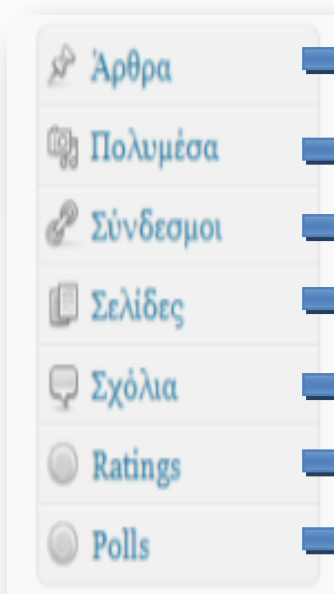

Εικόνα 45: Πρόσθετες δυνατότητες

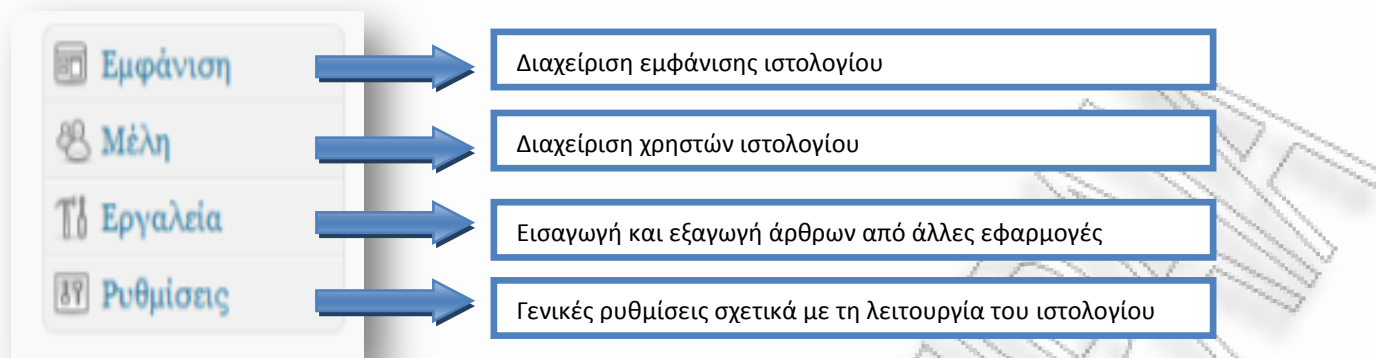
Μέσα από τις πρόσθετες δυνατότητες, ο χρήστης μπορεί να έχει επιπλέον λειτουργίες για το ιστολόγιο του, όπως την προσθήκη domain, την αγορά πρόσθετου αποθηκευτικού χώρου, τη χρήση video κλπ. Οι συγκεκριμένες δυνατότητες προσφέρονται όχι δωρεάν, όπως οι υπόλοιπες λειτουργίες του ιστολογίου, αλλά απαιτούν την καταβολή ενός χρηματικού ποσού σε ετήσια βάση.

Μέσα από τον πίνακα ελέγχου ο διαχειριστής μπορεί να έχει πρόσβαση στα σχόλια του, στα ιστολόγια που παρακολουθεί, στην προσθήκη ετικετών, στα στατιστικά του ιστολογίου κ.α.

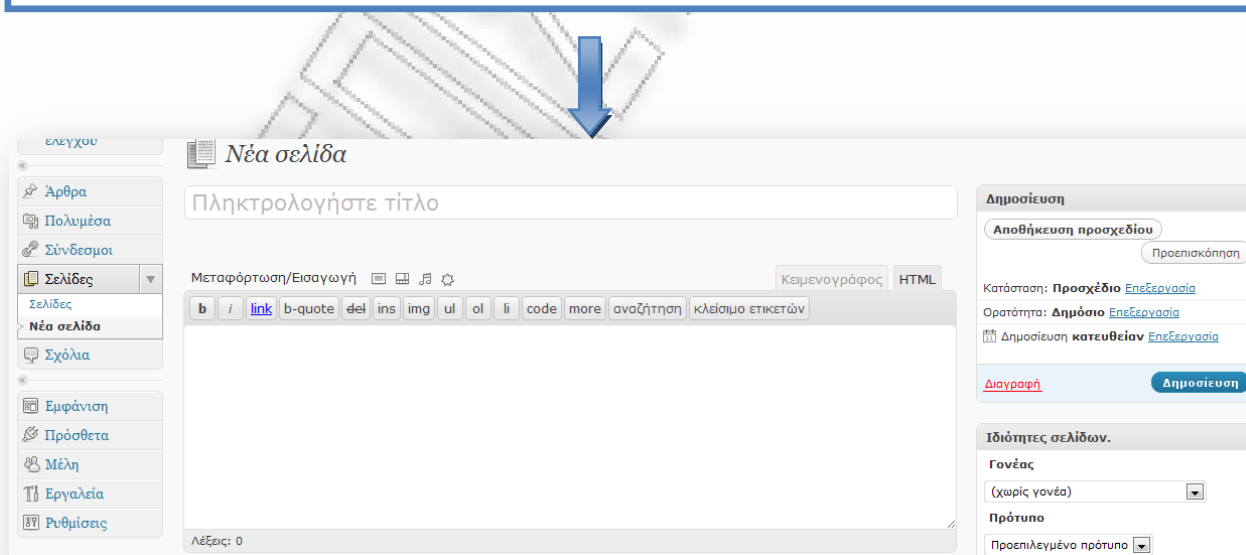
- Δημιουργία, επεξεργασία, διαχείριση άρθρων και κατηγορίες
- Διαχείριση πολυμέσων
- Διαχείριση συνδέσμων
- Δημιουργία, επεξεργασία, διαχείριση στατικών σελίδων
- Επεξεργασία και διαχείριση σχολίων
- Ρυθμίσεις βαθμολογίας άρθρων, σελίδων, σχολίων
- Δημιουργία και διαχείριση δημοσκοπήσεων

Εικόνα 46: Βασικές λειτουργίες

Προκειμένου να προστεθεί υλικό στο ιστολόγιο, δίνονται δύο επιλογές. Μπορούμε να ζητήσουμε την προσθήκη μιας νέας σελίδας ή ενός νέου άρθρου. Όταν δημιουργείται μια νέα στατική σελίδα, γίνεται προκειμένου να δοθούν πληροφορίες στους χρήστες του ιστολογίου, που όμως δεν επιδέχονται ιδιαίτερου σχολιασμού ή αλληλεπίδρασης. Για να δημιουργηθεί μια νέα σελίδα, βρίσκουμε την ανάλογη επιλογή στον πίνακα ελέγχου και στη συνέχεια οδηγούμαστε στην παρακάτω διεπιφάνεια.

Η δημιουργία μιας σελίδας δε διαφέρει σημαντικά από τη δημιουργία ενός άρθρου (post). Η κύρια διαφορά είναι ότι οι σελίδες εμφανίζονται σε διαφορετικό σημείο στην αρχική σελίδα του ιστολογίου και ότι δεν ομαδοποιούνται σε κατηγορίες αλλά σε άλλες σελίδες. Κάποιες επιπλέον επιλογές είναι το **Page author** (ποιος είναι ο δημιουργός της συγκεκριμένης σελίδας), το **Page Parent** (αν η σελίδα μας θα μπει «κάτω» από μια άλλη σελίδα), και το **Page Template** (αν θέλουμε η συγκεκριμένη σελίδα να έχει διαφορετική εμφάνιση από το υπόλοιπο site).

Εικόνα 47: Δημιουργία νέας σελίδας

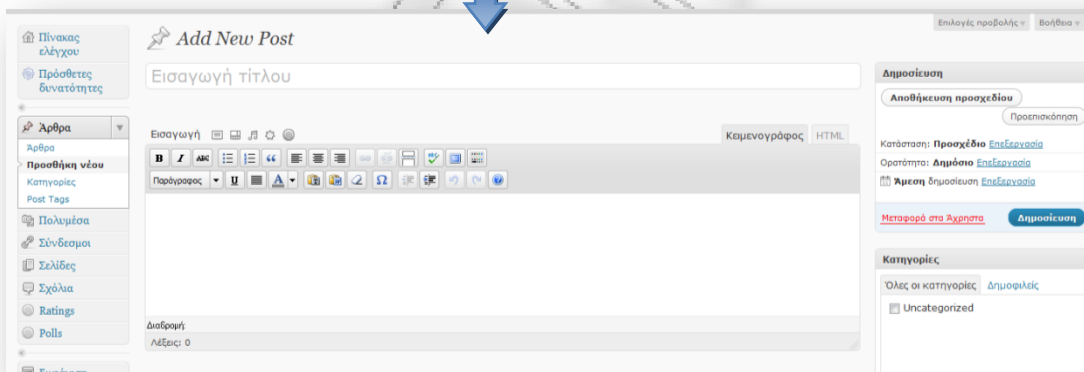
Η δεύτερη επιλογή αφορά στη δημιουργία άρθρου. Τα άρθρα περιέχουν συνήθως πληροφορίες, οι οποίες εμφανίζονται χρονολογικά ανάλογα με τον χρόνο προσθήκης τους στο ιστολόγιο. Προκειμένου να γίνει ευκολότερη η περιήγηση των υπόλοιπων χρηστών στο ιστολόγιο, τα άρθρα ταξινομούνται κάτω από την κατάλληλη κατηγορία, ή τους δίνεται η αντίστοιχη ετικέτα. Οι κατηγορίες εμφανίζονται στην αρχική σελίδα του ιστολογίου σε ξεχωριστό block και είναι πολύ χρήσιμες για την ομαδοποίηση του υλικού.

Για τη δημιουργία νέου άρθρου, βρίσκουμε την αντίστοιχη επιλογή και στη συνέχεια οδηγούμαστε στην παρακάτω διεπιφάνεια, μέσα από την οποία μπορούμε να έχουμε τις ακόλουθες επιλογές:

- Καθορισμός της μορφής, της κατηγορίας στην οποία ανήκει
- Έλεγχος ή όχι στην υποβολή σχολίων
- Έλεγχος της ορατότητας του άρθρου
- Επισύναψη αρχείου ήχου, εικόνας, γραπτού κειμένου.

Τόσο στη δημιουργία άρθρου, όσο και στη δημιουργία σελίδας, δίνονται οι επιλογές της χρήσης κειμενογράφου ή της επεξεργασίας του κειμένου με τη χρήση της HTML.

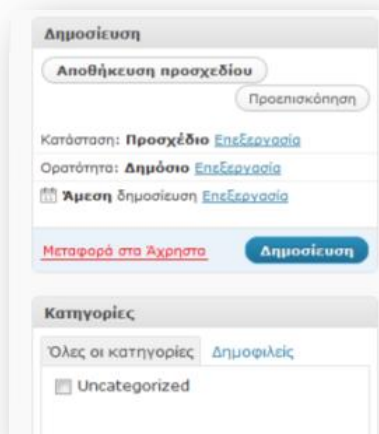
Ο κειμενογράφος, έχει την κλασική μορφή που εμφανίζεται σε οποιοδήποτε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου. Στην αρχική επιλογή εμφανίζονται μόνο οι επιλογές μορφοποίησης της πάνω σειράς, αλλά δίνεται και η επιλογή της εμφάνισης της πλήρους εργαλειοθήκης. Ακόμη, όταν ο δείκτης βρίσκεται πάνω στα εικονίδια, τότε εμφανίζεται ετικέτα, που περιγράφεται η χρήση κάθε πλήκτρου.

Εικόνα 48: Δημιουργία νέου άρθρου

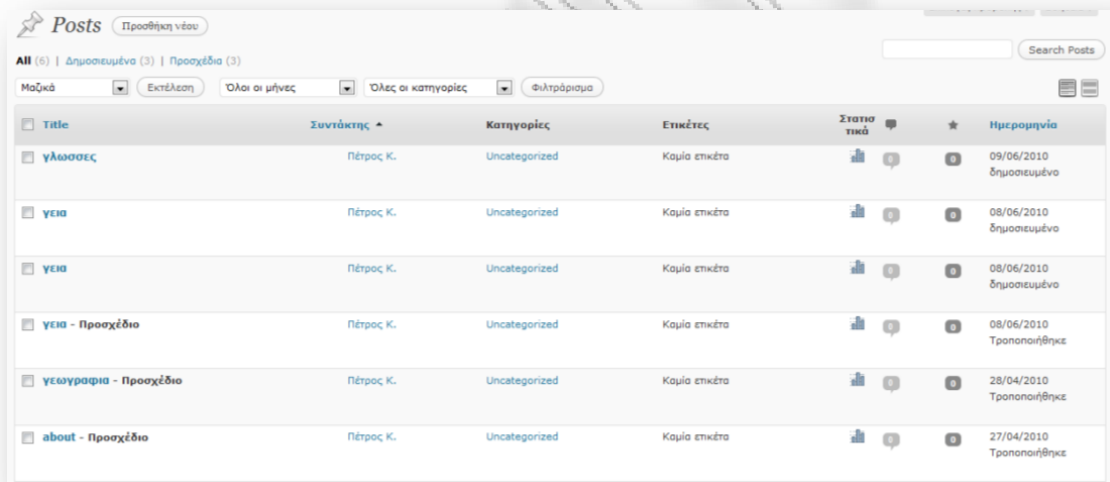
Εικόνα 49: Κειμενογράφος

Η σελίδα ή το άρθρο που έχουν δημιουργηθεί από το διαχειριστή, δεν εμφανίζονται στο ιστολόγιο, αν δεν πατηθεί η επιλογή «δημοσίευση». Παράλληλα, δίνονται οι επιλογές να αποθηκευτεί το προσχέδιο και να γίνει η δημοσίευση του σε μεταγενέστερο χρόνο.

Εικόνα 50: Δημοσίευση νέου άρθρου

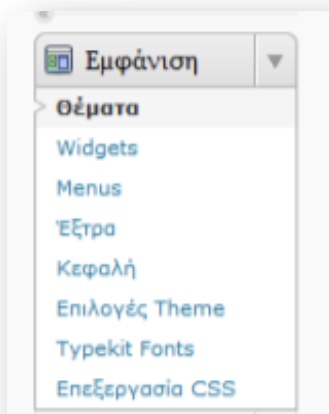
Διαχείριση του υλικού (Manage)

Εικόνα 51: Διαχείριση υλικού

Μια ακόμη επιλογή που δίνεται από το Wordpress, είναι η δυνατότητα να διαχειριστούμε τα άρθρα και τις σελίδες και γενικότερα όλο το υλικό που έχει δημοσιευτεί στο ιστολόγιο. Από την καρτέλα που φαίνεται πιο πάνω ο διαχειριστής μπορεί να δει τον τίτλο της σελίδας ή του άρθρου, τον συντάκτη, την κατηγορία στην οποία εντάσσεται, τις ετικέτες που έχουν προστεθεί, την ημερομηνία που δημιουργήθηκε το συγκεκριμένο υλικό, τα στατιστικά και τα σχόλια που μπορεί να έχουν προστεθεί. Παρόμοιες επιλογές υπάρχουν και στις σελίδες διαχείρισης των κατηγοριών (**Categories**) και σελίδων (**Pages**), όπου επίσης σου δίνεται η δυνατότητα να δημιουργήσεις μια καινούρια κατηγορία ή σελίδα.

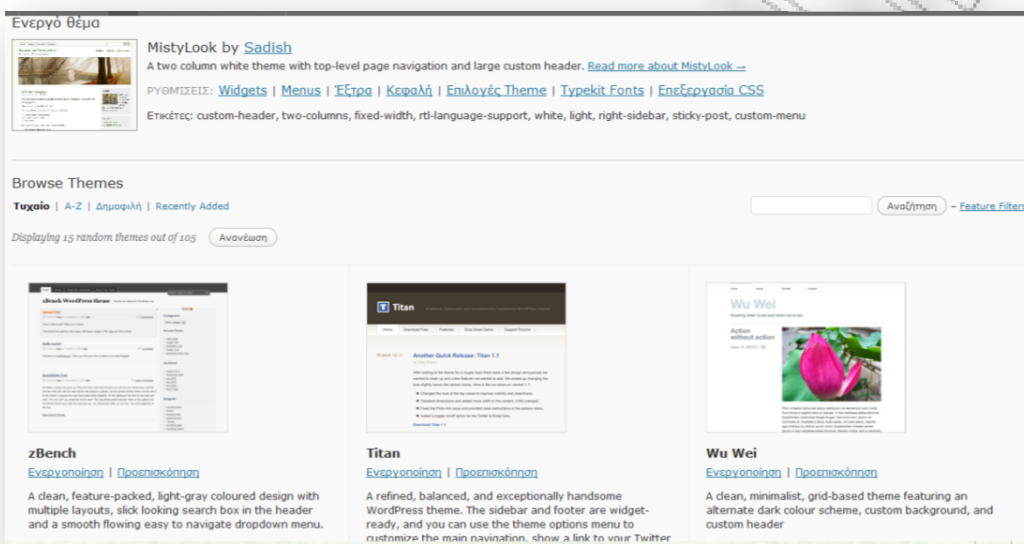
Στη συνέχεια, υπάρχει η δυνατότητα να γίνει η επεξεργασία του συγκεκριμένου υλικού, η προβολή του στο ιστολόγιο ή και η μετακίνηση του στα άχρηστα.

Εικόνα 52: διαχείριση εμφάνισης

Μέσα από την επιλογή «εμφάνιση», καθορίζονται τα θέματα εμφάνισης του ιστολογίου. Στην επιλογή «θέματα», εμφανίζονται κάποια πρότυπα, όπου καθορίζονται με συγκεκριμένο τρόπο, εμφανισιακά θέματα όπως ο τρόπος εμφάνισης του κειμένου (γραμματοσειρά, μέγεθος, χρώμα), η θέση των στοιχείων της σελίδας κλπ.

Αφού ο διαχειριστής επιλέξει το θέμα που θέλει να έχει το ιστολόγιο του μπορεί να πιάσει το κουμπί «προεπισκόπηση», ώστε να δοκιμάσει το θέμα ή «ενεργοποίηση» προκειμένου να χρησιμοποιηθεί αυτό το πρότυπο στο ιστολόγιο.

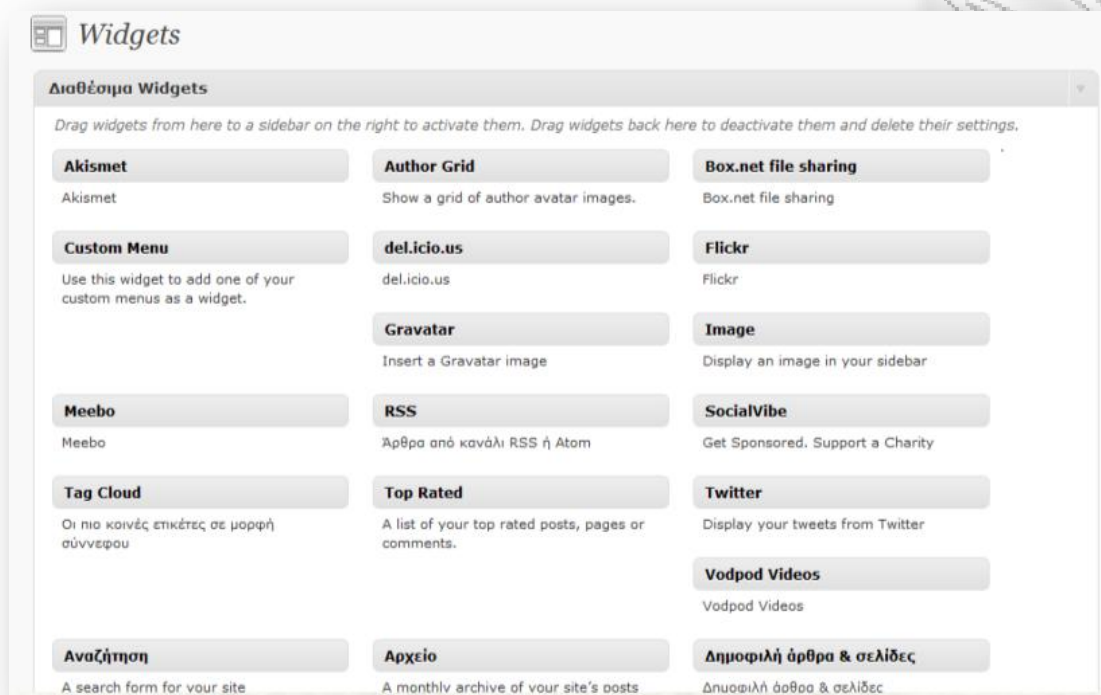

Εικόνα 53: Αλλαγή θέματος

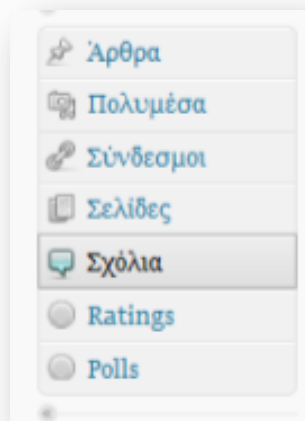
Από την επιλογή Κεφαλή, ο διαχειριστής του ιστολογίου, μπορεί να αλλάξει την εικόνα που εμφανίζεται στο θέμα όπως επίσης και το χρώμα που επιθυμεί ο ίδιος για τον τίτλο της σελίδας, τροποποιώντας με αυτό τον τρόπο το πρότυπο που έχει επιλεγεί για την εμφάνιση της σελίδας.

Ακόμη μέσα από το επεξεργασία του css , μπορεί κάποιος να τροποποιήσει με τον τρόπο που επιθυμεί το θέμα που χρησιμοποιείται στο ιστολόγιο ή ακόμη και να δημιουργήσει το δικό του θέμα.

Μέσα από την καρτέλα Widgets, ο διαχειριστής μπορεί να καθορίσει πρόσθετες λειτουργίες που θα έχει το ιστολόγιο του, όπως για παράδειγμα να εμφανίζονται οι σημαντικότερες ετικέτες σε μορφή σύννεφου, να γίνεται απευθείας σύνδεση με τον λογαριασμό του χρήστη σε υπηρεσίες όπως το twitter ή το flickr κ.α.

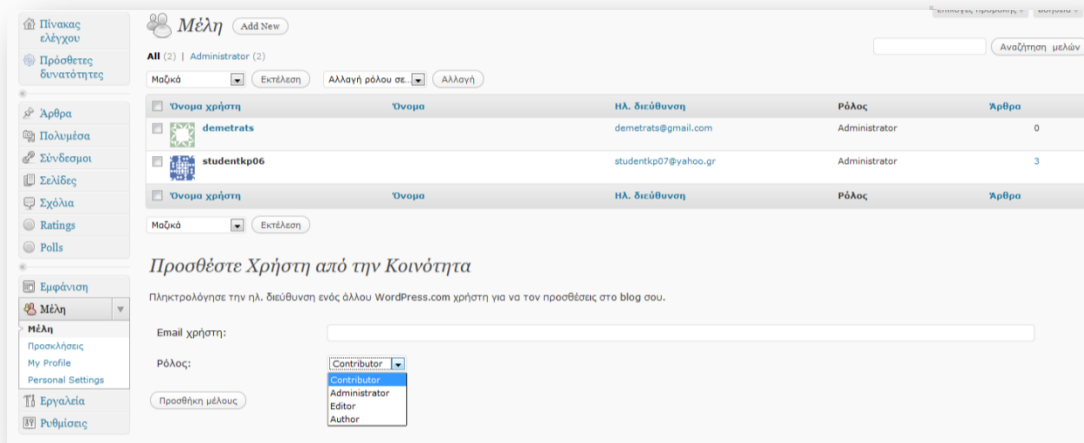
Εικόνα 54: πρόσθετες λειτουργίες

Στην καρτέλα «Διαχείριση Σχολίων» ο διαχειριστής της ιστοσελίδας μπορεί να δει όλα τα μηνύματα που έχουν γραφτεί στο site από τους χρήστες που έχουν μπει και σχολιάσει τις σελίδες και τα άρθρα.

Υπάρχει αναζήτηση αν επιθυμεί να βρει σχόλια που ικανοποιούν κάποιο κριτήριο (για παράδειγμα μπορεί κάποιος να θέλει να αφαιρέσει σχόλια με προσβλητικό ή άσεμνο λεξιλόγιο). Παρέχονται, επίσης, οι δυνατότητες της επεξεργασίας (αλλαγή του κειμένου, των ιδιοτήτων του σχολίου ή της ημερομηνίας) ή της αφαίρεσης των σχολίων και η καταχώρηση τους ως μη εγκεκριμένα ή spam.

Ακόμη, δίνεται η δυνατότητα τα σχόλια που γίνονται από τους χρήστες να μην εμφανίζονται αμέσως, αλλά να βρίσκονται σε αναμονή, μέχρι να δώσει ο διαχειριστής την έγκριση για την εμφάνιση τους. Τέλος, υπάρχουν πρόσθετα όπως το akismet, με το οποίο φιλτράρονται τα σχόλια, ώστε να αποτρέπεται η δημοσίευση spam.

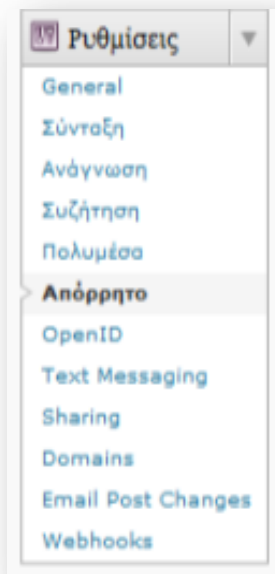

Εικόνα 55: Προσθήκη μελών

Η καρτέλα «μέλη», δίνει τη δυνατότητα της διαχείρισης των εγγεγραμμένων χρηστών του ιστολογίου, αλλά και την ανάθεση συγκεκριμένου ρόλου στον καθένα.

Υπάρχουν 4 κατηγορίες μελών:

Administrator διαχειριστής	Ο διαχειριστής έχει τον έλεγχο όλων των λειτουργιών που έχουν και οι άλλοι χρήστες και επιπλέον μπορεί να : <ul style="list-style-type: none"> • Αλλάξει όλες τις ρυθμίσεις • Αλλάξει θέμα • Να ενεργοποιήσει και να διαχειριστεί τα πρόσθετα • Να διαχειριστεί τους χρήστες • Να διαχειριστεί τους φακέλους
Editor	Αυτή η κατηγορία χρήστη, έχει τα δικαιώματα που έχει ο author και ο contributor αλλά επιπλέον μπορεί: <ul style="list-style-type: none"> • Να διαχειρίζεται τα σχόλια • Να διαχειρίζεται τις κατηγορίες • Να διαχειρίζεται τους συνδέσμους • Να διαχειρίζεται τα άρθρα • Να διαχειρίζεται τις σελίδες
Author	Το συγκεκριμένο επίπεδο χρήστη μπορεί να δημοσιεύσει άρθρα και να ανεβάσει αρχεία.
contributor	Η συγκεκριμένη κατηγορία έχει ελάχιστα δικαιώματα. Μπορεί να δημιουργήσει άρθρα, αλλά δεν μπορεί να προσθέσει εικόνες και άλλα πολυμέσα.

Η τελευταία καρτέλα, περιέχει γενικές ρυθμίσεις που ο διαχειριστής μπορεί να καθορίσει διάφορες παραμέτρους που θα ισχύουν για το ιστολόγιο.

Μέσα από την καρτέλα «γενικές ρυθμίσεις», ο διαχειριστής μπορεί να καθορίσει το όνομα του ιστολογίου, να δώσει μια σύντομη περιγραφή του, να δώσει μια διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την επικοινωνία, να επιλέξει τη γλώσσα του ιστολογίου, καθώς και γενικές επιλογές σχετικά με την ημερομηνία και την ώρα.

Γενικές ρυθμίσεις

Site Title: demportfolio

Υπότιτλος: Just another WordPress.com site In a few words, explain what this site is about.

Ηλ. διεύθυνση: dtsoutso@sch.gr This address is used for admin purposes. If you change this we will send you an e-mail at your new address to confirm it. The new address will not become active until confirmed.

Ζώνη ώρας: UTC+0 Η ώρα UTC είναι: 2010-11-28 19:26:19
Choose a city in the same timezone as you.

Μορφή ημερομηνίας:
 Νοεμβρίου 28, 2010
 2010/11/28
 11/28/2010
 28/11/2010
 Προσαρμοσμένη: F j, Y Νοεμβρίου 28, 2010
[Documentation on date and time formatting.](#)

Μορφή ώρας:
 19:26
 7:26 AM
 19:26
 Προσαρμοσμένη: g:i a 7:26 μμ

Η εβδομάδα αρχίζει: Δευτέρα

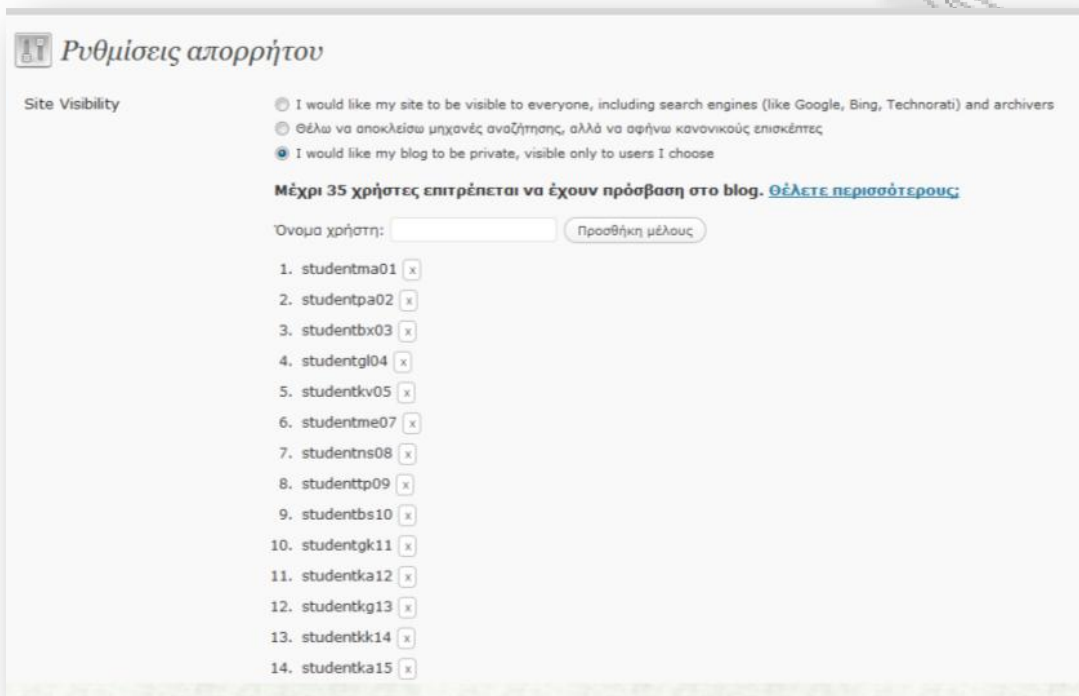
Γλώσσα: el - Ελληνικά
Η γλώσσα στην οποία θα γράφετε κυρίως σε αυτό το blog.
[Επιλέξτε την γλώσσα](#) εμφάνισης των μενού από το προφίλ σας.

[Αποθήκευση αλλαγών](#)

Εικόνα 56: Γενικές ρυθμίσεις

Μέσα από την επιλογή «ανάγνωση», ο διαχειριστής μπορεί να καθορίσει αν η αρχική σελίδα θα είναι στατική ή θα παρουσιάζονται τα τελευταία άρθρα που έχουν δημοσιευτεί. Μπορούμε επίσης να καθορίσουμε πόσα άρθρα το πολύ θα εμφανίζονται και το κυριότερο ποια κωδικοποίηση θα χρησιμοποιεί η ιστοσελίδα μας.

Από τις ρυθμίσεις συζήτησης, δύνονται επιλογές σχετικά με τη δημοσίευση των άρθρων καθώς επίσης και για τα σχόλια.

Εικόνα 57: Ρυθμίσεις απορρήτου

Μια από τις σημαντικότερες ρυθμίσεις αυτής της κατηγορίας, αποτελούν οι ρυθμίσεις απορρήτου. Μέσα από αυτή την καρτέλα, ο διαχειριστής επιλέγει αν το ιστολόγιο θα είναι ορατό σε όλους, συμπεριλαμβανομένων και των μηχανών αναζήτησης ή αν θα είναι προσβάσιμο μόνο σε κανονικούς επισκέπτες. Ακόμη, μια επιλογή που δίνεται είναι το ιστολόγιο να είναι ιδιωτικό και ο διαχειριστής να καθορίζει τα άτομα που θα έχουν πρόσβαση σε αυτό. Μέσα στις δωρεάν παροχές του wordpress είναι το όριο των 35 χρηστών για το ιδιωτικό ιστολόγιο. Παράλληλα όμως δίνεται η ευκαιρία σε όποιον το επιθυμεί να καλέσει επιπλέον χρήστες, με την καταβολή κάποιου πρόσθετου χρηματικού ποσού.

8.2. Pre -Questionnaire

Ερωτηματολόγιο

Αγόρι Κορίτσι

Ηλικία:.....ετών

Χρησιμοποιείς Η/Υ στο σπίτι;

Ναι Όχι

Έχεις πρόσβαση στο internet από το σπίτι;

Ναι Όχι

Κάθε πότε ασχολείσαι και για πόση ώρα;

Τι σου αρέσει να κάνεις πιο πολύ στο internet;

1^ο Μέρος

Στάσεις απέναντι στη χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή

Σε αυτή την ενότητα που αποτελείται από 6 ερωτήσεις, θα πρέπει να κυκλώσεις τον αριθμό που εκφράζει καλύτερα την άποψή σου απέναντι στις παρακάτω προτάσεις που σχετίζονται με τον τρόπο που αντιμετωπίζεις τη χρήση Η/Υ γενικότερα.

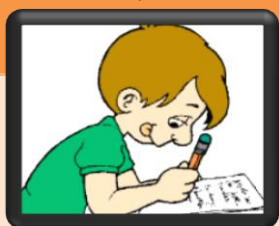
- 1→ Διαφωνώ απολυτά
- 2→ Διαφωνώ
- 3→ Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
- 4→ Συμφωνώ
- 5→ Συμφωνώ απόλυτα

1	Μου αρέσει να ασχολούμαι με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.	1	2	3	4	5
2	Με κουράζει η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.	1	2	3	4	5
3	Μπορώ να μάθω αρκετά πράγματα όταν χρησιμοποιώ τον Η/Υ.	1	2	3	4	5
4	Είναι πολύ σημαντικό για μένα να γνωρίζω πώς να χειρίζομαι τον Η/Υ.	1	2	3	4	5
5	Αισθάνομαι ικανός να χρησιμοποιώ τον Η/Υ.	1	2	3	4	5
6	Οι Η/Υ είναι δύσκολοι στη χρήση τους.	1	2	3	4	5

2^ο Μέρος

Στάσεις απέναντι στη μάθηση

Σε αυτή την ενότητα που αποτελείται από 15 ερωτήσεις, θα πρέπει να κυκλώσεις τον αριθμό που εκφράζει καλύτερα την άποψή σου απέναντι στις παρακάτω προτάσεις που σχετίζονται με τον τρόπο που αντιμετωπίζεις τη μάθηση γενικότερα.

- 1 → Διαφωνώ απολύτα
- 2 → Διαφωνώ
- 3 → Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
- 4 → Συμφωνώ
- 5 → Συμφωνώ απόλυτα

1	Η εκπαίδευση είναι σημαντική για μένα.	1	2	3	4	5
2	Μελετώ τα μαθήματα μου συστηματικά.	1	2	3	4	5
3	Ελέγχω τις εργασίες μου για να διορθώσω τα λάθη μου.	1	2	3	4	5
4	Προσπαθώ πολύ για να βελτιώσω την επίδοσή μου.	1	2	3	4	5
5	Παίρνω καλούς βαθμούς στα μαθήματα.	1	2	3	4	5
6	Πιο πολύ με ενδιαφέρει να μάθω με κάθε τρόπο, ακόμη κι αν είναι δύσκολο.	1	2	3	4	5
7	Προσπαθώ να καταλάβω το περιεχόμενο του μαθήματος και το θεωρώ αυτό πολύ σημαντικό για μένα.	1	2	3	4	5
8	Όταν αντιμετωπίζω ένα πρόβλημα προσπαθώ να το λύσω μόνος μου.	1	2	3	4	5
9	Συνεχίζω να προσπαθώ ακόμη και όταν θεωρώ ότι αυτό που κάνω δεν είναι ενδιαφέρον.	1	2	3	4	5
10	Μπορώ να ελέγξω πόσο επιτυχημένος είμαι.	1	2	3	4	5
11	Δεν γνωρίζω πώς μπορώ να μαθαίνω καλύτερα.	1	2	3	4	5
12	Όταν αντιμετωπίζω ένα πρόβλημα μπορώ με τις κατάλληλες πράξεις να βρω τη λύση.	1	2	3	4	5
13	Όταν έχω ένα δύσκολο μάθημα, μελετώ μόνος.	1	2	3	4	5
14	Καταλαβαίνω πώς αυτά που μαθαίνω σχετίζονται με τη ζωή και τα ενδιαφέροντα μου.	1	2	3	4	5
15	Γνωρίζω πώς να μαθαίνω με τον καλύτερο τρόπο.	1	2	3	4	5

3^ο Μέρος

Στάσεις απέναντι στο σχολείο - τάξη

Σε αυτή την ενότητα που αποτελείται από 11 ερωτήσεις, θα πρέπει να κυκλώσεις τον αριθμό που εκφράζει καλύτερα την άποψή σου απέναντι στις παρακάτω προτάσεις που σχετίζονται με τον τρόπο που αντιμετωπίζεις το σχολείο αλλά και τη ζωή μέσα στην τάξη.

- 1→ Διαφωνώ απολυτά
- 2→ Διαφωνώ
- 3→ Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
- 4→ Συμφωνώ
- 5→ Συμφωνώ απόλυτα

1	Το σχολείο με βοηθά να μάθω πώς να γράφω καλά.	1	2	3	4	5
2	Προσδοκώ ότι θα τα πάω καλά στα μαθήματα.	1	2	3	4	5
3	Έχω τη δυνατότητα να εκφράζω την άποψη μου στην τάξη.	1	2	3	4	5
4	Εργάζομαι ομαδικά με άλλους συμμαθητές μου.	1	2	3	4	5
5	Η αξιολόγηση από τους δασκάλους μου, με βοηθά να κατανοώ τι έχω μάθει και τι πρέπει να μάθω.	1	2	3	4	5
6	Στα μαθήματα, παρουσιάζω τις εργασίες μου στους συμμαθητές μου.	1	2	3	4	5
7	Το σχολείο με βοηθά να σκέφτομαι σχετικά με τις εργασίες μου και να θέτω στόχους για το μέλλον.	1	2	3	4	5
8	Μέσα από τα μαθήματα έχω μάθει πώς να συλλέγω, να οργανώνω και να ελέγχω τις νέες πληροφορίες.	1	2	3	4	5
9	Οι σχολικές εργασίες μου κεντρίζουν το ενδιαφέρον.	1	2	3	4	5
10	Ευθύνομαι για τους βαθμούς που παίρνω στο σχολείο.	1	2	3	4	5
11	Οι σχολικές εργασίες με βοηθούν να μάθω διασκεδάζοντας.	1	2	3	4	5

4^ο Μέρος

Αυτοεικόνα

Σε αυτή την ενότητα που αποτελείται από 16 ερωτήσεις, θα πρέπει να κυκλώσεις τον αριθμό που εκφράζει καλύτερα την άποψή σου απέναντι στις παρακάτω προτάσεις που σχετίζονται με τον τρόπο που εσύ βλέπεις τον εαυτό σου.

- 1 → Διαφωνώ απολυτά
- 2 → Διαφωνώ
- 3 → Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
- 4 → Συμφωνώ
- 5 → Συμφωνώ απόλυτα

1	Δεν τηρώ τις υποσχέσεις προς τον εαυτό μου και προς τους άλλους.	1	2	3	4	5
2	Μου λείπει αυτοπειθαρχία.	1	2	3	4	5
3	Αισθάνομαι ότι αξίζω όσο και κάθε άλλο άτομο.	1	2	3	4	5
4	Συχνά αισθάνομαι αγχωμένος.	1	2	3	4	5
5	Αν είναι ευτυχισμένος ή δυστυχισμένος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εμένα.	1	2	3	4	5
6	Έχω γύρω μου ανθρώπους στους οποίους μπορώ να βασιστώ για βοήθεια.	1	2	3	4	5
7	Περνάω τον χρόνο μου κάνοντας ενδιαφέροντα πράγματα.	1	2	3	4	5
8	Όταν έχω μια αποτυχία, ρωτάω τον εαυτό μου: Τι μπορώ να μάθω από αυτό;	1	2	3	4	5
9	Αποδέχομαι τον εαυτό μου όπως είναι με τα λάθη και τις αδυναμίες μου.	1	2	3	4	5
10	Όταν σκέφτομαι για την απόδοση μου σε μια επερχόμενη πρόκληση, συνήθως αισθάνομαι ότι δεν θα τα πάω καλά.	1	2	3	4	5
11	Όταν αντιμετωπίζω μια πρόκληση (π.χ. να γράψω ένα τεστ) συνήθως αισθάνομαι ότι θα τα καταφέρω.	1	2	3	4	5
12	Δεν είμαι οργανωτικός.	1	2	3	4	5
13	Γνωρίζω πώς να θέτω στόχους.	1	2	3	4	5
14	Πολύ συχνά αισθάνομαι χαρούμενος.	1	2	3	4	5
15	Αισθάνομαι ότι αξίζω λιγότερο από άλλους ανθρώπους.	1	2	3	4	5
16	Έχω αυτοπειθαρχία.	1	2	3	4	5

Πριν παραδώσετε το ερωτηματολόγιο, βεβαιωθείτε ότι απαντήσατε σε όλες τις προτάσεις!

Ευχαριστώ για τη συνεργασία σας!

8.3.ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ

Κατηγορία	Υποδειγματικό	Ικανοποιητικό	Μερικά Ικανοποιητικό	Ανεπαρκές	Βαθμοί
Επιλογή Αντικειμένων	9 βαθμοί ☐ Όλα τα αντικείμενα και τα δείγματα εργασιών σχετίζονται άμεσα και με σαφήνεια με το σκοπό του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων.	6 βαθμοί ☐ Τα περισσότερα αντικείμενα και δείγματα εργασίας σχετίζονται με το σκοπό του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων.	3 βαθμοί ☐ Λίγα αντικείμενα και δείγματα εργασίας σχετίζονται με το σκοπό του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων.	0 βαθμοί ☐ Τα περισσότερα αντικείμενα και δείγματα εργασίας δεν σχετίζονται με το σκοπό του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων.	
Χρήση των πολυμέσων	9 βαθμοί ☐ Όλες οι φωτογραφίες, τα γραφικά, οι ήχοι και τα video προκαλούν ενδιαφέρον και είναι κατάλληλα παραδείγματα για έναν ή περισσότερους στόχους.	6 βαθμοί ☐ Οι περισσότερες φωτογραφίες, τα γραφικά, οι ήχοι και τα video προκαλούν ενδιαφέρον και είναι κατάλληλα παραδείγματα για έναν ή περισσότερους στόχους.	3 βαθμοί ☐ Λίγες φωτογραφίες, τα γραφικά, οι ήχοι και τα video προκαλούν ενδιαφέρον και είναι κατάλληλα παραδείγματα για έναν ή περισσότερους στόχους.	0 βαθμοί ☐ Οι φωτογραφίες, τα γραφικά, οι ήχοι και τα video δεν είναι κατάλληλα παραδείγματα για έναν ή περισσότερους στόχους και αποσπούν την προσοχή από το περιεχόμενο του φακέλου.	
Ευκολία πλοήγησης	3 βαθμοί ☐ Όλοι οι σύνδεσμοι που υπάρχουν στον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων οδηγούν στην αρχική σελίδα με τα περιεχόμενα.	2 βαθμοί ☐ Οι περισσότεροι από τους συνδέσμους που υπάρχουν στον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων οδηγούν στην αρχική σελίδα με τα περιεχόμενα.	1 βαθμός ☐ Μερικοί από τους συνδέσμους που υπάρχουν στον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων οδηγούν στην αρχική σελίδα με τα περιεχόμενα.	0 βαθμοί ☐ Υπάρχουν σημαντικά προβλήματα στην πλοήγηση στον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων με τη χρήση συνδέσμων ανάμεσα στα αντικείμενα.	
	3 βαθμοί ☐ Όλοι οι εξωτερικοί σύνδεσμοι λειτουργούν.	2 βαθμοί ☐ Οι περισσότεροι εξωτερικοί σύνδεσμοι λειτουργούν.	1 βαθμός ☐ Μερικοί από τους εξωτερικούς συνδέσμους λειτουργούν.	0 βαθμοί ☐ Οι περισσότεροι από τους εξωτερικούς συνδέσμους, δεν	

				λειτουργούν .
Δημιουργικότητα	6 βαθμοί	4 βαθμοί	2 βαθμοί	0 βαθμοί
	☐ Το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων ενισχύεται από πρωτότυπες ιδέες και δημιουργικότητα.	☐ Τα περισσότερα αρχεία από το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων ενισχύονται από πρωτότυπες ιδέες και δημιουργικότητα.	☐ Μερικά από τα αρχεία από το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων ενισχύονται από πρωτότυπες ιδέες και δημιουργικότητα.	☐ Το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων, δεν ενισχύεται από πρωτότυπες ιδέες και δημιουργικότητα.
Διάταξη και στοιχειά κειμένου	3 βαθμοί	2 βαθμοί	1 βαθμός	0 βαθμοί
	☐ Το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων είναι εύκολο να διαβαστεί με την χρήση της κατάλληλης γραμματοσειράς, της πλάγιας και έντονης γραφής, των επικεφαλίδων.	☐ Το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων είναι σε γενικές γραμμές εύκολο να διαβαστεί με την χρήση της κατάλληλης γραμματοσειράς, της πλάγιας και έντονης γραφής, των επικεφαλίδων.	☐ Το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων είναι συχνά δύσκολο να διαβαστεί εξαιτίας της χρήσης ακατάλληλης γραμματοσειράς, της πλάγιας και έντονης γραφής, των επικεφαλίδων.	☐ Το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων είναι δύσκολο να διαβαστεί εξαιτίας της χρήσης ακατάλληλης γραμματοσειράς της πλάγιας και έντονης γραφής, των επικεφαλίδων.
Κείμενο	3 βαθμοί	2 βαθμοί	1 βαθμός	0 βαθμοί
	☐ Το φόντο και τα χρώματα ενισχύουν την αναγνωσιμότητα του κειμένου.	☐ Το φόντο και τα χρώματα ενισχύουν την αναγνωσιμότητα του κειμένου στις περισσότερες περιπτώσεις.	☐ Το φόντο και τα χρώματα σε μερικά σημεία αποσπούν την προσοχή και μειώνουν την αναγνωσιμότητα του κειμένου.	☐ Το φόντο και τα χρώματα αποσπούν την προσοχή και μειώνουν την αναγνωσιμότητα του κειμένου.
	3 βαθμοί	2 βαθμοί	1 βαθμός	0 βαθμοί
	☐ Το κείμενο δεν έχει λάθη στη γραμματική, στη στίξη και στην ορθογραφία.	☐ Το κείμενο έχει μερικά λάθη στη γραμματική, στη στίξη και στην ορθογραφία. Απαιτούνται μικρές διορθωτικές παρεμβάσεις.	☐ Το κείμενο έχει αρκετά λάθη στη γραμματική, στη στίξη και στην ορθογραφία και απαιτούνται διορθώσεις.	☐ Το κείμενο έχει πολλά λάθη στη γραμματική, στη στίξη και στην ορθογραφία. Απαιτούνται σημαντικές

				διορθωτικές παρεμβάσεις.
Σχολιασμός	3 βαθμοί ☐ Κάθε αντικείμενο συνοδεύεται από κατάλληλο σχολιασμό που επεξηγεί τη σημασία αυτής της συγκεκριμένης εργασίας και περιλαμβάνει τον τίτλο, τον συγγραφέα, και την ημερομηνία αυτής της προσθήκης.	2 βαθμοί ☐ Τα περισσότερα αντικείμενα συνοδεύονται από κατάλληλο σχολιασμό που επεξηγεί τη σημασία αυτής της συγκεκριμένης εργασίας και περιλαμβάνει τον τίτλο, τον συγγραφέα, και την ημερομηνία αυτής της προσθήκης.	1 βαθμός ☐ Μερικά από τα αντικείμενα συνοδεύεται από κατάλληλο σχολιασμό που επεξηγεί τη σημασία αυτής της συγκεκριμένης εργασίας και περιλαμβάνει τον τίτλο, τον συγγραφέα, και την ημερομηνία αυτής της προσθήκης.	0 βαθμοί ☐ Κανένα αντικείμενο δεν συνοδεύεται από κατάλληλο σχολιασμό που επεξηγεί τη σημασία αυτής της συγκεκριμένης εργασίας και περιλαμβάνει τον τίτλο, τον συγγραφέα, και την ημερομηνία αυτής της προσθήκης.
Εισαγωγικό σημείωμα	6 βαθμοί ☐ Το εισαγωγικό σημείωμα περιέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την παρουσίαση του περιεχομένου του ηλεκτρονικού φακέλου και του μαθητή.	4 βαθμοί ☐ Το εισαγωγικό σημείωμα περιέχει τα περισσότερα από τα απαραίτητα στοιχεία για την παρουσίαση του περιεχομένου του ηλεκτρονικού φακέλου και του μαθητή.	2 βαθμοί ☐ Το εισαγωγικό σημείωμα περιέχει ελάχιστα από τα απαραίτητα στοιχεία για την παρουσίαση του περιεχομένου του ηλεκτρονικού φακέλου και του μαθητή.	0 βαθμοί ☐ Δεν υπάρχει εισαγωγικό σημείωμα.
				Συνολικοί βαθμοί
				/48

Κλίμακα αξιολόγησης:

Εξαιρετικά:	48 – 33 βαθμοί
Ικανοποιητικά:	32 – 16 βαθμοί
Ημιτελής, χρειάζεται επιπλέον εργασία:	15 – 0 βαθμοί

8.4. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ

Τελική αξιολόγηση του ηλεκτρονικού φακέλου επιτευγμάτων

Αυτή η φόρμα αξιολόγησης θα σας βοηθήσει να αξιολογήσετε τον προσωπικό σας φάκελο επιτευγμάτων, αφού τον έχετε ολοκληρώσει. Απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

1. Το καλύτερο σχετικά με τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων είναι

2. Το σημαντικότερο που έμαθα με την ολοκλήρωση του φακέλου είναι

3. Τι σε δυσκόλεψε περισσότερο σχετικά με τον ηλεκτρονικό φάκελο;

4. Αν έπρεπε να επιλέξεις ανάμεσα στον φάκελο επιτευγμάτων και τον ηλεκτρονικό φάκελο επιτευγμάτων, τι θα προτιμούσες και γιατί;

5. Αν έφτιαχνες τον ηλεκτρονικό σου φάκελο από την αρχή, τι θα έκανες με διαφορετικό τρόπο;

8.5. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΣΤΟ WORDPRESS

**ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΣΤΟ
WORDPRESS**

ΒΗΜΑ 1ο

Μέσα από την ιστοσελίδα www.wordpress.com μπορούμε να δημιουργήσουμε δωρεάν ένα blog (ιστολόγιο).

Το πρώτο βήμα για τη δημιουργία του ιστολογίου, είναι η αλλαγή της γλώσσας, από τα αγγλικά που δίνονται ως αρχική επιλογή, σε ελληνικά.

The screenshot shows the WordPress.com homepage. At the top right, there is a language dropdown menu currently set to 'English'. A green arrow points to this menu. Below the header, there are several featured blog posts: 'Freshly Pressed' (449,692 new posts), 'PENCIL FIGHT' (Beam Me Up), and 'FOOD PRESS' (Serving up the hottest dishes). A 'Sign up now' button is visible on the right side of the page.

ΒΗΜΑ 2ο

Στη συνέχεια, και αφού η γλώσσα έχει αλλάξει, ζητάμε εγγραφή. Για να μπορέσουμε να πραγματοποιήσουμε την εγγραφή μας και να αποκτήσουμε το προσωπικό μας ιστολόγιο, το μόνο που απαιτείται είναι μια έγκυρη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Πιέστε το κουμπι «Εγγραφή τώρα!»

ΒΗΜΑ 3ο

Get your own WordPress.com account in seconds

Fill out this one-step form and you'll be blogging seconds later!

username
[input field] Choose a username or address or get our new URL, with a custom domain name (5) [Sign up for a domain](#)

password
[input field] At least 8 characters
(uppercase letters and lowercase only)

confirm password
[input field] Repeat your password
(at least 8 characters)

email address
[input field] We send account activation emails to this address

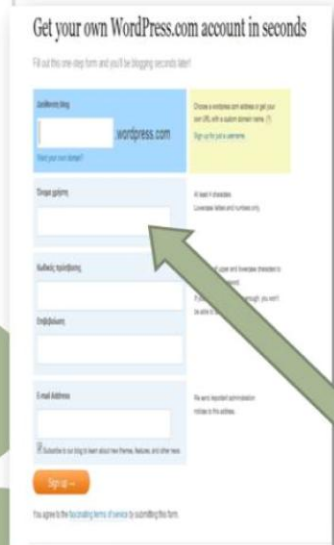
I agree to our [Terms of Service](#), [Privacy Policy](#), and [Privacy Notice](#)

You agree to the [Account Terms](#) by clicking to submit this form.

Επιλέξτε τη διεύθυνση στην οποία θα βρίσκεται το blog σας. Ο καθένας από εσάς θα δώσει το όνομα που σας δόθηκε και έχει τη μορφή: «student... αρχικά ονόματος.... αριθμός»

ΒΗΜΑ 4ο

Get your own WordPress.com account in seconds

Fill out this one-step form and you'll be blogging seconds later!

Username
Choose a username or address or get our new one for you. (It's a custom domain name.)
Sign up for a username

What's your name?

Display name
It won't be visible unless you choose to make it public.

Website URL
If you have a website, please enter the URL. (Optional)

Display name

Email Address
We need your email address to verify your account.

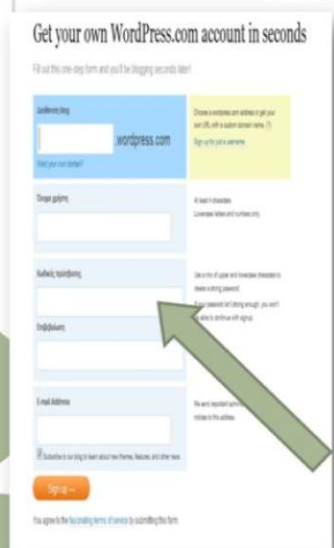
Sign up

You agree to the [WordPress.com Terms of Service](#) and [Privacy Policy](#).

Επιλέξτε το όνομα χρήστη. Μπορείτε να δώσετε το ίδιο όνομα με το προηγούμενο βήμα ή ακόμη και να δώσετε το πραγματικό σας όνομα!

ΒΗΜΑ 5ο

Get your own WordPress.com account in seconds

Fill out this one-step form and you'll be blogging seconds later!

Username
Choose a username or address or get our new one for you. (It's a custom domain name.)
Sign up for a username

What's your name?

Display name
It won't be visible unless you choose to make it public.

Website URL
If you have a website, please enter the URL. (Optional)

Display name

Email Address
We need your email address to verify your account.

Password
Choose a password that's at least 8 characters long, with a mix of letters and numbers.

Sign up

You agree to the [WordPress.com Terms of Service](#) and [Privacy Policy](#).

Δώστε τον κωδικό πρόσβασης σας (password)! Προσπαθήστε ο κωδικός να είναι ένας συνδυασμός από γράμματα και αριθμούς, γιατί αλλιώς το σύστημα μπορεί να μην τον δεχτεί.

ΒΗΜΑ 6ο

Get your own WordPress.com account in seconds

Fill out this one step form and you'll be blogging seconds later!

Username Choose a username or address for your site. It's like a name for your site. (1)

Sign up for a username

Use your own name?

Display name If you're a person, choose the name you want to use.

Website URL Use the URL of your website, or leave it blank if you don't have one.

Display name If you're a person, choose the name you want to use.

Email Address We will use this to contact you about your site.

You agree to the [WordPress.com Privacy Policy](#) and [Terms of Service](#).

Γράψτε τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που δόθηκε στον καθέναν σας! Προσέξτε να μην κάνετε λάθος!

ΒΗΜΑ 7ο

Αν έχετε κάνει σωστά τα προηγούμενα βήματα, θα δείτε την οθόνη που ακολουθεί. Για να ενεργοποιήσετε το λογαριασμό σας, πηγαίνετε στο email σας και βρείτε το μήνυμα από το WordPress

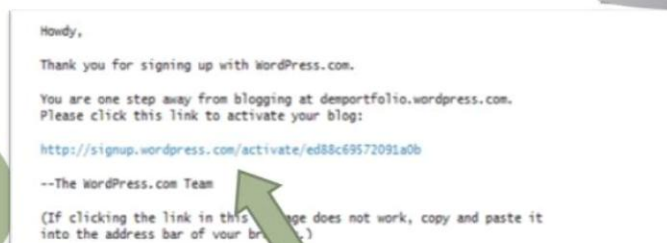
WordPress.COM Αγορά Εγγραφή Features News About Us Advanced

Check Your E-mail to Complete Registration

An e-mail has been sent to Dtsoutsou@sch.gr to activate your account. Check your inbox and click the link in the message. It should arrive within 30 minutes. Εάν δεν ενεργοποιήσετε το λογαριασμό σας εντός δύο ημερών, θα πρέπει να εγγραφείτε ξανά.

ΒΗΜΑ 8ο

Στο mail σας θα βρείτε ένα μήνυμα σαν αυτό που βλέπετε στη συνέχεια.

Πατήστε πάνω στα μπλε γράμματα και θα ανοίξει ένα νέο παράθυρο. Το ιστολόγιο σας είναι έτοιμο!!!

Είσοδος στο ιστολόγιο

Για να μπορέσετε να έχετε πρόσβαση στο blog σας, από τη σελίδα www.wordpress.com θα σας ζητηθεί το όνομα χρήστη και ο κωδικός πρόσβασης. Δώστε τα στοιχεία σας και είμαστε έτοιμοι για το επόμενο βήμα!

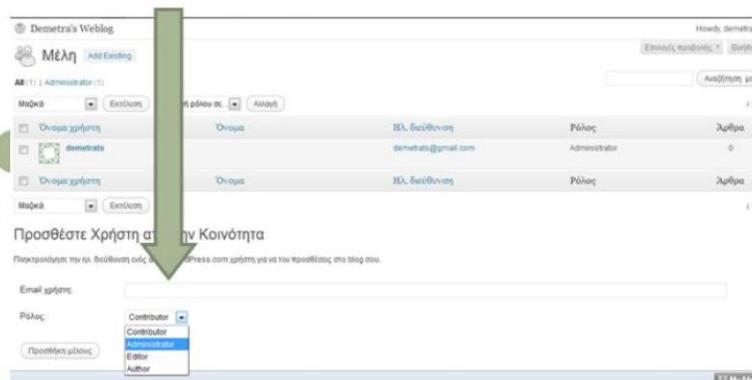
Προσθήκη μέλους

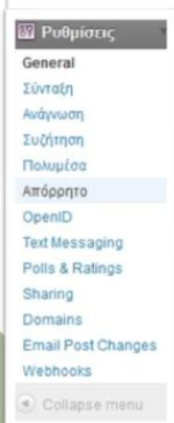
Από τον πίνακα ελέγχου, θα πάτε στην κατηγορία «Μέλη»

Προσθήκη μέλους

Στη συνέχεια στον τίτλο «Προσθέστε χρήστη στην κοινότητα» θα γράψετε στο email χρήστη το mail «Demetrats@gmail.com» και στον ρόλο θα επιλέξετε από τη λίστα «administrator». Πατήστε το κουμπί «προσθήκη μέλους»

Ρυθμίσεις Απορρήτου

Στις «Ρυθμίσεις» του Πίνακα Ελέγχου, θα βρείτε την κατηγορία «Απόρρητο»

Ρυθμίσεις Απορρήτου

Επιλέξτε το blog σας να είναι ιδιωτικό και στη συνέχεια στο πεδίο «Όνομα χρήστη» θα γράψετε τα ονόματα των συμμαθητών σας, όπως σας έχουν δοθεί σε φωτοτυπία. Κάθε φορά που θα γράψετε ένα όνομα θα πατάτε το κουμπί «προσθήκη μέλους»

Demetra's Weblog

Ρυθμίσεις απορρήτου

Site Visibility

- I would like my site to be visible to everyone, including search engines (like Google, Bing, Technorati) and archivers
- Θέλω να αποκλείσω μηχανές αναζήτησης, αλλά να αφήνω κανονικούς επισκέπτες
- I would like my blog to be private, visible only to users I choose

Μέχρι 35 χρήστες επιτρέπεται να έχουν πρόσβαση στο blog. [Θέλετε περισσότερους;](#)

Όνομα χρήστη:

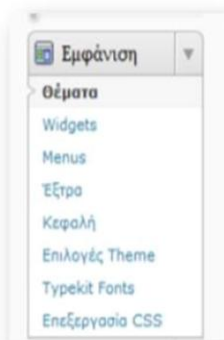
Εάν δεν προσθέσετε κανέναν στο blog σας, μόνο εσείς θα έχετε πρόσβαση.

Link Visibility

- Θα ήθελα οι σύνδεσμοί μου να δημοσιοποιούνται, χωρίς να περνά μέσα από το hiderefer.com

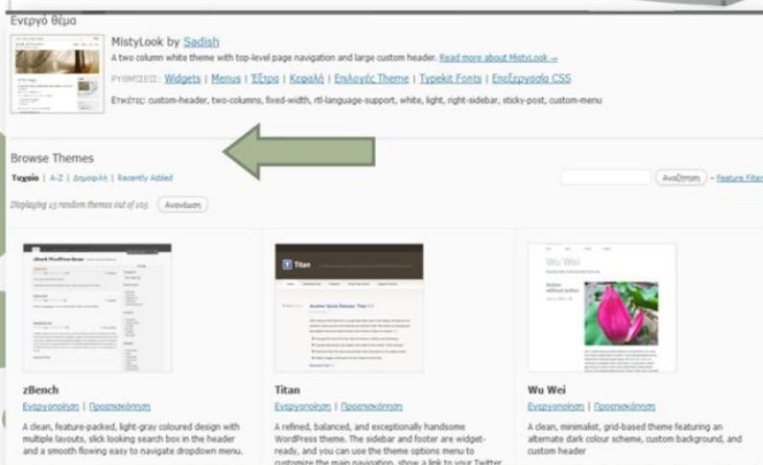
Επιλογή Θέματος

Από τον «Πίνακα Ελέγχου» θα επιλέξετε το κουμπι «Εμφάνιση» και στη συνέχεια την επιλογή «Θέματα»

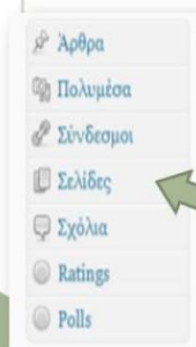

Επιλογή Θέματος

Θα εμφανιστεί η παρακάτω σελίδα μέσα από την οποία ο καθένας από εσάς μπορεί να επιλέξει την εμφάνιση που θα έχει το ιστολόγιο του. Την επιλογή σας αυτή μπορείτε να την αλλάξετε όποτε θέλετε!

Δημιουργία Σελίδας

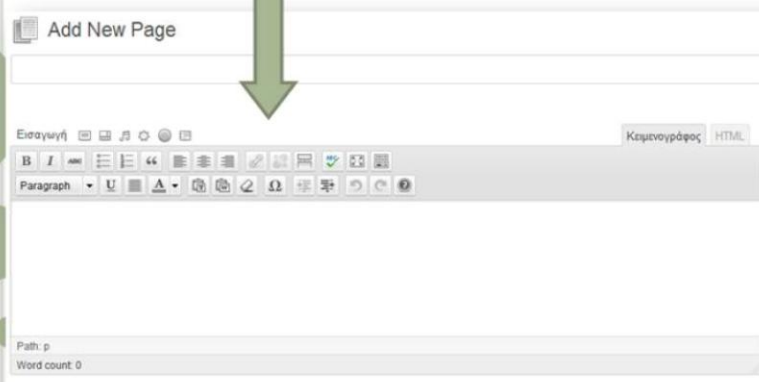
Από τον πίνακα ελέγχου, θα πατήσουμε την επιλογή «Σελίδες» και στη συνέχεια στην καρτέλα που θα ανοίξει θα πατήσουμε την επιλογή « Προσθήκη νέας »

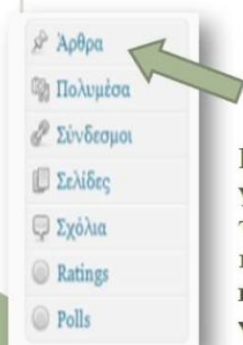
Δημιουργία Σελίδας

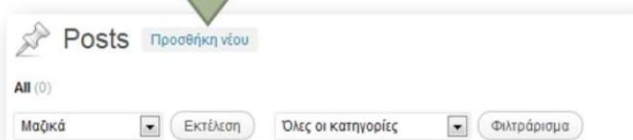
Στο παράθυρο που θα εμφανιστεί μπορούμε να δώσουμε τον τίτλο της σελίδας μας και στη συνέχεια να προσθέσουμε το κείμενο, με τον ίδιο τρόπο όπως γράφουμε και στον επεξεργαστή κειμένου.

Δημιουργία Άρθρου

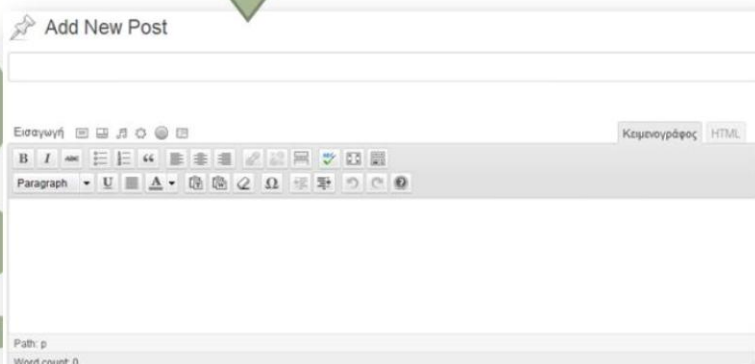

Παρόμοιος είναι και ο τρόπος για τη δημιουργία νέου άρθρου. Από τον πίνακα ελέγχου επιλέγουμε την καρτέλα «Άρθρα» και στη νέα σελίδα που ανοίγει επιλέγουμε «Προσθήκη νέου». Από αυτή την καρτέλα μπορούμε επίσης να δούμε όλα τα άρθρα μας και να τα επεξεργαστούμε ξανά.

Δημιουργία Άρθρου

Στην καινούρια καρτέλα που ανοίγει, ο τρόπος με τον οποίο θα εργαστούμε είναι ο ίδιος με αυτόν που ακολουθήσαμε στη «δημιουργία σελίδας»

9. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Abrami, P. C., & Barrett, H. (2005). Directions for research and development on electronic portfolios. . *Canadian Journal of Learning and Technology*, 3 .

Ahj, J. (2004). *Electronic portfolios: Blending technology, accountability and assessment*. Ανάκτηση 10 28, 2010, από the journal: <http://thejournal.com/articles/16706>

Barrett, H. (2000, April). Create Your Own Electronic Portfolio . *Learning & Leading with Technology Vol. 27* , σσ. pp. 14-21.

Barrett, H. (2000). Create your own electronic portfolio: Using off-the-shelf software to showcase your own student work. *Barrett, H. C. (2000). Create your own electronic portfolio: Using off-the-shelf software to showcase your own student work. Learning and Leading with Technology, 27(7)* , , σσ. 14-21.

Barrett, H. (1999). *Electronic teaching portfolios*. Ανάκτηση 10 28, 2010, από In proceeding of 10th conference on Society for Information Technology & Teacher Education International 1999 (online version): <http://electronicportfolios.com/portfolios/SITE99.pdf>

Blood, R. (2002). *Weblogs: A history and perspective*. In *Editors of Perseus Rubli*.

Challis, D. (2005). *Canadian Journal of Learning and Technology / La revue canadienne de l'apprentissage et de la technologie*. Ανάκτηση 11 17, 2010, από Towards the mature ePortfolio: Some implications for higher education: <http://www.cjlt.ca/index.php/cjlt/article/viewArticle/93/87>

Chappell, D. S., & Schermerhorn, J. R. (1999). Using Electronic Student Portfolios in Management Education: A Stakeholder Perspective. *Journal of Management Education 23, no. 6* , σσ. 651-662.

Chou, P., & Chen, W. (2008). *Education & Information Technology Digital Library*. Ανάκτηση 11/17/2010, από From Portfolio to E - Portfolio: Past, Present and Future, Proceedings of Society for Information Technology & Teacher Education International Conference: <http://www.editlib.org/p/27122>

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2008). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Conn, T., Patt, B., J, B., Richard, B., Bobby, P., J, T., και συν. (2004 - 2005). Portfolio Assessment: A Guide For Teachers And Administrators. *NATIONAL FORUM OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION AND SUPERVISION JOURNAL ELECTRONIC v23*.

Cook - Benjamin, L. (2003). Portfolio Assessment: Benefits, Issues of Implementation, and Reflection on Its Use. Στο B. Trudy, *Portfolio Assessment: Uses, Cases, Scoring, and Impact* (σσ. 11-15). San Francisco: Jossey - Bass.

Koca, A., & Lee, H. -J. (1998). "Portfolio Assessment in Mathematics Education." . Ανάκτηση 11/16/2010, από ERIC Clearinghouse for Science Mathematics and Environmental Education <http://www.ericdigests.org/2000-2/portfolio.htm>

Lankes, A. M. (1995). *Electronic Portfolios: A new idea in assessment*. Syracuse NY: ERIC Clearinghouse on Information and Technology .

Lorenzo, G., & Ittelson, J. (2005). An Overview of E-Portfolios . *ELI Paper*

Lorenzo, G., & Ittelson, J. (2005b). Demonstrating and assessing student learning with e-portfolios. *Educause Learning Initiative Paper 3* .

Lorraine, S. (2008). Assessment in Interdisciplinary and Interprofessional Programs. Στο C. Balasubramanyam, & S. Fallows, *Interdisciplinary learning and teaching in higher education: theory and practice* (σσ. 44-57). New York: Routledge.

Mac Beath, J. (2001). *Η αυτοαξιολόγηση στο σχολείο: Ουτοπία και πράξη*. (Χ. Δούκας, & Ζ. Πολυμεροπούλου, Επιμ.) Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Madden, T. (2007). *Supporting students E-Portfolios*. Hull: Higher Education Academy Physical Sciences Centre.

Maingain, A., & Dufour, B. (2007). *Διδακτικές προσεγγίσεις της διαθεματικότητας*. Αθήνα: Πατάκης.

Mason, R., Pegler, C., & Weller, M. J. (2004). E-portfolios: An assessment tool for online courses. *British Journal of Educational Technology* 35, σσ. 717-727.

Mc Donald, M. (2002). *Systematic assessment of learning outcomes: developing multiple-choice exams*. Sudbury: Jones and Bartlett Publishers.

Meyer, C., Schuman, S., & Angelo, N. (1990). *White paper on aggregating portfolio data*. Lake Oswego: Northwest Evaluation Association.

Nitko, A. (1996). *Educational Assessment of students*. Pearson Higher Education.

Rebecca, B. (2002). *Weblogs: A history and perspective*. In Editors of *Perseus Rubli*.

Shute, V. (2007). *Tensions, trends, tools, and technologies: Time for an educational sea change*. Ανάκτηση 10 28, 2010, από ETS - Educational Testing Service: <http://www.ets.org/Media/Research/pdf/RR-06-16.pdf>

Slater, T. (n.d.). *Classroom Assessment Techniques - Portfolios*. Ανάκτηση 11 09, 2010, από Wisconsin Center for Education Research: <http://www.wcer.wisc.edu/archive/cl1/flag/cat/portfol/portfol7.htm>

Stefani, L., Mason, R., & Pegler, C. (2007). *The Educational Potential of e-Portfolios Supporting Personal Development and Reflective Learning*. London: Routledge.

Strudler, N., & Wetzel, K. (2005). The diffusion of electronic portfolios in teacher education: Issues of Initiation and Implementation. *Journal of Research on Technology in Education*, 37, σσ. 411-433.

Sutherland, S., & Powell, A. (n.d.). *Jisc*. Ανάκτηση 11 10, 2010, από e-Portfolios. An overview:

<http://www.jisc.ac.uk/whatwedo/programmes/elearning/eportfolios.aspx>

Venn, J. J. (2000). *Assessing students with special needs*. Upper Saddle River, NJ: Merrill. .

Verma, G., & Mallick, K. (1999). *Researching education: perspectives and techniques*. Routledge, UK.

Wiggins, G., & Jay, M. (2000). *Understanding by design*. Alexandria, USA: Association for Supervision & Curriculum Development.

Williams, A., & Williams, P. (1996). *Technology Education for Teachers*. Melbourne: Macmillan.

Zubizarreta, J. (2004). *The Learning Portfolio, Reflective Practice for Improving Student Learning*. Bolton, Massachusetts: Anker Publishing Company.

Αλαχιώτης, Σ. (2002). *Αναφορά στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Αλαχιώτης, Σ. (2002γ). Για ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα. *Επιθεώρηση εκπαιδευτικών θεμάτων νο7*, σσ. 7-18.

Αλαχιώτης, Σ. (2002). *Παιδαγωγικό Ινστιτούτο*. Ανάκτηση 09 30, 2010, από Η Διαθεματικότητα και η Ευέλικτη Ζώνη αλλάζουν την παιδεία και αναβαθμίζουν την ποιότητα της Εκπαίδευσης: http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/s_alax_diathematikotita.pdf

Αλαχιώτης, Σ. (2002δ). Στοιχεία απο τον παιδαγωγικό σχεδιασμό του ΔΕΠΠΣ και των ΑΠΣ της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Αλαχιώτης, Σ., & Καρατζιά-Σταυλιώτη, Ε. (2009). *Διαθεματική και βιοπαιδαγωγική θεώρηση της μάθησης και της αξιολόγησης*. Αθήνα : Λιβάνης.

Αλιβίζος, Σ., & Λιάπη, Β. (2007). Η σημασία των νέων τεχνολογιών και της εννοιολογικής χαρτογράφησης στη δημιουργία ενός ψηφιακού φακέλου

εργασιών του μαθητή (E- portfolio): Μια νέα πρόκληση. *4ο Συνέδριο στη Σύρο - ΤΠΕ στην εκπαίδευση* .

Βαρσαμίδου, Α., & Ρες, Γ. (2007, Οκτώβριος 19-21). Αυθεντική Αξιολόγηση / Αξιολόγηση βάσει φακέλου: Μια δυναμική & ευέλικτη αξιολογική πρόταση στην υποχρεωτική εκπαίδευση. *2ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο Γλώσσα, Σκέψη και Πράξη στην Εκπαίδευση* . Ιωάννινα.

Βιβίτσου, Μ. (2005). Τα μυστικά της μπλογκόσφαιρας: Τα διαδικτυακά διαδραστικά "ημερολόγια" και ο ρόλος τους στη μάθηση. (σσ. 59-66). Αθήνα: ΠΕΚΑΔΕ.

Βρατσάλη, Ν. (2008). *Χρησιμοποιώντας τα Ηλεκτρονικά Ημερολόγια για την ανάπτυξη διαπολιτισμικών δράσεων στις τάξεις υποδοχής παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών*. Ανάκτηση 11 23, 2010, από 2η πανελλήνια διημερίδα καθηγητών πληροφορικής: <http://dide.dod.sch.gr:8081/plinet/imerida08/eisigiseis/euretirio.htm>

Βρεπτός, Γ., & Καψάλης, Α. (1997). *Αναλυτικό Πρόγραμμα, σχεδιασμός - αξιολόγηση - αναμόρφωση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Γεωργούσης, Π. (1998). *Η αξιολόγηση των μαθητών με βάση το φάκελο υλικού (Portfolio Assessment) Μια νέα τάση στην εκπαιδευτική αξιολόγηση*. Αθήνα: Δελφοί.

Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) - Γενικό Μέρος. (2001). Ανάκτηση 10 28, 2010, από Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/1Geniko_Meros.pdf

Καρατζιά-Σταυλιώτη, Ε. (2002). Η διαθεματικότητα στα Αναλυτικά Προγράμματα ΣΠουδών. Παραδείγματα απο την ευρωπαϊκή εμπειρία και πρακτική. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων νο7* , σσ. 52-65.

Κασσωτάκης, Μ. (2003). *Η αξιολόγηση της επιδόσεως των μαθητών*. Αθήνα : Γρηγόρης.

Καψάλης, Α. (1998). *Αξιολόγηση και βαθμολογία στο Δημοτικό Σχολείο*. Αθήνα : Gutenberg.

Κουλουμπαρίση, Α., & Μασαγγούρας, Η. (2004). Φάκελος Εργασιών του Μαθητή (Portfolio Assessment): Η αυθεντική αξιολόγηση στη Διαθεματική Διδασκαλία. Στο Π. Αγγελίδη, & Γ. Μαυροειδή, *Εκπαιδευτικές Καινοτομίες για το Σχολείο του Μέλλοντος* (σσ. 55-83). Αθήνα: Τυπωθήτω - Δάρδανος.

Μαρτίδου - Φορσίερ, Δ. (2005). *Μια σημαντική καινοτομία στην εκπαίδευση - Φάκελος Επιτευγμάτων (Portfolio)*. Ανάκτηση 11 15, 2010, από Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου:

<http://athena.pi.ac.cy/despo/greek/projects/despoarticle.html>

Μασαγκούρας, Η. (2002α, Νοέμβριος). Διεπιστημονικότητα, διαθεματικότητα και ενιαιοποίηση στα νέα προγράμματα σπουδών: Τρόποι οργάνωσης της σχολικής γνώσης. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, σσ. 19-36.

Μασαγκούρας, Η. (2002β). Ευέλικτη Ζώνη Διαθεματικών Προσεγγίσεων: Μια εκπαιδευτική καινοτομία που αλλάζει το σχολείο. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, σσ. 15-30.

Μασαγκούρας, Η. (2009). *Η διαθεματικότητα στη σχολική γνώση. Εννοιοκεντρική αναπλαισίωση και σχέδια εργασίας*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. (2002). *Αξιολόγηση του καινοτόμου πιλοτικού προγράμματος της Ευέλικτης Ζώνης στα σχολεία της υποχρεωτικής εκπαίδευσης*. Ανάκτηση 11 1, 2010, από Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: http://www.pi-schools.gr/download/programs/EuZin/ey_zein_assessment.pdf

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Υ. Ε. (2005). *Επιμόρφωση Σχολικών Συμβούλων και Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Προσχολικής Εκπαίδευσης στο ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ: Επιμορφωτικό υλικό Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης*. Αθήνα.

Παναγάκος, Ι. (2002, Νοέμβριος). Η σπουδαιότητα της διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης και η προοπτική της στο Δημοτικό Σχολείο. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, σσ. 72-79.

Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο. (n.d.). *Προτάσεις χρήσης των Ιστολογίων ως παιδαγωγικό εργαλείο*. Ανάκτηση 11 24, 2010, από Εκπαιδευτικές κοινότητες και ιστολόγια: <http://blogs.sch.gr/intro/>

Σακελλαρίου, Μ. (2006). *Αυθεντική Αξιολόγηση και καθημερινή πρακτική στο νηπιαγωγείο: Απόψεις παιδαγωγών και μελλοντικών παιδαγωγών προσχολικής ηλικίας. Πρακτικά από το 1ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο, Περιφέρεια Δ/νσης Εκπαίδευσης Ηπείρου*. Ιωάννινα.

Τερζίδης, Σ., & Φιλιππιάδης, Γ. (n.d.). *Αξιοποιώντας το ιστολόγιο (weblog) στο Δημοτικό Σχολείο. Η περίπτωση συνεργασίας της τετάρτης τάξης του Δημοτικού Σχολείου*. Ανάκτηση 11 23, 2010, από ictscenarios. Εκπαιδευτικά Σενάρια με χρήση Τ.Π.Ε. : http://www.ictscenarios.gr/wp-content/uploads/20100405_xouchounaki.pdf

Φίλιας, Β. (1996). *Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και τις Τεχνικές των Κοινωνικών Ερευνών*. Αθήνα: Gutenberg.